

TIGHT BINDING BOOK

brown book

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_204903

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. ^{T 41}
R 16 P Accession No. T 1577

Author రామకృష్ణకవి. ఆ

Title పాండురంగమహాత్మ్యము .

This book should be returned on or before the date
last marked below.

పాతంజల యోగశాస్త్రము

దానిసాగరమునుండి తరివనెను వివేకు లీయోగగ్ని
సవశ్యము పరిపదగురు పతాజలిముని వ్రీణితమైన సూత్రము లనే
సహర్షులచే వాఖ్యాన మొనర్పబడినవి. సమాధిపాదము సాధ
నాదము. విభూతిపాదము కైవల్యపాదము నను విషయములు మిక్కి
పులముగా చచ్చిబడినవి కైవల్యస్థితిస్వరూప మెఱుంగో
జ్జులకిది కల్పతరువు మహానృభత వేదాంతరసస్య సాకలితమై
యా గ్నింశము శ్లోకతాత్పర్యములతో నొప్పుచున్నది. పామరుల
రాడ సుబోధకమగు సులభమైనది వ్రాయించి ప్రచురించినారము.

వెల రు 1-0--

జ్యోతిషఫలప్రదర్శిని

గ్నింశకర్త:— మద్భూతి త్త్విరామమూర్తిగారు.

ఇందు జీవితమునంగు జరుగగల ఫలాఫలములును, జరుగజో
స ఫలములను, జరుగుచున్న ఫలములను, పోషకవర్గ, చాద్యదశ,
వ్యదశ, పాంతనములు, నామనక్షత్రము గర్భధారణ విషయకము
లోశ్నలు, శయ్యాంతరాములు, గృహప్రవేశముసంబంధములు, శం
సనము, ఇత్యాదులు, తేటతెల్లముగా గృహస్తులకు యావస్థానికి
మోగించులాగున వ్రాయబడినది. ఇవియవియన నేల? గృహస్తుల
నరమగు అన్నిసంగతులు గలవు.

వెల రు 0--

శ్రీ
పాండురంగమహాత్మ్యము
(పరమభాగవతచరిత్రము.)

ఇ ది,
తెనాలి రామకృష్ణకవిచే
గచియింపబడియె.



ప బ్లి ష రు.
కొండపల్లి వీరవెంకయ్య
శ్రీసత్యనారాయణబుక్కుషిప్, రాజమండ్రి.
శ్రీచింతామణీప్రెస్ లో ముద్రింపబడియె, రాజమండ్రి.

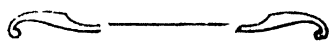
1934.

వెల రు 1--8--0



శ్రీ ర స్తు.

పాండురంగమూహాత్మ్యము



ప్రథమాశ్వాసము.



శా. శ్రీకాంతామణిఁ గన్మోటుంగి మదిఁగా ♦ తీర్థమంచినన్ దధృతి
శ్రీకాదంబినిమీఁదికుబ్బెననగా ♦ శ్రీనశ్శముందాల్పి ము
ల్లోకంబుల్పొదలింతుకృష్ణాదు దయా ♦ భూజేలు శ్రీవైష్ణవ
స్వీకారాన్వ విహారి పట్టణపతిఁ ♦ వేదాద్రిమంత్రీశ్వరున్. 1

సీ. అనతారమందె నే ♦ యశులైకజనయిత్రీ
కలశరత్నాకర ♦ గర్భసీమఁ
దోడ్బొవయ్యె నే ♦ తులితకాంచనవర్ణ,
వెలది వెన్నెలఁగాయు ♦ వేల్పునకును
బాయకయుండు నే ♦ పరమపాననమూర్తి
చికిఁబాహుమధ్య ♦ సౌధవిధి
నభిషేకమాడు నే ♦ యశస్వ తాచారి
ద్వికాసీతమా ♦ షేటసీత

గీ. సనిసిఁగానంబులేదే ♦ జవణిసరకు
లమ్మహాదేవి శ్రీదేవి ♦ యాదిలక్ష్మి
సరసశుభదృష్టి రామాను ♦ జయ్యసుతుని
నాదరించు విరూపే ♦ దాద్రినాథు.

2

ఉ. మాదికిమీరునంచవెలి ♦ మాపుపయి మురువైనశాదుచే
భద్రమయాత్ముచే భువన ♦ పాలనఫలనుచే సరస్వతీ

ముదితవక్త్రుచేత నలు ♦ మోముల వేలుపుచే విరూరితే
దాదిచమూవిభుండు గను ♦ నాయువు శ్రీయునిరంతరాయమున్ .

శా. కదూజాంగదుతోడబుట్టువు శర ♦ త్కాదంబిసీచంద్రికా
చిద్రాపించిత పద్మగర్భముఖరా ♦ జీవాభిహంసంబు వ
ర్ణద్రాక్షాఫలకీరి శారద కృపా ♦ రామానుజమాత్యువే
దాదిస్వామికి నిచ్చునిచ్చులును వి ♦ ద్యా బుద్ధివాక్సిన్ధులన్ . 4

ఉ. ఈచిగురాకు నీప్రసవ ♦ మీపువ్వుదేనియ యెంతయొప్పెడిన్
జూచితీరే! యటంచుదన ♦ చుట్టు శుకాదలుగొల్వఁగాఁగప
ర్తాచితచంద్రిగాంగజల ♦ మైసశివాహ్వయకల్పశాఖవే
దాచలమంత్రీకీర్తికల ♦ శాబ్ధిని వెన్నెలమాడ్కి జూచుతన్ . 5

ఉ. చిద్రసవేదియాకొదమ ♦ చిల్కకు విష్ణుసహస్రనామమున్
ముద్రతి మోము మోవినిడి ♦ మున్నుచు గోరునమేనుదున్వయన్
భద్రసిధానమైవెలయు ♦ పర్యతకస్య విరూరిమంత్రీవే
దాదికి విష్ణుభక్తిమహిమాతి ♦ శయం బనయంబునీప్రతన్ . 6

సీ. సూత్రవతీదేవి ♦ సాబగుపాలిండ్లపై
మలుపచ్చిగొదంపు ♦ నలపుతోడ
శిరసులువంచు ని ♦ ర్జరకోటిఁ బనిగొను
తడనీచువేలేహా ♦ స్తంబుతోడఁ
బనియేమియని విన్న ♦ పము సేయు సుమనోర
ధములై నదివ్యాయు ♦ ధములతోడ
బ్రహ్మాండకోటుల ♦ పారుపక్షిములెల్లఁ
గనియున్నినిద్దంపు ♦ మనసుతోడ
గీ. శార్ఙ్గ రెండవమూర్తియై ♦ జగములేలు

మునిమనోహరి శ్రీసేన ♦ మొదలియ్యా
చేయుపనులెల్ల సఫలముల్ ♦ సేయుఁగాత
మలరి రామానుజయ్యవే ♦ దాదిపతికి.

శా. మీఁదం దారధరాధంబుగల యా ♦ మేరున్నగంజాలిత
తాదృక్తుండరుచి స్థలిర్బుభగయా ♦ ధన్వామి హేమప్రభా
ప్రాదుర్భాసశుభప్రభండుమనుచు ♦ నామానుజామాత్యుశీ
వేదాదీశు విరూరిమండిరు జగ ♦ ద్విభ్యాతకీర్తీశ్వరున్. 8

సీ. ధరణీభరముదాల్చు ♦ తనచేవయంతయు
భుజపరిఘంబులం ♦ భాంకహాచి
మానుషిన్కుగినియైన ♦ తనప్రజ్ఞయంతయు
మతివిశేషమునందు ♦ మస్తరించి
తైత్తిర్యోపశయైన ♦ తనచిత్తమంతయు
నినుచుగౌరవమున ♦ నిన్వేషించి
లనుపువెన్నెలగాయు ♦ తనమూర్త్యంతయు
గీర్తివైభవమునం ♦ గీలుకొలిపి
గీ. వేషాంశులప్రపంచవి ♦ శేషశాలి
నిత్యముక్తుల కాన్యుండై ♦ నిలుచుమెటి
చారుచారితుఁ డామాను ♦ జయ్యపుత్రుఁ
గిరుణవేదాన్తమంత్రితే ♦ భరుని మనుచు.

9

క. పుట్టికుంబుల్లమహేంద్ర
దిట్టపురునుపచ్చిపుట్ట ♦ పేనియచివితోఁ
బుట్ట నన నమృతముల్లెడు
పుట్టనినుపునత్క-విత్వ ♦ ముఖాపర్ణితుఁడౌ 10

క. ఇట్టాడరానియాగమ
ఘట్టమునకుడన యచ్చు ♦ కట్టినమునిగా
ట్వట్టాభిషక్తుఁ డహముల
పుట్టిననెలవయిన వ్యాస ♦ ముని పర్ణితుఁడౌ. 11

తే. వ్యాస వాల్మీకి ముఖసూక్త ♦ వైభవముల
నేర్పుమీరంగనిజకావ్య ♦ దర్పణముల

సరసమానసముల నేఱు ♦ హఱుచుకీర్తి

భవుల సన్నయభట్టాది ♦ కవులఁ దలఁచు.

12

ఉ. చాటుకఃత్వతత్పరస ♦ సాగరపారగులయ్యు సత్కృతుల్

పాటిగఁబట్టివిందురొన్ ♦ పాటివిగావన కన్యకావ్యముల్

కైటభనైరిహావతశి ♦ భూమణిశ్రీసతీ బేరురంబునన్

మాటియు నీటికెంపుబహు ♦ మానముగంబనకింబుఁ జేయఁడే. 13

తే. తప్పగలిగినచోటనే ♦ యెప్పుఁ గలుగు

సరసి కావలె కృతల ♦ యవగుణములు

సరసకివి తావసోక్తుల ♦ సరణియందు

నమృతధారా ప్రవాహంబు ♦ లభయగదె.

14

తే. కానదోషాత్కృతైశ్చ ♦ చక్రపులకితస

గరిమవహియింపుఁ గవిరాజ ♦ కావ్యమహిమ

బహుళపక్షంబుచీఁ కటి ♦ బహుళమగుట

జాయవెన్నలతఁజీవు ♦ సేయకరణి

15

వ. అని నిఖలభనసప్రధానస్వంబులగుమాన్య దైవతింబులంగొని

యాడి నూర్చి మోయు కవిస్మృతిభుల సభినుతించి యుదంచితంబగు

కవిశ్వు తత్వంబునంగలగరిమంబు బరిశీలించి సాచకులగు కొంచెవు

గవులరవి యదలంచి సుచాశితోక్తిపిష్టాన్ని బగునగ్గనమేఖిలా

వలయంబునంగల హిమ వైష్ణవసత్త్వంబులకుఁ బ్రియత్నపూర్వకంబుగ

సభివందనంబాచరించి

16

క. వాక్కాంతాశ్రియభట్టరు

చిక్కాచార్యుల మహాత్ము ♦ శ్రీగురుమూర్తిన్

నిక్కపుభక్తి భజించెద

నిక్కావ్యకళాకలాప ♦ మీఁడేఱుటకుఁ.

క. కవణింతు నొక్కశ్రీభా

గవనచరిత్రంబుఁ బరమ ♦ కల్యాణసము

ద్భవభవనాబుజత్తుర్దశ

భువనమహారత్నసూత్ర ♦ ముగఁ దగుసరణిఁ.

18

వ. అని యిట్లభినన న బాధనిర్మాణ కాయాహలాయత్త చిత్తుండ
నము యేచున్న సమయంబున.

19

సీ. తనకులాచారన ♦ పైన వైష్ణవాచార

పర్యాయముల కొజ్జ ♦ బుతియనఁగ

గవసూక్ష్మము పురా ♦ తనసత్యనిధులయు

న్నతికిఁబున పత్తి ♦ ప్రితము గాఁగ

వినియిచ్చి నీశిశా ♦ ప్రసూనానందము వెల్లె

ముగఁ కెల్గురాబ్బిన ♦ ముక్కగఁగ

నీనా యుగంబులు ♦ మొదటఁ జే విశ్వభ

రామ జలగుణాని ♦ పానగాన

నీ వెలయును నీయగుచుభూ ♦ పాదాని పాద

నీ భూపాలు నుణివాయ ♦ సప్తవ

నీ భయతుండైన గామాను ♦ జయ్యసతుఁడు

ధద్రగుణసీఁ గురివే ♦ దాద్రశౌర

20

మ. విప్రులు! శానకులున్ బ్రథమము నలం ♦ కారభూతున్ బ్రాజ్ఞులున్

ధవభాషు బృహద్రథ నిండుకొలువై ♦ తా శేరుతారాన

ధవళంబైననువర్మకుంభయుతసా ♦ ధాబంధు నావాసమై

వివిధామూయపురాణగుంభపకా ♦ ల్వింతున్ బ్రమోదాబుజన్

21

క. నను రామకృష్ణకవిఁ గవి

జనసహకారావలీన ♦ సంతోషననూ

క్తినిధి విలిపించి యగ్గా

సనమునఁ గూర్చుండఁబనిచి ♦ చతురత ననియెన్

22

సీ. జగతి సొబగుల నె ధన్యుఁగావ్యధారల
 ఘనుడ వాశువునందుఁ ♦ గరముమేటి
 వఖిలభూమిపాల ♦ కాస్థానకమలాక
 రోదయతరుణసూ ♦ రోదయఁడుపు
 తైవ వైష్ణవ పురా ♦ ణావళీనానార్థ
 గచనాపటిస్థైర్య ♦ గమ్యమతివి
 తాకికవైదిక ♦ లక్షణచాతుర్య
 ధైర్య ప్రభారూఢ ♦ కార్యచణుడ
 గీ. వరయ భూమికుచాగ్నిహా ♦ రాభమైన
 శ్రీతైవాన్యగ్నిహా ♦ స్థితవగ్ని
 శాశ్వతాకోకిలమానీపు ♦ సరసకవిని
 రమ్యగుణకృష్ణ! రామయ ♦ రమ్యకృష్ణ!

23

క. కొఱివైనసోతుడ నా
 ఖండలసరునిభుడ విఖల ♦ కాన్యనిసముఖ
 మండనకుండలుడపు భూ
 మండలవిరుతుడపు లక్ష్మ్య ♦ మానరతఃకయా!

24

క. యశముగలిగించు సిమ్మకు
 విశదోక్తులఁ జాండక ♦ విభుచరితజతు
 ర్దశభువనవినుతముగ శుభ
 వశమతి నాపేరనుడుపు ♦ వరతత్వనిధి.

25

ఉ. స్కందపురాణనీరనిధి ♦ కౌస్తుభమై ప్రభవిచుదేవకీ
 నందనుసత్కథోద్యమము ♦ నన్యకవిత్వకళాకలాపమన్
 కుండనముఖుఁడనిచి కడుఁ ♦ గొత్తగు సొమ్మువరించి విష్ణుసే
 వందిలకించు నప్పరమ ♦ వైష్ణవకోటి నలకరింపుమా.

26

మ. ఉదయం బస్తనగంబు సేతువు హిమ ధి వ్యూహంబునం జుట్టిరా
 విదితంబైనమహిమ మహాంధ్రకివితా ధి విద్యాబలప్రీతి నీ
 కెమరేరీ? సరసార్థభోధఘటనా ధి హేలాపరిష్కారశా
 రద నీరూపము గామకృష్ణకవితా ధి దా! సాంద్రీకీర్తిశ్వరా! 27

వ. అని సంభావించి కనకాంబరాధరణంబులు బ్రసాదించి
 యాప్రధానపంచాననుండు.

మ. పలుకుందొయ్యలిమాళికాంతి కెనయా ధి బాగాలు నయ్యింతిచె
 క్కులజ్యోతుల దెలనాకు లయ్యవిదప ధి ల్కులవ్వింటికప్రపుంబ
 ల్కులతోఁగూడినవీడియం బాసఁగె నా ధి కుం బద్ధనాభార్పనా
 కలనాపాననహస్తకంకణయుణ ధి త్కారంబు తోరంబుగఁ. 29

న. ఇట్లు లోకోత్తరగుణోత్తరుండగు నాప్రధానశేఖరుండు పరమ
 పురుషపరికరచరిత్రంబునకు నభివ్యుండుగుట తీర్థంబును స్వార్థంబునుజా
 దుబుద్ధేవరప్రసాదంబును పుణ్యంబును బురుషార్థంబును సయ్యెనయ్య
 భ్యుదయంబునకుంగల్వా సచారంబుగాఁ గృతించి వంశావతారంబభివ
 ర్ణింపఁబూని. 30

నీ. మిగులఁ గన్నొడివిన ధి బిగువ యెక్కుడుగాని

కరుణాకటాక్షునీ ధి క్షణమువాడు

దంష్ట్రోదీటకన ధి ర్ధనమయెక్కుడుగాని

ముద్దజంతురునేలు ధి మోమువాడు

సరమృగదేహ వి ధి స్ఫురణమెక్కుడుగాని

బహుకోటిమదన సూ ధి పంబువాడు

దైత్యుదండించును ధి ధృతియె యెక్కుడుగాని

శిత్రజనానభులర ధి క్షీంచువాడు

నాగ గరుడాద్రిసింహాస ధి సముననుండి

యెల్లజగములనేలు ల ధి క్షీశ్వరుండు

శ్రీయహోబలనరసింహ ♦ నా కకుండు

శతమతనగోత్రమంత్రీ ర ♦ క్షణమొనర్చు.

31

చ. జతర వసత్ప్రపంచసుర ♦ సత్తమతుల్యుడ డేశేషయోగిరా

ణ్ణతహృదయుండు మానిజన ♦ మాన్యుడు ధన్యుడుముక్తికామినీ

కతినకుచదవ్వియినహిత ♦ కాంచనమాలిక హేలికల్పుడ

శతమతణ్ణి కేళిరుం బ్రీ ♦ శంస యొంర్పదగుం జగంబుల్క్. 32

శా. ఆవాచంయమనంశేసాగరమునా ♦ వవ్యాహతేశ్వర్యల

క్షీణంతుడు విరూపకర్త సచివ ♦ శ్రేష్ఠుడు విద్యాహయ

గీర్వాం డన్నయమంత్రీయవ్యభిచారి ♦ తీర్థస్థునివ్యభిచారు నీ

ద్యావాప్యవ్యవశాశే పూర్తియై ♦ వ్యపార పాశాతన్. 33

ఉ. అసచివావరసమును ♦ లోకంబు చెల్లగలక్షమూర్తిగ

సేవతీయో యగుంధిని ♦ పాదలూముం గూ లక్ష్మీ సూ

వాసప్ర రాశీయో యగుంధి ♦ పాదలూముం దన్నెయుగ్ధున్తులన్

జేసిన మూర్తి మేలు పతి ♦ చిత్తముచచ్చిపనన్దరిశ్రీలక్. 34

ఉ. అన్నయ లక్ష్మమాంబ సుతు ♦ లక్ష్మణునియు పృథ్వీరాజునం

పన్నుడు రంగ రాజు బ్రతి ♦ భానిధి గుంజమరాజుబొల్చి రా

సన్నతభాగ్య వర్ణుల ♦ సన్నత భాగ్యము పైవ్యమన్న యా

భ్యున్నతి నీతిరీతి జయ ♦ మోక్షుచు నేర్పుచు న్నెక్కకమ్! 35

క. ఆమువ్వలలో రంగ ను

ధీమణి దీపించె వంశ ♦ కలకంబగుచున్

శ్రీమహిత గంగమాంబా

రామా రమణీయరాగ ♦ రసరంజతుడై

36

క. ఆరంగరాజు కీర్తులు

శ్రీరంగనివాసహస ♦ శివకలక్షిం

జేరంగ దిగుచునహితులఁ

బారంగా నెగుచునతని ♦ బాహుసి యిన్

37

సీ. శ్రీమదష్టాక్షరీ ♦ సేవైకనిపుఁడు

గీ తార్థసారసం ♦ కేతవేది

పరిచితదివ్యపరి ♦ బుధసంధానుఁడు

మహితసౌదర్శన ♦ మనుషేనుఁడు

వితతవ్రథాసిత ♦ విజ్ఞానకోవిద

నిజసమయానన ♦ నిపుణబుద్ధి

సరసరామాయణ ♦ సప్తకాండభాత

యాత్రవందారు స్త ♦ వాభిశోధి

గీ. సలిలనిధిజాల జంఘాల ♦ జలవిశాల

ఘృతిపాశ్చిభాష్కర ♦ ఘోషమభూష

శంకితాత్మప్రతాపవై ♦ శ్యామరూఁడు

గంగమాహావిభుఁడొప్పు ♦ రంగరాజు

38

తే. దశరథశ్వరు భార్యయై ♦ ధన్యమహిమ

మున్ను కొసల్య శ్రీరాముఁ ♦ గిన్నకిరణ

సంగయామాత్య సత్తమైవ ♦ గంగమాంబ

మమమరుస్మాత్ శ్రీరామ ♦ మంత్రిగినియై

39

క. ఆరామరాజు వాహిని

వాగాన్నిధులేడు దాఁటె ♦ వసుమతి మున్నీ

శ్రీరామరాజు వాహిని

వాగాన్నిధులేడు దాఁటి ♦ వర్ణిలునవలక్ష

40

సీ. పుడమిపై నడసేర్చి ♦ యడుగుబెట్టెడునాఁడె

ధర్మంబునాల్గుపా ♦ దములనిలిపె

జలిబిలిపలుకులు ♦ పలుకసేర్చిననాఁడె

సత్యభాషాహరి ♦ శ్చంద్రుఁడయ్యె

పరుసమీదటివారిలు ♦ వాయినేర్చిననాడె
కమిచి దిక్కులజయూ ♦ కములు వాసె
ముఖ్యవ్రతస్ఫూర్తి ♦ ముంజి గట్టెడునాడె
కవులబోచుటకుఁ గం ♦ కణముగట్టె

గీ. సంబంధంబిక గళ్యాణ ♦ మైననాడె
వాసిగలకీర్తి లక్ష్మీకి ♦ సేసనెట్టె
ధైర్యహేమాద్రిప్రజ్ఞశాం ♦ తనవుసూది
రంగయామాత్యవరుని శ్రీ ♦ రామమృతి.

సీ. సంహృతాంశస్ఫూర్తి ♦ సింహాసనుండు సృ
సింహవిక్రముడుసృ ♦ సింహశౌరి
త్రయ్యంతవాసనా ♦ గ్రహబుద్ధి నాయురి
యెయ్యారిరామాను ♦ జయ్యగారు
గంగాతరంగసా ♦ రంగలాంఛనదీప్తిఁ
బొంగుకీర్తికి రాజు ♦ రంగరాజు
శరణాగతత్రిణ ♦ కరుణాచరణకేళి
మదరాజులబాంలు ♦ నరదరాజు

గీ. ససగశ్రీరామవిభునికి ♦ సంబంధును
గలిగి రాచంద్రతారార్క ♦ గతిఁబ్రశస్తి
సలుపురాత్మజ తాదార్య ♦ సలిలనిధులు
భుజగశాయికి నాలుగు ♦ భుజములట్లు.

42

గీ. అందునగ్గజుఁ డఖిలవి ♦ ద్వావినోది
శ్రీసృసింహఖ్యసన్మంతి ♦ సింహమలరు
లీల లక్ష్మమ్మ తనకుని ♦ ల్లాలుగాఁగ
జెలఁగె లక్ష్మీసృసింహ వి ♦ శేష ముద్ర.

43

క. శ్రీనరసింహుని లక్ష్మీ
మాసవతికి వెంగళాఖ్య ♦ మంత్రీశ్వరుఁడ౯

గోసప్పయు ననడగువి

ద్యానిధులిరుగుదును బుత్తులి ♦ తై మని రవనిన్.

44

క. నయ వినయంబుల కైవడి

జయతేజములట్లువిధన ♦ శమముల క్రియ న

వ్యయయగులు వెంగళయ కో

నయ లిరుపురు వెలసి రవని ♦ నాథార్చితత్తై,

45

క. ఆవెంగళమంత్రీశ్వరు

దేవికి శ్రీయశాభశాఖ్య ♦ తిలకవతికి రా

ధావిభు దేవేరియు నల

కావేరియు నీడుజోడు ♦ గొరన కవిలన్.

46

క. గానకళాతుంబురుఁ డనఁ

గా నయవిద్యావివేక ♦ గౌరవలక్ష్మీ

జని యనంగ నిధరఁ

గోసప్పఁ డొప్పుమంత్రీ ♦ కులతిలకంబై.

47

తే. ఆ విదేహాధిపతిపుత్రి ♦ యాత్మభార్య

గాఁగ విభ్రాత్రీబొందురా ♦ ఘననికరణి

రాఘవాఁ బాధనాథుండై ♦ శ్లోఘుమీరు

శీఘ్రసింహునికోసప్ప ♦ నిరులకుప్ప.

48

ఉ. సామజరక్షణుఁ గొలిచి ♦ సన్నతి కక్కినభాగ్యశాలి శ్రీ

రామచమూప కేళిరుని ♦ రంగనమంత్రీ నసంతమాంబికా

స్వామి నుతింతు మన్మథభు ♦ జానతపుష్పధనుర్మహుళిధా

రామధురోక్తి గుంధనభ ♦ రస్ఫురణాపరిణాహచాతురిన్.

49

చ. ఉరుమతి రంగమంత్రీతన ♦ యుల్ విలసిల్లెరి పుల్లమల్లితా

హరదరహాసహారహిమ ♦ హరహరియశోభురంధరుల్.

వరదయగల్గువారు గుణ ♦ వంతులు శాంతులు కాంతిచంద్రముల్

వరదయమంత్రీపుంగవుడు ♦ వాసవతుల్యుడు రాఘవయ్యయున్

క. రంగయవరదామత్యు వి

హంగమవిభు గమన భజన ♦ హరిసద్వజ్ర సా

రంగధరహరనిభవా

గ్గంగాశృంగారితాస్య ♦ కమలు నుతించుకా.

51

సీ. సమకూర్పగా నేర్చు ♦ సకలనైష్ఠవశాస్త్ర

సిద్ధాంతశుద్ధాంత ♦ సిద్ధిగిరిమ

హవణింపగానేర్చు ♦ సఖి లాభసీచక

సామోజ్యపూజ్య వి ♦ శోలలత్న

వలపింపగానేర్చు ♦ వాలారుజూపుల

కోపులు చూపు చ ♦ కోరదృశల

బాలింపగానేర్చు ♦ బాహువకవిగాయ

కార్ధానివహంబు ♦ ననుదిసంబు

గీ॥ దండనాధునిమాతృజ్ఞ ♦ దశేడిశాన

కాశసంపూర్ణ విజయప్ర ♦ కాశశాలి

రంగయామాత్యువరదయ్య ♦ ప్రకటశాస్త్ర

ధారి వాచా ధరాధర ♦ ధారిశిష్యుః

క. తిమ్మాబ యక్క మయు సర

దమ్మయు వరదప్పభార్య ♦ తై వెలసిరి తే

జమ్మస శక్తిత్రయము వి

ధమ్మన సకలొన్నతప్ర ♦ ధాప్యతమతికా,

52

ఉ. మున్నొక రాఘవుండు తల ♦ మోచిభజించు విభీషణాదులన్

మన్ననబోచె గాంచెననుమాటలె కాని గుణప్రసన్నతన్

బ్రన్నదనంబుఁ జూపగల ♦ రంగయకాఘవమంత్ర నిచ్చలున్

వన్నెకుఁదెచ్చునిచ్చు సభి ♦ వాంఛితవస్తువు లర్థికోటికిన్.

54

క. తేజమున రాఘవునియం

భోజేక్షణతిమ్మమాంబ ♦ పోల్పందగునా

రాజీవవదనశారద

రాజారకీరీటపూర్ణ ♦ రాజనిభాస్యం.

55

క. శ్రీరామమంత్రినరద సు

ధీరత్నము కులవధూటి ♦ దీపించుచుశో

దారమణిరమణవిష్ణు

శ్రీరంజితకొండమాంబ ♦ చిరపుణ్యమునన్

56

క. ఆదాపతులకుగలిగిరి

గాదిలిసత్పుత్రినరులు ♦ గనుగొండనయున్

శ్రీదనరు సో బళయ్యయు

వేదస్మృతీజాయచూస ♦ వివేకవయగలిగె

57

క. కనుగొండ యితని ధైర్యము

పెరుగొండను సునినిదికి ♦ భీలింబురగ వే

చంద్రుని కనుగొండను

కనుగొండను పు గమూటి ♦ కావల్సివచ్చె.

58

ఆ. అతనిసోదరుడు ♦ మృతక గాంధారి

గురుడు బాధులొక ♦ సురభి వెలయు

సోదరాఖ్యమంత్రీ ♦ యోబా! యీతని

జయమున యముసూచు ♦ జనులు బొగడ

59

ఉ. ఇమ్మనవద్యహృద్యసము ♦ దీర్ఘగుణాకిం గల్పవృక్షపు

గొమ్మనవినదానగుణ ♦ గుంభనసంభృత బద్ధనాభుల

న్నమ్మనరామరస్తుతజ ♦ యస్థితి కౌబళమంత్రీభార్యచూ

నమ్మను యమ్మనదవ్విద ♦ యాఁకు నేసతు లీడుధారుణిన్ 60

వ. ఏనావిభాన్వితాయ పయఃపారావారంబునకుఁ దారకాకమనాకృ

తియగుకృతిపతితెరంగెట్టిదనిన

61

ఉ. మానితరాజితమృతీన ♦ మంచితమోహనమూర్తివైష్ణవ

జ్ఞానపరాయణుడమృత ♦ సాగరరాజగభీరుడధీశు

తానసురదుఃఖమంబతడు ♦ దానన నానత శాత్రువుండు రా
మానుజమంత్రి వర్ధిలు మ ♦ హామహుడై నిజవంశకర్తయై. 66

సీ. కతపత్రమిడవచ్చు ♦ గలఁగాంచునపుడైన
గోరిక చరకాంత ♦ గోరడనుచు

ముడియవైవఁగ వచ్చు ♦ మొనదారసించిన
శూరత్వమును వెచ్చు ♦ చూపడనుచు

దిబ్బె మెత్తగఁవచ్చు ♦ సుబ్బురంగగుకల్పి
మేరమీరినరీతి ♦ మెలఁగడనుచు

జేసాచగొనచ్చు ♦ శివుమీఁద నేనియు
బూనిక తోబల్కి ♦ బొంకడనుచు

గీ. జలధివలయుతపసుమతీ ♦ స్థలవలంస

భాసురాంశ సమాశ్రిత ♦ పృథ్వీకీర్తి

శతమహాగోత్ర ధనమంత్రి ♦ చక్రవర్తి

యైవరామాను జయ్యకు ♦ వైరిహగి. 63

శా. రాధానాథాపదాబ్జధృంగ మగునా ♦ రామానుజమాతృత్వే
జోధారానా భానుభానుచపమం ♦ జూహ్వమిత్రాబుజో
దోష్ఠధంబు బ్రతిపక్షతైతననిరు ♦ దోష్ఠాబు నిర్దోషియా
సాధుత్వంబు వహించుర్గురుతమ ♦ స్సూర్యాధముల్ హుతఁగ 64

క. కామగవీ సురతరువులు

వేమాలును నిచ్చు దవులు ♦ విడిబేరముగా

రామానుజయ్య దాన

ప్రామాణికముద్ర కొంగు ♦ బంగారమగున్ 65

శా. ఆ రామానుజమంత్రిచంద్రిడు వివా ♦ హంబయ్యెనెయ్యబుతో
భారద్యౌవ పవిత్రగోత్రనిధికిన్ ♦ బల్పాతి కన్నయ్యకున్
గారామైన కుమారికాతిలకమున్ ♦ శరీధరాశారదా
మారామాపర మప్రిసిద్ధమతి న ♦ మృజిజమ్మ దేజుబునన్ 6

సీ. తొడవులు పెక్కులు ♦ దొడవియుండెనకాని
 సత్యంబు తనకు ని ♦ జాలతొడవు
 చుట్టల సురభియై ♦ సొబగు నొందెనకాని
 నెన్నరైన చుట్టంబు ♦ దనకుఁ గీర్తి
 కులదైవతం బహు ♦ బలనాధుఁ డనెకాని
 పతిమూర్తి పరమమై ♦ వతము తనకుఁ
 జక్కఁదనంబులు ♦ సహజంబులనికాని
 తనచక్కఁ దనము వ ♦ ర్తనమునంద

గీ. యనఁ గవిలసిల్లె నిఖిలవి ద్యారహస్య
 పరమవిజ్ఞాన పాండిత్య ♦ భద్రమూర్తి
 విప్రసురశాఖ రామాను ♦ జప్రధాన
 మాళి యథాంగలక్ష్మీయ ♦ మ్మాజయమ్మ.

67

క. ఇచ్చుహి గ మాను విభు
 సమ్మోచుకు జనిని ♦ ర్మభవముఖ
 త్తమ్ములఁ జూలెనుచు
 త్తమ్ములు నల్పుగురువారి ♦ తాడత చనఘట్

68

సీ. మద్రేనినిభసము ♦ న్నిద్రాశోభ్యజ్జ
 విద్రావితారి వే ♦ దాద్రశౌరి
 విష్ణుపదద్యాన ♦ నిష్టాతవిజ్ఞాన
 కృష్ణంసు శ్రీరామ ♦ కృష్ణమాత్రి
 శరశరచ్చందికా ♦ హరహర హిమహర
 కరకీర్తి నరశయ్య ♦ తిరుమలయ్య
 పక్షులితత్యాగ ♦ లక్ష్మీకరోద్యోగ
 లక్ష్మలక్ష్మీత మూర్తి ♦ లక్ష్మసునుఁడు

గీ. ననఁగవెలసిరి రామాను ♦ జయ్యసుతులు
 దశరథక్షోణి పాలనం ♦ దనసమ్మది

దైవతేశమ దావళ ♦ దంతశేఖ

నరగఞ్చర్యంక నిజచతు ♦ నూవ్యహలక్ష్మి.

69

ఉ. ముద్రితవైరి వక్త్రులగు ♦ మువ్వరుతమ్ములు బంపుసేయ వే
దాద్రినిరూరి మందిరుఁ డ ♦ హర్షతిశేజుఁడు రాజిలున్ యశో
భద్రుఁడు రామభద్రుని పరి ♦ భావనయున్ గురుభక్తియున్ బ్రతా
వద్రీవిణపసిస్థి యును ♦ బంధుజనంబు ప్రియంబు సేయగన్ 70
సీ. పట్టెనట్యునయును ♦ బరిపుష్టి తలకట్టు

గుడిసున్నకియ్యయు ♦ సుడియుముడియు

నైత్యంబు నెత్తంబు ♦ నందమందంబు

గిలకయు బతులు ♦ నిలుపు పొలుపు

నయమ నిస్సందేహ ♦ తయు నొప్పుమురుపును

ద్రోచ్చి నేసికయట్టి ♦ తనరు యును

మవ్వర్చునొప్పు ♦ జూలెదొక్కొప్పును

నెట్టెనొప్పు యును ♦ మిసెదగతియు

గీ. గీలుకొన వాఁయసంబులు ♦ నొయవాఁడు

గొంకుకొసరును కేతప్పు ♦ గొనకియుండు

లలితముక్తాశలాకార ♦ నిలసనమున

మతిమరున్మొత్తి వేదాద్రి ♦ మంత్రీనరుడు. 71

తే. మాద్రిమీరువిరూరి వే ♦ దాద్రిరాజు

దానధారార్థ మఖిలపి ♦ భావనగుం

వెచ్చ పెట్టుటఁడలఁగెయో ♦ బుధతటిని

తరుణశశిహవా జడలలో ♦ డాగియుండు

ఉ. చేతులద్రిష్టమౌ బ్రభుల ♦ చెంతల నూరక దర్శిసీతులై
యేతులబోవుచున్ దిరుగు ♦ నిప్పటిమంతులుతంతులిందలున్
భూతలకల్పవృక్షముఁ బ్రి ♦ భూతగుణాఘ్ని సర్వలోకవి
ఖ్యాతు విసీతు వేదగీరి ♦ గాతరచిత్తులుపోలనేర్తురే. 73

సీ. కరుణించి చూచెనా ♦ కవిగాయకా^{భృ}ధ్రి
 నివహగేహంబుల ♦ నెరయు సిరులు
 కోపించి చూచెనా ♦ కొంటతో నెనవచ్చు
 ననవచ్చునతడైన ♦ నవని దూలు
 మెచ్చి మన్నించెనా ♦ మెదుకపాలసుడైన
 దొరతనంబున నిల్చి ♦ పరిఘించు
 బొందుగావించెనా భువి నెట్టిఖలునకు
 నాదటకరుణాప ♦ సాదమొసంగు
 గీ. మంత్రిమాతృండ్ల దుర్మూర్తి ♦ మధనకథన
 చారుచర్చాచమత్కార ♦ చక్రివర్తి
 యదినిభుడు విరూపివే ♦ దాది రామ
 భద్రపాదసరోరుహ ♦ బంధరంబు.

74

మ. జలజాతౌంఘ్రిసరోజవట్టుదము వి ♦ శ్వామిత్రగోత్రోద్భవుం
 డలఘుపాశ్రయ డర్థిలోకసులభుం ♦ డైక్కిరి పెంపొందు నా
 కలకాళాస్తితనూభవన్ సుగుణల ♦ స్మృద్దిర్మలాంబస్పృధిల్
 నెలయంగా కులకాంతజేసి నెలనెక ♦ వేదాదిభద్రోన్నతిన్. 74

సీ. వృషభేంద్ర గమనంబు ♦ వేదాదినాథుడు
 గిరిజాతనయ యు ♦ తిరుమలాంబ
 వేదనిశ్వాసుడు ♦ వేదాదినాథుడు
 ధృతి శారదాంబ యు ♦ తిరుమలాంబ
 విహగేంద్రగమనంబు ♦ వేదాదినాథుడు
 శరభానినూజ యు ♦ తిరుమలాంబ
 విబుదాధినాథుడు ♦ వేదాదినాథుడు
 ధర శచిదేవి యు ♦ తిరుమలాంబ

గీ. యనగ ననుకూలదాంపత్య ♦ వినుతమహిమ
 హరువుదీపించె నార వే ♦ దాదివిభుడు

హరియశుఁ డైనకలకాళ హస్తితనయ

తిరుమలాంబయునిత్యవ ధిష్ణులక్ష్మ్య

76

సీ. వేదమార్గపతి ధిష్ణుదైవతజ్యేష్ఠఁ

డభ్యస్తవద్ధర్మ ధిష్ణునార్థశి

యతిరాజరచితభా ధిష్ణుగ్రంథనిర్ణాత

యశిలపురాణేతి ధిష్ణుహాసకర్త

బంధురదివ్యప్ర ధిష్ణుబంధానుసంధాత

పంచసంస్కారప్ర ధిష్ణుపంచచక్షుఃప

వాఘాలమనిచంద్ర ధిష్ణువంశవర్ధనమూర్తి

సకలదేశాచార్య ధిష్ణునికరగురువు

గీ. పట్టమేఘగు శీరంగ ధిష్ణుపతికి న్న్య

గారిగ్రాంబురాశిని ధిష్ణుహరిరశ్మే

సారసాహిత్యసర్వస్వ ధిష్ణుసయ్య సేతి

యాళవందారుకం.కాళ ధిష్ణుయశ్పగారు.

77

శా. తత్తాదృగ్విభవప్రభావనిధి గం ధిష్ణుదాళశృంగారి న్న్యాయా

యత్తస్వాంత నితాంతశాంతియతు లోకాచార్యవర్య న్న్య

చిత్తాంభోరుహభానుఁ గొల్పుచుఁ దదా ధిష్ణుశీర్వాదలక్ష్మ్యోన్నతిన్

హత్తైన్ దానుఁ రూరిమంత్రినుణివే ధిష్ణుదాద్రీసుఁడుద్యమచిత్. 78

వ. వెండియును వేదోదాదిమంత్రశ్చైవయుండు రవికులతలకుండును
రణరంగధీరుండును సంబునిధిగంభీరుండును భట్టరభావాంకుండును సక
లంకుండును నవత్తారుమండలీకరగండుండును నుద్గండ భుజాదండుండు
నునై పరనారీసహోదరుండ య్యును నితరసముపార్జితవధూవల్లభుండు
ను గోపికాగోవిందుండయ్యు సీశ్వరలక్ష్మణ లక్ష్మీతుండును బాహ్నాంచా
రుదేవి దివ్యశ్రీపాదపద్మా రాధకుండయ్యును బ్రతిష్ఠాపిత పరమవైష్ణవకు
టుంబవిశేషుండును నయిన ఘనుని.

గీ. గుఱుతుగలరాజు మంగయ ధిష్ణుగురువరాజు

పుత్రుపేదసంగభూపాల ధిష్ణుశత్రుజైతు

భానుసమతేజః ఃద్యానః ధానభోజః

గొల్చి వేదాద్వి సత్యలః ధృవలః దలిర్పు. 80

మ. విభవేంద్రుడు విరూపశాసనమహా ఃవిభాతిరామానుజ
వభువేదాద్వి లిఖించువ్యాయసము తా ధ రా పెద్దసింగావసీ
విభుచిత్తంబు నెఱంగి గంటమురవల్ ధ విద్యానధూనాపుర
వభివసోధ్యుశంధ్యుళారధటిసా ధ భాగ్యంబుగల్పించగన్. 81

చ. అతనిసహోదరు ల్వలసి ధ రార్యగుణాధ్యులు రామకృష్ణు ధ
యతభుజశోద్యుడౌ తిరుమ ధ లమ్యవిచక్షుణ భవ్యసత్కళా
చతురుడు లక్ష్మణయ్యయ్యుర ధ సాతలనుతనకామధేనువుల్
చతురపథావిభాననయ ధ సాంధ్యులుచంద్యులుకాతిసంపదన్. 82

గీ. ధర్మనిర్ణేత వేదాద్వి ధ కూర్మితమ్మ
జ్ఞేనశీరామకృష్ణు, ధ ధాని వెలనె
లక్ష్మీమాంబాధినాథుడై ధ లక్ష్మణోడ
న దినా రాయణునికృప ధ ననుదినంబు. 83

క. ఇఁచి దిగుమలమంత్రయ
నంతమం గొనియూడవలయు ధ హరిహాయనగరి
పాగ్గితోపనసలలత
నంతమం దనునంతి ధ కాంచితసూక్తి

క. లక్ష్మణమంత్రీస్వరు
లీలావతివెంగళంబ ధ లేఖవిభవధూ
పాలితనానావిధల
స్మృతక్షణశోభి విభవ ధ కీర్తులవెలనెన్. 84

క. సోదరులు సుతులు సతులును
వేదోదితమార్గచర్య ధ వినయము సయమునీ
శ్రీదాంపత్యము నెసంగగ
వేదాద్వి మహాప్రభాని ధ వెలయుం గృతులన్. 85

ॐ

చ స్త్యం త ము లు.

క. ఏవంవిశగుణమణిఖని

కావిర్భవమనుకృపాక ♦ టాక్రబినికి ల

క్షీవల్లభచరణాంబుజ

సేవాహేవాకశీల ♦ శీలసముసిరిన్.

87

క. అంధకరిపుగంధమృమ

గంధాంసద్విపవిషష ♦ గరుహతోబిభే

బాంధవబంధహక్షేప్తసు

గంధిలభవనత్రియసకు ♦ ఘనవిసయుసకున్.

88

క. చతురుదధివలయవలయిత

కుతలభరణకరణభుజున ♦ కును సుజనునకున్

నుతిశాలికి జతశేరికి

హితకారికి సమదగమన ♦ హేలాకరికిన్.

89

క. వాణీనఖముఖమఖిత

వీణానికావ్విణ వల్ల ♦ వితన్నూతసుధా

పాణిసఖలేఖనీకల

రాణున కాచరితభూసు ♦ రత్నాణుసకున్.

90

క. సందారఘుపతికి నృప

స్కంధున కైదంయుగీన ♦ కన్ఠసకుసమ

న్యాంధాతకు బాంధవశుభ

సంధాతకు ధాతకుమ వృ ♦ పభగమనుసకున్.

91

క. భీమకోధాంధవిమత

నీమంతవతీలతామ ♦ నీమంతమణి

స్తోమాపాకరణపటు

శ్యామల తరవాలజయస ♦ హాయభుజునకుఁ.

92

క. రవికి రణరుచికి మతిభా

రవికి విమతసచివ గళిత ♦ రవపదభూషా

రవికి భుజాతరమణిహా

రవికిని రుచిరాకృతికి ధ ♦ రాశ్రుతికృతికిన్.

93

క. రామానుజార్య సుతునకు

శ్రీమంతున కర్ణిసార్థ ♦ జీమూతమాయ

స్తోమోన్నతికి విరూఢి

శ్రీమ ద్వేగాది ముఖి ♦ సింహాంబునకుఁ.

94

పృథమాశ్వాసము

న. అభ్యుదయ పరంపరా భస్మగా వామోవర్ణురూపానివృత్తావరణిక
మాహాత్మ్యంబునకుం గథావిధానం బెట్టిదనిన.

95

మ. తులితోత్పత్తజనూతుండై వెలయునూ ♦ తుంగాంచిమున్ శానకా

దులు క్షేత్రంబును వేల్పుచీర్థము బుధ ♦ స్తుత్యనభావంబులై

దళితైన స్తిమిరంబులై యిహపరా ♦ గ్ధ పాప్తియుగాలంబులై

యిలవై నొక్కడఁగల్గెనే నసఘరూ ♦ త్తె జ్ఞానే నావృషున్. 96

క. ఆయుషులవృష్ట మంగీ

కారంబొనరించి పలుకు ♦ గళకుడు శ్రీనా

థా గధసహితచర్యన్

బారాశర్యుం దలంచి ♦ పాంజలియగుచున్.

93

వ. మహాత్ములారా యీపురావృత్తంబు తిగివృత్తంబుగా
నుత్తమశ్లోకుండగు కృష్ణదైవపాయనువలన మున్నెకీగిన యది కల
దత్తైరం గఖలంబుచు మీయంతరంగంబులకువచ్చునట్లుగావిన్నవిం
చెదవినుండని సూతుండిట్లనియె. 98

శా. శీతాహగ్యసుతాభినీ వికచగా ♦ జీవంబు నిశ్చేద్యర
జ్యోతిర్లింగ విశుద్ధరత్నభిని మో ♦ క్షోపాయవృద్ధివే
లాతీరావనిగుడి నామకగశా ♦ లానంబు గంగామృత
సోతోనిస్సృతి చంద్రగోళమన మిం ♦ చునగాళి శ్రీరాశియై 99

శా. ప్రాతీయాచలకన్యకానదనశుం ♦ భత్తుద్గుపారభ్యము
గోలాగల్గియుం బట్టితేక మనివృ ♦ తోడ్కొట్టాసంగధ్యల
లంలలిత్యమం గోగుగొక్కసిరతో ♦ లంబులు నైజాకృతికా
జాగ్రామంబురాసులన్ భక్తిమనో ♦ టనానామకాభినిని. 100

సీ. బికినానా ప్రేక్షక ♦ మొగిగొడగిబులు

మరియు భక్తియను ♦ వభక్తినిని

నాపొగ్గలొలురాని ♦ వట్టినిస్సేరయు

భోగియు వైశ్యుడ్య ♦ ములెనియు

బుచ్చరాక్షసలవీరితం ♦ భోనివర్షియూ

దేహానుమనగాల్పుం ♦ దీనింబోయి

నాయుధవభగవాంబి ♦ యలగుభీరువు బూను

నాడిమొమ్మొముల ♦ వేడిచలుగు

గీ. మలిసవర్తనుడును సుధా ♦ అలితమూర్తి

మిది వర్తిండుమతి లేని ♦ మేదకుడు

మూనివయ్యలంబివిమం ♦ మజ్జిసిడం

బుచముఖువీట మే నోన ♦ రించెనేని. 101

క. ఆనంద కాననంబున

నానందకపాణి కేశ ♦ వాహ్వాయమున బెం

పానం దగుముక్తిప్రసమ

దానందిత హరసిర ♦ తరళోపముజ్జై.

102

సీ. శ్రీకరోదయ వధూ ♦ లోకాననప్రభా

నాటిత బహుచంద్రి ♦ నాటనంబు

నమ్మగ్గగళితభూ ♦ షణరత్న మంజరీ

యోతరభ్యా ప్రి ♦ పూజనంబు

కైలాస శైలసంకాశ ♦ సౌనివేశ

కౌముదీక వచిత ♦ గగనతలము

విస్తీర్ణవిహణిని ♦ న్యస్తనస్తువృజ

ప్రకటిత రత్నగ ♦ రాజితరము

గీ. విప్రు పనమాన తాండవ ♦ వేపమాన

లంభనధ్వజ సట్టప ♦ ల్లన లలామ

చూర్ణచిత్రశాస్త్రశ్శ ♦ ప్రిహ మము

దీప్తిత బహు శీతాశి ♦ కాపునంబు.

103

చ. జలజవర ని రాగరస ♦ సునితఃకౌతరిఖాజలంబుగో

నలంబ్రశిఖాచిత్రంబులగు ♦ బుగసుకోటకు బైన్దట్టికా

న్మలచేలునంబునకు బురి ర ♦ మారమణీమణియొప్పురావియా

కులమొలనూలు చెట్టెనన ♦ గోరి కనుగొనువారుమెచ్చగన్. 104

క. వెరిగినతివిక్రమేశ్వరు

చరణతులాకోటి యతఁడు ♦ సంహృతదేహ

స్ఫురణుడగునపు చూడిన

కరణిం బురికోట యొప్పు ♦ గనకమయంబై.

105

చ. పరిఘనిజాశ్రియంబుపరి ♦ పాటిం దలిగ్పలుదారువన్నెబం

గరుపుననైనరాజగృహ ♦ కల్పనకర్ణికగాని గంధసిం

ధరములు తేటులై మొరయ ♦ దోరపుగొమ్మలు జేకులట్లుగా

ధరయనుకొన్నిలోమొలచు ♦ గామరఘావనగోట ములుగున్. 107

క. పురి రాకొమరుల కీర్త్యం

బరవాహిని భుజగపురికిఁ ♦ బలువిడి జని యం

దిగవుకొన నెడముచాలమి

మరలినతతి బుగ్గలన న ♦ మరు సౌధాబుల్.

107

ఉ. నాకనదీప్రదీప్తపులి ♦ నగలు నిచ్చలు నిల్చినమ్మచల్

సైతలింగపూజనము ♦ సల్పుతడిక రమణిచుతత్పతా

కాకలకింకిర్లవము ♦ ఘటలుచ్చ్రాగిట ధూపగూమముల్

పైకొలుపు న్నచున్న్గతి ♦ బర్వెడుగుగ్గులుఘాపగోరిణీన్.

108

చ. చనువులపుట్టినిండ్లు శమ ♦ సుపదయిక్కలు పుణ్యలక్ష్మికిన్

మొదలిదివాణము ల్పురన ♦ మూహమునాడగిటుట లుచితా

భ్యుదయనిస్సగబాగులూ ♦ పోడతనగలులంఘము ల్పురిక

బాదలెడిభాగనోపకాల ♦ మాపవిత్తవితవల్లదుల్.

109

ఉ. పుట్టిన నాటమ సిమితు ♦ పుట్టిన పుట్టల మొగన తగున

బుట్టిన కాన్యమిండ్లమగు ♦ పుట్టిన సిద్ధిపుష్పిద్ధివే

పట్టిన భక్తముల్పొడవి ♦ పట్టిన తత్త్వమిదిమోపు

చట్టలుసోరరై గుహరి ♦ నేమనితూరుగు పేరిచానుతుల్.

110

గీ. బలయురత్నాకరములు సా ♦ చులుగింజేసి

పొదివినిధులెల్లగొని సాచి ♦ మొదలు చేసి

బేరనూడెడిపాటియు ♦ దారలక్ష్మి

బచ్చులప్పురినున్నాడు ♦ పెచ్చు పెరిగి.

111

క. హరమాభీహర మచ్యుత

చరణాబ్జమరందభార ♦ జాహ్నుని లోకే

శ్వరి తమసోదరి గూసలట

పురి వెలమలభాగ్యమహిమ ♦ పొగడంగ వశమే.

112

ఉ. భూమియునాకసంబుం దను ♦ పౌకమున నిబ్బిరిచుతత్పురీ

సామజగోళియున్నతికి ♦ సన్మోగంబులగల్గుచున్నతుల్

భూమము డింది వామనతఁ ♦ బూచఁగ దక్షణదిక్కునేనుఁగుఁ
వామనమంచునాడ దగ ♦ వా తగవాడరుగాక భూజనుల్. 113

చ. కెరలక క్రమ్యురింప నడు ♦ గెంటనే నిల్చునొకింత నూకినన్
శరనిధులేడుదాఁటు మెయి ♦ చాచి చివుక్కున నుక్కుమిరి సం
గరమున గాయమైనపతి ♦ గాచు జలంపక తత్పురీహరుల్
హరిహ యుమాప్రముఁడిగిన ♦ యంబుగి రేవునవచ్చెనోడుమీ. 114

ఉ. సారథి ఛాందసుండు బడి సాగదు ♦ చక్రియుగంబు పాత్రపం
చారపుగుఱ్ఱము లగ్నిధియు ♦ శర్యమునం నరమాని సాశ్వవి
స్తారము ఖండఫండములు ♦ తానట నూసరియందు దత్పురిం
దేరులు నవ్వు శంకరుని ♦ పేరిని గెతనకుకిణ్ఢీనిన్. 115

క. వేటూరుతునియలుగ సరి
పాటనమొనరించు బాహు ♦ పాటనగరిమఁ
మేటలగుపోటుమగి ల
స్వీటన్విహరింతు రుగ్ధి ♦ విక్రములగుచుఁ. 116

సీ. మొలకచీకటి జల ♦ జలరాల్పఁగారాదె
నెరులుమించిననీరి ♦ కురుల నంగు
కెరలిచ్చి యమ్మలైబు ♦ నిలకొల్పఁగారాదె
ముగ్గుమావెడిసిరి ♦ మోపులంగు
పచ్చబుగారు కు ♦ ప్పలుల నుఁగారాదె
గబ్బుమాఁగిరి ♦ గుబ్బలండు
మండువెన్నలతేట ♦ బరికల్పము గరారాదె
నగవుగుల్కెడిదిలి ♦ మొగములండు

గీ. నార కరవాఁడిచూపుల ♦ ముగ్గుళంబు
బాపురే భూరికటితటి ♦ భారిమహిమ
చాఁగుమదమందగమన ల ♦ క్షణము లసఁగ
నేరు మంచెద రపురె ♦ వారసతుల.

సీ. మారుతాహతి రాలు ♦ నారికేళఫలాభి

నిడిసి జల్లించు పుగ ♦ ద్దేక్షురసము

చిలుకపోటులచేత ♦ జరిగిన సహకార

ఫలములఁ దొరఁగడి ♦ పచ్చిఁజేసె

చిక్కిడ దంష్ట్రలు ♦ చెక్కుసుగంధయ

నంటిపండ్లను గాటు ♦ నవ్యసుధయుఁ

తాకవేళారంభ ♦ పరిపాటిఁ దమయంత

బగిలినవనస కొం ♦ బండ్ల బేస

గీ. మేకమై కాలువలుగట్టి ♦ యేక హేలఁ

బలువ నందలిక్రియ్యాట ♦ పసిమితేటఁ

బండు నవ్వీటి ముక్కారు ♦ బసిడి గారు

సరస ధాన్యంబు మంచిరా ♦ జనపుఁజేల

118

చ. తెలతెలవారనోయ్య నరు ♦ దెంచి నిశాంతర తాంత తాంతనా

చెలువలకింపుగా మెలగి ♦ చెక్కుల గూఁస చూర్ణకుంతలా

వలి సరళంబుగా జడిసి ♦ వాడిన సెఱ్ఱలమీఁదిపావిరుల్

దొలగఁబ్రభ్రత వాయువులు ♦ దోమబురింబఁచారికాకృత్తి 119

సీ. ఏవంవిధభ్యాతి ♦ నెస గు శ్రీవారాణ

సీపట్టణంబున ॥ సిద్ధతటిని

పొంత సిద్ధాశ్రమం ॥ బు ఘటించి యంగు లో

పానుద్రయను దాను ॥ బ్రభ్రయఁదరణ

యునుబోలెఁబాయని ॥ యనుకూలదాంపత్య

మునబొల్చి మునికోటి ॥ తను భజింప

దారకబ్రహ్మవి ॥ ద్వారహస్యజ్ఞాత

చుళుకితాంభోరాశి ॥ కలశసూతి

గీ. బ్రహ్మనిభమూర్తి పెక్కుక ॥ ల్పంబులుండి

విబుధయూధంబు పొగ్గింప ॥ వింధ్యశిఖరి

విక్రమాలోప మడప న క ప్రియమ వెడలె
బరవివత్ప్రతికార త క త్పరులు ఘనులు.

120

గీ. అభితోగూడ మునుగోలు క నార్యనమ్మి
యుదరబిముస నొకచోట క నుండియుండి
జటిలవరునకు గదాజ క కటకకటక
విరహతాపమింబున క వెడలె నపుడు.

121

చ. పుడిసిటబట్టె నేతపసి క పొంగిపయోనిధి బిల్వలానుబాన్
గ మపున నేల్చె నేతపసి క గాత్రపోనిధి నయ్యగస్త్యునిన్
బాడగని వింస్యభూపరము క పొంకము బింకము దక్కినలగో
నడగెడబిలాంతరిస్థలిధి క హాహతి జొచ్చుకురమోయనన్.

122

శా. ఆవిధ్యాచల మట్లు పాప్యనిజగ క ర్వారంభమై యుండ న
గ్రోవిందాభు డభాగుగోపయనిధి క గొల్లాపులత్కిర
వోవిద్యేసి భజాంతరానిపదవి క సుధాంతరైరంభిక్
సేవించెన్ నుతిముగ నాగమకథా క సిద్ధాంతసుగ్రోతులన్

123

క. ఆపరిమేన్వరీ తను నా

జ్ఞాపింపగ సామనులకు క మృగపదసే

వాపరితం జనియె నెచ్చని

లోపాముద్రమును నెచ్చు క లును సేవింపన్.

124

స. ఇట్లుచనునవసంగింబున.

125

సీ. కొనలజుట్టినతీగ క పెనచే ఒమరవాల

పరికరంబుల జట్టు క వట్టి తిగిచి

కమ్మసంపెగలమొ క గ్గల నిరుగడరాయు

జెగురుదిరికలు క చెంపజెట్టి

లేడికి నొడియుక క లీముగ్గేశ్వరిచే

మేలిపూగుత్తులు క రాలరువ్వి

కబళినత్వరమాణః కరటితుండములచే

గదళికాతరువుల శ్రీ గాల్గిఁదాఁచి

గీ. నెఱికురులు జారునాసలు శ్రీ నిబ్బర్రపు

గుబ్బచన్నులుఁ దొడల పెక్కునయఁగలుగు

మృగనధాకీవ స్థుఁడంత శ్రీ మీననయాన

లర్చనలుచేసి కొలిచి ర శ్రీ మృగమగలు.

126

న. ఇట్టులనుడిసవఁగి మూఁగాముల నమ్మిఁగుఱుగు కుంతల దేనిపాత్రం

బు గడిసిన.

127

క. పంపాతరంగరింఖణ

ఝంపా సుపాత్యమానఁ జలకణఁ లేఖు

సంపాతశతలానిల

సంపద మాదలింఁచెబరిమఁ దై నోత్తైంఘ్నం.

128

సీ, సఖితాగ్నినా నాన శ్రీ సన్వేషకొరకం

బరకపాయ దృశ్య గంచలంబు

ప్రబలనిశ్వాససార శ్రీ భిత్తిస్థమదా

శోభితసే నాతి శ్రీ మనుసంఘ

దర్శితమధ్య స్థ శ్రీ శ్రీస్థైర్యుకాసివి

యపయత్నసయోగ శ్రీ దండారంబు

సంతస్తుతిర్కంఠా సహపదవ్యాసంబు

సచలనితాఘోమ శ్రీ లాలకంబు

గీ; సరణి దరుణతరుచ్చాయ శ్రీ శిఖితఫద

మలసమృదులాంగకంబునై శ్రీ యరుగుదెంచు

సన్నిజపరిగ్రహము గూర్చి శ్రీ నాదరి ణం

పలుకు వింధ్యాద్రినిర్బంధ శ్రీ బౌంధపుండు

129

మ. పనితా చూచితె మాల్యవంతము బ్రభావంతంబు నానామణి

జనకోదంచితసానుకాంతము మరు శ్రీ త్సంపూర్ణచంద్రాననా

జనకేభీపదచంద్రికాంతము నభ ధి సుంబాధకృత్కూటన
ర్థనదుద్దాంతము సర్వపర్వశకధా ప్రాగ్విష్ణితోదంతమున్.

130

సీ. ఇవె యూహవృతశాఖు ధి లివె లూనముఖదర్శ

సూదగ్ధవేశాత ధి సైకతగులు

లివె శబ్దసహమృగ ధి యువయుగంబులు ఏరె

చలకాకపక్షులు ధి స్త్రకులు బ్రహ్మ

చారులు నిజసహోమ ధి సౌర కేయోత్తర

కములనీడలనిల్చి ధి కాచియున్న

వాగు సామోశిత ధి స్వరసాశయము నొంది

చిలుకకోయిల నిడె ధి తైలియ నడిగె

గీ. భిసలకలభకు లాస్పృష్ట ధి కుసుమవిసర

మస్మగపాశిచిదమయస్మైన ధి మాశిమోహ

కిసల జగ్గవిభ్రునాన ధి సహోమహులు

బుగ్గలల గోరీమలనగు ధి కుసుమవిస

131

క. స్థితాతచిత్రములు మా

స్థితామలతాగ్ని లగ్న ధి విలసనాన

ధూర్ధరములు నికభిలవి

వర్ధితసుకృతము లిచటి ధి వాయు లబలం

132

ఉ. పీలలితాగి యిగు సుఖ ధి ముడు మృకుడు కణాద గాధి వా

ధూలముఖాతిక్తచరి ధి తూడు మతంగిమహాతపస్వి ని

ష్కాళగళుండు నిర్వచతి ధి గాత్రుడు సిర్పిట లేక్షణుడు ని

శ్వాసవిభూషణుడు నగు ధి నాబర కేళికనాగజాహనుక్.

133

గీ. హోమధూమాశితప్రభ ధి నీమహాత్ము

నాశ్రమం బొప్పునీయది ధి యంతికమున

వలుదయై మించునప్పుట ధి వలతి నెలత

చూకినవ సగుటు పుగనాభి ధి చర్మకోటి.

134

ఉ. భూరితరాభ్రవిభ్రమము ♦ పుష్కరరమ్యకరంబు దానల
 క్షీరుచిరంబు సత్వగుణ ♦ కీర్తితమూర్తియు వాలిసాలసం
 హారవిహార కారణము ♦ నౌ యుక్తుకూజరభర్త మున్ను సం
 చార మొనర్చె నీయచల ♦ సానుతలంబున నంబుజాననా, 135
 నీ. పద్మినీపద్మాత ♦ పతంగంబు శిథిలప

త్రాగ్రిమై రాయంచ ♦ యాశ్రియింపఁ
 దాలునప్రవేశ్యేన ♦ జాలంబుతో ఘోషి

పంచల గంపిఁ గ ♦ లంచి యాడె

దూరొద్గమద్దావ ♦ ధూమ మంబుదబుద్ధి
 నెమ్మి లోపొడనుండి ♦ నిశ్శిచూచె
 జనరస్థజలము నా ♦ సానాథమునఁ బీల్చి
 సామజు బీరు నక్కఁ ♦ జల్లుకొనిగె

గీ. సరసిపై నీరు సలసల ♦ దెగెనె వివిధ
 సలలవీధులు నిర్మలగో ♦ ప్పుచుము లఘ్వ
 మట్టమధ్యాహ్న మిది సుధా ♦ మధురచా
 యర్థ మిచ్చోడ బధశ్రేమ ♦ నపనయింప.

136

వ. అనుచు సభార్యుండై వింధ్యహర్య స్తంభయిత సుధృతాను
 రాగంబున నిగిడిచని. 137

క. నటనోద్భటుఁడైనమహా
 నటునిజటాజూట మురిలి ♦ నఁగొరంగుమను
 త్కటకనది యిది యనుచు జని

యటంగనియె దుంగభద్ర ♦ నఘముఖ ముద్రా,

జా. గంగాసంగమ మిచ్చగించునె మదిన్ ♦ గావేరిదే జేరిగా
 నంగీకార మొనర్చునే యమునతో ♦ నానందముంబొందు నే
 రంగత్తుంగతరంగహస్తముల నా . రత్నాకరేంద్రుండు నీ
 యంగం బాటి సుఖాచు నేని గుణభ , ద్రా తుంగభద్రదానదీ 239

క. ఓపును భూపరిధిం గల

యాపగ లవి బాహ్యతాప ♦ మాపగ నీవే

యోపుదు గా యంతగ్ధత

తాపత్రయ మడఁప నోయు ♦ దస్వస్కహిశా.

140

చ. అని కొనియాడి యన్నది మ ♦ హానియమంబునఁ దీర్థమాడి బో

రన భవరోగజాడ్యములు ♦ గాగఁ దదజ్జ్వల కర్బురాజ్జగం

ధనితతహారసౌషధము ♦ ద్రావి తటస్థితపూజ్యపూజనం

బు నడవెఁ గాశికావిరహ ♦ భూరివిపాదము సాదమౌదగఁ.

141

వ. ఇవ్విధంబునఁ దీర్థభవనపవిత్రీకరణ సమర్థ చరిత్రంబగు
సయ్యదధి కళత్రంబున ససతీఛాత్రుండై యంచిత కృత్యంబు లాచరిం
చినవారముప్పిం బ చవారంబులుండి తద్వాఙ్మూలంబు వినిర్గమించి
మించుఁబోడియునుగ దానును బంచాక్షరీ గుహా హర్యక్షంబగు
విగ్రూపాక్షు నక్షత్రజు దాతౌయఁగీవిభు వళతిమయూఖి రేఖామ
కుటు భుక్కుఁజమాత్ర విద్రావిత పురసిశాటు పేమనూట నివాసు
వాసుకినలయు వలయు జ్ఞేయగునం బస్తుఁచి సమస్త కలుషనిరసనల
లితమూర్తియై చనిచని ముగదట సమదమణికందళ డంతురంబులు
మహిమగదగమన క్షేపకంధకంబునుం బోలె సుత్రాలంబగు స్వామిశైలం
బు నధిరోహణంబుచేసి యక్కుఁధ్రమ్ముచందు.

142

క. పాణ్డులు శిఖసంతప్తహి

రణ్మయనిభవన్తుఁ గేకి ♦ రాక్షసజ గొలిచెన్

పాణ్డుతురుఁ దపసి తురా

పాణ్డుససుఖదప్రభావు ♦ సతియుం దానున్.

143

క. కొలిచి సుతించె గొంచా

చలవిదళననిపుణులు హు ♦ సారు గుమారున్

గలశసతుండుం బలుకుల

మొలకలు పుష్పపహార ♦ ములచెలు వొసఁగఁ.

144

సీ. కాపు కా వనుట ర ♦ క్కసులమూడనెకాని
 ననిచె నీయెడ సింహ ♦ నాదవిహృతి
 పాత్తులు తొలువేలు ♦ వలగంటలనేకాని
 హత్తై నిమేన వ ♦ జాగింజోడు
 వసవల్పు డైత్యుల ♦ వ్రొయ్యగుండెనెకాని
 నినుఁగ పె్ప వీరచం ♦ దనపుఁదావి
 యంగుళీచర్వణం ♦ బసురులందునెకాని
 గెలుపుజిదము మోఁ ♦ నిలిచె నీకు

గీ. నీవు తలమావి వీడని ♦ నినుపువయసు
 నాఁడె జేజీలదళవాయి ♦ నాయఁడరపుఁ
 బట్టమన నిల్చి తారకు ♦ గిట్టిపోఁ
 తొరిగిపోవచ్చును ♦ తొలి మహాత్మ్య.

145

ఈ. అహతశోక హృదయ ♦ భావోపకృతి నిను
 శక్తి కుగ్గి బాహు ♦ శక్తికి దగు
 ఘనవిపృత్తి బేర్చి ♦ గర్వించుటలు నిను
 శిఖకి సత్ప్రతాప ♦ శిఖకి సమరు.

146

వ. అని యమ్మునికులదశవర్తి మోఁగియు గాత్తి కేయుఁడాత్తి
 తార్తిచూచుచునియును, శరవణధర్మాను పరమపురుషార్థ పవణు
 డనియును. మహాసేనుండు దీనజనమందారుఁడనియును, శశ్వద్బాహుం
 కృపావిశాలుండనియును, షడాననుండు కీషవలఁగ బాచి ప్రోచుప్రోడ
 యనియును నీలదంష్ట్రుండు జయసీలాభంబునకు మూలంబని
 యును, గాంగేయుండు పెన్నిధానందనియును, గుక్కుట
 ధ్యజుండు మొక్కుటకుం దగిన వేల్పునియును, బ్రహ్మగర్భుండు
 నిర్భరబ్రహ్మవిద్యోపదేశదేశికుండనియును, విశాఖుడు కుశాగ్ర
 బుద్ధి యనియును, సుబ్రహ్మణ్యుం డదభిగృణరత్నఖనియనియును

శిఖవాహనుండు సాధుసఖుండనియును, పార్వతీచందనుండు సచ్చిదానందుండనియును, బాహులేయుండు మోహమహీధరప్రహ మేఘవాహనుండనియును తారకారాతియకారణసుకృతి యనియును, శక్తిధరుండు భుక్తి ముక్తి కరుండనియును స్యామి యోగక్షేమభూమియనియును, స్కానండు జగత్సందోహవనపరిస్పృదుండనియును, గొంచదారణుండు పంచవద నాపరావతారుండనియును, గుళుండు నిరవగ్రహశు భావహుండనియును, గుమారుండు మరచమూసముద్ధరణనిర్వికారుండనియును, పాణ్డూతురుండు తురాపాణ్డుఖసుఖప్రమండనియును, బ్రహ్మదాసమగ్న మనస్కుడై యగ్నిభవ్రా బ్రహ్మతిచియసాదృబగు తదీయ ప్రసాదంబువహసి కతిపమదివసంబు లుచితగతిగడపి తద్విరచితమహస్కాండ గ్రంథసందర్భాబునం బూర్వభాగంబు విని తదాశ యావబోధ సుధాధునీ వినిమజ్జనంబునం గాశివియోగ జనితక్లేశంబు దీసివైచి యందలియుత్తరభాగంబున. 147

సీ. మిన్నేటిపాటియు ♦ జెన్నయున్నతియు వి

పాశవాసియుఁ జూద్రీ ♦ భాగచేగ

యును శంకవతిమూతి ♦ యును వేత్తసనిచరి

త్రయు బాహుకమునారి ♦ తియును గృష్ణ

వేణిమగ్నభి ♦ వృష్టియుఁ గావేరి

నియుఁ గపిశరీ ♦ లావిధవము

పంచరమరావా ♦ రైభసంబును భవ

నాశనిక్లేశని ♦ రామకృతియుఁ

గీ. మంగభద్రప్రసంగ ము ♦ త్తుంగభద్ర

రాజరాజల్లుగౌతమి ♦ యోజ మరియు

వార్త కెక్కినతీర్థప్ర ♦ వర్తనములు

స్వామి వినిపించె వింధ్యసం ♦ స్తంభయితకు.

క. ఆకుంభజతోమఱియుం

గేకిధ్వజుడనియె మాని ♦ కేసర విను మిం

కేకధ వినియెదు సకలము

నీ కెఱిగించితినె కా ధు ♦ సీచరితంబుల్.

149

క. ఈ గంగాదికత్తిరము

లీగంగా పు దమస ♦ బుద్ధాంబువులన్

దోగెడు వారల గనగనఁ

గార్గెడు సంగారసింధు ♦ కల్లోలమునన్.

150

క. విః ధక్షేత్రచరిత్రలు

వినిధనుపర్వానుభావ ♦ విలసనములు దీ

ర్భవిశేషశ్రవణము తఱి

జెవికిం జవియెసఁగె నే వి ♦ శిష్టవిచారా.

151

చ. అనుడు సగస్తుడిల్లనియె ♦ హైమవతీసుతుతోడ గోడిస

న్ముని లలరంగ నోయనఘ ♦ మూర్తి సమస్త ముగ్ధింగు జేసిమి

చినబలువేల్పు దీర్ఘమును ♦ డ్దేత్రము నొక్కడఁ గూడియండె నే

ని నిరుపమాదృతిఁదెలిసి ♦ నిపు మహం గరుణింపఁ గాడునున్ 152

క. అని పలుకుకలశభవముఖ

మునిజనముల పశ్చివాక్య ♦ ములు విని పురభి

త్తినయఁడు తత్త్రివిధము నొ

క్క నెలం గుమిగూడి యునికి ♦ గనజాలమికిన్.

153

వ. ముహూర్త మాశ్రయించి రహితాహార నిజస్వాతుండై యీ
యాశ్రమవిశ్రాంతులం గూర్చి యిట్లనియె.

154

క. ఏతత్త్రితయము నొకచో

భూతలమున మేళవించి ♦ పాగడ్డొందుట మ

చ్చేత్తోగతిదోషగు సము

పేతావృతిముకురకుక్షి ♦ నిభమును బాలెన్.

155

గీ. చిత్తమాశ్చర్యరసమున ♦ నొత్తిలంగ

జేయు నీసశ్చ మక్షిక్ ♦ డ్దేయుచేత

నిందుభరుచేత హరుచేత ♦ నెలుంగవలయు

రండు పోదము మునులార! ♦ రజతగిరికి.

156

క. పాడమిససదేహంబులం

జడిసిన మందేహులం బ్ర ♦ సన్నులం జేయన్

మృషునకుం బని గొప్పన మన

మడిగినయర్థంబు సతంజ ♦ యాదేశించున్.

157

క. అనికృతనిశ్చయమతి స

న్యునులంగొని రజతశైల ♦ మున కేగదలం

చిసగుహం బొగడెమక్తియబో

రస మోసం బ్రయోజనభేరి ♦ వ్యసభారభటిన్.

158

ఉ. ఆసమయంబునన్ ధృతని ♦ జాయును లాధృతభూషణు ల్మనః

ల్లాసలసచ్చులు ల్వివిధ శ్రీ లాంఛనలక్షితలాసు నాస్వయ

తానకరుల్ విమానగులు ♦ నైసత్తవీరులు తారకారిపె

న్మోసలమోలనిల్చినక ♦ ముప్పది కిలులుమూడువొట్టున్. 159

మ. వసితవక్త్రీయ నల్లెఱుగులెనంగన్ బ్రహ్మననైష్యశో

భసముగైకొని బ్రహ్మగర్భుడు నహ శ్రీ త్పల్వాణకల్యాణమై

ఘనగర్జ న్సకిలించువారువము నెక్కన్ ♦ బోవుచోబచ్చెసం

జనితాశాకరికర్ణసంజ్వరభ రాం ♦ చత్తుంచు కీధావనముల్. 160

నీ. ఆటకుమెచ్చి బలి లారి యింగొనుమరు

త్ఫలమిది యన బర్హర్థ ♦ భార మమర

హరుం గుత్తుకన కాక ♦ శిరసునం బోలం దా

ల్చినజటాచ్చటలీల ♦ శిఖ వెలుంగ

క్షీతిశిరోభూషావి ♦ శేషనిర్మితికిఁ బా
 ల్పడు పడియచ్చుల ॥ ట్లడుగులు దగ
 ధాతృవాహను భుక్తిఁ ♦ దానభ్యసింప బి
 సము మ్రింగుభంగి ద ♦ ప్తఫణిగ్రాళిఁ

161

గీ. గంతగంభీర నినదంబు ♦ ఖచరయువతి
 గానవిద్యకు పడజ్జనం ♦ ధానమొసంగ
 నెసంగు దెలికన్ను గోనల ♦ యెక్కిరింత
 నెక్కె బలుకొండఁ దూటువో ♦ నేయుమేటి

క. అది సజ్జస్యందనమై
 మదకరియై తత్తదుచిత ♦ సూర్గింబుల నే
 ర్పదవ నొకకొంతచని పా
 రదని భశుభమూర్తి నశ్వ ♦ రత్నంబగుచన్.

162

క. శితికంఠ సుతుండు ఖచర
 స్తుతుండై యాయచ్చూహు ♦ తురికి న్నాస్కం
 దిత ధౌతక పుత రే
 చిత వల్లిత గతులఁ దూర్జు ♦ చేసిన సదీయుఁ.

163

క. మురళిఁ గొనియు రవణమునకై
 బరువడి గోమూర్తికాది ♦ భంజితులఁ గిడఁ
 గెరలి చతుర్విధధావిత
 పరిపాటిపాటవమున ♦ బలి మెప్పించెన్.

164

సీ. బలుపాదతలచుట్ట ♦ లలవరించినవారు
 లేతచందురులఁ దా ♦ లించినవారు
 పునుకతమ్మంటులఁ ♦ బాలుచువీనులవారు
 నొసలమిక్కిలిచూపు ♦ లెసంగువారు

భూదఃపారగ మేన • బూదఃబూసినవారు

తీర్ముఖాస్త్రములు కేల • దిగ్విష్ణువారు

పులితోలుహొంబట్టు • పుట్టముల్లలవారు

కొమ్ముతేజల నెక్కి • గునియువారు

గీ. ఘోరతపముల హరు దక్క • గొన్నవారు

కరటిదైతేయకుంభము • త్రాలలము

హ్నిధనుజమధ్యముల వారు • దారయశులు

ప్రమథవీరులు గొల్చి రా • బాహులేయు.

165

శా. క్షీణీకేణుకృతంబు లంజనరజో • గుచ్ఛాసితాబుల్ తమ

శ్రేణుల్ దూషిత పూషభీషణగతి • జృంభించియుండాలె న

క్షీణోత్తంభీతలక్తి భృద్భటశిర • స్సిమాకిరీటస్ఫుట

న్మాణిక్యాకృతప కల్పనైబరీసా • మగ్గోహస్తతాన్త్రబుజ్జె. 166

క. స్మర తిశి చిటిడిజునమా

న రవి సుధా సలీల ముగ • సత్కౌశిల

సురమృత్యుజ్వలనలగు

సురవేశ్యలు గొలిచి పుష్ప • సుబహ్మిష్యున్.

167

క. దైవతభటభుజశిఖర

వ్యాకల్గన్న వక్రపాణ • వల్లిక లలరెన్

దైవపదవారినిధిసలి

లావిష్కృతవిషమహీమ • హర్షులు వోలెన్.

168

క. నయనతిభాగవృతహ

నయనంబుగ సాధ్యసతులు • చల్లినరాజల్

నయనాయుధతన యాయుధ

చయలతికావళుల గుసుమ • సమత సహించెన్.

169

- గీ. వివిధదివిషద్యధూముక్త ♦ దివిజవిటపి
కుసుమ కేసర లసదంస ♦ కూటుడగుచు
వేల్పుబడవాలు కడువాలు ♦ విషియబడిన
కందమునఁబొల్పుదుర్గకం ♦ భాణ మనఁగ 170
- గీ. విబుధమధు రాధ రాభుజా ♦ వీజ్యమాన
విమలచామరబహుసహ ♦ స్రములు వొలిచె
స్వామియిరుగడఁ బుష్పవ ♦ ములఁ దలఁకి
సురవిమానమరాళము ♦ లైరలె ననఁగ. 171
- గీ. స్వామిమలనుండి రాజతా ♦ చలముదాఁక
సేతువెత్తినగతి మహా ♦ సేనసేన
గోదసీరంధ్రసీరంధ్ర ♦ చూప యగుచు
నడచె గిరి సింధు ననన్మస్తి ♦ పుడమి నడఁగ. 172
- ఉ పుట్టిన మోములై శిఖర ♦ ముత్యముగొన నితఁ బుడుడలి
గట్టినకృత్తియై నిలిక ♦ కాననశేఖ దివిన్ప బోనఁజూ
పట్టిన విశ్వమై వెలుఁగు ♦ పొణివలం బలంక నిశుడ
ప్పట్టికిఁగానిపించినపు ♦ భంగిలెఁదొనఁగి బు దోదొన్న్. 173
- క. జైవాత్మకబింబము నిజ
జీవాతువుఁ గాంచి పోవు ♦ జీవములగుచున్
జీవంజీవము లలరెడు
భావంబున బాహులేయు ♦ బలములుపొదలెన్ 174
- గీ. పద్మరాగ మణీమయ ♦ పాదలభి
స్ఫురిత నైరిక శిఖరచం ♦ చూసమ్మిధి
గంధవతియను నొక్కపం ♦ కజమునడుమ
మించునక్కొండ కొదమరా 3 యంచఁబోలి. 175
- గీ. నీలగళవాహ ర్మిభాఖ ♦ నిత్రనిహతి
నింగి కెగసిన వెండిరానేల ♦ చుమ్ము

ప్రాంతపరిష్టు సపర్షి ♦ పరివృథులకు

నొసగు నిర్వత్న భసితవి ♦ లసితమచట.

176

వ. ఇట్లు నిజబల నిఖలనిరీక్షణ నిస్తంద్రీ చంద్రాశీంబగు
నగ్గట్టుతేని వైమానికసేనాని మానధనుడగు నధికుండు నిజపురు
షాకారంబుమంబోలె నధిరోహించి.

177

క. వాహనము డిగి గగనచర

వాహినిఁ దత్కుధరసనిధ ♦ వనవిహరణకాం

క్షాహూతహృదయ నటనట

యోహో! నిలుమనుచు నిలిపి ♦ యుల్లంబలరఁ.

178

ఉ. ఆరవి వాలఖల్యయుతుఁ ♦ జైవిధుగర్భముఁ దూతెనోయనన్

దారక్తవైరి సంయమి క ♦ దంబయుతంబుగ నేగుదెంచిము

క్తారుచిరుంద్రీమైన వసు ♦ ధారధుగేహము జొచ్చునట్లు మా

భాషియునిష్కుటూతనవిహార ముమాన్వితుఁడుజైయెనర్సగఁ

179

గీ. ముదిరోద్యాన ఘోల నా ♦ నగదవిధన

మవధరించెడు తాగా వి ♦ ట్లాగ్ధమాళి

జిన్నగుగుత్తుల విరులబూ ♦ జించుటకునొ

యాఱుముతుపులు సన్నిధి ♦ యయ్యెనచట

180

సీ. మరువపువలపుఁ బ ♦ ల్మఱు కోలి కోలి కఁ

మాల్చి యూరక మేను ♦ మఱచుగొన్ని

యరవిచ్చు తెలి మెల్ల ♦ విరులుమూతలుసాచి

పొదిగూడి తెక్కల ♦ బాదువుఁ గొన్ని

గురువింద పూదేనె ♦ పెరలకై తమలోన

బొత్తువోవక సారె ♦ బోరుగొన్ని

పక్కంబులగుదాక ♦ బాటించు మల్లికా

కలికానికాయంబు ♦ గాచుఁగొన్ని

గీ. భోగినశమైనగేదంగి ♦ పూవునకును
నగచు మది గొన్ని బంధుజీ ♦ వకలతాంత
గుచ్చములగోన నొకకొన్ని ♦ కొలువుసేయు
దేలు లఖలర్తు మయనసి ♦ వాటిగమిచి. 181

గీ. పూవుదేనియఁ దడిసిన ♦ మావిచిగురు
మీఁద నంటి చరించుతు ♦ మ్రోద దలిర్పు
సమయమాటయు మసి నెయ్యి ♦ సమరి వరుమ
త్రిప్పవో దోమనీలంపు ♦ దానుక యనగ. 182

గీ. గంధవిరహితమనుబుద్ధి ♦ గనక తేలి
నూతి విచ్చినమోహగు ♦ మొగ్గంగగిలి
సౌరభాకాక్షఁ జొచ్చి చె ♦ న్నా రెగ్గిర
తు-నననననన చలేను ♦ నంపజూతె. 183

క. భూర కనసానిసంసల
దెలెను చల్లమనూది ♦ ద్వికచుట్టుకొ
దిగును నల్లి యనుభవమనరుఁ
జొర దతిగోభాంధబుద్ధిసా ♦ మ్మగయుక్కయన. 184

క. పలువదికొమ్మది రూపం
బలుగొనియున్ బుష్పగంధఁములు మోవగలే
కలిసియుఁ దెప్పెరలానం
బలునులు యునజనము మేని ♦ పలుచనిచెమటల్. 185

చ. విమలమయాఖి రేఖయు న ♦ నీనతరోత్పల పత్రమున్ బ్రవా
ళమణియు నొక్కతీవియ బ ♦ లాదృశి దాల్చెనటన్న పించు వి
భ్రమశిథిలాంగియయ్యుఁ గుచ ♦ భార నితంబ కపోల గోపన
కొమకలన కులాత్మయయి ♦ కన్నులనీశు నదల్చెగోరియన్. 186

గీ. పావ్ర పేణ్య పయోధర ♦ పటలిచేత
గాడ్పు నీహరికర రేఖ ♦ గప్పుకరణి

ధరణిధర కార్ముకుడు శైల ♦ తనయబొడవె

బచ్చడంబునబొల్పుపూ ♦ బచ్చడమున.

187

చ. పొచువుపరాగఘృష్టి మొగ ♦ మున్ శ్రమవారిని మేనుభానుదీ
త్తి దవులపొచ్చు జగ్గడలు ♦ దేజముదాల్చెనెకాని యొప్పుగుం
దదు నగపుత్రికప్లు భసి ♦ తంబున వర్షముచేత నగ్నిపై

గమరుట నద్దమున్ లతయు ♦ గొంచనకుంభములు బెడంకునే, 188

మ బొమలెక్కించిన విల్లునంచు నునుజూ ♦ పుల్పుంచలాచంచల
కమి రేఖన్నిగిడింప శాతవిశిఖా ♦ మంబుల్ మెయిన్నించునె
య్యమున న్మల్కులగ నల్కమిఁచటల బ్యా ఘోషమున్ జేయున
య్యమపాప్రొంది రతీశ్వరుండు హరుబి ♦ త్తోడింప నుట్టాడుచున్

చ. చిగురులు దేంజేసి విరి ♦ చిక్కని చక్కనిపువ్వుగొత్తులన్
చిగువుచనుంగనబాదివి ♦ వేలెడు చిల్కలతోపి తేనియన్
బొగపెనపల్కులంబొగడి ♦ భూతపతిస్వతిమెచ్చజేసె న
య్యగజ తనుద్యమాన్త, వినయానున ♦ యాభినయానుకూలతన్

క. ఈతి పమదవిపిసవి

హారం పునరించి హేమన ♦ గాత్మిజయుం గల

జారి, రవి, శిఖ, నమిండు దూప

చారింబులు సమద చలతే ♦ బస మొనరింపన్.

191

ఉ. నాకవిభూపల్త్యులకి ♦ వచ్చిఖరాశ్రుతమైన యొక్క ప
ద్రాకరతీర కేళికనకాగ్ని ను ♦ ఖడ్గిసండునంత బు
జీకృత తారహారం గి ♦ శేషవిధ మునంఘ్రికి న్నమో
వాకమొనర్చి యిట్లను ౩ / వా కలకంఠ సమంజసోక్తులన్. 192

సీ. విజ్ఞానమయమహా / పాజ్ఞ యోసర్వజ్ఞ

పార్థింతు నిన్నొక్క యర్థమేను

నిర్వాణఫలదమై శీకున్కిపైటైన
 తేత్రోబు దేవతా శ సింధుమఖ్య
 తీర్థంబుల జయించు శ తీర్థంబునత్యుత్త-
 టప్రభావంబుల శ వీప్రమైన
 దైవతంబునుగూడి శ దర్శనస్నానపూ-
 జనములఁ గలుప భం శ జనమొనర్పఁ

గీ. జ లు నిమ్మాడు నొకచోట శ మేళించి
 యుండునో? కాక వేర్పడి ! యుండునొక్కో?
 దీనిచందంబు సకలంబుఁ శ దేట పడగఁ
 హృదయగమ్యంబుచేసి న శ స్నేలుమనుడు 193
 మ లవలీపల్లవ పాండరంబులగుగ శ ల్లక్ష్మణులం జందికా
 లవలీలం దరహాస మింపెనగ గే శ లం వైశి మగ్గోలచే
 లవరీతిం గొన్ని తెచ్చి ఁకకదళా శ లంకారముంజేసిబా
 లవిధూత్తంసుఁడపల్కుచూ ధవకభాగ్యై ఘాసుఖానక్తుండై 194

క. కించిద్వలగ్న మిక్కిలి
 మంచది సీప్రశ్నమిది స శ మర్మిముగా వీ
 స్పించెద ననునాలోనన
 కంచుకు లరుదెంచి ఘటత † కిరికిసలయుతై 195

క, దేవ! యగస్త్యదికముని
 సేవితుండై వచ్చినాడు శ సేనాని భవ
 తేనార్థి యగుచు సతడిట
 రావచ్చునో? యనుడు రాగ శ రసభంతమర్తి 196

ప. దేవీసహితుండై యద్దేవ దేవుండు తదాగమనం బనుమతించు
 టయు వల్లెయని సౌవిదల్లనికరంబు నిజకరంబులం బుత్తడిబెత్తంబు
 యందుహచుంబిత తరుణతరణి కిరణంబులం బురణింప మరలివటది

శరవణప్రభవునకు భవాసీఘతి యనుగ్రహించుటం దెలియ విన్నవించు
టయు నతండు. 197

సీ. వీడియంబెదలించి ♦ విధురత్న కనకాలు

కాంచితాంబువు పుక్కి ♦ లించి యునుసి
యుదిరిబంగరువాత్ర ♦ హొంబట్టుబలెవాటు
నడలించి వెసగటి ♦ స్థిలినిజుట్టి
యనుయాయి పృథుకహ ♦ స్తాంతరస్యస్తోప
దోచితార్థము తా నె ♦ యుద్వహించి
యంగుళీసంజ్ఞ సం ♦ యమలం బ్రత్యేకంబు
మునుమున్ను లోనికీ ♦ మననోసర్పి

గీ. ద్వారపార్శ్వస్థవేదికా ♦ నలులజరిత

రక్షివర్గంబు టంకియా ♦ రభటిసరలు
నలయమకుటాదికంబుగ ♦ నిలిచి మ్రోక్క-
నగవుజూపులజూచుచు ♦ నగరుసాచ్చి.

198

ఉ. వచ్చి పయోజపత్రముల ♦ వ్రాలెడుతున్నదదొమ్మిదుమాతలన్
దచ్చనసేయించున్ చిత్రప ♦ దంబులఁగూకటులంట దర్శనం
బిచ్చటమన్నుగాని నులి ♦ యించుచు మ్రోక్కడు, గేలుసాచివే
గుచ్చి కవుంగిలించి వలి ♦ గుబ్బలిపట్టియు వాడదాలుపున్. 199

తే. సమ్మదాసులు కనుగనె ♦ గ్రమ్మదేర
నాలుమోమ లబాలు ని ♦ జాంతరమున
నిలుప నతడొప్పె రోహిణీ ♦ జలజవిమత
మధ్యమున నున్న తారాకు ♦ మారుబోలె.

200

క. నిటలాక్షువలన నప్పుడు

ఘటసంభవముఖ్యమునులు గని రెంతయు ము

చ్చటఁ బిలిచి పీటయిడియు

త్కటకృపతో నొసంగుపరమ ♦ గౌరవమంతఁ.

201

సీ. అలహాక కినకాద్రి ♦ నెలయుచో విడిగిన

హావర హముదగ్గర్ ♦ నవతరించె

నెద్ది మున్నవగుజి ♦ యిసుకగా నేలల.

జరియించు గొర్రెవ్వి ♦ పరిబృహదుకుఁ

జిత్రాస్వనకు నెద్ది ♦ చేమాద నెద్ది న

చ్చుడంతకామిసీ ♦ సురతభేద

మపనయింపఁగజాలెఁ దపవాసరంబుల

నంచయై గరుడంచ ♦ లాసలముల

గీ. నెద్ది పొగిచె నాభేద ♦ రేండుగలుపు

గొన్నతారకునకు నాని ♦ గుఱుడు నానిమి

తెచ్చె తానెద్ది యమ్మాత్య ♦ మిచ్చెనవల

సుతకు శితికంధరునకు ని ♦ చుట్టయునలరీ

202

చ. హరుడు శిరింబునం జెనిఁ గఁదాంబురుమాంబున దాల్చుఁబుట్టికాం

కురపరభాగమై యురగ ♦ కుఱులు మెస్సటికాక్షసూత్రమై

గిరిజ కచాళిఁ గర్ణమిడఁ ♦ గల వహింపఁ బ్రసూన బాలికా

కరిదపత్ర విభ్రమగు ♦ కంబులునై మణి యల్లనెల్లుచున్, 103

వ. వెండియు నక్కొండ రాచూలియు భాడపరశుడనుం జెందం

బుల నెద్ది యభిలసించిరయ్యెహుపాబు లాపరమరత్నంబు ఖరియించిత

దాదరణ చరితార్థబయ్యెనంత.

204

క. మత్సామిప్యమునకు సీ

సత్సయమివరులు వీపుఁ ♦ జనుదెంచుట కొ

వత్సా యెయ్యదికతమని

వాత్సల్యము గదుర పంచ ♦ వదనుడు పలుకన్. 205

సీ. తనతండ్రిఁ బలుకుఁ గాఁగి ♦ చ నిషూదనుడు చంద్ర

పరిపన్నురుగ్గనీ ♦ రరుహముకు

భాతి మోడుపుఁ గేలు ♦ పాలాగ్గవీధిక

విలసిల్లియలర నో ♦ నృపభగవన

నాపేర స్కాందంబు నా దగునొకపురా

ణము నీరుకరుణ క ♦ లిమి రచించి

యిమ్మానీనులకెల్ల ♦ నెరిగింప నందు వీ

రలు సురక్షేత్ర తీ ♦ ర్థమాలకథలు

గీ. చాల విని వినిసర్వాత్రి క్ జాయియెన

దేవుఁడనియు నటునాటి క్ తీర్థమేని

యట్టినుజ్జేత మేని నో క్ గోపనగ

నాయిగిలించి మోక్షి పుక తనకు కవి. 206

చ న్నోక్త్యప్యభ్యుదయి పుజ్యేతి దైవత యు మహాభా

మాలు మనముభావనగ్నణ ము బ్రహ్మలి యును. 207

క. నీనలనన కవిమట్టె

దైవత మహిమయుగ శ్లేత్ర క్ తత్త్వము తీర్థ

శ్రీవిభవము శుభిమ గ్రస

ధా.మృతిరాగ వినుట క్ వై ముదమొనవన్. 208

ఉ. ఈకలశోద్భవప్రముఖు క్ లేనును నచ్చితి మీహితార్థల

క్షీకర నీని మారునెతి క్ గింపు మనంబున నున్నసంశయో

ప్రేకము మానిపింపు కృప క్ దేలెడుచూపుల జూడుమన్నదా

రాకమనార్గమాళి మభు క్ రంబు బ్రయంబును గాగ నిట్లనున్ 209

మ, మమునీయర్థమ వేడుచున్నయది యు మృన్మాత్ర యోపుత్రీయీ

యుమకు స్మికు నెలుంగనెప్పెద వినుం క్ మాహించియేతచ్చరి

త్రము సర్వంబు కరోదరస్ఫటికర శ త్నశ్రీబ్రహ్మశింషగో
వ్యముసేయందగు దీనివిన్నపిదపఁ శ బ్రాణంబుగాఁజూచుచు. 110

గీ. శరమతికి నాస్తి కునకు బా శ పండునకును
గర్మముగుఱించి యాచించు శ గర్హితునకు
నీపరమగోప్య మోపుత్ర శ యోపురంభి
తప్పిచారియు నెరిగింపఁ శ దగవుగాదు.

211

క. అని నిజతనూభవునకును

దనమగువకు దీర్ఘదైవ శ తక్షేత్రములా
క్క నెలవునన భువనత్రయి
వినుతి గనుట చెలుప గడగి శ విధువహాని మచిన్.

212

నీ. వెడదకన్నులవాని శ వెయినామములవాని

వేతల వలపించు శ వెరవువా
జిహ్వకూకటివాని శ జిన్ననవ్వలవాని

దెరివిన మంచి పి శ చియమువాని
బులుగుతత్తడివాని శ బొడవుల తుదవాని

గొక్కిట వెలిదమ్మ శ పూవువాని
మినుకుటూర్పులవాని శ మిసిమిమేతలవాని

మెలుగు జామ్యచాయ శ మేనివాని

దీ. దిస్స మొలవాని బసిఁ గానఁ శ ద్రిప్పువాని

మురళి గలవాని మువ్వొక శ మురువువాని

కొత్తలాధీశుఁడలఁచి త శ ద్విపులమహిమ

నొడువుఁ బ్రామట్టికినీడ శ విడిదిపోడి.

213

శా సార చారవిచార చారణవహాసం శ స్త్రాయమాన పృథా
ధారోదారవిహార హారసుషమా శ ధన్యస్ఫురతీర్థి

యృ - లంకృ తదిక్క! దిక్కరికలా ♦ భోగస్ఫురదృహళా
ఖారారజ్యదశేష భూభరణద ♦ య! దక్షజ్యైష్ఠభవా! 214

క. నారాయణపదసేవా

పారాయణ! బంధుశోక ♦ పాలనదీక్షా

ప్రారంభ! కల్పభూరుహ!

భారత రామాయణాది ♦ పరమార్థజ్ఞ!

215

మాలిని. సకల సుసన వర్యా! ♦ శాంభవాహర్యధైర్యా!

సుకవివినుతకీర్తి! ♦ శుద్ధతత్వ ప్రవర్తి!

ముకురనిభ కపోలా! ♦ ముగ్ధలక్ష్మీ విశాలా!

కకుబధిప సమానా! ♦ శౌరవశ్రీనిధానా!

216

గద్య

ఇది శ్రీమత్పురిమహదనాథ నిరవధిక పరిపాక

పరిచిత సరసకవితానాన రామకృష్ణ

కవినాథ ప్రణీతంబయిన పాండు

రంగ మహాత్మ్యంబను

పరమభాగవతచరిత్రం

బునండు బద్ధ

మాశ్వాసమా.





శ్రీ రస్తు

పాండురంగమహాత్మ్యము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

క. శ్రీదయితచరణసేవా

ప్రాదుర్భవదఖిలవిభవ ♦ భాసుర! సరసా

హృదక వితరణవిద్వా

వేదీరామానుజుని ♦ వేదాంతశా!

1

న. అక్షంపు మంగళక్షకు డెలుడు సమమారబునాం నంద
గ మూలింగనుంగని||

2

సీ. శైలజ! విను విను ♦ పట్కం! కరవీర

కుశలవలనబులం ♦ గొమరుమగులు

ఘర్షవీరానది ♦ గలసె నెచ్చట నల్ల

భైమిదక్షిణతీర ♦ భాగమునకు

యోజనంబున సమ ♦ స్తోన్నతంబగుతీర్థ

మును క్షేత్రమును జాలం ♦ బొగనువనయు

శాండరీకములన ♦ భాసిల్లు నచట న

ద్రేవతోత్తముడు ల ♦ క్షీపరుడు

గీ. భక్తరక్షణదాక్షిణ్య ♦ సక్తబుద్ధి

యఖిలనిగమాఘుగిరిగుహ ♦ హరివృథకము

పాండురంగండు సాకృతి ♦ బ్రహ్మలీల

నిలిచియున్నాడు భువనవ ♦ స్థితవిభూతి.

3

వ. ఆదికల్పాబునందలి పనునెనిమిదవ ద్వాపరంబుకడకందువ శతానందాది బృందారక సందోహ శిరశ్శిఖరమణి గణమయూ ఖచ్చటాగోప మహనీయచరణ నఖరశిఖరుండగు పుండరీకాక్షుండు పాండురంగాహ్వయంబునం బూడరీకుండను నొక్కభూసుర పుండ రీకునకు బ్రత్యక్షుడై భక్తపక్షపాతంబునం దక్షేత్రతీర్థగుబులకుం జాండ రీకుంబులను నామకల్పనంబు నాచరించి యాచతుర్భుజుండు నేడు న చోటనున్నవాడు అవ్వెన్నునిచరిత్రగుబుమీకు శోత్రరసాయనంబు చేసెద వినుండు. ఇది మీ యిద్దఱి పశ్చింబులకు నుత్తరంబయ్యెడునని మృషుండు మునిసన్నిధానంబునం గుమారుడు వినుకొన గిరి కుమారిం గటాక్షించి దాక్షిణ్యరసపక్షంబు లగు సక్షర విత్తే పంబు లొలయనిట్లనియె.

4

చ. అలికులవేణి విన్మరచి ♦ తాళలపుణ్య డగణ్యగణ్యుండు
త్యలఘువివేక పాకఖని ♦ యార్యజన్తననీయచర్యుండు
జ్వలగుణరత్నరత్ననిధి ♦ సత్య, ద యార్జన, శాంతి దాంతి మా
సలగతి పుండరీకుండను ♦ సన్ననిపొల్పు నొకండు పెంపునన్. 5
సీ. చలిచీను నేనియు ♦ జాం దొక్క శంకించు

బుకడ డెన్నును మృణా ♦ భాషణములు

కలుషవర్తను లున్న ♦ పొలముచిత్ర దనండు

నిలచు కుబ్బుడు లేలు ♦ కలగెడార్తి

దలయెత్తిచూడ డె ♦ న్వలన బరస్త్రిల

త్రైరబుండ డెట్టి ♦ దగ్గరుటల

నొరులసంపదకునై ♦ యుపతపింపడు లోన

నిగిదింప డెంతటి ♦ నీచునైన

గీ. మిన్నకయ చూడఁ డాఁలి ♦ గన్నకడుపు

సర్వభూతదయోదయో ♦ తనవ మొనర్పు

నిగమఘంటాపథేకాధ్వః ♦ నీనబుద్ధి

బ్రహ్మవిద్యానవద్యండు ♦ బ్రాహ్మణుండు.

6

చ. హరిహయదేశికాభుడగు ♦ నమ్మహిదైవతమాళియంను బం
గురువునకుఁ మృగీమదను ♦ గంధము సంభిలుతాతి సంబుజీ^శ
దరచరణారవిదసత ♦ తస్మైశ్చిలోలుపయైన బుద్ధియుఁ
బరిణతిఁగాంచె సంపదల ♦ పై మరియుంజనియించు సంపదల్. 7

సీ. మొదలఁ గామకోధ ♦ ముల బరాబరిచేసి

సత్యవాష్టయమంబు ♦ సగ్రహించి

సాత్వికస్వల్పభో ♦ జనలబ్ధి గ్రోవ్వగి

యంగాష్టకాశక్తి ♦ హవణపలచి

తరిచి ముప్పదిరెండు ♦ తత్త్వంబులూహించి

మది సత్వసంపద ♦ మస్తరించి

తేలిసి ముద్రాసనం ♦ బుల మేనిఁ బనిగొని

పాపపూరుషుఁబటా ♦ పంచచేసి

గీ. యతఁడు మూలాలవాలగ ♦ హ్వరీకరఁడు

కుండలీస్థాన గోక్షర్ణ ♦ కులకళాప

తత్త్వదర్శన వర్ణాధి ♦ దైవతదళ

నిర్ణయంబెంత యంతయు ♦ నిజముగాంచి

8

చ. మను హత రాజ యోగముల ♦ మర్మమెఱింగి తత్తత్సద్ధి నె
మ్మనము దలిర్చి హృజ్జలజ ♦ మండిత మానస పట్టదంబు న
ర్జునరథ భూషణంబు వెలి ♦ జూడని నిద్రపునెట్టచూపులన్
మునుకొని చొక్కులొన నిజ ♦ మూర్ఖగళత్సుధ సేదదేర్పగన్. 9

మ. శతపతాక్షము శిశ్య ♦ సఖ్యభృతిచంచస్మృతినన్నాహము
న్నత నాశా ముకుళంబు పూర్ణతరచం ♦ ద్విస్థితముగ్ధాననం

బలసీనున సవర్ణ వర్ణ మతిసౌ ♦ మృం బజ్జనాభంబు శీ
శ్రితవత్సంబు మహామహంబు కడుబ ♦ ర్వేం దన్మసఃపేటికక. 10
సీ. సనకసనందనా ♦ ది నిఖిలాంతర్వాణి

హృల్లీనభావంబు ♦ సల్లపెట్టి
విశ్వంభరాభాగ ♦ వివిధమూర్త్యులర
స్ఫురితానుభావంబు ♦ బుజులువైచి
శింశుమారాకృతి ♦ స్వీకృతి వైకుంఠ
పట్కవిహారంబు ♦ జారవిడిచి
క్షీరోదమధ్యస్థ ♦ లీరత్ననగగుహ
గర్భనివాసంబు ♦ కమ్మనదలి

గీ. పుండరీకేటీమండల శి ♦ ఖండిబద్ధ
మండిత శిఖండకుండు సతా ♦ ఖండలుండ
పుండరీకుని మానసాం ♦ భోజపీఠ
మండ తుమ్మెదయై యుండ ♦ నిండకొలుపు.

11

ఉ. అస్వహమున్ బ్రవృద్ధమగు ♦ నంబుజనాభపదారవిదభ
క్తిస్వహి కెక్కుచున్ ననుమ ♦ తీసురమశవతాన షాల్లవా
రు నివనుతింప బెంపెనెండు ♦ సోమియిచ్చుచు దల్లిదండ్రీ నెం
దాన్నివిధానుహతలను ♦ దోహద భోజన పూజకామలక. 12

క. హరిభక్తియు గురుభక్తియు
మరురక్తియుఁ బుటముగాఁగ ♦ యోగింద్రీ శిఖా
భరణము ముక్తామయతా
స్ఫురణము భువనప్రశస్త ♦ మగ జిగిమిరెక.
సీ. మును మినగుటబట్టి ♦ మునులు వైచినబట్టి
వలఁజోలె జిక్కిమా ♦ దలఁ దలిర్ప

13

వెలితిగాఁజవిగొన్న ♦ వెన్నముద్దయుబోలె

శంఖులు వామహ ♦ స్తముసదసర

జగదండవహకాల ♦ చక్రభ్రమణహేతు

దండమై నిజధేను శ్రీ దండ మమర

సంచిబట్టినపద్మ శ్రీ జా తాండములలీల

వల కేల గ్రచ్చకా ♦ యలు ఘటిల్లె

గీ. గలయఁబూచిన కల్పవృ ♦ క్షంబుచాయ

సరస వసపుష్పమాలికా ♦ భరసమగ్ర

విగ్రహముతోడ విలసిల్లు ♦ విపునెమట

మందపోయిండ్ర కూరిమి ♦ మౌనిపండు

15

క. నియమాంతంబున సత్యా

స్థియరూపము తోడయాడె ♦ బెనచినయంతె

ర్షయనము సడలిచి పితృపా

దయుగార్చాధీనబుద్ధుఁ శ్రీ దహతహ వెఱుగె

15

ఉ. పావన దృగ్విలాసములు శ్రీ బాహ్యగతం బచరించి చంద్రికా

శ్రీవిభవంబులం బయిచి ♦ సేయు ముఖవృద్ధిలల్లసిల్లెగా

మైవదలించి పూర్వమగు శ్రీ మట్టును గాఢపును సాగనిచ్చి పై

గావలియిట్టి శక్తులన శ్రీ శౌరవదృష్టి బరిగ్రహించుమన.

16

సీ. తనువుతోఁ జరియించు శ్రీ ధర్మదేవతబోలె

మెలఁపున వనవాటి శ్రీ గలయఁదిరిగి

గణనమీరిన శార్దూల శ్రీ గుణములు హృదయసం

పుటి నించుకీయ విరుల శ్రీ బుట్టెఁబెట్టి

తనకుఁ బవిత్రవ శ్రీ ధనమె కృత్యంబను

కరణి నూతనకుశో శ్రీ త్కరముఁగూర్చి

యపవర్గఫలసిద్ధి ♦ హదనైన జేవట్టు

కైవడి బహుఫలో ♦ త్కరములొడిచి

గీ. యోగయాగంబు సలుపుచో | నూర్చిపశువి
శసనమొనరించుకొనుటకుయాప ♦ సమిపిదెచ్చు
భాతి సమిధలుగొని మహా-శ పాజ్ఞాడతడు
వచ్చులేబగటికి నిజా ♦ వాసమునకు.

17

క. విహితమతిం బరిచారిక

సహస్రమయి పితృయుగంబు శ సంభాషించున్

గృహమేధివతంసము నిజ

మహిళామణి యపతీవ ♦ మతి దోషప్రదగన్

18

నీ. ఆపానమస్థంబు శ వంతు నూనియంగాంచి

స తముగా నుద్వేగ శ సంభాషింపు

కలకిచూపు నభిండు శ నిస్వచ్ఛజలమాలం

దడిచొట్టు దిడుచుకు శ గుంబుల శాపి

లఘుశోతవసనద ♦ ల్లనములు గట్టించు

శిర సార్పు మృగశీల ♦ సునటి విసరి

చేమూత చెయ్యసి వేగ శ చేయించు లోనికి

ద్వారావతిగలుతి శ దాన చెయ్యగు

గీ. తెలుపు సంభాసమాధివి శ ధివయ్యక్తి

సగ్నివేల్పించు విష్ణు స శ హస్సనామ

పాత మొనరించుతలి దోడు శ పడు గురునకుం

గవలు వోకుండ బుత్తుడో శ కలువకంటి

19

గీ. చూపుచాలమి వివిధరూ ♦ సోపకరణ

వితతి దడవాడుజుకునా శ నతి శిరమున

దాల్చి నిద్దంపుబుద్ధి ద † ధారకుండు
చక్రహస్తార్పణమునకు † నుపక్రమించు.

20

సీ. అభిషేక మొనరించు † నా కాశవాహిని

జననకారణపాద † జలరుహునకు

వైచు దోమా లియ † వైజయంతీకాంతి

నలయితవక్షుక † వాటునకును

గాఢేయమప్పించు † గాంచవమయపట

పల్లవారుణకటి † బంధురునకు

జండనం బలను నీ † భేదిరాకుచకుంభ

సంగితుంకుమహాకి † లాంగునకును

సీ. రత్నచూరంబు సాతుని † రత్నస్థిన్

కౌస్తుభోదర్శిరభిరామ † కంధరునకు

భూపకల్పచమన్ముగ † వీరరుచ్చ

రౌద్ర యాత్రజుష్టాంశ్చ † నీడకునకు.

21

క. నిడుదచిగురన టియాకున

నిడి వివిధాన్నములు భూసు † రేశ్వరుండ్రాసగున

బడిఘంట మొరయ శేయుచు

జపవిధితల్పునకు బూజ † సంకల్పునకు.

22

క. భూమిసురసూతి సాల

గామశిలావారి కంబు † గర్భస్థముని

వ్యామోదశ్శితులనీ

కోమలదళ సురభితూబు † గురునకు నొసగున్.

23

మ. తిగువారాధన మిల్లనర్చి ధరణి † దేవాప్వయశ్రేష్ఠు డా

మాని కర్పించుట బావసంబులగు శా † ల్యస్సంబులు స్నేతులున్

వరుగుల్ చారులుపప్పు లప్పడములు ధన్తాలింపులున్ బూపముల్
పరమాన్నంబులుఁ బెట్టు నెట్టనభుజి ధం దల్లికిం దండికిన్ 24

వ. ఇట్లు కడువృద్ధులు సిథిలబుద్ధులు నగు జనయిత్రీ జనయిత
లొగని మని నడచుచు నడుగులకు మడుగులొడ్డుచు నడుగునెడఁ
బులిజున్నేనియుం దెచ్చియిచ్చుచు గొత్తయగు మచ్చికం గచ్చువ
దలక గోముమెఱసి యోమనగాయలాగా నోముచు గాలోచితంబు
గా నోములు నోమించుచు నద్ధరామరనందనుండు జగదభినందితుం
డై యుండి మెడియు. 25

క. పరలోకావాససుఖా

దరపరతం జనినతల్లి ధండులకొనగెన్

గురుభక్తినిగుడుకొడు కతి

కరుణామతి గొగ నస్థి ధం గయ పిండంబున్

26

క. ప్రేయసివలన బ్రహ్మోప వి

ధేయమతుల సుతులగాన్ ధం శీఘ్రైభిత్తాణా

శాయయ్య తదీయంబగు

ప్రాయపు బ్రాస్తౌత గొంత ధం పడమర దిగెన్

27

క. భాషావిభు నిభు డమ్ముని

యీషణదూషణమొనర్చి ధం యిలుమటచి మదిన్

శేషఫణి శయనుగను నభి

లాహోన్నతి జేయుదప వి ధం లాధరతనమా

28

సీ. విసిమింతుడునుగాక ధం వసియించు గుత్తుక

బంటిసీటను బుండు ధం వంటిచలిని

మోముదమ్మికిదేటి ధం మొత్తమై పొగపర్వ

నేలెలు గిందల గొగ ధం వృక్షశాఖ

వేడుపెల్లకి తాయ ♦ గూరపండునికోర

కుదర గ్ని గాడ్పుచే ♦ నుజ్జగించు

నేది యీచెవిగాడ్పు ♦ నాచెవి బోవంగ

నుబ్బిలింగముపాలె ♦ నుండునెండ

గీ. సంత రాయాంధకారంబు ♦ నలమికొనిన

నడచు నిజధైర్య సూర్యోదయంబుచేత

దానవారిని గుటిచేసి ♦ తనకుబోదు

నాకు బోదని నమ్మి సు ♦ శ్లోకుడతను

29

ఉ. ఓగజరాజగామిని మ ♦ హోగోపు నోములునోచుచున్న య

య్యోగివరేణ్య సేమమున ♦ నుల్లము పెన్నవలెం గరంగె హృ

ద్యాగసమగ్ర గోప వని ♦ తా జనతా షరీరంభ సంభ్రమో

ద్యోగకళా పసన్తికి జ ♦ తుర్గుఖ వండిత ధూర్తక్షిన్

30

శీ. యతిమనోహర ఓషి ♦ కాంక్షారమగులీల

గోనర్ధనాచల ॥ గుహ మెలగుచు

గిరికూటతటరట ♦ తేక్కి జమరీతి

రాధచన్ద్రవమీద ॥ వాలి నగుచు

జితాభిములనేలు ♦ సుతాముకైవడి

బలువన్నె యాలమం ♦ దల మెలపుచు

గమలకాననమధ్య ♦ కలహంసవిభుభాతి

గూర్జినెచ్చెలిపిండు ♦ గొని చెలగుచు

గీ. జాద్రబింబంబునకు మృదు ॥ స్వనము గలపు

రచన సంజ్ఞార్థశంఖ మూ ♦ దుచు నొసర్చు

నాటలన్నియు జాలించి ♦ యరిగె దళసి

పర్ణశాలకు దేవకీ ♦ తర్ణకంబు

చ. లలితశరీరపుష్పమృగు ♦ లంబులు నీచరణంబు లక్కటా
యిలయిది కూక్ష విట్టు లల ♦ యిచట గాదనిస్థానామృతా
క్తులు సెలంగంగ వెన్ పొదివి ♦ తొల్చునువుల్ తగువిన్నిపంబులా
బలుమఱుజేయుచందమున ♦ బంగరుటంచెయ లుగ్గడింపగన్. 32

క. మెత్తగ నూతినచుట్టు
గత్తిన్ మధుకైటభోరు ♦ కంఠము లలనా
ఢాత్తిన హత్తిన చెన్నుం
దిత్తులక్రియఁ దొడల యడ్డ ♦ తిత్తులవేలన్. 33

క. మాయావృతుడగునాత్మని
సోయగమును దెగడుతీగ ♦ సోగల ముచ్చ
టై యునికి సంగరహితం
బాయె గాకున్నజిఘన ♦ మభిరామ మగున్. 34

క. ఇట నభ మిట భూవలయం
బీట బలిసద్గంబు నుండు నెరవు లని యనన్
బటువులగువళులచెలుపునఁ
బుటపుటనై యున్నచిన్ని ♦ బొడ్డు గదలఁగన్. 35

చ. తులసికి బచ్చరాకునను ♦ తోయదవాహనరత్న వేది య
క్కలిమిమెఱుంగుఁబోడికిని శ గొస్తుభసుర్మగభ స్తికిన్ సభ
స్తలము ననంగఁ బొల్చి నిర శ తంబు కృపావిధవంబునింటిబో
ర్తులుపు, దలంపుసేయుచు ను శ రంబుకరంబు పరిస్ఫురింపగన్.

క. కలుషఖగవధవిధానా
కలితఘటిక లనగ గ్రచ్చ శ కాయలు వలచే
సెలకొనులలజలిబిలివ
న్నెలవన్నెలసంచి నిండి యిం పలకారన్,

క. లలిత నిజవామకరతల

కలితకనత్కంబుకాంతి శ గలకలనస్వస్

గలువలచెలిగిరిగింతల

గలువగు తాల బిసాళి శ నలువగుతాల.

38

క. నిజధైర్యాదార్యములను

గజములకుం బాడమునిడుద ♦ కరములువోలెన్

భుజములు పోషితభక్త

వజ్రములు కరవిజితపుష్క శ రజములు పాదలు.

39

క. వదనైకస్తంభకనక

నదనము సిరికొఱ కొనర్పు శ సస్త్రి నిలుపున

మౌడలింటిశంఖశంకువా

యిది యనఁగాఁ గంబాకంత శ మింపు వహింపన్ .

40

క. బింకపువ్రాతల వాతెఱ

మంకెనపూదేనెతేట శ మానక వైఁబై

నింకఁగ నింకఁగఁ బల్కఱుఁ

బంకించుటఁ బోలె మోవి ♦ బచ్చెన హెచ్చన్ .

41

క. తథకు మొగము నెలఁదకము

నెలవున నిడుదీరుగాఁగ శ నిలిపినయాఖం

డలనీలకళికక్రియ ని

ట్టలమై స్ఫుటనాసికాపు శ టము దీపింపన్ .

42

తే. తథకుఁ జెక్కులు మకరకుం ♦ డలకలాప

మరకతత్యుతిరించోళి శ హరిణలక్ష్మి

మండలంబున లాంఛన శ మంజుమములు

గానిపించువిధంబునఁ శ గలయఁ బ్రేక్ష.

43

చ. తరళమసారసారనిభ ♦ తారకముల్ నిశపద్మపత్రబా
 ధురములు రాధితాహృదయ ♦ తోయజకోరకభోధనక్రియా
 తరుణతరార్కరుగ్విలసి ♦ తస్ఫుటరక్తి మసక్త కోణభా
 స్వరములు సూక్ష్మపద్మములు ♦ వాలికకన్నులుచెన్నుమీఁగన్

తే. అలకతిమిరంబు తనుగప్పు ♦ ననుభయముచ
 ముఖసుధాసూతి నునువెల్లు ♦ ములికి గూర్చి
 నవదరించినసింగిణి ♦ చాయ నొసలి
 వంకచూపున దగ్గ గళి ♦ వంక భామలు

45

క. బలభివృషలాది షూభిన్
 బలపలగా బొరువుముదిరి ♦ పటలము పగిలిన
 లలితోత్తమాంగతలహన
 జలుగుందభుకొత్తుచలిది ♦ చిక్కము దనరెన్

శా. దిగ్విసుండుచుపేండ్లలాంఛిత శిఖో ♦ దీప్తుండువర్ణాపయో
 మగ్వరుండు నవాంబుజాహితలతా ♦ మత్తాగదండున్ సుధా
 రుగ్వస్మేరముఖు డచంగళితజ ♦ దూప్తాగకుం డిగ్విభూ
 వాగ్విద్యోవహూమి శ్రీవిభుడు శ్రీ ♦ సత్సంగకనకరండునై. 47

క. నొడవులపడతుకమగనికి
 బొడచూపని తనచుచూపు ♦ పొడగనపించెన్
 జడవిధిశయనుడు కొంగున
 ముడిచినమణిగాదె భక్త ♦ ముఖ్యులకెల్లన్

క. నిగనిగనివిదళకదళ
 యుగళిన్నగి జగిదొలంకు ♦ నూరుల గనిచో
 క్కుగదురజేయుజగత్పతి
 దగిలి కనుంగొనుచు మునిమ ♦ దావళ మెలమిన్.

49

గీ. విపులవీక్షణశక్తిచే ♦ నెండికుండ

లీంద్రతలిమాంగరుదీనుధ ♦ యెత్తికోలి

సంతతవృత్తకల్పనా ♦ జాయమాన

దుస్తరక్లేశమంతయు శ దొలగ దోచి.

50

ఉ. ఆపునదల్చుపచ్చవెను ♦ రంఘ్రియుగాంతరవీధి నూది య

గ్రావని దేజిల్లు కటి / హస్తసమన్విత గాస్త్రభాంకు ని

దీవిభు నింద్రనీలనిభ శ దేహు గనుగొని హర్షవర్షభా

తావిలచూనసు డగుచు శ నమ్మని కృత్యవిమూఢబుద్ధి యై 51

చ విలిఖితమో శిలాకృతియై ♦ విస్మృతిరూపు వహించెనో యనన్

జలనవిదూరుడయ్య దొలు ♦ సావిపయోధరధార దోగున

య్యిల దభుకొత్తుకొత్తపులు శ నేపున వే పులకల్ తనూలతన్

మొలవగనున్నస్వయంకు శ ముఖ్యుడు తాపనముఖ్యునిట్లను 52

ఉ. నిచ్చలు నిచ్చో బాదలు శ నీపితృభక్తి జ్ఞాశక్తికి

మెచ్చితి నిచ్చితి గరము శ నీయెద నీయెడ యేల వేషుకొ

మ్మిచ్చెద జెచ్చెర నలయు శ నీప్రితముల్ శతమేని దీన నే

పొచ్చెను నొచ్చెముంజొరదు శ భూసురకేసరి నమ్మ గావుడున్. 53

శా. భస్మోద్భూతనపాండురాంగము రమా శ ప్రాణేశు పాదద్వయం

విస్తేరాంబుజగామిహంస ఓది నా శ వేవాల్చుచున్ లేచి „ద

వాస్మాకం శరణం త్వమేవ గతి ర శ న్యోనాస్తి దుర్వాసనా

హస్తార్కహర,, యంచుబల్కిమఱియున్ శ భక్తుడుభక్తిస్పృహన్

సీ. పాదలునీపొక్కిటి శ పువ్వుకాన్పునగదా

పెనుమాయ పిల్లల శ జెట్టు బెల్ల

బాడమునీమొదలియూ శ ర్పుల నేర్పులనకదా

చదువుసంధ్యలు గల్గి శ జగము మనుట

కెరలునీయధుగుదా ♦ మరలతేనియఁ గదా

పాపంపుఁజెనురొంపి ♦ పలుచ నగుట

పాసఁగునీ తెలిచూపు ♦ పసగదా యిదిరాత్రి

యిదిపగ లనుమేర ♦ లెఱుంగఁబడుట

గీ. భవనఘటనకు మొదలికం ♦ బమునుబోలె

భవనమున కెల్ల వీవాడి ♦ భూతుడగుట

నిట్టనిలుచున్మిచ్చేఁగాదె ♦ నెట్టికొనియె

గెంటుఁ గుంటును లేక ల ♦ స్త్రీకళతఱి.

55

చ. మదమునసోమకాసురుఁడు ♦ ముచ్చిలియచ్చలమారఁగొన్నప్పా

జదువులు తెచ్చి తజ్జతర ♦ సాద్రితరాంత్రము లంట నంటుబల్

గకురు చొలంగఁ గీర్తియచు ♦ గంగఁ చొలుచి విధాతృవిస్మర

ద్వదశసరోజగంధలలి ♦ తాబులు చేరితిగా జగన్నిధి.

56

ఉ. కోపనశాపనవ్యశిఖ ♦ గోర్మసఁగం గనుగండి మ్మిది త

త్రాపము నాఁచ లేక తిమి ♦ ధామజలభ్రమిఁ గూలి నూలుజు

భాపహగాజ్యలక్ష్మీవెఱ ♦ పాఱఁగఁ చేల్పవె యీత్రకాయరూ

పై పృథుకర్పరంబమర ♦ నాశితరక్షణ దక్షిణేక్షణ.

57

ఉ. ఆపెనువెల్లిఁ దెల్లుమక ♦ కాకరమేళర ♦ నీవు దేచ్చి య

ప్తాపదటంకనిభ్రమవిడంబిని ♦ యా నిజదంష్ట్రి, గూర్చుత

దూర్షణము దీపితంబగు స ♦ రోరుహలోచన సప్తజిహ్వజి

హ్వాపరిభాగధామవల ♦ యోషమమై విలయోపలబ్ధులక.

58

చ. అలఘుజగద్విషద్విషమ ♦ టూకుశశాతనభాకురాగ్నిలాం

గలముం మున్ను నీ నసుర శ ఘస్మర వైభిభూంతరాళజాం

గలమహిఁ జాలునట్టి పయి ♦ గ్రమ్మెచునెత్తురునీరు వెట్టి యం

దలుకవె కీర్తి పూర్తికల ♦ మాంకుర మింద్రరమాఫలాధిపై.

59

క. దండితబలివై జగములు

నిండఁబెరుగుచున్న వేళ ♦ నీయడుగున భూ

మండల మతినూఁజ్ఞాకృతిఁ

గొండికమచ్చయును బోలెఁ ♦ గొమరొందుహాసీ.

60

ఉ. మాకృకతోనకంతబల ♦ మార్గగతమగ్ధిరారుణాననం

బై తఱుకొత్తుదోపరశు ♦ హాసికి మేతయొసంగవే రిపు

ఁజ్ఞాతలనాధమేచక ♦ చాకుచహరమృణాళనాళసం

ఘాతము నూతనైణమద ♦ కన్దమవర్ధనసంప్రభూతమున్.

61

ఉ దారుణబాణపాతమద ర్థ ధారలు గాఢగ గ్రామిదోర్ధను

ర్వారణరాజు గొల్చి దశ ర్థ వస్త్రముఘాబుజవాటి గూల్చి బృం

దారకహస్తస్పర్శములు ర్థ దాననచేసి వికాసమాసరూ

కారత శౌందర్యచేసి పర్య ర్థ గల్గిత నీక తగుక్ వసుక్ హాసీ 62

మ వికాసవస్త్రభూషణసేవభూషణముల ర్థ విస్తూర్ణమిమ్మర్థి కు

మననగోక్రకథ యీనకంబు వికృతా ర్థ శుశ్లేష మగ్నిచ్చట

వికీరకూ గమనీప్రణంబు నగునీ ర్థ వేషంబు శేషానుకా

రికళన్ గొల్లదె శ్లోలదే సమదవై ర్థ రిచాణవాసులముల్. 63

చ. పత్రిదిన కేశలుంఘనపు ర్థ రాయిడి నెట్టన బట్టగట్టి పై

బుతపుత్రమంచు నున్నకులు ర్థ బోడతలఁ ధరియింప నోడియున్

సతముగ సొమ్ముగాన నిడ ర్థ జాలపుగా శిఖిసింఘవల్లి సౌ

గతమతధుర్య దాని గటి గట్టుము పుట్టము మిన్న కేటికిన్

చ. కలిహిమవేళ శోభనపు ర్థ గమ్మవిరుల్ సకలంబు డుల్చి భూ

వలయవసంబు గప్పికొని ర్థ వర్తిలుజాడ్యపుటిద పర్యగా

నలరులకారులీల భవ ర్థ దాగమనం బిటగల్గ రోషపా

పాలమగునీకనుగడల ర్థ జాలు నగున్ జిగురాకునా కృశిత్. 65

సీ. నీతిః ప్రకటనః • నిలిచి కృమ్మరుపూన్మి

గణనకర్పరపుంజ • కామబిగువు

దగ్ధ్యై నెత్తిన మహీ • తలపుగాడుపుజేర

యరుదారుకలనయం • దాదయ మగుట

పదులగుఁ దనకట్ట • బలిమి చూపువిధంబు

పులిమిన నెత్తుగు • గ్రిలపునూనె

ద్వీపాంపరమునకుఁ దెగువమైఁ జను పెంపు

చేముట్టునాఁగంటి • జీనుతగులు

గీ. సౌగతాగమమాలిమి • శాస్త్రసరణి

వల్లునల్లనఁ తీధా • వనముగల్లు

నిమ్మఁ దరిచేసి భనవాల్లి • నిస్థించి

దశఁ దిఱియకున్నఁ గలదె మో • దముమురారి

౧౧

వ. లలితకృష్ణవల్లభః • పలాశకృష్ణపథామరగదపి

చ్చిలనుషమాంబాధగుణ • పూతప్రస్థానుధామసుమి

ష్కలసితపుష్కరాయతన • పద్మపరిదర్శనవేదనీ

జ్వలజలహస్తజాజలని • గన్వతిహమక కాంతికంఠకా

గ. ఉత్పత్తిస్థితివిలయా

లోత్పాదకః కృతవాహ్వా • యోన్నత సతా

ఉత్పత్తికాసత్యష్టదృ

గుత్పిబసుఖదా పఘనప • యోధరశాలీ

సౌ గిష్టిణి

అండజాగీశివా • యజ్ఞదేహి

ర్షండచండారిని • ధారితారీ నతా

ఖండలా గండరిం • ఖన్దణీకుండలా

పుంసకీకేషుణా • సోపునక సుత్సణా

౧౨

చ. అలికులభాగకుంతలము లందపునుగ్గు మొగంబు జేరలం

గొలువగవచ్చు కన్నులుజిఁ ♦ గుర్మగుమోవిమెఱుంగుజెక్కులున్
వలమురియఱ్ఱులే మొసలి ♦ వాగడపోగులు లోతుపొక్కిటన్.

మొలచిన తెల్లదమ్మి బలు ♦ మూపులు నీలవినిలదేహముఁ 70

చ కలిగినవానిఁ బ్రాబలుకుఁ ♦ గమ్మని యూర్పులవానినెందునే
వెలుగునుగాని పెన్వెలుగుఁ ♦ వెంబడిని జనుచాని సంతటన్
వెలసినవానినిన్ గనని ♦ వెంబరపుట్టపు పొతిపుట్టపు

బలె గఱిఁగానలేడు యతి ♦ మానసహాసక కంసహింసకా 71

ఉ. ఛత్రితశేష నాయెడ బి ♦ సన్నడ వయ్యెడవే గృహోగ్గశ
త్రుత్రవమైన యాలలిత ♦ మాపముతో చలన్ నసింపు మే
శేత్రము న్నెట్టిరమును ♦ జొదటయున్న గొంగుగొక యీ
శేత్రముత్థమున్ గడు బి ♦ స్థిరుదాహ్మయ్యెల్ల నగుచున్. 72

తే. శేత్రకులరాజమై యీ ♦ శేత్రమునకు

దీరకులరామైచయీ ♦ శేధిముఠకు

నిఖిలసూరనాధకన్త్రత్వ ♦ నియతి నడటి

యీ విట వసింతుటయ నని ♦ నిచ్చుటచును. 73

సీ. అనుకంప పెనుమోపు ♦ గనుసొంపునకు వింత

చెలువంబు మొలపింప ♦ జగురుమోవి

పవడంపు గొన దంత ♦ పక్కిపక్షభలు పుచ్చు

తము గాగ హరిపల్కు ♦ ధరణిగివిజ

నివహన రేఖ్యనో ♦ నిఖిలధర్మధురీణ

యగునట్లుభవదాహ్వా ♦ తాము వహించు

నిర్దిష్ఠమున వసి ♦ యించెద నడుచక్కి

నికు జేతఃప్రీతి ♦ నెలకొనంగ

గీ. భీమఘర్జాబుసంభూతః ధ్రుమ నిమ

క్షేత్రమును దీర్ఘమును నిజోః ధ్రువప్రసలిల

వేణీసంప్లావితమ్ముగాః వింశగలదు

నాకు నెంతయు సిష్టమై ధ్రువ గడిగి.

74

వ. పశ్చిమసంప్లాకారంబున బల్బిమాధి ముఖుండనే సర్వోత్తి
మత్సరింబు నిర్వహింప నేనిచ్చట ముచ్చటండవిలి వర్తించెద. సకల
క్షేత్రతీర్థోత్తమంబు లగు నీక్షేత్రతీర్థంబులుం జాండరీకంబులై
పాండురంగాహ్వయూడ నగు నాకు నెక్కలంబులు శ్వేతద్వీప సుధా
సాగరంబులకంటె బ్రహ్మంబులై నిత్యనివాసంబులై యత్యంత విభ
వంబుల నభిరామంబులయ్యెను. నీకోరినయల్లు యిచ్చితి నని యచ్చ
తుర్బుజుండు పుండరీకుని కేకానియె

75

శా. శీతాహార్యకుమారి వినిట్టులు ల ధ్రువజ ని వాచయమి

వాత శ్వేష్టనకుఁ పరంగా సగి సాఁ ద పీఠి నచ్చోప మ

ధ్యేతీర్థంబున నున్నవా డిపుడు భు క్తిన్ముక్తినిజాలువి

ఖ్యాతి దాల్చి విచిత్రతన చయర ధ్రువస్వర్ణహార్యంబునఁ

76

స. సలువ మొగంబు లెట్లుస్పృశన ధ్రువమాహామునం దలిర్చు న

న్నలుపున సిద్ధ సాధ్య సర ధ్రువ మరుద్వర యోగిమండలి

కలకలగు భీతంబులు ధ్రువ కాంచనచారుప్రతీక నాల్గువా

కిభుల వెలుగునున్నెట ధ్రువ కేతనరాజమునం బ్రసన్నుడై.

17

గీ. పుండరీకుండు ధ్రువ సా ధ్రువంబు గొలిచి

యుండ నవ్యక్త ముఖ్యసం ధ్రువక్షుడగుదు

జాండురంగడు భక్తికి ధ్రువదులీల

నిష్టఫలసిద్ధి దోరహ ధ్రువంబు నింశ

78

క. ఆకంబులితకరు బుధ

కోకంబులిపాలిహేళీ ధ్రువంబు రబల ము

ల్లోకంబులవారలు బరి

పాకంబుల నాత్మసుకృత ✱ పరికర మొప్పు.

79

వ. అర్థయోజన విస్తారంబును దదర్శాయామసంయుతంబున నై
కంబుకంధరునకు నాకుం బ్రీయజనకంబై సనకసమదవాది సజ్జన
చిధితార్థ పదంబై యష్మహా తేత్రరాజుంబు పుష్కరంబున
కంటె ద్విగుణ బును గేదారంబునకంటె షష్టగుణంబును వారణాసి
కంటె దశగుణంబును శ్రీశైలంబునకంటె చనంతంబును నై పుండ
రీకునిపేరం జాండరీకంబును మహామండల మణికుండలం బగుచునుండు
నప్పరమధామంబు నేనధిష్ఠించి

80

ఉ. ఆయమధర్త నాహలధ ర రానుజ నానవనిత చోరు నే

బాయనిభక్తో గొలుతు ✱ బ్రత్యహమున్ గృహదేవతంబుగా

నోయరనిందకోరకస ✱ హోదరచారుపయోధ రాధ్యని

శ్రీయసశాంతు దక్కొరులు ✱ చేరి భజింతు రసంగ నేటికి 81

క. ఇతరశ్రేష్ఠీతదై

వలపూజల గలుగుఘా మ ✱ వశ్యము గలుగు

శతదశకగుణితమై యా

ర్జితమలి దత్తేత్ర పూజ ✱ సేయునునకు

82

క. నరు డిటువదివేలేడు లి

తరదైవతదర్శనమున ✱ దాగనుఘామన

బూరయు సలవోకవలె శాం

కరి యాశ్రేష్ఠీతోత్తమంబు ✱ గనుగొన్నంతసి

83

క. సకలశ్రేష్ఠావాసము

నకంటె నందునికి యొప్పు ✱ నరునకు మృగడిం

భకనయిన యేకదినవా

సకృతికివే దొరకు గాన ✱ సాయుజ్యంబున్.

84

సీ. దొరకు జన్మమునకు † బరమభైషజ్యమా
మాతృశుశూమాస † మాధియొకటి
చిలువాయనపు కేల్లు † గొలము గొల్వక వాసు
దేవు నారాధించు † తెలివి యొకటి
దూర్వాసనల బెట్టు † దొసగులు విడదన్ని
యధ్యాత్మవాసన † నలరు యొకటి
యుర్విక్షీప్తుల కల్ల † నడయంచి యడయించి
తుది మర్త్యుడై పుట్టు † పదవియొకటి

గీ. కాలమున వచ్చునర్థుల † కాంతియొకటి

తృప్తి నొందింప గలుగంగ † తిరుగు యొకటి

వర్ణభం బెట్టు లట్లటే † ముగ్ధులము

మగున తక్షేత, వాసుంబు † పూనులకు.

85

చ. వివేక యజన్మాన గుణైః † పేష తేనాధార్తులకొటి గూర్చిన
త నెసరువెట్టి నయికల † శౌతిపునాడు పసిండివప్పు
జనమిడి నెయిపూన బడయ † జాతిమపుణ్య మగణ్యమైఘట
లు నలత పొడవకమా † లోమనకొక్కటి పెట్టువానికన్.

86

మ. నినుతి బాతికయెత్తు కాంచనముగా † నినెండ్లిగానీ
స్త్రీయపూజ్యంబగుసాండురంగనెత్తు † దానంబు గావించు పు
ణ్యయుతు డుండు నఖండలీలగలధౌ † తాహర్యవర్యాత్మక
ప్రియగేహంబులలో భవాంతరమునన్ † బృగ్వీధి రేంద్రాత్మజా

శా. పావారాజినరాజ గంబుతతి † బట్టంబరాశి దయా

ప్లానస్థిగమతినే జలి గృహణవి † ప్రశేణిపై గప్పబా

యేవాడేనియు జూడరికమహి వా † డిందుప్రభాకందభ

శ్రీవిభాజియశంబులం బాదలు ధా † తీర్దిజ్నుభస్మములన్.

88

ఉ. వృత్రవిరోధముఖ్యులగు ♦ వేల్పులు బుట్టదలంతు రోలతా
గాత్ర) త్రివిప్రవస్థితి సు ♦ ఖంబులు గావని కర్మభూమిపై
బత్తర ధాధినాథరథు ♦ శాంధవతత్సలు పాండరీకసు
శ్చేత్ర)వతినే భజించి తమ ♦ చెన్నటిపుట్టుపు సీగుకోరికఁ. 89

సీ. పితరు లుబ్బుచురు హృ ♦ ద్గతుల నాత్మకులొద్ద
పు డెవ్వఁడైనను ♦ పాండరీక
ముసకు నేగకయున్నె ♦ యని యందునొసఁగుహ
వ్యము గవ్యము నమేయ ♦ మైఫలించు
సవదరించగ లేరు ♦ సాల్వికింబగుభావ
మేనొక్కడును దక్క ♦ నివుల నవు
భక్తు లెవ్వరు రడు ♦ వక్రకృతి దాల్తురెకాని
పాండరీకేశుశాం ♦ బరికతమఃస

గీ. దలంపమానసమున గల్గు ♦ కలుషమడఁగు
పొగడుమాటలసగురోష ♦ మాలు దొలంగు
కనుగొనగ శత బట్టెను ♦ ఖంబు లుడగు
సమ్మహాశ్చేత్ర)మఃకు నె ♦ య్యది సమ. 90

సీ. కులుచలై గుముగులై ♦ గొనబుల్ల లేఖ
కొమ్మఁ జట్టెజడల్ ♦ గుమురుకొనగి
మెఱపులై మిట్టలై ♦ మిక్కలీబటుపులై
కాళిలుకన్నులచెన్ను ♦ గబ్బుడేర
జక్కనై చెలువమై ♦ చిన్నదియై యొప్పు
మోము దంష్ట్ర)టంక ♦ ముల దలిర్పు
నీలమై నిబిడమై ♦ నిద్దమైనింగి కి
దుగనున్న బలుమేని ♦ పొగరు మెఱయ

గీ. బలిపతికేతనునిపురః ॥ త్నైశ్చిమూఁడి
యున్నశ్రీశ్రీతపాలకు ॥ యోగీ లోక
రిమణు ముప్పదికొండకు. ॥ రములమంత్ర
రాజము జపించికొల్ప దొ ॥ రకు శుభములు.

ఉ. చేరి చతుశ్శ్రీతుల్ చిలుక ॥ చేర జదివించుచు నక్షమాలికా
ధానియై తనపరిభలు ॥ దట్టపువెన్నెలపండుపండఁ గాఁ
మారుపువాకిటన్ వెలయు ॥ తోయజగద్భవిరాణి వాణి నీ
హరమయాఖిలన్మృఖ ద ॥ శాశ్వరమౌత మయిం గనం దగున్.

ఉ. శ్రీరమణినునోరమ ॥ చేతఁ బ్రతిష్ఠితుడౌట దక్షిణ
ద్వాగమునందు లింగతరు ॥ వైభవమున్ను పడక్షగివిధుల్
గో- భాగించువారలకు ॥ గోగిసధఁ బయి నేలుముద్రో
నాననమన్నువాని ॥ ॥ చక్కనిభి వ్రుతిపెను మనుమా 93

ఉ. కేరి భుజుచుచున్ భుజ ॥ కన్నుమునక విహారయచాభ్యునో
హరిణు లైక గోలులు ను ॥ హమపిచూర్వితు బర్హి దక్షిణ
ద్వారమనుక విహారగతి ॥ చక్రలి యవ్వెని జేరిమెన్నుచో
యారతులిచ్చినారట త ॥ దాచుతగూనుము నేడుబ ర్వెడున్.

క. చేడియ యాద్వారమె యదా
మాదామణి క్కీడలాడు ॥ చోటన్మహాత
క్కీడనభూస్థలి హరి గూ
డాడజమీ యనునల్ల ॥ భావభి నేడున్.

95

ఉ. సేచనముఖ్యకర్తముల ॥ సేతకు నూతనమైనయచ్చటన్
శ్రీచరణాలు లున్నయవి ॥ సింగమువెన్నున నంటి వానికి
వేచని మొక్కి పూజనము ॥ నేమముతో రచియించెనేని శీ
రాచలపుత్రి పూరుమిడి ॥ హంబు బరంబుగరంబునన్ గొనున్,

చ. మరలగబట్ట గట్టగ స ♦ మస్తమరుత్కరి దన్ను గూర్చియె
 చ్చురీక ధరింపబోలు నన శ తాతముఖాంకుశపాశముల్ విక
 స్వరరుచి చాల్చి పశ్చిమపు ♦ వాకిట హింకికృతిమంత్రరూపభా
 స్వరభువనాధినాయిక ల ♦ సదస్సనాయిక యొప్పు నెప్పుడు 97

ఉ. హరిపథాధిరూప మహి శ మోసురకీకసర్గ మర్గ నా
 గారిమహాహవాహ్య సద శ తాక్షరమంత్రవిశేష యుత్తర
 చ్చారమునందు నుండు నిర శ తంబును చా ఫలపూపపాయనా
 హరములం దనుం దెలచు శ నయ్యలవొడ్డికి వేల్పుగిడ్డియై. 98

క. ఇలినాలు గుద్వారంబులు

ధవశ్రేణి ద్వారదేవ శిలు నయ్యరు పి

రవణానబుద్ధి నేత

శ్శుభి నేనాచ్చి మొప్పు సూపద లో దప్పి. 99

గీ. సమగసన్నద్ధులతోట శ తాతపేళి

పాతశాత్రుతవాత భూతి దనరు

హమకదనా ధునెమ్మెన బరగువల్ల

గాడి యఖిలంబు కే మంత్ర శ రాజ మబల 100

మ. అహరాగభమునగురక్తు డయిచు శ భృహ్మంబునక శుభ్రుడై
 గ్రహగాడస్తమయంబును దనితుడై శ గాయత్రీయు బోలియ
 య్యహిపర్యంకుమమూడుమూర్తులకుని శ మ్రొయెప్పబూజింతుగ
 న్నహమున్ గోనులి మూడుమంత్రములని శ త్యానందకాంక్షన్.

మునుల్. 101

క. మూర్తి త్రితయమయత్వ

సూర్తిన్ వర్తించుచిహ్న శ ములు మంత్రము శీ

భర్తృకృప నేనెఱుంగును

గార్హికగా శాసుధాను శకమనీయముభి

102

మ. గదసారిం చి త్రిదంష్ట్రినాముడగుర శ ఊహలుఁ డొక్కండు వి
 ట్టదరుత్ వాఱ మురారియెడ్చబరివే శ యన్ దాన నద్దిక్కు నొ
 చెప్పె దళిపంబడియున్ దనుగ్రహతిగా శ సిక్ థుల్లకాధిక్యమున్
 మృగుసంరంభముతోడ నవ్వచును దు శ న్మోక్ష వాని నద్దేవుడున్
 సీ. ధాతీధగాత్మజ శ ష్టేతాత్మయనఁగఁ ది

ధాత్యయనఁగనుమూ శ ర్త్యాత్మ యనఁగఁ

దివిధమూర్తులు దాల్చి శ దీపించు నతఁడు ము

న్నెలవులయెడఁ బూజ శ నీయుఁ డగుటఁ

నబల, కాశేయ శ కలశాత, శాంచన

గంధసింధుర తురం శ గమ రతాంగ

కన్దికాస్త్రోవేయ ధ కటకట గ్నగంధ

కాశ్మీరకిన్హారి ధ కా గవ

సీ. ధాన్యదానాదిబహుపదా ధ గంబులచట

బెడలకు వేదవిచలకు ధ బీతినానఁగ

క్షేత్రమయమూర్తయగుదేవ ధ కీసుతునకుఁ

సాండురంగాధిపతికిని ధ బ్రహ్మద మొదవు.

104

ఉ. చేజియ! తీర్థమూర్తికడఁ ధ జేయఁనగున్ మరుజూను సేచనా

కీడనముల్ మహిదివిజ ధ కేసరులన్ బరమాన్నశర్కరా

మాడబ గోఘృతేక్షురస ధ శాకములన్ శలపానకాదులన్

వీడములన్ బ్రహ్మదపద ధ వీమదలిపుఁ జెలంగఁ జేయుచున్ 105

క, పంజుతమతి నర్హపూజా

ర్హణమునఁ దత్తీర్థమూర్తి ధ భజియించును

మణులకు నభిముఖమతి బ

ద్విణబద్ధాకల్పఁ డొసఁగు ♦ నిహముంబరమ్మన్.

106

వ. అని మూర్త్యార్చనావిధానకథనోన్ముఖుడై పంచముఖుండు
శిఖరినందనతో నిట్లనియె.

సీ. మంత్రపూతమాగాఁగ ♦ మజ్జనంబొనరించి

ప్రన్నని శుభాంగిబ ♦ రమణు గట్టి

ఘనసారమిశ్రిత ♦ గంధసార మలాది

పరిమళంబుగిహోని ♦ విరులు ముడిచి

సిగరలతోడ గో ♦ క్షీరపూరమతోడ

బహువిధంబగుఫల ♦ పక్తితితోడఁ

భిండిపూలతోడ ♦ ఖండశిర్క రతోడ

శతలతోడఁ బి ♦ నియలతోడ

గీ. దధులతోఁగూడి డగునెవ్ ♦ వలలతోడ

వనధివనధాముఁ బీతాంబ ♦ రుని రమాకు

చరజనివిలిపు శిఖిబద్ధ ♦ ధరు మఖాశ

భోక్తఁ బూజింపఁచగఁ జైత్రి ♦ మాన శుభాంగి.

108

సీ. గంగ గాటుకకొండఁ ♦ గప్పునొప్పిదముద

శ్లోత్త న వలపాల ♦ నోలలార్చి

బలితంపునురువుజొం ♦ పము భార్తరాష్ట్రంబు

జుట్టినక్రియఁ దెల్ల ♦ పట్టుగట్టి

మనురువెన్నెల యొప్పు ♦ మున్నీటిఁ గమిచిప

ట్టినలీలఁ గాల్గఁ జం ♦ దనముఁ బూసి

పడగండ్లు పొదువుశా ♦ ద్వలమహిఁ బొల్చుసా

ల్బుగ మల్లెపువ్వులఁ ♦ బూజచేసి

గీ. మండువేసవి వాసవి శ్ర మరుపుకాపు
విబుధతతిపాలి వీడర శ్ర వెల్లమాన్త్రు
భక్తసులభుని చెలిసి పూ రోవ్విక్తభూరి
భక్త్యభోజ్యాదు లప్పింప ♦ భద్రమొదపు

109

సీ. వృష్టిగా శుద్ధాంబు శ్ర వేణి మజ్జనమార్చి
శిఖరమేఘముగ మం శ్ర జటి ఘటించి
కరకపాతంబుగా శ్ర విరిగొజ్జెగలబూన్చి
క్షమపంకిలతగ గుం శ్ర కుమము బూసి
మఘవగోపములుగా శ్ర మణిహార మర్పించి
పలుమెఱుంగులుగ దీ శ్ర పమ్ములెత్తి
గర్జితంబులుగ శం శ్ర ఖక్వాణములు చూపి
పచ్చికగా ధూప శ్ర షటలిబెసచి

గీ. యుద్విబంతులభుక్తిగా శ్ర నుష్ణతైల
పక్వగుడమిశ్రపిష్ట సూ శ్ర ప పరమాన్న
రాసులొసగంగదగు గారు శ్ర రాకహరికి
నట్టిబుతుధర్మములు చూపు శ్ర నందమొంద

11

సీ. మహినాలపాడి ము శ్ర మృదుముగా బ్రభమిప
సవనవోజ్వల దధి శ్ర స్నానవిధియు
శుభ్రాభివృద్ధంబు శ్ర లభ్యంబుపై బర్చి
లఘుధౌతపమలచే శ్ర లములకప్పు
సిరకు శేషయ కాశ శ్ర శశధరవృత్తిహెచ్చ
దారికిన యుచితంపు శ్ర విరులపూజ
శాలిపాకస్ఫుర్తి శ్ర గాలి గోరోచనా
సంమిశ్రచర్చిక్య శ్ర సంఘటనము

గీ. వ్రజ భుజభుజుల భోగన శ్రీ వలులవంట
కములు గావింప గోధూమ శ్రీ ఖండ ఖండ
శర్కరాభ్యసుపక్వ భో శ్రీ జ్యములు నెఱపి
విష్ణుబూజంపదిగు శర శ్రీ ద్వేషయంచు.

111

సీ. పాథోధివిహృతి సు శ్రీ భవతనూజాడ్యంబు
సంతప్తగోఘృత శ్రీ స్నానరచన
దలసి దండయ కాని శ్రీ కలుగనితక్కువ
మరువక కుంద కు శ్రీ ట్టలసమృద్ధి
గతనకచ్చరపీత శ్రీ కాశేయసిర్బంధ
మభిరామ చిత్రాంబ శ్రీ రార్పణమున
ముదురు నెన్నెల ప్రియ ధి నుదరపోషణవృత్తి
సన్య దివ్యాన్నపా ధి సప్తశస్త్ర

గీ. నుజ్జగింపించి డెందాన శ్రీ కుబ్జానర్చ
నిశల గుంకుమ మంగలు మ్రు శ్రీ నిండనలరి
గెహమున ఘోషఘోష మే శ్రీ క్రించి కుగరి
ధరుని హేమతమున గోల్పి ధి దొరకుముక్తి

112

క. శిశిరాగమన సరముల
యశోదగారాబుపట్టి శ్రీ నర్చింపదగున్
శశిముఖ తత్కాలోచిత
కుశ కుసుమపటాంగ శ్రీ కూర్పాసాదిన్

113

క. ఋతువులనాటట నీక్రియ
బ్రీతిదినము భజింప బరమ శ్రీ పదనాధుని వా
ధితశతము లొనగిభక్త
కృతతుల మన్నించు భక్తి శ్రీ పరతంత్రుడై

114

గీ. మురవిభంజను శ్రీశ్రీతః ♦ మూర్తి దీర్ఘ
మూర్తి మూర్తులకడ సేమః ముననోనర్పు
నర్చభాగ విశేషంబులనుభుంక్తు
వినుము వినుపింతు బరమాణు ♦ విభవమధ్య

గీ. పరమపదన ధు దిగి రా నిరువదెను
చేతుల ప్రమాణమున గలు ♦ భూతలంబు
ముక్తికరియైన శ్రీశ్రీతః ♦ మూర్తయందు
నర్చభాగంబునుమ్మ చంద్రాద్భుతబల.

116

క. సకలోత్కృష్టోన్నతేభా
యకయ్యయది క్షోదకయుః సత్తిగమునా
ల్లక యర్చాభాగంబై
యకుటిలగతిదీర్ఘమూర్తీయగువలలుగునె.

117

కి. ఏనేల మూర్తయందు
ర్చానియమవిభాగమున బ్ర శస్తంబగునా
స్థానమునర్చింపక యె
వానికిదా నయ్యుండ నెమ్మగునామ్మా.

118

వి. కామ్రస శ్రీతి మూర్త తీర్థమూర్త మూర్త మూర్తులయందలి
యర్చాభాగంబులెల్లంగి యర్చింపుదు ననుచితాచరణ విముఖులడగుపు
ణ్యనిధికి సుముఖుండై పాండురింగంజుండానందంబాపాదించుననియాప
రమేశ్వరుండు పార్వతితో నెండియున్నట్లనయె

119

మ. హరిపశ్చద్విశే నూఱునిండుల ప్రమాణాసక్తికిల్కి శుభా
త్కరపద్మంబగు పద్మతీర్థమను తీర్థంబాపు నచ్చోనను
స్థిరతా శంఖముపద్మమన్ నిధులు వర్తింతుందబోదీపితుల్
నర నారాయణులున్నవారచట బాసలాపిపులాకారులై.

120

సీ సమధికజ్ఞానవి ♦ భగ్నిమముతోగూడంగ
 హరిమేన సవతార శ్మైనవారు
 మదమువోవగనిండు మనసుతోగూడంగ
 బ్రహ్మచర్యము చిక్కఁబట్టువారు
 పరపురుషార్థసంపదతోడగూడంగ
 ధనురాదిశస్త్రము ల్బాల్చువారు
 దుష్టనిగ్రహవిధా శ్రమరతోడగూడంగ
 బూర్ణశురోల్లతి శ్రీబానువారు

గీ. మహితగాంభీర్యధైర్యసాశ్రమగీతోడ
 గూడ సౌజన్యరమగూడిశ్రీచూడువారు
 ఘనసౌఖ్యవింబవిభులు సరహస్యకవచ
 కవచనిర్భేదనులు వారు శ్రీవశిసయస

121

క. ఏపట్టునజూపట్టును
 రాపట్టున మూడుకోటులమరాంగనల
 ప్రాపదపాత్రనిహితమణి
 దీపకభికలగుమ శ్రీపతిని బూజుతు

122

ఉ. దోశ్యమితారి శౌరి తన : తొడ్వినకుండిలమాలనిజమి
 తశ్శిలలోనదాప బ్రహ్మ దామయికతీర్థమా కుండలాభ్యమై
 దుశ్శకునాది సంజనిత శ్రీదోషశతంబు హతంబు సేయనం
 భశ్శుచితన్ బ్రసిద్ధమగు శ్రీ బన్నగశాయికినిశుదిక్కునన్

123

క. వరసింహమధ్య యచోచ్చ
 నరసింహుడు కుంజరా శ్రీశతదాల్పుట న
 ఛైరువగు దేవుడు నిజమం

త్రీరాజపూజైకతాన శ్రీ తాయుతు బోధిచున్

124

క. ఓరాజవదన యచట

సీరాజన లబ్ధనాభు ధి నికి నీనున్నా

రేరాశము హరివల్లభ

లారామలగొల్పవలయు ధి సయకాములకున్.

125

శా. అంకేందూర్వహదేవి హింకృతిధృవం ధి బైయున్నయచ్చోటిన్

దిగ్విశచ్చాపమితోర్వితుత్తరమునం ధి దీపించుతీర్థంబు మున్

భగ్వింశంబొందక వెన్నదత్సలీలధా ధి రంగూడఁ బుష్పవలీ

సుశుద్ధాంబువు లాయెడం దగుజప ధి స్నానాగ్నదానక్రియల్. 126

సీ. భరమానుతటిఁదోడు ధి పడవచ్చుగతిఁ దేవి

తోఁ గరమూలజ ధి గృతులు సాఁగ

శలకులఁబులచల్వ ధి శేర్పు సవార్కాగను

లఁగ గనఁబుల దీ ధి పాశులంబుఁ

నఁగిఁబుట్టుకానిమాం ధి కురపుమేఘములకు

మఱుఁగుటైమాపుగొ ధి విష్ణుచులలగ

పైహంబుసాతని ధి ప్రియకూటకు నుబ్బు

పగిలెఁ బొలింపు ని ధి బృరమునిక్క

గీ. హాకిఁ బలువంకలును దగ ధి నగ్నివిధి

నిలిచి శతకోటిసంఖ్యల ధి నియమపరత

నారతు లొసగు దివ్యక ధి న్యకలు భవ్య

మతులు గ్రీడింతు రయ్యుత్త ధి మథ్థలమున

127

ఉ. గోపిక తొల్లి యొద్దు హరిఁ ధి గూర్చి తపంబొనరింపదాని ని

ప్రాపదతన్ మదింగరఁగి ధి శాన్తియుఁదోచినఁ జూచి వేడ్కతో

నాపసిగాపు పూపవయ ధి సాకె తిగిలోక విమోహనక్రియా

రోషనిరూపణంబగు స ధి రోరుహలోచను మాపుఁజూచుచున్. 128

గీ. వైషమేషవ విషమేషు ధ శోషణమున

వేష మొకరీతి గా నిర్మి ధ మేషనయన
యగుచు నెరగొంటుం గదలని పొగరుమీను
దోయిఁజూపట్టునత్తసిం ధ భువునుబోలె

129

గీ. క్లేశపాశంబుతోఁగూడఁ ధ కేశపాశ

మురుల బర్హవతంసుండు ధ కరుణ నిన్పు
నీవి యెఱుంగక యొక్కింత ధ నీవిజాఱు
నచ్చరణములు మదినంట ధ మచ్చకూటి.

130

సీ. ఘోకరూడినఁ జూచి ధ యొక్కింత నగి కృష్ణుఁ

డిదియేను నీనన్న ధ నింపవదన

కుంబితావయవభిం ధ నరువృద్ధిఁ దత్పాన

నినుహంబులు కేల ధ బిగిచుఁబట్టి

మచ్చిత్తహరనులు ధ మనుషైఁనీపాద

ననరుహంబులు నీవి ధ పదలంజాల

నీనిలఁనణ్ణ మీ ధ వేషగు చూముగ

నాకస్మికారి తం ధ లగుట నడుగు

గీ. గవ యిదిసలాంభనంబగుం ధ గాత యనుడు

నట్లయగుఁగాక సర్వంబు ధ నతిన నీ వ

నంబరపు ముక్త కేళివి ధ నిఖిలభూష

నాచితాంగివివై యుండు ధ మనియె శేరి

131

ఆ. అదియు నట్లయగుచు ధ నభిరామమూర్తియై

తనపసింజిజడలు ధ దలఁగఁద్రోచి

యానతాత్థమూర్తి ధ యై తేత్రమునకు నీ

శాన్యమున వసించు ధ చంద్రవదన

132

క. ఆమహనీయక్షేత్రశి

భామణిపైచిదపబ క్వే ♦ గామిని నానా

భూములను నిగిడి మదగజ

భైమి బహుళలహరి గహన ♦ భయదాకృతియై.

133

సీ. జడధిచల్లినగండ ♦ వాడినేత్రములబడ్డ

గతిని దామరపరా ♦ గంబుగోమ్ము

తదితరక్షేత్రముల్ ♦ తమమందునిలుమన్న

నోడ్డిచుటలువోలె ♦ నూర్ములెసగ

బంకదంభమున బా ♦ పములమింగిననీటి

పెద్దనవ్వులలీల ♦ ఫేనమలర

జెగ వాహినులమీద ♦ బెరిగిన మత్సరా

వేదంబులన గోహా ♦ వికృతులడగ

గీ. భానుభూమైకవిభూమి ♦ భైమినడచి

యమ్మహాక్షేత్రమటవాసి ♦ యధికభీతి

జూరక నిరరుద్ధగతియైన ♦ కిరణఘూర్ణ

నంబు నొందుడు శ్రీజగ ♦ న్నాథుడెఱిగి.

134

ఉ. ఏటిగురించి పల్కు విను ♦ మేటికి నీభయ మోశుభాంగియై

స్వాట భవత్సమానమగు ♦ పాణిసరిన్నికరంబు లేను నా;

పాలన మొప్పు మత్పదము ♦ పైబ్రవహింపుమదాజ్ఞ నన్నన

చోట్ట సపాటమైకడలి ♦ జోటియు గొల్పెనిజప్రవాహమున్

135

తే. క్షేత్రమున భైమినిల్చిపా ♦ ల్పినపదేశ

మున జనాభీష్టద మనాద్య ♦ మును జతుర్ము

భాదిసేవ్యంబు నగు నృసిం ♦ హాఖ్యతీర్థ

మమయత్రింశద్ధనుఃప్రమా ♦ ణమున మెఱిసి.

136

సీ. ఉక్కుగంబము వచ్చి ♦ యుదయించె నేదేవు
 డరణి సుదృఢ మొరు ♦ నన్నికణణి
 వాలారుగోరు మేల్ ♦ గాలాసుచేసె నే
 కేడహిరణ్యాసు ♦ శిశుకమునకు
 భక్తివృద్ధుడు గాగ ♦ బాటించె నేవేల్పు
 వ్రహ్మోరు గనుబాల ♦ హస్తనాడ
 నిజసింహతకు దగ ♦ సుజనహృదమాలకు
 నీడి చె నేత్తిలో ♦ కీనియంత

గీ. యానృహర్యక్షవయ్యుడు ♦ యక్ష వక్ష
 భువన గంధర్వ కిన్నర ♦ గామిణీశి
 కోమలేశ్వర్షి చెరదాస ♦ రోహిణి
 మౌళి ముఖవీణా గా ♦ నా బాసులిని.

137

శా. అకంభనృసింహాక్షానాతము ♦ బత్తుగ్రతం దరిము
 న్నీకుంభస్తవి మూలూతరముగా ♦ నున్మంగ నేదిన్యలిం
 గాకారంబుల నిల్పు నట్టిదె ముగి ♦ స్త్రాభ్యుత్తీర్ణులు త
 ద్వాక్రొచాకృతీసర్వస్వతీకరా ♦ యాచూన్మనిష్ డెన్నగున్.

138

మ. కననితపియు గొల్చి విఘ్నపతి త♦ స్మృతాగ్రహదాల్చి హే
 యవధింబోనిగజాధిపత్యపదవిం ♦ బాసించి కర్ణానిదె
 త నసింపగ దదాహ్వా మంబులనగా ♦ జావత్యహా నట్టితీ
 ర్థనతంసంబు నగర్వతీర్థమున కా ♦ ద్యంబండు విద్యాధికుల్
 సీ. నగపుత్రి యట్టిగా ♦ జావత్యతీర్థంబు

సకు బూర్వమై మట్టి ♦ సంహనర్చు

వారికి మణివారి ♦ వారికి నవవర్గ

వర్తంబునీజాలు ♦ వారిగలిగి

యచటసూక్ష్మణా ♦ హ్యాయతీర్థరాజులు
వెలయు నచ్చోచున్ను ♦ హలధరుడు
తీర్థయాత్రయొనర్చు ♦ తీర్థమ్రుటమై వచ్చి
యనగాహవేళి బ్ర ♦ త్వచమై

గీ. పామరంగాధిపతీకృత ♦ నడవి తవ్వ
రాష్ట్రవిజనామ మత్తీర్థ ♦ మధుగమింప
జేసికార్తవ్యముచూపెద ♦ శ్రీసమైదు
సంద యాత్మ్యమైయెచ్చె ♦ సమృతముగ

140

శా. ఆసుక్ష్మణతీర్థరాజుల కా ♦ స్వయంజన మద్యేవని
శ్వాసంజై తనద్రస్యమూతముచు బు ♦ చాశ్చనమైయెచ్చె
భాసిల్లెన్ నిజనాచుత్తరగల ♦ పాశ్చిమేత్యాగదీ
తానచ్చుచును బ సిద్ధిరడమున్ ♦ భాభానిత్యంబిలన్

141

కి. అత్తీర్థమునంతరిమున
వృత్తెనని బ్రహ్మతీర్థ ♦ పున వధిచునినా
పల్లివిలసిల్లు శతన్
రవ్యత్తాకృతికాంత దాని ♦ వృత్తిం బిల్లన్.

142

కి. అంశువసియుచు యశుకు
సందససేవావిధాన ♦ సుస్థిమై
కుందవిశెదరదన శత
సండు వాణీనధూస ♦ న ధు పునమన్.

143

గీ. బ్రహ్మతీర్థంబునకు దండ ♦ పాణియాక
గులశిఖరిపుత్రి దీపించు ♦ గలశతీర్థ
మేనుబారల నిడుపున ♦ దీనుమగలి
యదియ యమృతామహాదేవి ♦ కాన్పదంబు

144

గీ. బ్రహ్మాతీర్థంబు గలశతీ ♦ ర్థంబుబాగద

నేర రెవ్వారు చంద్రికా ♦ కారమయ్యు

దత్తయోధరమక్తిని ♦ ధానమునకు

నంజనచ్చాయయై తోచు ♦ టద్భుతంబు

145

ఉ. తామరసాక్షి యందునకు ♦ దక్షిణదిక్కున సప్తదోర్భితా

యాను మయాతయామగుణ ♦ మైయెసగున్ బిత్తతీర్థమచ్చట

దామొనరించుదానములు ♦ దానములుగయజేయుసత్కిరీయా

స్తానుములైపితృప్రియము ♦ జన్మసుఖంపురు రెల్లవారలున్. 146

ఉ. దానికిదక్షిణాశ వనుధాధరనం ♦ దన యొప్పు బ్రహ్మవి

ద్యానిధిసేవితంబు నవ ♦ హస్తమితంబగుచక్కతీర్థ మ

చ్చనలవోకయుంబలె వి ♦ శుద్ధజలంబులగుంకి మాధవ

ధ్యానముసేయు పశువులకు ♦ నబ్రములే యపవద్దమగ్గముల్ 147

క. చక్కప్రసి తజ్జలముల

జక్కాంకృతశిలాని ♦ చయ ముడియించున్

శక్తిముఖాఖిలమఖిభు

క్ష్మక్తిము గొనియాడు దత్త్రి ♦ సస్తగుణంబుల్.

148

శా. అతీర్థంబునకుం గృతాంతదిశ ♦ నాద్యం బార్తివైద్యంబు ల

క్షీర్తీర్థం బన నొక్కతీర్థము వ్రకా ♦ శించున్ రమాదేవి పీ

తాతంకస్థితి నచ్చటం దపముసే ♦ యల్ నేర్పికా తొల్లి యా

దైతేయారి భుజాంతరాళిమణిసౌ ♦ ధంబెక్కె బెన్మక్కువన్. 149

సీ. ధూతాఘమైన ల ♦ క్షీర్ తీర్థమునకు ద

క్షిణమునగొమోద శియును బద్ధ

మును శంభమును జక్క ♦ మును నిజనామచి

హ్నములుగా వెలయుదీ ♦ ర్థములు హాలుచు

మెలఁత! యీనాల్గు ల ♦ త్రీతీర్థమునఁగూడి
 శక్తిపంచక నామ ♦ సంప్రీయుక్తిఁ
 దళకొత్తు పీని వి ♦ విస్తారంబు ప్పష్టిహ
 స్త ప్తమాణం బనఁ ♦ జ లియుండుఁ
 ఆ వె. బరమపావనంబు ♦ పాతకనిర్మూల
 నైకకర్మరంబు ♦ లోకనుతము
 పత్ప్రభావ మసుర ♦ దమనున కీ యేను
 ప్రాణధనములగుచుఁ ♦ బ్రణతి వడయు.

150

ఉ. ఆమధువై రిదివ్యతను ♦ వై సకలోన్నతయూర్తియైదశ
 వ్యామ విశాలమై పరమ ♦ మై భువనత్రయభగవ్యమై
 యీ మునుచిన్నతీర్థముల ♦ కేక్కున చూపుచుఁ జౌండరీకమున్
 త్రోమగుణాభిరామమనఁ ♦ గా వినఁగాఁ గనఁ గాఁదగుందగున్. 151

సీ. నిడువాలుఁగనుచూపు ♦ నిగిడిన చోన్లెల్ల
 బీరెండ రేయెండఁ ♦ బెండ్లియాడ
 నిశ్వాసపవనంబు ♦ నెలకొన్నచోన్లెల్ల
 పోమిన్న నెత్తొపు ♦ లాముకవియఁ
 బాక్కిటితమ్మిపు ♦ పొడియొల్కుచోన్లెల్ల
 బ్రహ్మాంకురంబులు ♦ పాదుకొనఁగ
 నడుగు లేడగురాకు ♦ లంటినచోన్లెల్ల
 వివిధ తీర్థశ్రేణి ♦ వెల్లివొడువ
 గీ. బర్హమణిబంధ మావేల్పు ♦ పచ్చవెగుళి
 గ్రచ్చకాయలతిత్తియుఁ ♦ గంబుశక్తి
 గలిగి విహరించుఁ జౌండరీ ♦ కంబునందు
 నందులేబట్టి ప్రాళేయ ♦ నగముపట్టి.

152

మే అఖిలతీర్థరాజులగు నమ్మహాదీర్ఘంబునకుజముదిక్కున శిక్కి-
తావిముక్తంబగుముక్తి కేళితీర్థం బఖిలార్థఫలదంత్రయందు. మున్న
ట్లు వెచ్చనివలకు తీర్థాంత్యుబును, సుక్తదాయత్వోబును గాంచిన
యమ్ముక్త కేళియు సుదీప్తు సచ్చివెన్నెలఁ దొచ్చుబుచేసి యెసఁగు
నిసుకదిన్నెలపై సున్నయద చుట్టును జేసి.

153

క. పులిసోపకీతలగత నా

తనోదరిని శిథిలమున ♦ శిశువుమహా

జ్వలభూమాభూతి ని

శ్చలపదపవిత్ర భజనం ♦ జను గుహానానా.

154

తా, భిక్షురజన్మరూప ముత్తమైక పదుః ♦ పాశంబు గావించి ని
ర్ముక్తతీర్థము ముక్తి కేళిని గిరిం బుల్ మోక్షి సత్యామన
స్సర్తు గిర్గిను పాశంబుయొక్క ♦ జన్మబువేదాల్పియున్
మమృతజాతయొ ధావితాలమననంబుల్ వానికింబూజ్యముల్ 155
చ. నాది మునుసంగమావావి ననుసంగమ నామరస్మైచోచిపే
రుగవని వానిపై ననుగులూడఁ దదంకము తెట్టిహోతు గో
చుగమగు చుట్టె. తొలము ♦ సన్నిధి పెన్నిధి వానిచేరిట
బురంగమెల్ల ముల్పుల గలశిథిలజాతి యుయొ తోష న్నతి. 156

క. స్థావతి భూతిలముగు పు

వ్వావతియనునేనుం గెలయఁ ♦ భవనమైయొ

దేవ! సంగమస్థలం

తావిహృత్ ఫలదచ్చ ♦ తార్థత వెలయున్.

157

సీ. ఆతీర్థమునకు నా ♦ ద్యము సోమతీర్థంబు

సోమలోకాపాన ♦ సుఖకరంబు

దానికి దేవలి ♦ ర్థము పూర్వమైయుండు

దేవతాభోగోప ♦ దేవయగుదు

నందున కటమున్న ధ యవతరించిన సూర్య

తీర్థము సారసి ధ సృష్టిదంబు

తత్తీర్థమునకుఁ బ్రాసాదము సరస్వతి

తీర్థము వాఙ్మయో ధ సేవకము

గీ. విశనాగ్నిఁ బాడిన ధ సేవకుహినుఁ

బ్రస్తుతించిన వీనివై ధ భవము గన్న

బ్రాహ్మసాయుజ్య ధ సాహజ్య పూజ్యహో

భోగములు పంచమములు ధ బొదలుగొల్ప

158

సంగ్రహ — సూర్యద్వారాద్వారా సితాగిరిఁ ద్రవసనిమత సుభోరుహబూర్తి

సారాణి

బుద్ధిగమస్సురస్సురీన్ ధ భవతి కళాసాహజ్యమున్ వాణి

మూర్ఖ్యో పాత పాత్యములు ధ పాత్య త కీర్తయ తేఘా

సూర్యో న భావో న భావో న భావో ధ సోమోద్భుత్ ప

సమయ

159

పుష్ప — తరణ్యముల త్పూర్ణ ధ సంగీత యితాశాంతము

దేవతామృగబూనికా ధ పృథివీవాసవస్వతుఁ దా

హిరణ్యకేయకములు ధ పుష్పములు పుష్ప సమ

భవతీర్థపదపద్మజై ధ చలనకాకృత్యేకపుష్పన్.

160

క. నీ పడిగిసఁ బ్రితి నో

దేవి చతుర్ముఖములును ధ కలిచునా నీ

దైవతస్థితైత్రిమ

హామిర్బాసములు చింతి ధ తాదృశద్రవమున్.

161

ఉ. ఈచరిత్రము నన్నఁ బతి ధ యీచిన వాసిన బుత్తపౌత్రుల

క్షీచతురంగనాసిక వి ధ శేషము తిమ్మయిగూచి మి

జూచు నరుండు పామునులుఁ చూడని చక్కనియిక్కనిక్కమో
మేచక మేఘసంసమపఁ మేయశిరోః సరోజద్భుక్తపన్ 162

క. అనిశివుండు కుభరకన్యకు

వినిపించినయట్టిసరణిఁ వినిపించె మహా

మునులకు ననుపమిత తహా

భరనులకు గభకుండు తత్త్విఁ శయమేళనమున్. 163

క. వినిపించిన విని శౌనక

మునిప్రముఖ నిఖిలమును ల మోఘానందం

బును మనములదాల్చిరి నెల

కొనునిజతను ఫలక పులకఁ కుల కలన మనన్ 164

క. అశౌనకకుండు మణియు బి

లేశయతలిమోపధానఁ వీలాలోల

స్వాశయుడు పరమపద

ధాశుడునై వోమహస్నఁ గాత్మజబలుకున్ 165

చ. దమనిధి విట్టలేశ్వరుడుఁ తైవతరత్నము త్తైవ తీర్థర

త్నము నలపొండరీకవసుఁ ధాతలమన్నదిత్తేగ్రరత్న మీ

తిమణులు సూక్తిసూత్రవితఁ తిం గుదిగొచ్చితి మచ్చిలోవిధే

యసుగుచునున్కి నక్షవలఁ యాకృతినీకృతి మొప్పునెప్పుడున్ 166

క. చతురభవదుక్తిముకుర

ప్రతిఫలదళలేశగుణపఁ రంపర కలుషా

జితమగుసంతర్థప్తి

సతతము నీక్షింపఁ దనివిఁ సనదు మహాత్మా 167

మ హరియూర్యుండఖిలాండనాయకుడు నంఁ దాపత్యమేలయ్యె ద

చ్చరితం బెయ్యది దాధయెవ్వతె తదిఁ చ్చావృత్తి యెరీతి శం

కరుదేహంబున బైమియెల్లొదవె శ్రీ ♦ కాంతాంగబాతాక్షరో

త్కరమేమంత్రరహస్య మింతయునువ ♦ క్కాణిపుమాకింపుగన్ 168

ఉ. నావుడు సూతుఁజిట్లనియె శ నారదహూనికి మున్ను మేచక

గ్రీవుడు పుండరీకునిచ ♦ రిత్రము చెల్పె దదర్శవై భవం

జేవినుపింతు మీరు విను శ డిందలు నదియమ్మెల్ల డిందల

క్షీవిభుదివ్యలీల లఱు శ చేతగనందగు దీన తీనుగన్

160

క. అనిసూతుఁడువెండియు న

ర్జునసూతు విహరములు ని రూఢోక్తుల వి

న్ననువొప్పు జెప్పదొడగెన్

మునువేదవ్యాసు నచన ♦ మున విని యుగికిన్.

170

చ. ధనపతిమిత్రుడొట్లు పగ్గెమ ♦ నాపగ్గెమదాహముగానుకన్యసిం

వినవచనామృతము శుక్తి ♦ సీమలగా ఇదిబోధగూఢచే

చన మొనరించుచు నుభయసంభ్రములై ♦ సమముల రాజువా

హనముగ వహాను లచ్చిజల ♦ మానుభునంబులలీల నేగగన్.

171

సీ. జాలసాదమునంఘ్రి ♦ గీలితంబగు నితో

బ్రముభాతి గుంచె హా ♦ స్తమున గాలి

విరుదంబు గొగడశ్రీ శ్రీ శ్వరుశంఖమనజాలి

తన్నామముఖర కం ♦ ధగ దనర్ప

కజతాద్వికూటగ ♦ ర్జతాత్కృత్తికాకృతి

బృహదంసమాననిడ్డ ♦ మహతి పలుక

నిగిడిసుఘన్ను యీ ♦ నివపిల్ల వెలుగుల

నడువున నెరసంజ ♦ జడలు నిక్కె

గీ. దెగినచుక్క ధరణికి నే ♦ తెంచకరణి

దరణిజిత్పభతోమేఘ ♦ సరణి డిగ్గి

నందనీట శతానంద ♦ నందనుండు

మజ్జనంబాడి బాలేందు ♦ మాళిబాడి

172

చ. తటపుట బిల్వభూరుహవి ♦ తాన లతానవపుష్ప నిష్పత
జ్జటిలమధూళిధూళిభవ ♦ సౌరభ మార భ్రమింప జొచ్చెని
చ్చట వనదేవతోద్ధత కు ♦ చద్వితయశ్రిత యక్షకర్ణమ
చ్చటలదటాలునన్వెడలు ♦ సారపుదావులు దోవలాగుచున్ 173

గీ. ఉచిత నేపథ్య యుతులయ్యు ♦ నురగసతులు

నిఘ్నునిజమాళిమణిఘ్నుణి ♦ విగ్నలభి

నభికసంకేతములకు రే ♦ లరిగియరిగి

తిరుగుమొగమైనచిక్కుల ♦ తెరువులివిర.

174

ఉ. వ్యాళకరాళకుంభములు ♦ వచ్చుట గన్చుటబోలె బచ్చిము
త్యాల నభాగ్రిధారలకు ♦ నాభరణాచరణంబొసర్ప నీ
తైలగృహగృహస్థుల ♦ జల్పెడు నిద్దర వారగట్టురా
చూలినచూళివాపురము ♦ సూడుకుబట్టుమహాగోపిహిహముల్. 175

నీ. కాబోలు నివి గణ ♦ గామణికల్పితా

నల్పవిహారగే ♦ హాగణములు

కాబోలు నివి చర ♦ త్తచరచారుస్తనీ

సమృద్ధగళితభూ ♦ పాస్రజలు

కాబోలు నివి దక్ష ♦ కన్యాంఘ్రివిన్యాస

ధన్యాసకృతేళి ♦ మాన్యగుహలు

కాబోలు నివి మోద ♦ కపియప్రిబలదం

తపాస్సనిర్భిన్న ♦ థాతుఖనులు

గీ. తెలియ గాబోలునివి నహ్ని ♦ తిలక చల క

పర్వనిర్దోషసురసరి ♦ ద్భహుళలహరి

గహనకుసుమాయమానశీ ♦ కరనిపాత

శీతలత్కార లోతమృ ♦ పోతకములు.

176

తే. రాజతాపశ్యగోరాజ ♦ రాజమునకు

జంగ్రశేఖరవరకకు ♦ చ్చారుపునకు

నిమహసింధు పుపకంఠ ♦ సీమ నిగిడి

దాలుదీపించె నిదెగంగ ♦ డోలు బోలె

177

ఉ. ఈపుధిపీఠరంబున ని ♦ భేంద్రకటోదితదానధారలై

ద్వీపవతీతరంగతట ♦ విస్ఫుట శైవలకందశంబులై

తాపసబాలికాశ్రవణ దత్తచాంకురభూషణంబులై

రేపు దమంబు సేయు శబ ♦ రీకబరీ నిబిరసనీలిమల్

క. ఇటులనుచు దోచి చని ముం

దట మునికనుగొనియె వేల్పు ♦ దళిములుగోలువన్

ఘటవటుకప్రముఖ మహా

జటిలులతో వచ్చు నాభు ♦ జగ భుగ్వాహుక్.

179

మ. కనియేకారణమేగుదెందిరొకొ యీ ♦ కామాధరుండీమునుల్

కనజత్రింబగు గంటికంటిస్వకృత ♦ స్కాందోర్తియందావహి

ల్లినసందేహము దండిచే దెలియుచు ♦ భిన్వరి దోకొంచు శ్రాం

చనగోద్యేదియ వచ్చె నిట్లగుటకున్ ♦ శంకింప నింకేటికిన్

180

క. శరవణధవయుతులగునీ

పరమమునులు శోత్రలటయ ♦ పారపృజ్ఞ

కరుడు నిశాకరశిశుశే

ఖరుడు హరుడు వక్తయటయ ♦ గమ్యము గలదే

181

తే. అతిరహస్యంబు శుద్ధంబు ♦ నాజవంజ

హరిహరణంబు ననెగుద్ది ♦ యడిగెనొక్క

కొడుకు సర్వజ్ఞ విజ్ఞాన కుశలు ధర్మ
మర్మనిర్ణయవాఙ్మయ ♦ మహితు దండి

182

మ. మునుపుటైన్ బ్రకృతిందమంబునురజం ♦ బుఁ సత్వము నాగనం
దు నిలింపారులుదామసాత్మకులు ను ♦ ర్మ్యల్ రాజసుల్ సాత్వికుల్
దనుజడ్యేషణు లందు బూజ్యులు నితాం ♦ తఖ్యాతి నాజానుజల్
ఘనుడందిందు పేంద్రుడీశుడమరుల్ ♦ గారెవ్వరుందత్సమల్

ఉ. డక్కినవిష్ణుభక్తియుదృ ♦ ఛంపువిరక్తియు గల్లునమ్మరు
దుభిక్కుటకున్ భజించుమతి ♦ పుట్టక కంపలబడ్డతాకినై
యక్కట మోసపోయితిగ ♦ చా పెనుత్రిమ్మట నెంతవారికిన్ 184
జక్కు నేముఖ్యసౌఖ్యము లీశిష్టజనంబుల సంఖ్యమందమిన్ 184

సౌధిర.వనం గానిమ్ము నన్నీ శ్రీ యతిగురుడువిడిం ♦ జాస్తభృత్యు

డుగా న

న్యానాధీనుండుగా వై ♦ వ్లనసుఖుడుగా ♦ మత్కృపాపాత్ర
భూతుం

జోసంచనే బోచిగోప్యం శ్రీ బగునది తెలుపున్ శ్రీ బాధ్యతుం

డైమురాశి

భ్యానానూనాశయల్ తు శ్రీ ల్యృపుశులు దివ్య శ్రీ మ్యాభిభా
వింతు రెందన్ 185

3. కాన్యసనరణముపేడెడ

నావైష్ణవసార్వభౌము శ్రీ సడిగది నాకున్

గావలసినయర్థములూ

జేవుండును దెలుపు తేట శ్రీ తెల్లముగాన్

186

క. అని సిశ్చలతరనిశ్చయ

మున నారదు డరిగె సురస శ్రీ మూహనాశు

బునకుఁ గైలాసమునకు

ననుబింబితశాంభవాట్ట ధ హాసాబునకున్.

187

సీ. నగధన్వివాహనం ధ బగుగోవృషము లంక

లనఁ బొల్పుఘంటామ ధ హాక్ష్విణములు

హరశిరిశృశిరేఖ ధ యపరావతారంబు

లనఁ బొల్పు సేవాగ ధ తాబ్జములులు

కాద్రవే యాకల్ప శ కంతమూలచ్ఛాయ

లనఁబొల్పునగరు ధీమా శ పాయతంబు

లిశాన భూషణా శ హీస్పటా మణి కాంతు

లన బొల్పు తర్నదీ శ పాంకురములు

గీ. ఖండపరశుతను పృభా శ ఖండవద్గ

జలధి జలశీకరములనఁ శ బొలుచు వేల్పు

తేలికలు చల్లుపూవునో శ యిల్లు గలుగు

నగము మునిముఖ్యునకు దృగా శ నంద మొసఁగె.

187

సీ. ఆకొండనెత్తాన శ హైమసాలావళి

వేల్లితంబగు బలు శ పీఠం గాంచె

నావీటినడు చక్కి శ సభిరామ శుభవిభా

ధగధగాయితు మొక్క శ నగరుఁ గాంచె

నామహాప్రసాద శ మల్లనల్లనడాసి

వాకిట నొకకీశ శ వదను గాంచె

నాకపి లపనుచే శ ననుమంతుడై ఎచ్చి

చని యొక్కముత్యాల శ చవిక,గాంచె

గీ. నందు విధుకాంతవేదికా శ భృంతరమున

ద్వీపిచర్మోపరిస్థల దీపితార్క

కోటినిభమైన యొకనిరా శ్రీ ఘటనిరఘ

నిరుపమ పృథ గాంచెని శ్రీ ర్నిమిషదృష్టి.

189

ఉ. కాంచి విరించినందుడు శ్రీ కన్నులు బిమ్మిటినొంద డిందియొ
క్కించుక కొంకుడేటి కని యెం దదుగ్గి మసఱోగ్గిదీప్తిలో
బంచముఖున్ శిఖీక్షణవి శ్రీ భాసిలలాటు మరుజ్జరీధరున్
సంచితసత్కృపారసవ శ్రీ శంవదు నాదికపిన్ వృషాకపిన్.

190

చ. విడువని వైరివృత్తిఁ దఱి శ్రీ వేచి రతీశుఁడు చేతికత్తి నె
క్కుడురభసంబునన్ శిరసు శ్రీ గుద్దిద నయ్యలుఁగెల్లఁబోయి లో
నఁడగ బహిస్థతత్సరువ శ్రీ ధార్మితసూకర దంష్ట్రకైవడిన్
జడముడిఁ జంద్రరేఖ వెద ధ జల్లని చిన్ని వెన్నెలల్.

191

ఉ. కుంకుమ పంకశోణయగు శ్రీ కొండలమండలనాథుపట్టి వా
మాంకము దాకొనన్ ఘనా ఘ ధి ధారవ భూరికపాలమాలికా
లంకృతు లోంకృతుల్ నొడువు శ్రీ భా గడర్క దటవిమృమదుగ్రిమ
కేంకృతికారిసారసవ ధి రీత సుధానిధిరీతిఁ గాగ్రిలుచున్.

192

చ. ఉమ పసుపాడి మోముతడి ధి యొత్తిన హత్తిన తన్నిశాంక దృ
క్కమలదళాంజనాంక కుల ధి కంబుగ నిమ్మగుచేలఁగేళి వి
భ్రమరతీఁ గప్పినాడనగఁ ధి బచ్చని నల్లని చారలన్ మనో
రమమగుద్వీపిరాడజనధిరత్నముయత్నముమీఱఁ దాల్చుచున్.

ఉ. దండనమస్కియాభిరతి ధి దండములై బలభిన్ముఖామరుల్
తండు సువర్ణదండముఖ ధి తాడన భిన్నకిరీటులయ్యుఁ బెన్
బండితనంబునన్ మిగుల ధి సందడిచేయుచుఁ జొచ్చిరాగృపం
బండిననిండుఁ జూపుపయి ధి బర్వగ వారలగారవించుచున్.

194

గీ. చరణ పీఠోపకంఠ ని ధి వల్లపృవభ

తాజకుదర్శితాంఘ్రిన శ్రీ రోజుడగుచు

నిండుకొలుపున్న దేవతా ♦ మండలేశు

సీశు డగ్గటి మొక్కియో ♦ గీశ్వరుండు

195

క. కనదధరకాంతిపల్లవ

మును దశనద్యుతిలతాంత ♦ మునుగా వాక్కు

జన మొనరించె బురారికి

దనివి వనక మానికుల వ ♦ తంసుడు వేద్యుఁ.

196

గీ. తాళరాత్రీశుడగు నీకు ♦ గడిది తమము

పుండరీకాభుడగు నీకు ♦ భూరిరజము

సత్కృపాంభోధీయగు నీకు ♦ సత్వభృతియు

నను గుణాబులు మూర్తిత్రీ ♦ యైకనిలయ

197

ఉ. వేదనివాద గోష్ఠి బడి ♦ వృథుల బుథుల గొల్పవచ్చు శ్రీ

గాదిలియై మిలంగ కల ♦ కాలము గ్రాలగవచ్చు నిచ్చులు

బోదిడు నవ్యభవ్యసుఖ ♦ ముల్ మఖమూల్యములొందవచ్చుగా

కేదారకేటికిం నొరకు ♦ నీవు విషాగుల నానగ్నిటల్. 198

గ. అనిపలుకు సిద్ధసంయమి

గనుగొని కృపమీఱ నీల ♦ కంసుడు రా

మ్మని కూర్చుండుటకుం దగ

ననుజ్ఞ గావించె సాంద్రీ ♦ హాసాధరుడై

క. కలహాశనముని చెన్నగు

నలికేక్షణసవిధ నసుధ ♦ నాసీనుండై

వలిమల పురోధరిత్రీన్

మొలచిన పృత్యంతకుధర ♦ మునకుదరంబై.

200

చ. హరుకృప నిట్లుగన్గొని త ♦ దాననదత్త నిరీక్షణాబ్జుడై

సురముని పల్కు నోపురని ♦ ఘాదన నీయనుజీవి నేను మీ

దరయక మోసబోయితి గు ధ హన్వితులైమును లక్ష్మి శేడ సు
స్థిరమతి మీరు తత్వమును శ్ర జెల్పెడుచో నిటనుండగల్గెమన్ 200

ఆ. సాధుజనులతోడిసా ధ సర్గములిన
హాని భయము క్షేణ ధ మావహిల్లు
నెంతవారికైన ధ నిదినిక్క మనుమాట
ననుమోచినల్పై శ్ర నాగహార 202

గీ. దండితానాగ నీదండ ధ నుండియుండి
యిపుడు నేజన్న నింతలో శ్ర ఋషులువచ్చి
యెద్దిపొగ్గించిరో మీర శ్ర లేవిధమున
నుత్తరంబిల్పితిరొ వారి ధ యుక్తులకును 203

క. కాలీచవన జనిపును
సీతాకమునందు నెల్ల శ్ర పుష్పతలంక
శీలాభిబుద్ధి నెవ్వరు
జోలరు తత్వంబు వెలుపు ధ పాలుపున నిన్నున్. 204

ఉ. కావున గొంచితేదియు న శ్ర గన్తువు దక్కుమునుల్ తిలోడి
తావశబుద్ధి నిన్నడి శ్ర కాంచినయర్థములానలిచ్చినన్
బోవగ బాడి యట్లగుట శ్ర బోష్యులు శిష్యులు నైనవారలన్
దేవరవంటివా రలత శ్ర దీర్చి కృపారసవృష్టి దేల్పరే 205

క. అనిపలికి యూరకుండిన
మునిముఖుని శ్ర వినయ నాక్య శ్ర ముని కలరి మనం
బున గృహునిలిపి పురమ
ర్దనుడిట్లను దత్కథా క ధనలాలసుడై. 206

చ. విను మునినాథ నన్ ఋషులు శ్ర వేడిన యర్థముబోధతీర్థమ
త్యనఘ మనంతపుష్కళం శ్ర దాసనిదాన మనశ్శరంబు వి

శ్వసుతము దీనిపెంపు గన ♦ జాలరు తక్కినవారలెవ్వరు
దనుజరిపు ప్రిసాదజని ♦ తప్రతిభానిధి నేనుదక్కగన్. 206

సీ. తరిద్రాడుసీద్రంపు ♦ బారలంటిగాలిచే

జడియుచందముననం ♦ చలు భ్రమింప
సురలు బంతులుసాగి ♦ సుధమిధస్పృహ దాగు
తీండ్ర దేటులు పూవు ♦ దేన భాన
నామహవిషమాను ♦ నామూర్తులన జంబు

స్థలములందెల్లచి ♦ ల్కలుభుజింప
నాశితాభ్రముల ♦ నృతిని గూకలువెట్టు
క్రియమయూరంబులు ♦ కెరలిపలుక

గీ. నభిమధియింపకొక్కట ♦ నవతరిల్లు
నాటిసిరివొల్పు చావన ♦ నవనవర్తు
లక్ష్మీచిలకింప మదికి నుల్లసనమొసగు
మందరంబున మున్నేను ♦ మయును గూడి 203

ఉ. లాలితలీల నైందవళి ♦ లాస్థలి నాస్థ లిగుర్పుగాలిచో
నాలలితాంగిజూచి విను ♦ మదిజి నామదిగూలముచుజం
బ్బలనిల్చె నీదగువి ♦ హారముతోరముగాగ వేడు మి
వ్వేళవరంబులిత్తు నిదె ♦ వేళహనా విని దేవి యిట్లుచున్ 204

ఉ. సేవకకల్పభూరుహము ♦ శిష్టసుధాంబుధి భక్త్యోహన
గానము దేవమృద్యుడన ♦ గాదగువేలు పనల్పరక్తిపీ
సేవకురాలిక్లిషదయ ♦ చేసిన యావరవిప్పుడొల్ల నే
గావలెనన్ననా డొసగ ♦ గాదగు నాదగు విన్నపంబునన్. 210

క. అనిపలికి కొంతకాలము

చన నేడుపననవిహార ♦ సమయముసాగున్

మును నాకడనున్నవరము

కొని వేడ గుమారజనని ♦ గుదుతత్వనిధి

211

సీ. కాశి, గుహటవి, ♦ గయ కురుక్షేత్రంబు

పైంధవంబును సైమి ♦ శంబు పుష్క

రంబును దండకా ♦ రణ్యంబు చంపకా

రణ్యంబుగాంచనా ♦ రణ్యకంబు

కేదారమనుమహా ♦ క్షేత్రంబు గంగయ

మున సరస్వతి గూడి ♦ మొనసి మెలగు

నెలపును మొదలుగా ♦ గల క్షేత్రములు వేన

వేల్పురి బొగడందు ♦ వీనిలోన

గీ. గాపురము సేయ గొన్నింట ♦ గొలుగుమేలు

మహిమ గొన్నిటంజేకురు ♦ మైదొరంగ

నిట్టిక్షేత్రంబులకు నెక్కు ♦ డెద్దియెద్ది

గనబరంబిచ్చు నేక్షేత్ర ♦ మునికి నీకు.

212

సీ. నీరజగర్భండు ♦ నీవు, నిందుండు భా

స్కరుడు చందుడు బ్రహ్మస్థియుడక్ష

ముఖ్యప్రదేశ ♦ సమూహంబు మన్వాది

చక్రవర్తులు మునుల్ ♦ సాధ్య సిద్ధ

గునుజ మహారాగ ♦ దనుజ సరీసృప

పశు కీట మృగ పక్షి ♦ పరికరంబు

స్తావరజంగమా ♦ తృక మగుభౌతికం

బెవ్వనిచేబుట్టు ♦ నెవ్వనికృప

గీ. నిలుచు నెవ్వనికినుక చే ♦ విలయమొందు

నమ్మహాశక్తిసంపన్ను డమ్మహాత్ము

డమ్మహానందుడెచ్చట ♦ సధివసించు

నెట్టివా డమ్మహావిష్ణు ♦ డిందుమకుట

213

క. గంగాది తీర్థమహిమ మ

హిం గాదను తీర్థమెద్ది ♦ యిమ్మాడు సదా

సంగతి నెచ్చోనందు న

సంగాహిత దీని నెఱిగి ♦ యాసతియివే

214

మ. అనిదాక్షాయణి వేడ నుత్తరము నె ♦ య్యంబొప్పనీనున్నయం

తనగస్త్రాదులు గొల్వవచ్చె శిఖిమీ ♦ దం బొల్చి సేనానియే

సనుపకస్కందపురాణమమ్మునులకున్ ♦ వ్యాఖ్యాసమున్ జేయమున్

చనివారల్ శ్రుతతీర్థలైయదియకాం ♦ క్షేవేడదాగానమిన్

గీ. వచ్చి శ్రీక్షేత్ర తీర్థదై ♦ వతచరిత్ర

మన్మథుంబున మౌనిస ♦ మన్వితముగ

నెఱిగి వారలు దానిప్పు ♦ డిట్లయరీగ

సంత నీవేగుడెంచితి ♦ వజతనూజ

216

ఉ. నానిని శంకరుంబలుకు ♦ నారదు డోమదనారి భూషికా

ర్యావహబుద్ధి బోలె భువ ♦ నాళిని హళిజరించు భ్రాంతియన్

కానిరి వావిరి రిగిలి ♦ కాళులధావతియయ్యె క్షేత్రమున్

దేవుడుదీర్థమొక్కడ ♦ దీనోతరప్రభ నిల్చు తుగనన్

217

గీ. క్షేత్రదైవత తీర్థచా ♦ రిత్రమెపుడు

గలశకంధర యొకచోట ♦ గలసియునికి

యాసతియొసంగి నన్నుగ్ధ ♦ తార్థజేయు

మనుడు గలహాశిబలుకు న ♦ మృగసేజారి

218

చ. తనమది వల్చుభామినికి १ దక్కిన నిక్కపుమోహి బోలెనే

మనుజుడు బుద్ధినిల్చు ముర १ మర్దను దివ్యకథానుబుద్ధియై

యనిశము మత్ప్రియుం డతడ ♦ యట్లగుటన్ వినుపింతు నీకు నే
గని విని యున్నగోప్యము న♦ గమ్యమునైన యధఃపృపంచమున్
ఉ. ఈసముదగ్గితత్వపద శ్ర మేనొకరుండ నెఱుంగుడుఁ సరో
జాసను డొక్కరుండెఱుగు శ్ర నభితనూజ యొకరైఱుంగు న
వాసపు డొక్కరుండెఱుగు♦వాజ్రమభోగిపతాన్యు లాత్మబాగ్
గావసనమై నెఱుగుమరు శ్ర గాని తడన్యైతెఱుంగ రెవ్వరున్ 220
గీ. డాపదగువాని మిక్కిలి ♦ డాపగలిగి

క్షేత్రమునకెల్ల బరమమై ♦ కీర్తివడయు

నిమ్మహాక్షేత్రరాజంబు శ్ర నెఱుగజాలు

పాండురంగమాహాత్మ్యమునగుడు శ్ర పాపజలధి

221

క. పుడమికి నితస్తి మాత్రపు

బొడవున నాక్షేత్రరాజ ♦ మువిరాజ్యున్

నడుమన జ్యోతిర్యానము

వడువున దేజోమయాభి ♦ పర్ణిత మూర్తిఁ

322

క. ఆక్షేత్రమునకు సురిస

దృక్షిత పాతాళముల న శ్ర మంబైబుద్ధులొ

కక్షేమంకర నగునది

యేక్షేత్రము గొకయుండు శ్ర నిష్ఠవిధూతినె

క. ఏవంవిధ బహుమహిమై

కావాసంబైన యమ్మ శ్ర హాక్షేత్రమునల

దేవసియింపుడు నిను వసు

దేవసుత ర్చావిధేయ ♦ ధీయోగములఁ

224

సీ. సహ్యాపాదోద్భూత శ్ర సరిదన్వయమునకు

నేను ధాతయును ల శ్ర క్షీశ్వరుండు

సధిమూనులము గాన శ్ర నుదుగృష్ణుడు కృష్ణ

బ్రహ్మగౌతమి నేను ♦ భైమిగాఢి

యథావసంతము దండ ♦ కాటవిమొదలు పం

ప తుదగాగలక్షేత్ర ♦ పటలమెల్ల

నజనకు హరికి నా ♦ కాయత్తమై హత్తు

భేమి విష్ణుక్షేత్ర ♦ భూమి బలచి

గీ. వైష్ణవి యనంగదగునంచు ♦ వలన నాదు

క్షేత్రమున నిల్చివైవి నా ♦ ధాత్రీవెలయు

దామరససంభవక్షేత్ర ♦ తలమునంచు

బాహ్మియైయొప్పు నిప్పట ♦ బ్రహ్మపుత్ర

225

గీ. పుణ్యగుణగణ్య పాతకా ♦ రిణ్య హేతి

నిహుళపుణ్యద్విజనాదు ♦ నిహతకూల

దీప్తితాపృతి బుధబోధ ♦ దీపకళక

యఖిలలోక విపచ్ఛాంతి ♦ యాసనంతి

226

గీ. నడచిభగవంతు క్షేత్రంబు ♦ నడుమహిచ్చి

విరజ యను సింధువెచ్చోట ♦ విడిసియుండు

స్వహరి ప్రత్యక్షమై యుండు ♦ నెట్టిచోట

నెట్టిచోటను వైష్ణవి ♦ మానగబుగు

227

గీ. కృష్ణవేణి ప్రికాశించు ♦ సంతమేర

సంతమేర మదీయమై ♦ యతిశయిల్లు

భేమియటమున్న జలజనం ♦ భవుని యదియ

కానమూర్తిత్రయమయా ♦ కారయయ్యె

228

సీ. చలిది చిక్కపుజీల్లు ♦ సాలుముల్కాసుపై

నొయ్యారముగ బించె ♦ మొయ్యజెరివి

భాస్కరాంశులు దూతి ♦ పాల్కువేప్పీనుల

జెలలేని మకరికుం ♦ డలములునిచి

మోచేతివంపుగా ♦ ముడిచిపట్టిన కేల
 వరదాభయంబు లా ♦ వటముచేసి
 పొర లేనియరటుల ♦ నిరసించు మృదులూరు
 యమశమధ్యమున గో ♦ యష్టి నిలిపి

గీ. నిగమనూపురములు మోయి ♦ నిరుకుళముగ
 సిగ్గువాసినకటి ప్రకాశ శింప నురము
 కెంపు లేయెండగ్గిక్కడె ♦ క్కిళ్ళనగవు
 మొలవ నత్తిర్థమున నిల్చి ♦ పొల్పు జక్కి.

229

తే. తీరహారంబునకు వాసు ♦ దేవమూర్తి
 నీలతరహాకృతిస్ఫూర్తి ♦ నెలవుకొనగ
 నత్తోడవునకు సంగమా ♦ భాగ్యకతీర్థ
 తలము దళుకొత్తు హత్తి న కొలికి వోలె.

230

చ. ఖరనఖరాగ్రి నిర్దళిత ♦ కర్బుర రాజ భుజాంతరుండు శీ
 నరహరి యుండు సంగమము ♦ సం జలమాడి సృసింహునంఘ్రిపం
 కరుహయునంబు గాంచి తన ♦ కల్గినమాత్రము దానమిచ్చు నే
 నరుణ షోకపూట వాడుచు గ ♦ సంగలఁ డాదిమన్యుధిష్ఠ్యము

క. కలుషవనస్థోషదవా

నలకీలావలయమైన ♦ సరిహరిజేతి

స్థలపుణ్యమహిమ లెన్నినఁ

గలుగుక సుక్షేత్రముఖ్య ♦ గమనశలంబులే

232

తే. అపున రావృత్తి శాశ్వత ♦ విపులసౌఖ్య

సిద్ధి ప్రహ్లాదునికి దయ ♦ చేసినట్టి

యాన్యహర్యక్షవిభుజేత్ర ♦ మధిగమించు

జనుండు పాపంబువలన మో ♦ చనము గాంచు.

233

శా. ఆక్షేత్రస్థలి కోశపంచమితం ♦ బై యుండుఁ దళిత్యులన్
 పీక్షించుకొని దివినుండి వేల్పుగమి ది ♦ గేవదండతుండకృతా
 రక్షుదేతరదోశ్చతుష్టయులఁగా ♦ రాజీవరాజీవస
 చ్చక్షూరమ్యులగా హిరణ్మయపటీ ♦ సక్తోరులంగా మహిన్.

ఉ. పంచనయితలేక బహు ♦ వారము లెంతయుఁ గూర్చిత్తుండై
 పంచజనుండు పంచవిధ ♦ పాతకముల్ మునుచేసె నేనియున్
 బంచక శ్రీనృసింహుకుడి ♦ భాగమునం గనుఁబుణ్యమొక్కడున్
 గాంచినఁజాలు విష్ణుపద ♦ గామియగున్ గులకోటితోడుతఁ.

ఉ. దేవునివామభాగమున ♦ దేహము నూడ్చిన సార్వభౌముడౌ
 దేవునినెన్క మేల్కనిన ♦ తేనుపుగైకొని నాకవాసియౌ
 దేవునిమోల దక్షిణపు ♦ దిక్కున నీల్గినయేని ముక్తుడౌ
 గావున మానవుండెపుడు ♦ గాపుర మాయెడఁ జేయఁగాఁదగున్.

క. యతిపతి యేతక్షేత్రో

ర్జితచరితంబ్రకటనంబుచేఁ జేయఁగఁ దగు న

య్యతిహాస మొకటిగల దది

సుతిపేయము చేయుమనుచు ♦ రుద్రుడొపల్కున్, 237

శా. అంభోరాశిగభీర! భీరహితచి ♦ త్తా! భోగభోగావళి
 సంభారామరరాజ! రాజకృతపూ! ♦ జాయోగయోగ్యర్థిమ్యి!
 తాంభోకాహిమధామ! ధామహితని ♦ త్యావాస లక్ష్మీసము
 జ్జ్వంభాలంకృత వక్త్ర! వక్త్రభీముఖరవా! ♦ శ్రీమద్గుణపూర్ణవా!

క. శనమతన వంశవర్ధన!

కఠినకుతారాగ్రదళిత ♦ గర్వితవిన్య

డతరమునితుల్యవితగణ !

మాలినీ — కవిశుకసహకారా! ♦ కల్పవృక్షావతారా!

సవినయనిజమూర్తి! ♦ సర్వదిగ్గాహిణీర్తి!

భువనహితచరిత్రా! ♦ పుణ్యదాక్షిణ్యమిత్రా!

నవరసికవతంసా ♦ నన్యనూక్తిప్రశంసా.

గ ద్య'

ఇది శ్రీపరమపదనాథ నిరవధిక కృపాపరిపాక పరిచిత సరస్వతీ

తాసనాథ రామకృష్ణ కవినాథ ప్రణీతంబైన పాండురంగ

సూహత్యంబను హమ భాగవత చరిత్రంబునందు

ద్వితీయ యా శ్లో స ము.





[14]



శ్రీ రస్తు

పాండురంగమహాత్మ్యము

శ్రీ తీర్థాశ్వాసము.

శ్రీరమ్య చరణతల లా

కూరసరాగాశీరమ్య ♦ శంకావహద్భ

శ్రీరసమాశాతరఘ్న

సీరా! రామానుజయ్య ♦ నేదాదీశా.

1

వ. ఆకర్ణింపు మాయర్థవహాచీరుడు పిజామని గమగోని

యిట్లనియె.

2

ఉ. పాస్వగువిత్తువంటి నెఱ ♦ పాటు కొలంబునబుట్టి వేదముల్

నోసినగాదె శాస్త్రములు ♦ పుట్టినయిల్లు కళాకలాపముల్

డాసిన రచ్చయంచు నఖి ♦ లంబు దనుంగొనియాడ నొప్పు ను

ద్యాసితభా సితమృతి సభాపతి నానొకఁ డాహితాగ్నియై.

3

వ. అతడు కలింగదేశాభరణంబగు పీఠికాపురం బధిష్ఠించి సకల

మహి సుపర్వశ్రేష్ఠుడై నెలయునంత.

4

తే. ఆమహీసురులేమకు ♦ నతులనిష్ఠ

నింగివేల్పులనేలకు ♦ నేలవేల్పు

కొలము నింగిఁ దెచ్చుచుఁ ♦ గొలువఁ బుత్తుఁ

డొక్కఁ డుదయించె దత్తపా ♦ భ్యుదయమహిమ.

5

(మృ) పనితామానససూనసాయకుడు జీ ♦ వత్తాతపాటుండు భూ

జనసన్మాన్యవిశుద్ధవర్తనుఁ డుదం ♦ చత్త్యగశ్శీలుండు చం
దుని పెన్నుద్ది సమగ్రీకాంతిమహిమన్ ♦ నూనూగుఁ మీసాలలే
గొనబుబ్రోయపుఁదేజుకూనయతఁడు ♦ తోక్తుండు వాచాలతఁ.

వ. అజ్జగతీసుపర్వ సంభవునకుఁ బితృదత్తుంబగు నిగమశర్మాభి
థానంబు ప్రిసీదంబైయుండు నెండియు.

శే. అతఁ డనూచానసంతతి ♦ ననతరిలియు

సకలనిగమశిఖారహా ♦ స్యములు గనియు

మనసుఁదాక్షిణ్య పురుషార్థ శ మునా తార్థి

ప్రైవఘటనావశంబున ♦ నోవశ్యదార్థి.

8

చ. తలగడు గంగమర్శనము ♦ శైతబహుచరణంబు సుస్మృత్యో

జ్వలకలమాన్మగ్రోజులము ♦ చందసచర్చ ప్రసూనదామకం

బులు కపురంపువీర్యముచు ♦ భూషణపట్టులు కల్గి నిచ్చలున్

బులుకడుగంగ బడ్డచుచు ♦ ముత్యముఁబోలుచువారుచుంబురిన్. 9

సీ కలదు లేదనువాద ♦ ముల కోర్చి మీనుమీ

సమువంటియుంటజం ♦ దెముమేనునగ

బాహుసంకుమదపంక ♦ పాణింధమంబైన

తాళిగోణపుఁజుంగు ♦ నేలజీర.

గడలేనివీర్యంపు ♦ గప్పుచందరుతావి

మోవిపల్లాతుల ♦ ముసుగుదన్న

సానతాఁడులుగల్గు ♦ సూనాస్త్రశంఖంబు

గతి నఖరేఖాంక ♦ గళముదనర

గీ. సఖులు పరిహాసకులు మెటఁ ♦ జనంగ యువశి

భుక్త నిర్భుక్త పరిధాన ♦ మొక్తుండగుచు

నగరఘంటాపథంబున ♦ నగుచు దిరుగు

నొరపుగలతీవి జాతిమా ♦ తోపజీవి

10

తే. భార్యపాలిండ్లు రిక్తకుం ♦ భములు రోయి
వెలది చనుదోయి నిండుకుం ♦ డలు కులంబు
తరుణిఫాలంబు చవితీ చం ♦ దురుడు వేశ్య
నుచురు వానికి బ్రతిపదిం ♦ నుండు నయ్యె

11

సీ. ఉష్ణున హోమాగ్ని ♦ యూదనొల్లడుగాని

విరహజ్వరారుఢై ♦ వెచ్చనూర్పు

సంధ్యకు బార్ధానాం ♦ జలి ఘటింపడుగాని

యెరగు నీర్వాకపా ♦ యితలకర్ణి

నాగమవాదంబు ♦ తాగదనడుగాని

విటవాదములు తీర్పు ♦ వేగిలేచి

కంబు భృత్పాదోద ♦ కంబుగోలడుగాని

చూవతాధరసీఘ ♦ వాని చొక్కు

గీ. బుద్ధ్యాచిహ్నంబు లపఘనం ♦ బున ఘటింప

సిగ్గుపడుగాని ఖరసఖ ♦ కిఖరిలిఖత

జాతనూత్నక్షతాంకముల్ ♦ సమ్మతించు

సారజముమీరి యాదుర్వి ♦ హారహారి

12

తే. నిగమశక్తాబిధానంబు ♦ నేతిబీర

కాయయును బోలె నయదార్థ ♦ గాఢ దాల్చ

స్తైదితాచారదూరప్ర ♦ వర్తనముల

నీట విహరించుచుండు న వ్యీతిప్రోగు

13

క. వెడవెడ దుర్వ్యవహారపు

నడవడి గడిచేటి గురుజ ♦ జనము శీక్షింపక

గడుసుపడి విపరీతనయుడు

సడికోరిచి వంశపరక ♦ చాటున్ మానెన్

14

తే. తాతముత్తాతతందులు ♦ తరతరంబు

చీమవలె గూడ బట్టి యూ ♦ ర్జితము సేయు

నిత్తముడినోయె దత్కరా ♦ యత్తమగుచు

నురగదప్టనిమేని నె ♦ త్తురును బోలె

15

సీ. దినవెచ్చమునకునై ♦ తనమేన గలసొమ్ము

కొడుకక బచ్చింట గురువవైచు

సిండుగీసినరితి ♦ నించుకించుక చేరి

గిలుబాడుదల్లిపై ♦ గలహస్తిగడి

అండ్రికినిడ్డప ♦ త్రములు దొంగిలిపోయి

పోయినంతకు నిచ్చి ♦ పోరయునిత్తు

మిడ్డవడ్డకి నోర్చి ♦ మృత్యురూపములైన

సాహులచే ఋణ ♦ గ్రాహియగుచు ✓

గీ. గుడ్డవృత్తులు వృత్తులు ♦ గొలుచు గుత్త

చేలు గ్రాహాంశములునా ది ♦ నేలల్లె

దనవరుల కమ్మజూపు నీ ♦ చ్చావిహార

వర్తి వాడేమిగానున్న ♦ వాడొమిద

16

క. అతడు కళింగోద్భవుడగు

కతముననో వేల జూప ♦ గనుగండక యో

గృతమస్వీకారమునకు

నితరుండై యుండె మునికు ♦ తేశ్వరి పింఠి

తే. పొందుబట్టుల నప్పులు ♦ పొడిచి పొడిచి

వారతనంబున జుట్టల ౧ దిరిసితిరిసి

నలగి శిశ్నోదరపరాయ ధీ తత్వమునకు

బారమెటుగక తిరుగు నా శ బాహ్మణుడు

18

స. తనచెలులిండ్లయం దదన ధాన్యము తాన్యము నింటి కన్నడు

జనక దురోదరార్జితము ధౌర్యహృతం బన్యతాహవన్నము

జెనటిపిసాళివెచ్చముల ధీ జేర్పుచు గొల్లిటివైభవంబు లె

ల్లనడగ నవ్వెడంగు కడు ధీ లాఘవవృత్తికి జొచ్చెనిచ్చలున

క. మితిగడచిన ఋణదాతలు

వెలివెట్టగ నూరు నొరక ధీ వెలివెలి దిరుగునీ

దతిగూడులేక యాకట

గుతిలపడు నతండు చువ్వ ధీ గుత్తుకతోడ

20

క. పలునకు గూటికి నైసి

మల వేడం బోడ వోరవ శ నొచ్చునతడు చూ

వులు ముడిచినయంగళ్ల నె

కలకల నీ జెల్ల నవ్వ ధీ గట్టలుమోసెనే

21

శే. పదను దివిసినకస్తూరి శ పాచియలు

పాయబాటిన గూడు నీ శ రివ్వట్లు మడుగు

గల్గితమణియగుసొమ్మునై శ కాన బడియె

దుర్విదధ్ధుండు శరణ శ దూరుడుగుచు

22

క. ఆలో నొకనాడాదు

శీలరతునె యక్క యొస్తై శ శీక్షించడు నీ

బాలిశు నని తనమగనిన్

గాలుర గొనివచ్చె మాతృ శ భవనంబునకున్

23

ప. ఇట్లు పంచయోజన మాత్రదూరింబగు తనయూరినుండి

పచ్చిపితృభవనంబుసొచ్చి యచ్చుం గొన్నిప్రోద్ధలుగడసి కాడుకు

చెడునడవడికి నడలుకడలిం బడిసుడవడియెనుల్లదండుల దీంద్ర

గలవచనరచనా చమత్కారంబుల నుదారముదారోపణకరణోపచారంబులగొంతకొంతవంతకుం దొలంగించుచు మందిరముకుందాఠాధనాతిథిసంతర్పణంబులు నేర్పునం బచరింపించుచు జన్యతీదర్శితంబగు మూలవిత్తంబగు నష్టాపశిష్టంబగునది గుప్తముసేయుచు బశు, శిశు, చాన, దాసీజనంబుల దనవారింగా మెలంగించి నలంకువలకుం దొలంగించుచు బుస్తకభాండగారంబు నిజభర్తృహస్తాంతరంబున నాశుశుక్షణశిథిలబంధన యాచకప్రముఖోపద్రవంబులవలనం బాచి బోచుచు విగ్రతసన్నాహంబగు కేహంబు యథాపూర్వనిర్వహణ మనోహరంబుగా ననుసంధింపించి చదువునంతసాగించి నడపించుచు నిజానుజ గుర్వ్యసంబుననగాసింపొందని రాజానుగ్రహలభ్యంబులగు సేకభోగగ్రామంబు లాత్మాభిసంబులుగా నొనరించుచు దప్పి దానమడి, మట్టి చేను చెట్లున్నపట్టరసి తనపట్టులం గాపు నెట్టుదు గుట్టిక నలంగియు సత్తమా మలచిత్రంబు నచ్చునట్లు భక్తిశక్తులు మెఱసి పాటులంబడుమరం దలిసాందర్యంబు ననివార్యజృంభణంబగు గూఢ నారంభంబును ననచంద్రికావైభవంబును, నన కేఫలలాశఙ్గోహదంబునగుటకు నగచి నగచి తెగచి కడుపుదుమ్ములుచుట్టి కన్నీరుట్టిపడ బొట్టుపొరల గుమండు సంతం జుక్క తెగిపడినవడువున నెక్కిడినుండియో యాకస్మికంట్లుగ నింటికిం జలిదినంటకంబు గుమవం జనుదెంచి తన్నుం గాంచి డెందంబునం గొచియుం బోతాక చేరిన సమస్కరించి తలనంచికొని యున్న తమ్మునింగని కడిసి కొదమ నెలవంకల్వంక లొత్తుచు నెత్తురులు చిలుకుమం గుకపపదబంధంబునుంబోలె నసకల ప్రవృత్తంబులై మదోన్మత్తమత్తకాశిని దత్తంబులగునఖాంకంబులు కతన గర్కశంబగునతనిశరీరంబు గౌగిలింప నంగలించి శంకించి యాసీమంత్రిని యొక్కింత ఋజుస్వాంతయై యాచుర్విదగ్గు విదగ్దాతా

పగులులయ సీమంతపుంబెండ్లి కొడుకవుగమ్మని హేతుగర్భితంబుగా
నాశ్శర్వదించి యతడు తమకంబుగ మకుంబున బోన నుంకించినవాని
సోకోర్వమి యెఱిగి తరంగితవిగయ సౌహార్దమార్దవ మధురంబులగు
మాటల తేటల బుదిరివెట్టి యిదుబింబులుబుంబోని నిజనందనుం
బులనాని మేనల్లుని నిందనుని చంకకిచ్చి యెచ్చటి కేగెదవు మీబా
వలూతి నారగితువు గాక ఇక పాకంబులు నిమిషములోన గావించు
పని నిలిపి వెరుక దెస నెడగలసియున్న తత్కళిత్రైమునకు నేత్రసంజ్ఞ
యెసగుటయును. 24

క. ఆపైదలి ప్రియశ్రు

ప్రిపాదవ్యయము గడిగె ♦ తలవార్జి

నాశ్శర్వతనిజనిశ్వాసజ

తాపంబున గొంతుకొంత ♦ శ్వాసము గడిగె .

25

క. నీచు వేల్పునకురు చుచ్చిల

యనిబలుపించునకుం బోలె ♦ నాశ్శర్వతనిజని

కనుగీటినంతలోన నె

యనునకుం దదగ్గిత ♦ యమరించితిగన్.

26

(చ.) తలగడిగించి చాతపరి ♦ ధానము గట్టగ నిచ్చి లెస్సగా

తలకలయందు గల్గుతడి ♦ యాచి కొవ్వెరు రావటించి మై

మలయజచర్చ సేసి గృహ మాధవదత్తమనోజ్ఞభోజనం

లు లాసంగ దల్లి తండ్రి నిజ ♦ పుత్రులు భర్తయుం దోధుజంపగన్

ఉ. ఇట్లములైన వంటకము ♦ లిట్లు భుజించి యతండు వార్చి సెం

తుష్టమనస్కుడై తనను ♦ నొయ్యలి వీడ్చముచుట్టియూ మహా

శిష్టుడువోలె దిన్నె పయి ♦ జిర్నగ వొప్పగ గూరుచున్నచో

బుష్టి శిమస్తముగడసి ♦ పుచ్చి తదగ్గి పూర్ణచిత్తయై

28

క. ఇంనలు సంతలు నగుతన

సంతానము చంటమెంటు ♦ సందడి సేయక

బాంతుమున నిలిచి తమ్ముని

కుంతలబంధంబు విడిచి ♦ కుశలాశయ్యయై.

29

శే. ఎలయుసీతార్ములతోడ ♦ నీళ్ళుగ్రుక్కె

యంటుసంటులుపరికించి ♦ యంట్ల బొడిచె

గోరుముక్కుల దిగదువ్వి ♦ తూరు వెల్లి

నెలుల గలిగినపేల న ♦ నింటి దిగిచె.

30

క. మెడమన్ను నలచి యలకలు

ముడిగొని నిజపాణిపద్మ ♦ ములు గగగగగా

గడుగుకొని తనకు మరదలు

విడె మొసంగుచు బసిమిపసిడి ♦ పేవల పువ్వు.

31

తే. చేటికానీతనీక కా ♦ సీన యగుచు

బద్ధకర్మిక గొలుపున్న ♦ పద్మవోతె

గుడివలన నింతయోగగా ♦ గొమరు మెఱసి

బిడ్డచనుదావ నిట్లను ♦ బీర రుక్మి.

32

(కా) పొరంభించినవేద పాఠమునకు ♦ బ్రహ్మహమానంచునో

యేరా తమ్ముడ నన్నజూడ జనుచే ♦ వెన్నాళ్ళనోయుండి చ

క్షూరాజీవయుగంబు వాచె నినుగ ♦ న్నో కున్ని మీశానయు

సీరాకల్ మది గోరు చందురొడుపున్ ♦ సీరాకరంబుంబలెన్,

(కా) క్లిలాలిత్యము నిత్యశుద్ధియు గుణో ♦ క్షేపకంబుల కల్గి యు

దేవీలస్ఫూర్తి దలిర్చుతండియను న ♦ భింజుమృడై ♦ తోచినక

బోలుంగాక భవాదృశం డితరుడై ♦ పుణ్యంబులు గాసినన్

సాలగ్రామఖనిం జనించు నెకదా ♦ జాత్యల్పపాపాణముల్

క. ఏనమ్మడు గడవగ ద

తూనులు కనుగందు లగ్గి ♦ జుండవు నీవి

ఘనతటి నెంతదూఃఖము

యీ నీసో పాసపడెడు ♦ ♦ నిరుగురువులకుఁ.

35

నీ పరమేష్ఠినుండి నీ ♦ తరముదాక విశుద్ధ

తరమైనవంశంబు ♦ దలచవైతి

తఱిదొక్కియున్న యీ ♦ తల్లిదండ్రుల జాల

పలుచనై సుతోష ♦ పలుచవైతి

వగ్నిసాక్షిగఁ బెండ్లి ♦ యాడినయిల్లాలి

నిల్లాలితాకార ♦ నొల్లవైతి

భగ్నశాస్త్రార్థవి ♦ త్తముల విత్తములచే

నలగించి విభ్రాతి ♦ నందవైతి

గీ. శీలమభిలాబు నిది ప్రియి ♦ శీలమరుచుఁ

జరువులి యెల్లఁ జిల్కల ♦ చరువులనుచుఁ

గోడివారలు నవ్వ నా ♦ తోడ యేల

బేలవైతివి యీగుణం ♦ బేల నీకు.

36

ప. అది తదీయ దురాచరణస్మరణ సుతప్తస్వాంతయై యిక్కం
 సీరవమధ్య యమర్షోత్కంఠ కలకంఠకులకంఠ కాకలీలాపహంబగు న
 లుంగు చెలంగం గుంతితపృజోధుండగు నాశునుని గెరలి పలికియు
 పలుక మగిడించి యుదంచితప్రయోజన ఘటనాపారవశ్యంబున సామక
 స్వంబుమీఱ నిట్లనియె

చ. పడఁబడబాఱుచుఁ వడఁచు ♦ పట్టినతల్లిని దండి నేలలో

వెడలనితమ్ముగుర్రుల న ♦ వీనకులాంగన నోరులేనియీ

తొడుకుల బంబుల బైద విడఁ దోవకపోవగ నెందు నీకపా

ల్పుడినది కర్ణనాదలన ♦ భారతసంహిత విల్పుచాడ్లునన్.

38

- ఉ. నాదుసహోదరుండు సుజ ధన్వన్తీయనయప్రసక్తి బ్ర
 ప్కాదుల మెచ్చు డేనతని ధన్వన్తీమునం గడుబూజ్యురాలనై
 వేది యలంకరింతునని వేపురిలోపల నాడుకొందు నీ
 వేదియు లేక సర్వగుణ ధీనుడవౌట యెఱుంగదమ్ముడా 39
- శా. వీరావేశముదాల్చి సర్వధనము ధన్వన్తీచింతుగా కేమి ము
 క్కారుంబండునఖండ సేతువుతముల్ ధన్వన్తీరఖండంపురే
 దారంబుల్ తెగనమ్మగా జనునె ని ధన్వన్తీవే వెన్నె
 వార్డులేరె సహోదరాదులు కుల ధన్వన్తీసంబునీకర్తవే? 40
- ఉ. తామవికార మాత్మ నవ ధన్వన్తీ దాల్చినయేని నిర్భర
 శ్రీమైత్రయంగ రూపగుణ ధీలకులోన్నతి గల్గువిహిక
 న్యామణుల సహస్రమయి ధన్వన్తీ నరియించి రమించరాదె యే
 మీ మునులై గృహస్తులు ర ధన్వన్తీమిచ్చియెగ్గె కులాంగనాతతిన్.
- శా. లోలత్వంబున మత్తకాశినుల కిట్లు బొల్లునుండెల్లగా
 నేలా వెచ్చము సేమ నెవ్వలన మ ధన్వన్తీలఘ్యలుం జాలరే
 కోలంబో జసియించువేడినను వీ ధన్వన్తీలాభ మోతుండి దు
 ధీలాగారము నారయావతము ని ధన్వన్తీ మేటి పాటించునే. 42
- సీ. సర్మగర్భోక్తులు ధన్వన్తీకట్కులు వింత
 నయగారములు బహు ధన్వన్తీకట్కులు
 ధీమిచ్చవిద్యలు ధన్వన్తీవన్నియలును!
 బెలుచడనంబులు ధన్వన్తీలడములు
 వక్రభావంబులు ధన్వన్తీవలకారిబాగులు
 వలసియొల్లములును ధన్వన్తీవట్టివసలు
 కేరడంబులు సాళ ధన్వన్తీగింపులు కిల్చిపా
 క్కీడనంబులు నడ ధన్వన్తీగింపువగలు

గీ. బాసపోసనములు విడం ♦ బములు బ్రమలు
 లేనిమచ్చిక లివియాది ♦ యైన వివిధ
 నుగ్గుణంబులపోవులు ♦ దోహమతులు
 వారకాంతల దడవిన ♦ వచ్చుగీడు.

43

చ. విడు మికనైననిట్టియని ♦ వేకము మామకబుద్ధిపద్ధతిన్
 నడువుము నీకుఁ గావలసె ♦ నా హరికొస్తుభమైన దెచ్చెదన్
 గడుసరియచ్చకూళపలు ♦ గాకుల వీడుము చేయిమీఁదుగా
 నడచినపూర్వకాముడవు ♦ నాయనుజన్ముడవిట్లుసేయుచే.

44

తే. అక్కయారీతి నయము బి ♦ యంబుగలుగ
 నానతిచ్చిన సద్బుద్ధి ♦ నాదరించె
 జాలదినములనుండియు ♦ మైలపడిన
 బడుగుగావున వా డన్న ♦ పానకాంక్ష

45

సీ. రాజాలయమునకు ♦ రాంపోకలు సేయు
 మాసిన చదువులు ♦ మరల జదువు
 నిన్నాళ్లు నెచ్చెలు ♦ లెదురైనఁ దలవంచు
 కులవధూరిత్నంబు ♦ గుస్తరించు
 నాచార్యజనము ప ♦ త్యహముసంభావించు
 నర్చావళికి నుప ♦ హా రమిచ్చి
 యర్పించు కుతపవే ♦ తాగ తాధికోటిఁ
 బసి నేమ దర్శించు ♦ బ్రతుకబచ్చ

గీ. దండియుద్గమనీయంబు ♦ తానె యుదుకు
 నత్తికాభతతో నవ్వు ♦ నల్పసరణి
 గ్రామకార్యంబు దీర్చు నం ♦ గడికివచ్చి
 తేనెపూసినకత్తి ధా ♦ తీసుతుండు,

46

ప, అతడొక్కనాఁడు.

47

సీ. గోమేధికోపలాం ♦ కురమానితంబులు

పుష్కరాగచ్ఛటా ♦ పుంఖతములు

వైడూర్యసంధాన ♦ పణానీయంబులు

హరినీలకీలనా ♦ భ్యంచితములు

కురుచిందసందర్భ ♦ గురుతరింబులు చతు

ర్విధవజ్జీదళ సమా ♦ వేల్లితములు

మహానీయతరహరి ♦ నృణిహరీతంబులు

సకలుషస్థూలహా ♦ క్తీకయుతములు

గీ. పద్మరాగహరీరంభ ♦ భాస్వరములు

దంతవిద్రుమకృతసము ♦ ద్గకభృతములు

మాతృభూషలు సత్తికా ♦ మండసములు

నిజయువతిదార్పుసామ్మల ♦ స్నియుహరించి,

48

కి. ఒకనాటిరాత్రి పడుపడు

కిక్కు జెప్పక యిల్లువెడలి ♦ గాఢతరతమో

నికిరమ తనదగుతోడుగ

నొకరుడుఁ బేరడవిలోని ♦ నూడనిఁ బాడె.

49

సీ. సోకించు వృద్ధహా ♦ సురుఁ డాత్మపితృదత్త

దర్భు ద్దీకకుఁ జిత్తంబుగనగ

సత్తగా రిచ్చిన ♦ హరిసుదర్శనపుఁజే

రుసకు ముత్తైమవ ♦ వనటఁ బొందు

గొత్తగాఁజేయించు ♦ కొన్నముక్కరకునై

యడలుదుర్వారయై ♦ యాడుబిడ్డ

జామాల వెలఁబొందు ♦ వ్యామోహియై నవ

గృహకణఁవేప్పన ♦ భృంశమునకు

గీ. నెంతదుర్బుధి యెంతదు ♦ రాభితి యహహ
సర్వధనములనద్దరా ♦ చారశీలు
మాచముట్టుగ నిలుదొక్కిచి ♦ యునికిచనుట
యెఱుగరోగాక యవ్వేళ ♦ యెఱుకగలదె?

50

ఉ. మోవ దరంబుగానిధన ♦ మున్ బెనుమోపుగా వా డమర్చియే
తోవయుగాని పేరడవి ♦ దూతిహుటాహుటినొక్కరుండులొ
జానన కంగలించి పెలు ♦ చం జనుచుండగ నొక్కనాటిసం
ధ్యావసరంబునం దొకపు ♦ రాంతిక ఘోరవనాంతరస్థలిక

51

మ కరుణాదూరులు చోరు లంధతమనా ♦ కారుల్ పరాధాహృతి
స్వరితాంతకరణుల్ దురాసదులు విశ్వగోహులుద్బాహులు
తరు మాక్కుమ్మడి గొమ్మిమ్మగల సందీప్తాశుగ శ్రేణినే
సిరి ధాత్రీసురసూను గార్మకరవాల్లిస్తాశులై యీసున

52

క. కాయంబున బెద పెదపలు

గాయంబులుచేసెగాని ♦ కడువాడిమిమై

నాయమ్మ లమ్మహీసురు

నాయమ్మలు దాకవయ్యె ♦ నాయుర్మహిమన్

53

క. ఒక నెత్తురుబొట్టునకు

రక యసురులు వేపురొడియు ♦ గొమమున దొంగల

ఒకనిభు లాపతితుని దో

చికొని రయంబడర జనిరి ♦ చెట్టు కొకరుడై

54

క. కాపుకొడు కొక్కరుండా

కాపురుషుం దెచ్చెనింటి ♦ కడకనుకంపా

టోపోద్దీపితబుద్ధి ద

దాపద్వినివారణక్రియాభిమఖుండై

55

సీ. పితృపరిత్యాగవర్ధితకిల్బిషము వోవ

నెత్తుకై వడి వేళ్లు ♦ నెత్తురొత్తి

కూర్కుప్పాణిముల మే ♦ లొలుపుచాడ్చున గంట్ల

శాకినీకాండంబు ♦ సణిపిచూచి

సమయంబు గాదని ♦ శమచుదూతల దోయు

జాడ మైనాటుశ ♦ స్త్రములు పెరికి

పతయా భవగుబొంది ♦ పడకుండుటకు గండ

పురులిచ్చుగతి జాల ♦ బొత్తులునిచి

గీ. వట్టికూడును వేసీళ్లు ♦ పెట్టియొట్టు

గలుగువీడ్చుంబులిప్పించె ♦ వలతియైవ

వెజ్జ నెచరించి యరయించె ♦ విప్పిసుతుని

కంటవత్తిడుకొని నైరి ♦ కృపభుండు

56

క. నిరనిలసంచారస్థల

మరయిక సున్నేహపూర ♦ మాయస్థితి యా

యిరుదెటగు బలిమి దుర్దశ

బారయక దీపమ్మృపగిది ♦ భూసురు డెనగన్

57

ఉ. తాన ప్రిసంగముల్ దిగిచి ♦ తత్సరణిన్ దశపెంపుపెద్దగా

బూనివచించు నక్కపటఃపూరుషు నిక్కమృతమౌ నెమ్మడి

జానపదాగ్రిగామి తన జాతియునాతియు గూడిదేవునిం

గొనిజదేశికోత్తమునిఁగా, బరహాపునిగా, నలంచుచున్

58

క. తలలోకుల నాలుక పూ

సలలో దారంబు చాల ♦ జల్లిననీరుం

బలె వెలియెటుగక మనసులు

గలసి యభేదమున గాపుకడ నత డుండె.

59

క. కల దాశూద్రీవసతి శశి

కల దా ననఁ జాలు నొకవి ♦ కారపుగోడల్

చలదాలోలకటాక్షం

చలదామనిబద్ధతరుణ ♦ జనకంజనయై.

60

ఉ. ఇంటికి నడ్డమాడకయొక యింతయులేక చరించువాని చే

నంటినఁగండుగెందఱుకు ♦ లంగమునం గలవాని మిక్కిలిం

గంటికి నించువానిదెలి ♦ కన్నులవానిచిసాళిబాపని

బంటది గోరుచారుకుచ ♦ పంజరకీరముగా రమింపఁగన్

61

సీ. పలువికారంబులఁ శ గలగల్పుఁజూపుల

రాకపోకల బయల్ / పాఠఁజేయుఁ

దమకంబు గమకంబు శ దత్త ముంచుహత్తి

మనసుసాగినవట్టెఁ శ జూనుపుగోర్కి

కుగురుపాలిండ్ల పైఁగొంగుహఱఁగఁగొప్పు

వీడ నూరక నవ్వు శ వ్రేచినవ్వు

నేంఱివట్టి బి ♦ పైతి చెక్కిలిసొవ్వు

గఱచి వా డేడ్చిన ♦ నొగలించు

గీ. దండసకిమెడఁ బుంజాల ♦ దండబెట్టు

దిట్టుమెట్టెలు బిగువంచు ♦ దెలికళాదు

వనిత చిన్నారిపొన్నారి శవయసువాని

విప్రసందను గన్నంతఁవెకలియగును

62

క. నులఁలితాతనువిలసన

నిలఁజ్జస్వాంత కాంత శ నేరుపుమెరయన్

జెలఁటమాడు మోహము

శ్లోకయి నరిల్ల సమ్మత శీనుగుఱోడన్

63

తే. దృష్టిపాతంబునొవిడిమై ర దెరలఁబట్టు
 ఫాలపట్టిక గనుపట్ట ర బాల చేల
 నితీయఁ దలఁగట్టియొకమూల ర నెఱుగు నేల
 గుడ్డ నీరుట్టఁబరచిన ర కొంగుమీదఁ.

64

ఉ. తేలెడుకన్నుదోయి నడ ♦ దేరెడు మద్దుమొగంబు సారెగై
 వ్రాలెడు గొప్పకొప్పు వసి ర వాడెడునన్నవకొను కాకలం
 దూలెడు తేతమేనునయి ర తొటిల నమ్మగనాలి నాలి బా
 గాలఘువతఁనుండరసియంగజబాధితఁగాఁ దలంచుచున్

65

న, యెవ్వనికి వలచెనొకొ? యీ
 జవ్వని యని నవ్వమీరు ర నరసోక్తులు తే
 నవ్వులు ముడిచినపువ్వుల
 రువ్వులుఁదనయందె సమధి ర మా ఫములగుటకా.

మ బభిరా దేరకుదేదదక్కె నిటులీ ర బుగారుకుండంచు జు
 కలుదాటించుచు గెంపుమోవి దొడుక్కోగా గుబ్బపాలిండ్లు బి
 ట్టలనుంగా ముఖిగంధపారణము సేయంగా గటిసీమను
 త్వలపత్రాశ్రిఘటింపగా దివురుమిత్రదోహి మోహాంధతన్

67

సీ. తలపూడ్లు గడిగించి ర తను బ్రతికించెగా
 యడవిజోరాహతుం రజైనచెచ్చి
 కన్నబిడ్డలకన్న రగారవంబునజన
 విచ్చెగా నిచ్చలు నెంతిలోస
 గాసవాసక్లేశ ♦ కశ్మలత్వమడంచి
 యనురక్తిబెనిచెగా ♦ యనుదినంబు
 గురువుగావేల్పుగాగూర్చుచుట్టంబుగా
 భావించి కొలిచెగా ర భక్తియుక్తి

గీ. నవ్వఁ జారెడ్డియింటికి ♦ నెక్కుచాలఁ

జేయు గుడిచుండి గుడితాళ్లు ♦ దీయుకరణిఁ

గపటనటనా నటుఁడుతా'టఁ ♦ గట్టుబోయ

కాయజామేయసాయకా ♦ ఘాతభీతి.

86

చ. కరఁగినజెందముత్ విడుపు ♦ గానని కోర్కెలు పారవశ్యమున్
బారసిననిట్టచూపులు గు ♦ ముర్కొను ముత్తులకొను గవభుగ్
చిరిఁగినసిగ్గులుం గలిగి ♦ చీకటివేడటిరేలఁ జాల వా
లిరి తలిరాకుఁబోడియు న ♦ శీకవిశిష్టఁడు దుష్టచేష్టలన్. 69

క. మతిఁబాపమనక పా'ణ

చ్యుతికరమగు తెగువ కతఁడు ♦ చొరఁబడనరకే

సతి కోదోషో మర

సతి కింభయ మన్న చదువు ♦ చమవంబోలున్,

70

ఉ. అద్దమరేయిదాఁక పోల♦మారసి మారసి లీముఖాహతికిన్
నిద్దరఁగాచి యున్నమగ ♦ నిన్ జగనీలిపిసాశిజాత య
మ్మద్దియ సేవసేయ దొక శ ముచ్చట యూడమ మూఁగబోలె నే
సుద్దియులేకకన్నోగిచి ♦ చూచుచునోగతిఁదోచుచెల్పునిన్. 71

గీ. సీ! పొన్నాకుపైతేనె ♦ సన్నచండికమోవి

మాధుర్య మనక వే ♦ మాటుఁబొగడి

యామనిబుగబుగ ♦ లంగచంపకదామ

గంధంబనక పెక్కు ♦ గతులనెన్ని

పడనున్నపండ్లసం పడవెంపుపాలిండ్ల

బీరం బనక సారె ♦ సారెఁదలఁచి

నెలియ నబ్బిచ్చాయ ♦ వలమానికచభర

హరికటనం బనక చూ ♦ టికినిమెచ్చి

గీ. దినదినంబును గసికాటు ♦ చెనకువలన
దప్పిదీరని తమకంబు ♦ దెప్పురంబుఁ
బాప సమకట్టి జారుఁ డ ♦ ప్పాటుఁ డసతి
వెత్తుకొనిపోవనిందందు ♦ నెడరువేచె,

27

క. ఆతఱిఁ దన్నగరీపతి
జాతరసాటించె జీసువి ♦ సర మనినతరసా
ఘాతతవాతామయని

ఘాతాహతిఁ దూల గాలి ♦ గంగలకెల్లఁ.

37

సీ. గోర్వోచ్చచమురంటు ♦ కొనిరి మస్తకముల

జలక మాడిరి నిశా ♦ మిళితవారి

కట్టిరి చిలుతచౌ ♦ కములకొంబుట్టముల్

కాటకవీర్చిరి ♦ కన్నుగవల

దిద్దిరి సిందూర ♦ తిలకంబు బటువుగా

నక్కుఁగొప్పులవిరుల్ ♦ గుక్కిరద్ది

నింబప్రవాళమా ♦ ల్యంబులు వైచిరి

చిట్టిపాట్టిధరించి ♦ రిట్టునట్టు

గీ. తరుణధావనధగధగ ♦ ద్దసనమణుల

హత్తుకొలిపిరి లేతవీ ♦ డ్యములడాలు

పర్వదినములఁ బామర ♦ ప్రమదలుదిత

నియమసంభావనారంభ ♦ నిభృతబుద్ధి.

74

క. ఎడ్డతనపుఁగయిసేతల

రడ్డులు నడచిరి పురస్స ♦ రద్భార్యముగా

గుడ్డంబుచక్కి గట్టం

బడ్డమహాశక్తి దివ్య ♦ భవనంబునకుఁ.

75

వ. అమృహతోత్సవం బజప్రథానంబగుటవిబుధసభయుంబోలియు మ
హాసురోదారంబును, తమోవికృతివిధేయంబగుట విధుబింబంబు
నుంబోలియు దారావియోగముదితాబును, బహుళధ్వని పరీ
తంబగుట సత్కవిత్వంబునుబోలియు ససాధువర్ణసంభాధబంధు
రంబయ్యెనయ్యెడ.

76

సీ. అంభోధరముక్తింద ♦ నసియాడు నై రావ
తియుబోలెసిడి వేళె ♦ దెఱవయోర్తు
చెందమ్మికొలన రం ♦ జిల్లునంచయుబోలె
నిప్పుటేట జరించె ♦ నెలతయోర్తు
తొలుసంజయండవ ♦ ర్తిలునంచయును బోలె
నీగబందిరిగుండ ♦ మింతయోర్తు
జలనీలిపై నెక్కు ♦ కలువమొగ్గయుబోలె
నసటాకునర్తించె ♦ నతివయోర్తు

గీ. కాంతయొక్కర్తు మూపున ♦ గండలిచ్చె
మారుగాలిచ్చె నొకసుధా ♦ మధువాణి
లలనయొక్కర్తు నోరితా ♦ శంబులిచ్చె
శక్తిజాతరసదృక్తి ♦ శక్తులెసగ

77

క. బత్తులు నునువాకత్తుల
మొత్తిరి పశుసమజముండ ♦ ములు చంపములొ
నెత్తురుధారలు ఘోరవి
పత్తిమిరనవారుణప్రి ♦ భలు హరిబలంగ

78

తే. పెలుచ గలుచొక్కు చెలువల ♦ తలకు నెక్క
దోన దిక్కులతలకెక్క ♦ దొడగెదమము
దేవిగుడిలోన నొక్కొక్క ♦ దివియదోప
దోన నొక్కొక్కచుక్కయు ♦ దోచె మింట

7

క. ఎడరగుట దెలిసిపాటు

బొడువడు గొనిచనియె మాటు ♦ భూమికి నటు సంత

దడి బొమ్మడు పెండ్లాడెడు

వడువున గసుగాపుబూప ♦ వయసుమిటార్క

80

తే. కాపుగోడలు కంచంత ♦ కాపురంబు

బాలవంటికులంబుగా ♦ డప్పటిచియుటికె

మగని నటువెట్టి రెండవ ♦ మగనివెంట

సువిదలకు బుద్ధిపెడతల ♦ నుండుగాదె

81

ఉ. ఆకుమటుంగుపిందెయము ♦ యంతిపురంబుచుబోలెనున్న గా

కాకుముదప్పి. మాస్య భయ ♦ గాఢతరత్వర నేగుగాని లో

నాకలి దప్పియున్రవిక ♦ రార్తియునెన్నడుమన్నభాస్రక్తి

లాకులతస్తచిత్తలకు ♦ లక్ష్మ్యమె తక్కిననొప్పులెవ్వియున్

82

సీ. కఠినకంఠీర వా ♦ క్షతనఖక్షతజర

త్కరిశిరస్సుక్తశా ♦ ర్కరిలతలము

లాశాంతజంతుకం ♦ తాస్యగువ్యాసు

ముఖగుహభాంకార ♦ ముఖరితంబు

లశ్వేద్విషద్విషా ♦ శాగ్నిగ్నిహవహ

త్ప్రస్తరప్రసవసా ♦ రభమయంబు

లజ్ఘాతరవికర ♦ వ్యాపారభూరుహ

చ్ఛాయానపాయాతి ♦ శైత్యభనులు

గీ. గహనఘంటాపఠంబులు ♦ గడచి నడచి

యొక్కపక్కణ మీక్షించి ♦ యూరడిల్లి

యవరవర్ణస్నుషయ బాహ్మ ♦ శాధముండు

భోయకులమున గలసిరి ♦ పాలుపుదక్కి

83

తే. ఎన్నిజన్మంబులేనియు ♦ జన్మపిదప
గాని ప్రాప్తిపరానిధ ♦ రానిలింప
జాతిగడలోన నప్పాప ♦ జాతి తొలగి
కల్లు పెల్లాని వేటాడు ♦ గరునుడొరసె

84

క స్వఘ్నిణానిలసారభ
మాఘ్నిణిపగ మదాకు ♦ లాభెటరతిన్
వ్యాఘ్నిడికభయదాటవి
శీఘ్నిగతిన్ మెలగు నసతి ♦ చెలువుడుదానున్

85

మ) కతిమధ్యస్తన కుంతలస్తబక వీ ♦ ఊగర్వదుర్వార యీ
సతిచేమానమె యూనమయ్యెనిక ని ♦ సానరసంబుప్రాణంబు దా
ల్పుతగుల్ గాదనిరోసి యావృషలివాళుండూపుగొమ్మంటకా
హుతియూబద్ధిమృగేంద్రకుంభిచమచి ♦ యూధంబునేణుంబులున్
సీ. జఘకులువారలె ♦ స్సగదంచివెదురుచి

య్యమును బువ్వులవలె ♦ నలతిలోవి
వార్చిడించినికొత్త ♦ నంటకంబతిమాత్ర
భాతశరావపా ♦ త్రిమునజాల

వడ్డించి పలువన్నె ♦ నవ్యమిషంబులు
గుట్టువాటగనుంచి ♦ చొక్కటముగ
గాచినగురు నెయ్యి ♦ చేచాచజాలినం
తయుగుమ్మరించి త ♦ త్తక్కిపూర

గీ. మొకయలాబుశలాటుఖం ♦ షోదరమున
బూన్చియటుడించి తానును ♦ బొత్తుగలసి
సామిదప్టాన్నకబళముల్ ♦ సామికొసగు
నగుచు జవులెచ్చరించుచు ♦ నిగురుబోడి

87

శా కాపుంగెంజకురాకుబోడి పరగో శ కబంతపాపింపుడు

వ్యాపాదంబుననాత డొండుగడ రూ ♦ పాజీవరాజాననం

దాపింఛచ్చదగుచ్చసచ్చవి మదాం ♦ ధన్ బుధురశోణివి

ణాపాణింధమపాణి నొక్కప్లవక శ న్యంగూడి కీడింపగన్ 88

వ. అపవిత్రంబగుపుత్రలాభంబు దత్తశత్రంబునందు సుభవించె
నిట్లానప్తపూర్వద్విజన్ముండు కష్టమార్గంబున నెలసి నెలతయుం
దానును బ్రాలుమాలిమ్మశాశనాశపేశలంబగు ఫణాధరపరివృథ
ఫణాఫలకతలిమతలంబున నంటసిలబడ నెడనెడంబెక్కుపాత
కంబులుపార్జించుచువ్రొంచివ్రొంచి యొక్కునా డొక్కరుండు
నుం గుర్కురకుమారయుగళంబు గుపితశరభనిభంబగుదానిగళ
గళాయమాన గళనిగళనియమితంబుగ గేలగీలించి యొంటిపా
టున వేటపైగలతివుట మాటాడుచు సమీపాపవీమధ్యంబు
జొచ్చి యాస్ఫోటించి పిక్కచెదరక దిక్కులుపరిభ్రమించియద
భ్రమదవిభ్రమ భూయిష్టంబులగు మృగంబులం దెగజూచి
యేచి కన్నిచ్చకువచ్చు పెక్కునంజుడులు చేవడించక కావడించి
పొద్దస్తమించునంతకు నిజనిశాంతంబునకుం బా తెంచునపుడు.

మాలిని. కుపితశమనచక్షుః శ కూరదుర్వారకీలా

స్థపుటితమగువహ్నిన్ శ దద్దివాకీర్తియిల్ మి

గ్గివడియె మధుపాన శ క్షీబజాయాతనూజా

తపరిజనయుతంబై శ దైవదుర్భావదృష్టి 90

చృతనగృహ మిట్లపత్యవశు శ దారధనాదులతోడ మిగ్గగా

గని వెలుగంది కందికను శ గ్రింతలమంతలబోసినట్లుబో

రనగడు బాష్పపూరములు ♦ గ్రిమ్మగ నేడ్చుచుమూర్ఛోయియ

ల్లన దెలిసెన్ వినిందితకు శ లవ్యవహర్తమనోబలంబునన్ 91

క. ఇలజదికిలఁబడి పలుమఱుఁ

దలదోర్పుచు వికృతమగువ ధనమున లాలా

జలములు తీగెలుసాఁగఁగ

బలుకు నతండానిగుఱిచి శ పరిచితరక్తిన్.

92

ఉ. ఎల్లరు నెల్లచోధనము ధి లిచ్చి మృగాక్షులగొండుగ్రాని యో
పల్లనపాణి! యే బరమ ధి పావనవంశమునిల్చి కొంటి నీ
నల్లనిరూపు నిక్కమని ధి నమ్మి భ్రువంబందిగాక నేడు వి
ద్యుల్లికాధికాభినయ ధి భూర్వహమాటయెరుంగనితయ్యన్.

ఉ. సన్నపుసిబ్బెమఱ్ గలుగు శ చన్నులఁబయ్యెదకొంగువాలఁగాఁ
గిన్నెరవీణెమోపి శ్రుతి ధి గీల్కొన సారెలు చక్కనొత్తియు
ద్యన్నఖరప్రసూనములఁ ధి దంతులు మీటుచునాలపించునీ
తిన్ననియెల్లు నాచెవులఁ ధి దేనియలొల్కుచవుల్ దలంచెదన్.

ఉ. ఈడశాతిసాతికి హి ధి హి మహిదేవుడు చిక్కనంచు నన్
రాకకుఁ బోసికున్ జనప ధి రంపర కెంపగుచూడ్కిఁ జూచి యం
బూకృతచూచరించుటకు ధి బుద్ధిదలంక కలంకముక్తచం
దాకృతిఁబొల్పునీముఖమునం ధి దమృతస్థితిగాంచిమించుటన్.

ఉ. పుత్తులు లేరె యెవ్వరికి ధి భూమి మదన్వయవర్ధను భవ
త్పుత్తులవంటివారు మును ధి పుట్టరుగాక తదాస్యకాంతి, త
ద్ధాత్రవివృద్ధి, తద్భజయు ధి గస్ఫురణంబు, తనక్తిలక్ష్మి, త
న్నేత్రసరోజపత్రరమ ధి ణియత, చూపఁజొక్కజేయనే.

క. అని తన యాలిని దనయా

లినిగని మఱికాని కుడువవ ధి తె గూడ జలం

బునుద్రావవలె ననుచునన

శనమున నతడేగజొచ్చె ధి జనగహితమహిన్.

97

క. కాగలపుణ్యుడు దుఃఖపు

వేగిగు వహించుట నెఱవోలె ♦ విషమాటవిలో

దూగుచుఁదూలుచు నీరము

లీగుచుఁ దలవాంచి యురక ♦ యేగుచునుండె.

98

తే. నీచమగుమేను పాటంగ ♦ వైచుకరణి

బడి సరోరుహనేతున ♦ పారకరణి

నధమలోకంబువిడిచి య ♦ య్యమరపథము

జూచుటకుఁబోలె దనుతానె ♦ లేచు సతఁడు.

99

న. ఇట్లనుద్దిష్టప్రయోజనముండై బహుయోజనంబులును నిర్భోజ
నుండు నిరంబుధజనుండునై యాకుజుండు పెక్కుదిసంబులకాంతము
హాగహానవిహరముండై యచ్చోట నిశాపతిసత్తుఁ కవాటపుటవిఘటన
పలుచటలనఖరముఖరత్నాభలణాయమాన త్రిభువన భరణిగు సృ
సింహుండు సుసంహృత వైకుంఠనగరనివాసుండైవిజయం చేసియుండు
సపుణ్యప్రదేశంబు బ్రవేశించి.

100

ఉ. చేరువచేరువై కడుబ ♦ చేళిమమై తనుడాయపూర్వసం

స్కారతపఃఫలంబునభ ♦ జద్వృజినావలినాశకృత్సృకం

నీరవదేవనిత్యసద ♦ నీకృతసంగమతీర్థరాజవా

ర్థారల నాడి తత్పరమ ♦ ధామపతి బలుమాలు జూచుచు 105

సీ. ఒకయింత తిప్పవే ♦ యక చూచుఁ బెరిచారి

దలగొట్టుకొనిదుఃఖ ♦ జలధిమునుగు

బిలము తెఱపుమంచు ♦ బృధివిలో జొరఁవాలు

సమధికస్తంభోద్భవము గమించు

దిరియువాడును బోలె ♦ దెసలకుఁ జెయిచాచు

నొరగు నసాంగిబుద్ధి ♦ వొప్పదోగు

హా! హాయితే! యని ♦ యజుచు భార్యగుఱించి
బహువిధానక్తి వి ♦ బాంఘితి బొందు

గీ. జేరఁగారానిదర్శన ♦ స్థితి వహించు
బాడబస్సూర్తి లోగొన్న ♦ పగిదినుండు
దానవారాతి కాఁబూని ♦ తనవతార
దశకమును మున్నె తాల్చె నా ♦ ధరణిసురుండు, 102

క. ఉడుగనిపస్తలఁ జెవులను
గడియలునడ మేను వడఁకఁ ♦ గాలము గడవం
బడమిఁ బుడమివేలుపు వడి
చెడి పుడమిబడియె విగత ♦ జీవుడనయ్యెన్. 103

ఉ. ఈవిధమైన యయ్యధము ♦ హీనపు మీ నపుడెక్కెఁగాక ఘూ
కావలిదావకీలలగు ♦ సల్కలుముంగల మొల్కలెత్త దం
తావళజాలనీలమగు ♦ దండధరానుచ రాగ్నిబలం
బావలదోవలాచి వెస ♦ యాతనవుండనువాఁగి రేగఁగన్. 104

సీ. లలనాధరోష్ఠలా ♦ లాజలాన్వితమగఁ
గోలెమధ్యముపేరి ♦ కులమునెల్ల
వావివర్తనలతా ♦ వావంత దలఁపక
కన్నిచ్చువడఁ చేఁచె ♦ గామవికృతి
జనులు పువ్వగఁ దిట్ట ♦ సడికోర్చి యార్జించె
బశ్యతోహరవృత్తిఁ ♦ బసిడిపోగు
కన్న పెట్టియుఁ దోవ ♦ గాచికొట్టియుఁజంపె
లెక్కకుమగులుభూ ♦ లేఖవరుల

గీ. మఱియు నీరీతికూరుల ♦ మైత్రివడసె
నితరపాతకములుచేసె ♦ నెన్నియేని

వీనిబొదువుడు కట్టుడు ♦ వేయుఁ డనుచు

జమునిదూతలు బాధింప ♦ జసిసి యతఁడు,

105

క. ఆకోశంబానరించె ది

శాకామన్నాదముగ వి ♦ శంకటగతి నూ

త్తుకమమగు నామొఱవిని

సకోధాకమణినిపుణ ♦ సంభ్రమ మడరణ్.

106

(మ.) అమరదోహివిరోధి మున్నచ్చట రక్షార్థంబుగానిడ్లచ
కమము వికాంతివహించి భాస్కరసహ ♦ సక్రూరిమైవచ్చి య
య్యమదూతావళి హావళిదెరల వి ♦ ప్రాధీన బంధప్రతా
సముఖండించె సఖింశితారసిఖస ♦ న్నాహులు దిగ్భాగన్.

క. శీకులును గాండిశీకులు

నై కాలానుగులు గురుక ♦ నపుడరుదెంచెన్

శ్రీకామక పారిషదా

నీకములు సుదర్శనాది ♦ నీరజములతోన్.

108

క. అరుదెంచి జముపురికి జను

తెరువున మరలించి తెల్ల ♦ దీవితెరువునన్

హరిభృత్యులు నడపించిరి

గరుడాచితయానమున ని ♦ గమశర్మాఖ్యన్.

109

సీ. ఉత్తాలఫణిభుగ్గ ♦ రుత్తాలవృంతాని

లాశాంతఘ్నరాంబు ♦ నయ్యె మేచు

ప్రత్యగ్విముక్తాత ♦ పతీభనఛేష

వారితాతపమయ్యె, ♦ జాగుహాళి

సూత్రపతీశదో ♦ ర్వేతద్రదత్తావకా

భృగు భరద్వాజ పృథ్వీకృతస్వప్తివా

గృరముఖరములయ్యె భార్వతలము

గీ. లరుణకిణసహస్రాభి మభిగంబు

సగువిమానంబు పై నెక్కి నిగమశర్మ

తీండ్రబుండ్రక్షుకోదండు తండ్రిబోలి

పరమధామంబునకుబోవు పథమునందు

110

సీ. ఆజానుద్ధిర్బు లైహరిన్మణిమయ

స్తంభబులకు గుల స్వాములగుచు

దివ్యగంధముల ను ద్రోకించి విద్యుదం

కురరేఖలకు జోడు కోడలగుచు

దలచుట్టుదిరిగిరా గలిగి పాండురపద

పత్రంబులకు బాణ బంధులగుచు

సకలంబు వెలిగింప జాలి బాలార్కబిం

బములకు ననుబింబ పజ్జులగుచు

గీ. నాల్గుచేతులు గాంచన నలినమాలి

కలు నెడదకన్న లాస్యపృథ్వీ భలుచెలంగ

గుముదుడనుపేర బరమేశు గొలిచినచిలి

యున్నవాడత డిప్పుడు నోమునీంద్ర

111

తే. పుండరీకుండు శంఖక ధ్వుండు వామ

నూపు కుముదాక్షుడును విజయండు జయుడు

సర్పనేతుడు ననుపార్శ్వ చరులలోన

హరికిగుముచుండు మానసీయతవహించు

112

క. అమృతమయమూర్తి బుధహిత

విమలవిభోద్భాసి మస్మృణ విలసనశుభల

క్షుణ్ణుహితవత్సుడు విధుడట

కుముదానందప్రదాన ♦ కుశలుడుగాడే

113

శా. ఏవంభూతమహాప్రభావనిధిలో ♦ కేశుం జిత్రకేశుమం

దావిర్భావహ సైకమాతృదళితో శ ద్వదేత్యగర్వాంధకా

రావేశు సరకేశసరిన్ గొలిచి ని శ త్యప్రీతినున్నారువా

ద్వేషవల్లభ ముఖ్యనిర్జరులు త ♦ త్నేత్రాధిరాజంబునన్.

114

క. ఆనెలవున సర్ధనిశల

వీనులకుందోచు నేచి శ విధినందనవై

మానికనాయకకృతఘం

టానాదము నృహరివిగువు ♦ నగవుంబోలెన్

115

క. ఆక్షేత్రంబున నృహరికి

దక్షిణదిశ నే వసించు శ రత్నరమణిని

యక్షులతో నీప్రమథా

ధ్యక్షులతో నివేశ్య ♦ రాత్మజతోడన్

క. మాతృవధము పితృవధమును

భ్రాతృవధము గురువధంబు శ ప్రకటించియునో

ధాతృసుత యలిగి సురపుర

నేతృత దెలివొందు నెట్టి శ సీచుడు నచటన్

117

క. కాపున నరులకు దత్తే

త్రావాసమొనర్ప నైహి శ కాముష్మికమల్

చేవలతులగుచుదలకొను

నావుడు నామృదుగుఱించి శ నారదుడనియెన్

క. దేవ భవత్కృప సరమృగ

దేవమహాక్షేత్రమమహి ♦ దెలిసితి నస్మ

దాభవము పశ్చిమోదమేదురి

భావము గైకొనియె జనియె శ భ్రమమౌదమముక 119

క. దైవము తీర్థము క్షేత్రము

నావాచయములు గుహలు శ నడిగిన మీరల్

భావించి తెలుపుతత్త్వము

నావీనుల జానపు మనుపు శ ననుబురవైరీ 120

తే. అనుడు నుడురాజమకుటు డి ధట్లను నృసింహ

తీర్థమునకు భదేశిమ శ దిక్కునందు

సిద్ధమానవవినుతప్ర శ సిద్ధి వెలయు

నాద్యమై ఘర్మపీరామర హాసవంతి 121

తే. తీర్థసార్థావతంస మ శ త్తీర మభిమ

తార్థదశీల జంద్రభా శ గాఖ్య నంచు

నంచు దపమాచరించి ముర న్నందె నిందు

డమరతతిలోన రుంద్రభో శ గాతిశయము 122

ఉ. తైర్థికు లర్థిగొల్వడగు శ దానికి యోజనమాత్రభూస్థలిక

దీర్ఘపదాస్పదం బఖిల శ దివ్యనుతివ్యవహారయోగ్యమి

స్థార్థసమర్థసక్షమము శ నై తమమున్ విరియించు బాతకా

సర్థము పొండరికమను శ సర్థము దూషితరోషభూషణా 123

శా. సక్షత్రంబులకు ఊపాధిపతికి న నాకు దిక్కియామాచరా

ధ్యక్షద్యేషికి భానుపుత్రికి శ మరుత్కల్లోలిసీవేణికి

బక్షిశ్రేణికి బక్షివల్లభునకు శ భాసిల్లు దానక సమ

స్త్రేత్రంబులలో సనూనమగు నే శ తక్షేత్రమిక్షింపగన్

క. “ఇదమిత్థ”మృని యేనును

మది మితిసేయంగనేర శ మాసీశ్వర త

ద్విదితప్రభావ మోపిన
 విధమున వినిపింతు నీకు శ విను దృఢబుద్ధి
 తే. జమునిచెలియలు నిర్జర ♦ తైవలినియు
 బెరసి మెఱసిన నడుచక్కి శ బేరుగుచ్చి
 ఋసులు తెప్పినతీర్థము శ లెల్లబాండ
 రీకపోడశకళ బోల శ లేక జడియు
 నీ పాతక వాతభూ శ జాతహతానలం

126

బాళితాభీష్టపా శ కాశసరము
 విషధిరాట్పర్యంక శ విహరణస్థానంబు
 నిఖిలపుణ్యక్షేత్ర శ ముఖముగురము
 సమదస్మదాదివా శ నామరున్నాధంబు
 నర్జితాశులపుణ్య శ వైజననము
 తైత్తిభిన్నగరయా శ తావరస్థానంబు
 వాస్త్వానసామేయ ♦ వైధవంబు

౮. నె. నంకు వామదేవ శ వాల్మీకి నరతంతు

గర్గ గాధిపుత్ర శ గౌత మాత్రీ
 జహ్నుజామదగ్ని ♦ జాబాలి హైమిని
 ప్రికరంబుపొండ శ రీకమనసు

227

మహాస్థగర

కనసి గొడ్డాలిపిడ్డన్ శ గగనకుసుమమున్ శ గల్గసి రాయిమాటల్
 విససి ముక్తుండు పెండికో విపులబాడమనీ విండివా పాండురంగ
 వనిజానఃపుణ్యజన్యవ్యవహృతి గనవేనంకదుష్పంకశంకల్
 ఎనరాశింజొచ్చునల్లెవడివడియుడగున్ ♦ వారిజభూణనూత
 తే. ష్రితి గురుక్షేత్రముఖమహా శ క్షేత్రతలము
 లందు జేయన నశ్వరం శ బగుచు నిగుడు

దురితతతి గిట్టి నిజశక్తి ♦ దునుముఁగాన

మేటియాక్షేత్ర మొకపరి ♦ పాటిగాదు.

129

క. దాన స్నాన నిధనఁ వాః

పానాదులఁ జేయనెట్టి ♦ ఫలములు పెఱవో

నొనవి సకలముజేకులు

హూనవులకు నందు నిమిష ♦ మాత్రమునందున్.

130

గా. భర్మస్తేయము బ్రహ్మహత్యయు సురా ♦ ప నం బగమ్యారహ.

కర్మంబుఁగృహదాహ ధేనువధవా ♦ కృపితుష్ట్యముల్ మున్నుగా

దుర్మార్గులృచరించుచుష్కృతతుల్ ♦ దూలున్ మృగేంద్రధ్వనిన్.

మార్మముల్ వడు జేటిమూకలన న ♦ న్నమంబువాక్కుచ్చివన్

సీ. ఉరసిజాదృతనిణ ॥ సరసిజాననురా

పూర్వకోటిగ మహా ♦ దృతచరిత్ర

గజజైరి వాహను ♦ గ్రాదేవి పశ్చిమ

కోటిగ లస్తక ♦ కోడనీమ

భువననాయకి గాఁగఁ బొగడొంది యోజరా

ర్థము విస్త్రప్తీయఁదద ♦ ర్థంబునిడుపు

గలిగిన తక్షేత్ర ♦ కార్మకంబుధరించి

జగదేకధన్వి శ్రీ శార్గపాణి

గీ. తీర్థశరములు దొడివి యు ♦ దీర్ఘకలుష

విషమలక్ష్మ్యపరంపరల్ ♦ విలుగ శేయుఁ

గాన నదియు శరణ్యమై ॥ దీనుమిగులు

నైహికాముష్మికాకాంక్షు ♦ లగునరులకు,

132

తే. ఆత్మనామనసచ్చతు ♦ రక్షరముల

యందఁ బురుషార్థములు నాల్గు ♦ ననగి పెనా

తలలుముదిరినదురితదం ♦ తావళములఁ

బాండరికంబు హరిలీలఁ ♦ జెండివైచు.

133

శా. ఆక్షేత్రగిబుననుండు నట్టనడుమన్ ♦ యత్నాక్షకేళి రతుం
డక్షోభ్యు డజరు డనాదినిధనుం ♦ డత్నామరత్నామయు
డీత్నామాత్రకృతాఖిలుండు ననశ ♦ క్షీనుడు కృష్ణుడు పృ
త్యక్షంబై యనుడు నురున్ముని యుమా ♦ పాణిశుదోనిట్లను
క. అమృతమయ్యెడు నిఖిలజ

గద్యోతుడు యోగిహృదయ ♦ గమ్యుం డచ్చో

నుద్భవమొగుట కీకన

సద్భవా నొకపు సుహృ ♦ సత్తత సనుడు,

135

ఉ. ఆ పురవైరి పల్క గల ♦ హరి గుణేశయనాత్ర) విచ్చు మున్
ద్యాపరముజ్జగిల్లుతఁ ♦ దాతుడు శాంతుడు హృద్విపక్ష శి
క్షాహునక్తివిష్ణునద ♦ సాభ్యతథ్యమునై బవించె ని
ష్వాపుడు పుండరీకుననుభాగ్విహ్ని యడొక్కరు డక్కజంబుగన్
సీ. పాతకాలులఁ బాచ ♦ బాగాళముగ శేయు

గనుగొన్నమాత్ర) మో ♦ తుంబునొసఁగు

మమ్మల్లు పుష్కరం ♦ బునకు కల్మష పం

పకు నిది యడదగుం ♦ గ్రహమహిను

లింగసరఃపాత్ర) ♦ బింబమై పర్వ స్వ

ర్గద్వారమునకంతు గరముమేళి

యగుజంద్రభాగ మ ♦ హాపుష్కర్ణితట

బునఁ జూత ఖడ్గార ♦ పనస జంబు

గీ. కాంచనయుతంబు నృత్యచ్చి ♦ ఖండికూప

దిష్టబరపుష్ప గాయద ♦ భీద్రజాప్త

మలస కల్వార పవన న ♦ హృగ్గిదటము

నైన యాశ్రమమరించి ♦ యందునతమ.

137

సీ నిండుమనంబున ♦ నుండునారాయణు

డెఱింగించెనో నీట ♦ వఱలునునికి

నొసలిలోపలిచక్కి ♦ నెసగు చంద్రుడుదిద్దె

నో మింటవేగెడు ♦ దీమసంబు

మూలాలవాల స్థలి ♦ లేలిహాసంబు

గొలిపెనో పవనంబు ♦ గోలునేర్పు

కమలంబు లిరుమూరు ♦ గఱపెనోసూర్యావ

లోకనంబునకాత్మ ♦ లోగను ధృతి

గీ. యనఁ దత్తత్క్రియలయందు ♦ నలతలేక

భూరికైవల్య సామ్రాజ్య ♦ భోగకాంత

గాఢవిష్టాచరక్తి ద ♦ పంబొనర్పు

కుదిచి ముల్లోకములును గ ♦ గోలుపడగ.

138

గీ. భక్తిసంయుక్తియను పోత ♦ పాలనొయ్యఁ

జెట్టుకట్టుచు మునిశాఖ ♦ నిట్టచూప

నిజమనోమార్గసంపన ♦ స్మిలవర్ణ

కైతవంబున లోఁ జేగ ♦ గలయ నూరె.

గీ. పుండరీకాఖ్యుడగుటనో ♦ పుండరీక

నేత్రభృంగంబు తనలోన ♦ నెలవ్రకొనగ

క్షీతిసురేందుడు తపమిట్లు ♦ చేయుచున్న

కాలమున నేగె ధర విష్ణు ♦ గనుగొనంగ.

గీ. డెందమునఁ బుట్టునలత ము ♦ కుండువలనఁ

దీర్ఘనూహించి చనుమహి ♦ దేవికొసఁగె

గలశపాథోనిధానంబుఁ ♦ గన్నుగవల

శెలివి బలితంపునమృతన ♦ ర్తియునుబోలె.

141

సీ. నీరజోదరయోగ ♦ నిద్రావరణసీమ

చతురంబు సితసామ ♦ జప్తభువనకు

పాల్కుబ్ధాపహ్ని ♦ పాకల్పనము సూతి

కానికేతనము పు ♦ ష్కరసదనకుఁ

గామధుక్సంధాన ♦ నీమధ్యదేశంబు

రసనతీ దేవతా ♦ విసరమునకు

నోతభివ్యక్తచ ♦ కోరదృష్టోత్క్రిబు

మారురాస్థాన మ ♦ మర్త్యహరికి

గీ. కాయమాణంబు బలిగ్మహం ♦ గణనస్థకు

సకలవాహనలకు ౭ నా ♦ శోకపదంబు

సారలోహరిగము భూభృ ♦ వైరిబద్ధ

బుద్ధిఁగ రణించియున్న దం ♦ భోళికల్పి

142

చ. అమితపిశాచ భగత్తిపు ♦ రాంతకుఁ డొందిన రాజశేఖర

త్వముఁ జెనుగొల్లఁడమృతుఁడూదాలుచు ప్రీతిభావమున్ మరు
త్కమనులు కూటిచేదలటు శ గాక సదా యమృతాన్నభోజితా
కృమము సుధాభిషుణ్యమునఁ శ గల్గినవంచు నుతించులోకమున్.

ఉ. ధేను గ జాశ్వరత్న సుద శ తీ ప్రియుఖాఖిలవస్తుకోటివై

మానికభర్త ముగ్ధనియు శ మచ్చరమారఁ బయోధిలోత్తుగై
కొననెనకొల్పెనో బలు శ మొగుళ్ళవిప్లవకరీషసిండిరే

ఖానిభవృత్తి నజ్ఞెలుగు శ గాకలనీ రవిద్రావ నేటికిన్. 144

శా. అంతర్మగ్నదిగంతదంతికటని శ ర్యద్రావధారారు గా

కాంతంబుల్ నిజవేగభగ్నవపురుగ్గోగ్రాహముల్ మేఘుఘో

హం తే నాసివిశంకటధ్వనులు నా ♦ గావాసగాహుల్ పయ
స్సంతానంబులు గొలుపాలకడలి ♦ జాగ్రత్ప్రచారంబులై
శా. మాణిక్యంబులు మున్నగానిగుడుభా ♦ మృద్భంగసత్వంబు ల
క్షీణశ్రీగెరలన్ జలద్విపకర ♦ చ్చిన్నప్రవాళదుగ్ధము
శ్రేణిం గర్వముడిగ్గి యార్యదవసం ♦ శీర్ణంబులై కానన
ఘోణుల్ వోలె డలిర్చునిచ్చలుసుధా ♦ కూపారపారస్థుల్
క. తరుణప్రవాళశోణ

146

దరతలమై శంఖచక్రి ♦ ధృమైవరపు
మృరపుమృలమై హరికర
సరసీరుహ మరగి గలశ ♦ జలనిధిచలగున్

147

తే. నూత్నవీచుల సముపోశ ♦ రత్నపుష్ప
నికరనిబిరీసమగునీరు ♦ నిచి నెచ్చి
యభివేలాసమాభ్యాగ ♦ తాతురాచ
తార్థులకు నర్థిబాదార్థ్య ♦ మాచరించు

తే. వార్ధి నానర్తగర్తహి ♦ వర్తులగుచు
నుదరరత్నంబువులు గగ్గిమ్ము ♦ త్రిదసులమరి
తరులు హాకుగ వన్ముల ♦ తలము లమ్మత
సేకమున వెండి చిరించు ♦ చిగురులక

149

ప. ఇట్లగణితగుణాభిరామంబగు సమ్మోహనమునకు సాగ్రామభీయం
డునుం బోలె బెనువాలుగంటలు గనుపట్టి కుశలభటవిముక్తం
బగు విశిఖింబునుంబోలె నెల్లకంఠపులనుమీరిపాటలస్ఫురితంబై
జరవిలోచనంబునుంబోలె నీరుపావలం బొడువుటగలిగిపేదవడి
నపుడమివేలుపుంబోలె బలియింటివాకిటనడంగి వీరభద్రగదా
విదారితంబగు పూషార్కువదనగహ్వరంబునుంబోలె బలువరుస
బిగి డెరల నొరలి మతంగకులకస్యకయుంబోలె బలుకందగు

నిలుకడ దాల్చి విభావరీచిరామసమయంబునుంబోలె వెల్లదీవియ
 లమించుటకు గుఱియై మఱియు నొక్కొక్కచోట గుముదో
 దర విశదంబులు నొక్కొక్కయెడ నీలొత్పలమాలికామేచకం
 బులు నొక్కొక్కడ శుకచంచూపుటపాటలంబులు నొక్కొక్క
 చక్క శక్తిశబరోదరంబులు నరుణోపల పట్టంబుం బొట్ట
 పెంచుచు నిట్టలంబుగమిట్టించు వేలానిలసముద్భూతనూతనశీకర
 నికరంబులవలన సలినభవాండలునకు గర్పూరకరండభావంబు
 నుత్పాదించుచు నుత్తాలకాలస్కంధపలాశకులాసితద్యుతికూలం
 కషంబులగు బాలశైవాలవల్లీమతల్లికలనల్లిబిల్లిగొనునుల్లోపపు
 వాళ శాఖాశిఖిలవలన నుదవాసక్లేశంబున నుడ్డుకుడిచిపెలుపటి
 కిం బుటమెగయుచును ద్వామధూమధోరణీవ్యాజంబునం దలలు
 వీడ నీడాడంబూడమాపు నిబడబడ బానలకీలాకలాపంబులశంక
 నంతురితంబు సేయుచు సలిలకరటి చటులతరరదనశిఖరవిఘటిత
 గర్భగిరిగైకసంక్రమణారుణంబులగుమృదుసముదితరంగ కిశో
 రంబులచేరి బిహితావకాశంబై లక్ష్మీనారాయణశరీరారూఢవి
 స్మయరఘుస్మృత రజోరంజితంబును తదీయవిలుంత నాఃకృతప్రి
 ఙ్గాపీడనంబునగుతలిమతలింబువిలసనంబు వశీకరించుచు సాత్వి
 కుగ్రియ విధువిజృంభణముదితంబును బంటకారుపగిదింబసన్న
 శరీరంబును సత్యలోకంబు నాకృతిం గమలభూయిష్ఠంబునువిలా
 సిసీకరంబుకరణి వివిధమణికిరణపుంజరంజితోర్మికంబును బరబ్ర
 హ్మంబువిధంబున సహార్యపదంబునైయెదవునాటవకడలిపుడమి
 ముద్దియకు దద్దయు బ్రియంబు పుట్టించె నిత్యైతంగున 150

ఉ. ఎన్నగ నింతరత్నచయ † మంతగభీరిమ యింత దానసం
 కున్నత యింతశుద్ధియని † బ్రహ్మయనోరుమెదల్పలేనియ

త్యున్నతిగన్న పెన్దలి ♦ నత్తితమై వెలిదివి చెన్నగున్

వెన్నెలయేటిలోన బ్రభ ♦ వించినకప్పపుగొండకైవడిన్ 151

శా ధూతాతంక మవేతపంకము బుధ ♦ స్తుత్యంబు నిత్యంబు వి

ఖ్యాతం బాతపశీతవాత సహ సాం ♦ దాన్సందయోగీంద్రసం

కేతం బాతతభూతిభూతిలకల ♦ క్షీకారితోరంబునై
శ్వేతద్వీపము దీపితంబగు జగ ♦ తేనైత్యకభవోన్నతిన్ 152

ల. వె. వణకుగుబ్బలికిని ♦ వైహార్యశృంగంబు

మొలచినట్లు మిన్ను ♦ మోచియున్న

తెల్లదీవియందు ♦ దీపించువైకుంఠ

పురము కనకపవ్ర ♦ పరివృతంబు 153

ఉ సారసువర్ణసీరమయ ♦ సాలవిశాలము సీలవర్ణసం

చారచమత్క్రియాచరణ ♦ శాలియునై పుపిచెన్నగునమహా

మేరుప్రకౌగిటం బాలుపు ♦ మీఠీ మహాత్కటకూటసంచర

ద్వారణరాజమై సొబగు ౧ చాల్చినరోహణశైలమో యనన్

సీ. త్రైవిక్రమాంఘ్రిమున్ ♦ తవిలి వీశినపద్మ

జాంఘండనులీల ♦ సలరుగోట

పలుమాలు గమనాధి ♦ పతిపూని డించుమం

దరములభాతి సా ♦ భములుపెలయు

నిజవిహారార్థంబు ♦ స్మహరియై హరిచేయు

ససతులో యన గేళి ♦ వసములెసగు

శాంబరీ మత్స్యసం ♦ చారోచితాపర

శరధులక్రియ బద్ధు ♦ సరసులమరు

గీ. సఖలభువనాంతరాళపు ౨ రాధిదేవ

తా విరాసంబుతత్సేవ ♦ కైవసించు

సరణి జూహట్టునురు సర ♦ త్వచయపూర్ణ

రాజవదనలు వైశుంత ♦ రాజధాని

155

సీ జలగిహీచీవాత్వ ♦ జలిదాకేగా యని

యక్కున సందంద ♦ మలమి మలమి

పామ్రుత్తయాకొత్తి ♦ కాంక్షి బాంధెగా

యని సన్నపొత్తుల ♦ నునిచి యకచి

వాపోయి బాపోయి ♦ పనినాశి యాకట

బెగడెగా యని యుగ్గ ♦ పెట్టెట్టె

పెనుజీకటుంగ్రమ్మ ♦ వెక్కుటననియుచి

వెలచెగా యనిపుల్ల ♦ విడిచివిడిచి

గీ. మంచలక్షముపుట్టు ♦ మచ్చ నాదం

నేత్రములువిప్పనట్టియూ ♦ నేతుగిగు

నటలనేతెంచి నెన్వరి ♦ కాదొయనుచు

విలయహరి తెచ్చి పెనుతు ♦ వ్యోసతులు

156

ప. మాయ సప్తరంబు పలుదెరులుతిరిగిపట్టుట నాగేటస్థలంబును
 సర్వసపదేంబునూ బోలె తెన్నుచూరిగలిగి గజగ్రహణసం
 విధానంబును నుగించుకొలె పెక్కుకట్టలంగనుపట్టికురువంద
 మందిరంబును కన్యపరావీర్వకులబోలె హరికి గిరిగుహయును
 మాధవునకు నుకవన విశంబును చక్రీకి క్రీభిగడతరుకోటరం
 బును వై యడరం బునమినిపనసాలుగంటి తడవుమెచ్చుచుం
 జొచ్చి వియచ్చురసాభిధబంధురంబు సిస్సగళంగారతరంగితంబు
 నగు రాజమార్గంబున జనిచనిముందట నేత్రనిస్సహితజగత్త్ర
 యంబునుంబోలె బిహువిధజనాకీర్ణంబై యుద్ధిర్లవైభవంబున
 వర్ణింపందగి బ్రూదారక ద్వీరదంబు చందంబున వలభిదా
 యాధోపభాగంబును జాంగలక్షేత్రంబువైచిత్రీయవనితామహి

తంబు నాటకసంధానంబునకై వడి శుద్ధమిశ్ర విష్కంభ సంభృ
తంబురుదధీచి శరీరంబుకరణి సురభిగోమూఢావిధంబునై యొప్పు
గూఢపదతల్పు దివ్యభవనంబు దళిసి విరసజనహృదయంబులం
దగులువదనిబ్రహ్మవిద్యయుఁబోలె నాహ్వానకారంబున సప్
కత్యూతరంబులతిక్రమించి ముగదట. 157

సీ, ననసుధా పరిపూబు ♦ నివహ ముజ్జ్వలువోట

మోఁగుఁబుత్తడికోట ♦ ముచువోట

నిగిడియోఁగులకెప్పు ♦ నెలకట్టుగలవోట

గల్వకావి తాగు ♦ క్కమ్మువోట

చలగుఁబుమ్మెలక ♦ క్కమ్ములకెచువోట

నెలకులకొలకులు ♦ గొలకుచువోట

గూఢర్వగూఢర్వ ♦ గంభీరుచువోట

నగున కేళకములు ♦ గొలువోట

గీ. బరమయోగిచక్రేణ్వి ♦ స్ఫురసమాధి

సౌఖ్యసావదనిగమాయ ♦ సహానాయ

స్థితి మలకించువోట న ♦ కేషభవన

వివిధస్థర్మంబు లావిర్భవ ♦ విచుచువోట

258

క. బహుయోజనవిస్తీర్ణము

బహునాగీజనయుతంబు ♦ బహువిధమహి మా

వహము నగునొక్క కేరీ

గృహమున నానందకోరి ♦ కితమానసుడై

159

మ కలదోకంకణర్పూకృతంబుల మరు ♦ త్కన్యత్ సుధాబిందుపి

చ్చిలసీహారమయూఖమిబసదృశ ♦ స్విన్నానవశ్రేణి వ

ర్తినోయ్యయ్యననాపనాగుఘభృ ♦ క్షేప్రిభోభిక్షకలచ్చిని

ట్లలపూజనన బోలు మున్నోరగుము ♦ డాచేసియులూసియె 160

క. దీపించువానిఁ దిగ్భవన

దీపకుండగువానిఁజుంద్రఁ దినకరమయవీ

తూ పాతదళితనిజభ

క్రాపద్ధావృతప్రవాహుఁ డనదగువానిఁ.

161

తే. నగవు నురువులు మణిపూర డ నలినహంసి

కుంతలగ్రాహములు నేత్రఁ కుముదరుచియుఁ

గలుగు తనుకాంతికాశీందిఁ గన్నతరుణ

తరణియునుబోని యురముర డ త్నంబువాని.

162

తే. పుండరీకతపోజాత డ భవనపీఠ

విన్నపముసేయు నజునంస వీధిఁ గేలు

సాచి హేమాద్రికంధరా డ సక్తమేఘ

మాలికంబగుగగనంబుఁ బోలువాని.

163

తే. లలితలక్ష్మీనభాంకుర డ లాలనమున

గమకహారదళగంధి డ కేరవమున

నతులనై పథ్యరత్నచం డ చాత్రపమున

నొప్పుమీరిననునుసేస డ కొప్పువాని

164

తే. ఊరుయుగళంబుమీద జె డ లవ్వరునడిమి

దానవంబునెపంబున డ దనుజసదన

నిర్మిత స్తంభసంభవ డ నిజపురాణ

పురుషహరిలీల దెలిపెడు డ పొలుపువాని

165

తే. అభినవాయాతు దనపుత్రఁ డ నజనిగాంచి

నంతసంబున నాభివే డ శంతజలజ

ముద్బి వెలిగ్రాయు పుష్పాడి డ యొకపు నెఱపు

హాళదిచ్చట్లంబు కటిసీమ డ నమరువాని

166

తే. అడుగునడుగుల బాడముచి ♦ హ్నుంపుమీల

మేనిచిప్పలువోలెనా ♦ నా నిలింప

కనకకోటీరహీరాగ్రా ♦ ఘర్షణమున

మెలుగువచ్చినసఖపక్షి ♦ మించువాని

తే. ఆద్యు బ్రణవస్వరూపు వే ♦ దాంతవేద్యు

మోక్షవిరోధదేష్ట ని ♦ ర్ముక్తజనను

విష్ణు బ్రహ్మవిష్ణు నిత్యువ ♦ ర్విష్ణు గాంచి

మౌక్తికీ నారీజనోచితం ♦ బుగ ఫరితీ

168

క. మౌక్తికీ వినుతించె దనమది

సెక్కినునెగులెల్ల నేల ♦ నెలతుకకన్నీ

రొక్కొక్కబొట్టు మెలుగుం

తెక్కుల దిగజాణ గోర ♦ జిమ్ముచు హాకిన్

169

క. బలువేగునొప్పి నిమ్మై

నిల పలికినవలకుకతన ♦ హృదయమా గలనెన్

నలినోదరునకు విలయా

నిలయాతాయాతచలిత ♦ సీరధివోలెన్

170

వ. ఇష్టిధంబున నమ్మధుమధనుండు వసుంధరమీదంగల కనికరం

బునం దరంగితంబగుసంతరంగంబు తదభిరక్షణంబున కభిముఖం

బుగావించి యటమున్న యకాండప్రళయంబగుపుండరీకుతపోద

హనంబు దురవగాహంబును దీర్ఘవనదాహ దోహదోహశంబు

నగునని విన్నపంబుచేసి డాసియున్నవిరించి గించిత్ప్రహసితాన

నుండై కనుంగొనుచు

171

సీ. శాంభరీకచ్చపే ♦ శ్వరకంఠసందీప్త

తాపింఛవల్లీమ ♦ తల్లియనగ

బవనపారణపతి ♦ స్పాటిక స్తంభజం

భద్విషన్మణిసాల శ్రీ భంగియనగ

సశసవరాహదం ♦ ప్రాఖనిత్రోహోత
 కనకాక్షసునకాల ♦ ఖండమునగ
 గకుబంతకరివర ♦ స్కంధసింధుద్వీప
 సాంసారికాసిత ♦ హంసియనగ

గీ. భూరిభూదృచ్ఛిభోద్యస్త ♦ యూరియనగ
 నృగు భగీరథ భరతాది ♦ నృపభుజాగ్రి
 ఘటితకాలాగరుస్థాన ♦ కంబనంగ
 దగువసుంధర గృహ బల్కు శ్రీ చైత్యభేది

172

శా ఓయంభోరుహపత్ర) నేత్ర) మది నీ ♦ యుద్వేగమున్ మాను నై
 తేయప్రియస్పృహన్వవాయముల మ ♦ ర్థింతున్ భవద్భారమున్
 గాయన్తోయుచుజేయుచున్సుఖులగా ♦ మద్భక్తి యుక్తాత్ములన్
 మామూమానుషమూర్తిపై పొడము నా ♦ నాపక్తిమక్తిడలన్.

సీ. కూర్మ సింహరావి ♦ దాటితిద్విషకుంభ
 కూటముక్తాశుక్తి ♦ గోస్తనముల
 బలుగదాపాతని ♦ ర్భగ్నసైంధవశిర
 స్సృవదస్రకుంకుమ ♦ స్థానకముల
 శరూసరస్వకేతు ♦ సౌవర్ణకింకిణి
 కుసుమగుచ్ఛచ్ఛటా ♦ గుంభనముల
 ముసలమద్భితపదా ♦ తిసహస్రీభూషాన
 వీణరజఃపటీ ♦ వేల్లనముల

గీ. విజయలక్ష్మికి నైవధ్య ♦ విభద మొసగి
 చటులరోషకషాయితా ♦ శయవిరోధి
 యూధమనకిమి హేతు ♦ యుద్ధ కేళి
 నేలి సీకితునానంద ♦ మోలతాంగి

174

వ. మత్కృతంబులు మదీయరచితంబులు నగు నగణితాహవక్రీడ
నంబుల సకోధవిరోధివధం బానరించి తదీయకంఠనాళకరాళ
రుధిరధారాసారంబుల నీకుం దాపోపశమం బాపాదించెదపాప
కారినిరసనంబు నాకు నవశ్యకృత్యంబగుట యెఱుంగువే యు
త్తరంబగుభవద్భారంబు తొలగించుటయశాను. సముత్పాదిత
త్రిభువనోపప్లవంబగు పుండరీకతపోదహన విహారంబుచారించు
తలంపునున్నయది. యిన్నలున యిప్పు డిటమున్న తన్నిమిత్తం
బని పనివిన్ననాడు ఎన్నికదినంబులన్నియు శుభోదర్శకంబు
లయ్యె నని పుడమిపడతి యడ లుడిపి సగౌరవంబుగా వీడుకొ
లిపి పరమపురుషుం డంతర్ధానంబునొందెశతానందుండునుపానం
దంబుగ యథాస్థానంబునకుం జనియె నిట్లు

175

ఆ. వె. పుండరీకుతపము ♦ భూదేవిభారంబు

ఫలమునంద జేయ ♦ దొలగదోయ

గోరి మర్త్యుడయ్యె ♦ శ్లోపదార్థమై

పురుషనరులు వికృతి ♦ పొరయ్యుటోప్పు

176

సీ. ససుమతీభార ని ♦ రావహోన్మ్యక్తుండు

స్థితి రూద నా ♦ స్వయంపయోధి

దేవకీపసుదేవ ♦ శేనధి నందమం

దిరరసా గావాస ♦ పరభృతంబు

పూతన పాణిసం ♦ ఘాతవాహినిలాహి

శకటాంగవిఘటన ♦ చెలలబుద్ధి

సమదత్ప్రణవర్త ♦ సంవర్త సమవర్తి

పాతితార్జునపాద ♦ పద్వయుండు

గీ. వత్సహృత్సాయకం బధి ♦ వ్యధితబకుడు

మర్దితాఘండు కాళియ ర మానభేది

సిష్టురాసలపారణ ♦ నైష్టికుండు

కృష్ణుడౌశిత్రలోక వ ♦ ధిష్ణుడలరు.

177

సీ. కనుగట్టి గాంగేయ శ గర్భ డాఁగురుమూత

లాడించె వత్సప ♦ హరణవేళ

నాలమదలబోవ శ శైలమెత్తెనిపూన్నిఁ

గేలిమై కందుక శ కీడసలిపెఁ

బాటించెఁ గంబాల ♦ యాట రాసకీడ

నాభీరభీరుమ శ ధ్యాంకపాళి

వెలయించె యత్నాత్మ శ విహరణం బలకాధి

రాజుకింకరశిరో ♦ రత్నరాజుఁ

గీ. దన్నుబిల్లాడె సంగుష్ఠ ♦ దభితసర్ప

తనుసుదర్శన మపి ♦ ద్యాధరేంద్ర

కశపజతరచ్చలమున న ♦ గోబాడుదాను

నందసూనుండుబృందావ ♦ సంబునందు.

178

ప. ఇన్విధంబున నమ్మిధుక్లెటభవిరోధి మాయామానుషవిగ్రహం

బు సంగీకరించియు నమానుషంబులగు విక్రమవిశేషంబులం బ్ర

వర్తించుచుండె. అంతనటమున్న యవ్వెన్నునకు మనఃప్రీతనంబు

గావింపందలంచి విరించి నిఖిలభవనమోహినియగునొక్కశక్తిఁ

బుట్టించుటయు నమ్మిత్త కాశిని తనాదేశంబుననందుమఱిదియగు

శతగోవుండను గోపాలునకుం గూరిమిపుత్రియై పెరుగుచుండె.

అంత దంతావళి మరాళ శిఖావళి గమనంబులగమకంబు దమ

కుం దొడవగుచు నిగుడునడవడుల బెడంగారి బంగారంపుమెట్ట

కెందమ్ములకు నెత్తురుంబొత్తుచుట్టంబులసం జూపట్టు చిగురుటడు

గులును, దారలగౌరవంబును ముత్తియంబుల కొందఱుకును

జంద్రమండలంబునఖండలావణ్యంబును నేవగించు చరణనఖము

కురంబులును, మకరధ్వజ శరణ శాలిగర్భ గోపుర్ణ కాహళా
సందర్శింబుల సౌభాగ్యంబునానరించు చిలువోడలును, వలుద
తనంబులు సలపందనంబులు నిద్దంపుడనంబులు తద్దయుంగలిసి
కరిక రాకారంబులై కరభనిభంబులై కనకకదళీమృగులంబులునైన
మెందోడలును, కరటిశీరః కఠినంబును రథాంగరమాధురంధరం
బును పులిసఘనంబునగు జఘనంబును ఆవర్తనర్తులంబును ని
తాంతపున్నాగ లతాంతకాంతంబును సతిగంభీరంబునగు నాభీ
సరోవరంబును, ఆసితబిలేశయ బాలికంబునకు నేకలియై చలిచి
మచాలునకుంబాలికయై శైలావల్లికిందల్లియై చెలువారునూగా
రును, ఆగడపలు గదియనైచి పీచీరేఖలంబోదోచికుసుమనా
రాచు కేళానూరింగలజూచివా సోదనంబులం బ్రతిఘటించు త్రి
వివిభాగంబులును, కమలకోరక కనకకలశ కరికుంభ ప్రమఖం
బులగునుపమాద్రవ్యంబులకొవ్వడంచితచారింబిపిక్కిటిల్లిపెరిగి
నిక్కికక్కసింబికవజక్కవలం జెక్కువలలంబెట్టుమం జూపట్టుదో
ర్మూలకూలా కమంబులగు కుచలికుచంబులును, ప్లక్షవల్లవవల్ల
భంబును చపేటపుట పరిస్కృతంబును సగువేదీమస్యనిభమధ్యం
బును ఘోషిణాఫలక భాసురంబులునుఃతాంబూలీదళితరుణంబులు
నునైనిగనిగనిపసిండితగమంబెగమకలమూలాంబులును, కందర్పక
ళలచెచ్చుసంబూవుకెత్తులయెత్తునసోగఁ తీఁగల బాగునలంజగలిగి
నంబుజంబులును, కలువకకులచెలుపున బోకమీరు వాలారుకొ
నగోరులును, పవడంపుం జివురులపగిడిఁ గలరక్తాంగుళిప్రవాళం
బులునుంగలిగి నెత్తురుట్టిపడుకఁగెతలంబులును, కంబుబిహ్వ కావ
హంబును క్రీముకతరుకమనీయంబును కోమలాంసులాతమమ్ము
కుఱి మోహనంబునగుకంధరా భాగంబును, సమ్మిశ్రితఘోషలద్వ
యశోభాద్వైత నిపిడంబగు చుబుకంబును, చెక్కెరలధిక్కరించి

తే సేలంబోనాఁడి చెఱకురసంబుల నిరసించి మధురిమ నమరునధర బాధుజీవ ప్రసూనంబును, మొల్లల నుల్లసంబాఁడి యాణిముత్తియంబుల నుత్తరించి సుధాబింధువులఁ బలువరుసలసరసంబాడుపలువరుసయు. సంధ్యారాగరంజితంబగు కళా - జరేఖపొత్తు వడయు నుత్తరోష్ఠపుటంబును, పరిస్ఫుటనాసికాసుగంధనిశ్వాస ధారాఘోరణీ నిశిత మార్గంబుచుంబోని యయ్యార్థోష్ఠ్యబింబ ఫలంబుమీఁది నిమ్మ భావంబును, సూనసాయకుదోనివిల్లును పల్లవకరవాలులాంగలాయుధంబును సామివికసితచంపక కోరకంబును నువ్వుంబువ్వును నవ్వుచు నివ్వటిల్లు నుల్లక్షితనాసికాశిఖరంబును, చితమయ్యాఘరేఖా సఖంబగునోసలును నింబకిసలయంల కపనయాబొందించుముక్కును, సరాటి మొక్కు-మొదలియాకు నెక్కుల నెక్కు-సక్కుంబు సేయుచుగాయజుసిగిణులవంగడంబగు నెలనంకకన్నుబొమల కొమలును, చకోరంబులప్రకారంబును జేరలతీరుచు సార సంబుల దారసంబును మీలమేలును మెఱపులయెఱపును మరుసూపులకోపును నుత్పలంబులయొప్పును కైక నంబులకొరవంబును నేణనేత్రంబుల నైచిత్రియు విసూత్రితంబులుగా వించి మించుశ్రీనణపుటకూప పతయాఘవులగు విలోల విలోచనంబులును, దిర్వణంబులదర్పంబును సరోజంబులయోజయు సుధాకలశంబుల పిలససంబును నంబురుహాబింబంబుల మదంబుచుంబోపించి యశేషకళాకలాప పాణింధమస్వర భాస్వరంబగు నదనవలయంబును, శ్రీకారంబుల జోకయుఁ దొమ్మిదింటి లెక్కలయొమ్మికయు మోచుగు విరులసిరులును బోసరించి వాసివడయశ్రుతిస్ఫులికలును, నిష్కలంకంబులైనిబిడంబులై నిద్గంబులై సీరంధ్రంబులై సీలంపుగుంపులసాంపు లామతించు మంచి నెఱికురులును, గలిగి

పలరాజునెత్తపలకతభుకునంగనుపట్టువీపున నేపారియాపారిజా

తామోదమేమరవిహసంబులభాసిల్లి వెండియు

179

ఆ, వె. వివిధయువతికోటి ♦ వేమఱుసృజయించి

యవ్వధూటి జేయ శ సజుడుతలచి

కేలుదోయిగడుగ శ వేళ్ళుల తుదనంటు

జలకణంబులేము శ సతిసఖాల్చి

180

శే. అంబుజాననపెందొడ శ లరటులగుట

దానగలిగిన లావణ్య ♦ నూనభరిము

వలని వైజ్ఞకు లొకరెండు శ నాగ్రిలిజోర

గిలబడినరీతి మీగాళ్ళు శ లలరుసతికి

181

క. మదిరాక్షీజును లంగజ

గదలగు నుమోసెగావు శ కామబుధులై

న్ననకువడక గీపెట్టక

పదనుదిపిసి రాగిదేళి శ పలుకకయున్న

182

శే. కిరీకరంబులు త్వన్తోష ♦ కల్మషంబు

సపనయింపంగ సతియారు ♦ తైపాహమియు

బుష్కరంబులతగులంబు శ బూనె చరణ

దంభమున బూర్వవాసన శతలగు తెల్లు

183

శే. బిసరుహాసనకటిసిమ శ పృథిః యగుట

నిక్కమటుగాకయున్న బై శ నెలవుకొనునె.

కాంచియును మధ్య మాయయు శ గిమనాభి

లక్ష్మీయు చాగ్గనవతియు స శ లక్షణముగ.

184

శే. సకియనాభియముననుండి ♦ జవ్వనంపు

బాలకృష్ణుడు వెడలింప ♦ బయలుపడిన

కాళియధణిందుఁ జేమొ రో ♦ మాళి మధ్య

విష్ణుపదమున నణగిన ♦ విధముగలిగె

185

ఉ. మానవతీలలామతను ♦ మధ్యమమఁ గజ్జవైరి కుల్కిత

ద్యానమరున్మదావళము శ యశావనపుబొదరిల్లుదూఱగా

గానగవచ్చు కుంభములు శ గావుగధా కుచకుంభయుగ్మకం

బాసలులైనవల్లభన శ ఖాంకుశ శేఖలు గల్గిమీఁబుగ్గు

186

జే. నలులులావణ్యవారిధి శ వలన నిగుడు

వీచిలతికలు కాబోలు శ వెలదికేలు

విపులకంకణ మంగుళీ ♦ విమ్రీమంబు

మత్స్యశేఖాంకితమునగు ♦ మహిమకలిమి

187

జే. ముదితకరమూలములయొప్పు శ ముచ్చిల్లినిచి

యీకయుండిననొక్కొ నా శ వీకభవుడు

సనిగణాంబుల దబ్బోగ ♦ సన్మరాగ

యోగమున తాల్చు మోపించు శ చున్నవాడు

188

ఆ. వె కంబుపాణి తనకు శ గాంతుండు గాగల్లు

తొడిగి కంఠకంబు శ నింఱి దాల్చె

నొక్కొ యొప్పుగాదె శ యుత్తమసతులకు

బతులు పూనినట్టి ♦ వ్రతముదాల్చు

189

జే. సోమబింబాస్యదశనవా శ సోమతల్లి

యొప్పుచదికి నెఱుదాలు శ గుప్తశింది

జిలుగు బలుచనివాసోవి శ శేషములకు

జెన్నొసగు గాదె యెఱువంటి ♦ కన్నెకలిమి

190

జే. అలరు దేనియ నానిచి శ మొలకగట్టి

శర్కరాబీజములు సుధా శ శాధనూమి

భావజుడు విత్త మొలచిన ♦ వైరువేర

పెదవిలాసంబు పూజోడి ♦ పెదవిపదవి

191

తే. దాడిమీబీజరాజి కెం ♦ దళకు మొల్ల

మొగ్గలపిసాళమును ముత్య ♦ ములసుపాణి

తమ్మిపువ్వుట గొలుపున్న ♦ నెమ్మినడయు

దంతురాలక సున్నిగ్ధ ♦ దంతపక్షి

112

తే. క్షీరకంఠంబులని బ్రహ్మ ♦ వారువముల

గంటసంబాడు నడగల్గు ♦ కిసలయోష్ఠి

సుస్వరము లెక్కగనునోటు సూపి నిత్య

పల్లవగ్రాహిపాండిత్య ♦ పరభృతములు.

193

క. వదనారవిందదళమున

మృగుగతిజనుమందహాస ♦ మిష చంద్రికల

మ్మదదం తావళగమనకు

నుదధిశయనదృక్పకోర ♦ యుగహర్షదముల్

194

తే. యువమనోహంగలక్ష్మిత్రీ ♦ ముత్తరించి

గరుసువడమన్న మదనలాం ♦ గలికుహలము

కామినీమణిము క్కటు ♦ గాకయున్న

నాసికాభరణపుగల్గు ♦ నాటునోటు

195

క. బిసరుహారజమున బైకం

దుసిమిన దగదగ వెలుంగు ♦ నుడురాజుకియగ

బిసరుహాపాణిముఖాంబుజ

మసమాయుధసాధకుంధ ♦ మైజ్రాభించు

196

క. ఆవృత్తిర్నిలులితరా

జీవములకు మరుపతాక ♦ జీవంబునకున్

జీవంజీవంబులకా

జీవంబులు చెలువకన్ను ♦ సిరులమెఱుంగుల్ 197

త. వాసుదేవాదినవశక్తి ♦ వైభవంబు

దుక్కిణీసత్యభామల ♦ రూపరేఖ

యిదియె వహించు నన నల్వ ♦ యిడినపదునొ

కొంటిలెక్కన గను బొమ్మ ♦ లువివకమరు 198

చ. పడతిమొఖాంశునిష్కములు ♦ భాసురవన్ధ లలాటపత్రకం

బిడి ఋణలీల కైకొనియె ♦ నిందుడు నద్దము సాక్షిగాగనెం

న్నడొ జలజాత మప్యజత ♦ నంబుగ దీర్పనిబల్మిన్కొక్కపే

రడుసున నీట నెడ నిల ♦ గిడూగిననోర్పుచుండుటల్ 199

తే. సితకరశ్రీ బయోగుహాశ్రీని జేయు

కాత మొగ మని శుక్తిపుటీ ♦ క్రతనమున

లలువవాసినిశ్రీకార ♦ ములయుగంబు

వర్ణనాతీతరుచిమించు ♦ కర్ణయుగళి 200

సి. మాఖమంబురుహామని శ్రీ ముమ్మరంబుగనప్ప

చ్చించుజ్ఞేనియదిండి ♦ లెంకలనగ

నాననచంద్రుని శ్రీ యంకకర్తమ మొక

కడకోసరించిన ♦ పొడవనంగ

సధరసుధాపూరి ♦ తాస్యహేమకలశి

మూసిననీలంపు శ్రీ మూకుడనగ

వదనపద్మనిధిపై శ్రీ వ్రాలినయువహనో

మోహండుకారస ♦ మూహమనగ

అ. వె. గలుకుదనముజాల శ్రీ దఱచుదనంబును

నెరులసిరులు గలిగి ♦ విరులపేరి

కీర్తిబుగులుకొనంగఁ ♦ గిసలయాధరగొప్ప

కొప్పుకప్పుమిరి ♦ యొప్పుకొప్పు.

201

క. వలరాజు కేలివాలుం

బలకయుబలెనలరు వేణి ♦ పాణింధమమై

నలితాంగి వెన్నుపట్టియ

ధశధశమనుకుండుసంపుఁ ♦ ధగడున్ దెగడున్.

202

శా. ఈధారన్ భువనైకమోహనకథా ♦ హేలావిలాసంబులన్

రాధాకన్యక ధవ్యకాంతిఁ దనరా ♦ రన్ దద్వశాశారతిన్

గోధుగ్భాకదివ్యమూర్తియగు శ్రీ ♦ గోవిందుఁ డంభోజినీ

మాధుర్యంబునకగ్గలించు నళిన ♦ మా)కృత్యులైకొనున్. 203

క. ఆరాధామాధవులకుఁ

గోరిక లన్యోన్యహృదయ ♦ కోటరముల నం

కూరితములయ్యెదినముఖ

వారిజగర్భములనుబ్బు ♦ వాసవలక్ష్మియన్.

204

శా. చాక్షుప్రధిత ప్రభావ! సుషరూ ♦ సర్వస్వపుష్పాస్త్ర! శ్రీ

వాణినిత్యనివాసనేత్రముఖ సే ♦ నానాచానానాభి

క్షోణీవాధ చమూపనందన భుజా ♦ కోదండలంకారి య

క్షీణోదర్క జితార్క సూన్యతలతా ♦ శృంగార చైత్రాగమా.

క. సకలస్థానరోవర

నికరమరాశాయమాన ♦ నిజకీర్తివిభా

ముకురప్రతిఫలితదయా

సుకృతవితరణ ప్రతాప ♦ శుభముఖ్యగుణా.

206

మా లి ని.

వితరణరణదక్షా! ♦ వేదవేద్యాసపక్షా!

చతురమతివిశేషా. ♦ సారసంగీతపోషా!

కృతుభుగధిపభోగా! ♦ కావ్యదత్తానుతాగా!

హృతిభయభుజగర్వా! ♦ భక్తికాభ్యాసశర్వా.

207

గ ద్య.

ఇది శ్రీ పరమ హదనాథ నిరవధికకృపాపరిపాక పరిచిత

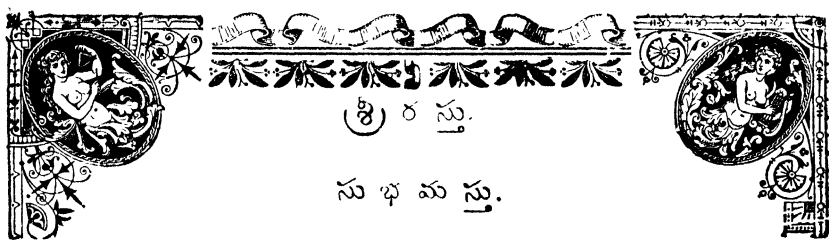
సరసకవితాసనాథ రామకృష్ణ కవినాథ ప్రిణీ

తంజైన పాండురంగమాహాత్యంబను

పరమభాగవతచరిత్రంబునందుఁ

ద్వితీయాశ్వాసము.





పాండురంగమహాత్మ్యము

చతుర్థాశ్వాసము.

క. శ్రీమృతిసుందరేఖా

విద్యోతితనదననికషు ♦ విద్యదనీక

ప్రద్యోతన నుతగుణిత

వేద్యరామానుజేంద్ర ♦ వేదాద్రిశా!

1

వ. ఆకర్ణింపు మానిలింపనదీకిరీటుండు హుటకగర్భసంభవునితోనిట్లని
యె అట్లు దినదినవృద్ధమానంబగుననురాగుంబు చిగురుగొమ్మ
నుంజేగయై కొనసాగుచునికిం దనికి రాధ మాధవునిందనకునధి
నాధుగాగోరి గోవర్ధనాచల సమీపవర్తియగు ఋణవిమోచన
తీర్థంబునం భవంబుసేయం గడంగి.

2

సీ. నలకొందొడిమ యె శ్రీ స్త్రీగంటగిలుమస్త

కిం బెట్టు లో ర్చెనో ♦ కలకుజడలు

కస్తూరితిలకంబు శ్రీ గాలివాటన నేర్పు

నొసలెట్లు ననిచెనో ♦ భసితమునకు

పజ్జాలనూలు నో ♦ ర్వని కటితటి యెట్లు

తాళెనో పటుదుర్భ శ్రీ దామకాంచి

జలుగుదువ్వలు వింత శ్రీ బెళకెన గరుదాల్పు

తనువెట్టు లో ర్చెనో శ్రీ ధాతువస్త్ర

గీ. భరణమున కందుజనమాల శ్చైరుప్రకౌండ
గొమ్మగామించె దప మట్టి శ్చూరనిష్ఠ
గడలి కంపించుక్కియ జగం శ్చ బడలివణక
దత్తమయజాతహేమంత శ్చ తరుణా త్య. 3

శా. తత్తాదృజ్జృదజృంభమాణతరుణీ ధ తారుణ్యసంపదృశా
ప్రాప్తుంగ స్తనవిస్త్రుల్లాష్టకవచంబుల్ శ్చ పూనగానోచుటం
జిత్రానందము గల్గె భోగునకు నిశ్చక్రీకోగ్రసంపాతమై
యుత్తాలంబగు సీతుకందవ కరం శ్చ బుద్ధేగ మొందింపగన్ 4

తే. చంద్రబింబాస్య కుచశైల శ్చ జన్మభూమి
గన రాయాపుబోలె న శ్చ క్కడిదిచలికి
నించుకంతయు గంపింప శ్చ దినముకొనుచు
ముజ్జగంబులు పచరింప శ్చ మూటిలెక్క- 5

తే. పారదంబునఁ దోచిన ధ పసిడితీగ
పగిది రాజ్యలై రాధ చం ధ పకనువర్ణ
వర్ణమగుమేను కుమ దధ ధ వత్తుపాని
పటలకంచుకవేల్లన ? ఘటనకలిమి 6

తే. సవ్యకాతాగరూద్వర్త శ్చ నముల సతుల
చన్నుగొండల నుష్ణాగ్ని ధ సంభవించె
మతిసమగుళిలు ధూమాను శ్చ మానకలస
నగ్నిసాధింతు రచలంబు లెందు నెపుడు 78

తే. సురలు కళలెల్లగొల్లిన శ్చ సోమతనవు
కప్పరముగుమ్మరించిన శ్చ గనకకోవి
పువ్వుదేవియచనినయం శ్చ భోరుహంబూ
యనగ మం చింకి బ్రహ్మాండ శ్చ మగలె జలిసి

క. అగలుం గుంకుమపువ్వును

దొంగరుంజేలలును నీతుఁ ♦ దోగ్గివం గలవే
పొగ లేనిముర్కురంబులు
మగువలచాలిండ్లు భోగ ♦ మహానీయంబుల్.

9

క. పైనిగుడుమంచుతువ్వర

వానలచేఁ దడిసి కమల ♦ వనలక్ష్మి హరి
ధ్యాననిమిలితలోచన
గూఁ నల రాధావధూతి ♦ కనుగలమయ్యెన్.

10

తే. కాలుఁ గాలును గేలును ♦ గేలుమోవి

మోవియును దాన్చి గోగిస ♦ మూహ మమరై
నూహసేయంగ గోగి స ♦ మూహమునకుఁ
బొసఁగ మసకపుండెలకువ ♦ తెఱగుఁగూడె.

11

క. శ్యామలకాల గురుసన

భూమ మెదకు సుఖమొనర్చు ♦ దోరపుఁగన్నుల్
వే మొగుచుకగణి సౌధ
స్తోమ మమరై గప్పించిన ♦ సోరణగండ్లన్.

12

క. అంతవసంతము చితపే

మంతము దీపించి మత్త ♦ మధుకరకలభా
క్రాంత మురుపుష్పగసవే
శంతము సకలమృతలబి ♦ సాశము చెలఁగన్.

13

ఉ. కెంజిగుంకుడాలు వల ♦ కించిన ధాతుపటంబుచాయడే

యం జనుకెక్కుపుప్పొమల ♦ నంటినతేటులు భూతిభృష్టటా
పుంజముఁబోలఁగా వివిన ♦ భూసులలో మధులక్ష్మిపొల్చె నీ
లాంజనవర్ణుఁగోరి తప ♦ మల్లనరించుమృగాక్షి కైవడిన్.

14

క. ఆవిర్భవించె నీల

గ్రీవాలికకీలికీల ♦ కేవలసఖమై

పూవులకారుడివోవం

గా వేసవి హాసవిపుల ♦ ఖరకరమగుచున్.

15

వ. అప్పు డప్పుడుగభస్తి హస్తియుం బోలెఁ బద్మినీపరమోదావహాకర
ప్రచారుండై, దవదహనంబు కురుమహీ విభుండునుం బోలె స్వ
గోత్రనిర్భేదనిపుణుండై, మల్లియలపెల్లు కన్నడ కవితావితానం
బునుం బోలె పట్టదవృత్తవిలాసభాసురంబై, సరసులు సరసు
లుం బోలె వనితావిహారమహనీయుంబులై రహివహించె. అచ
లంచలం జుచలచపలంబులును విపులంబులగు పడమటి పవ
నంబులు పొరుగులయుపవనంబులుం బెరుగు కరువలివారువంబు
లకు గమనాధ్యయన గురువులుగోలె వడిమెఱసినుడిసెయసిత
యగు వసుధాఁగాఁగి నెఱియలు నాఁగి నా దదుడిరవిస్మృతాంత్ర
లతామతల్లికలపెల్లునం బాతాళవ్యాసంబులు గానవచ్చె. పెచ్చు
మెరుగు ఖరకరకనిపాతంబుల నాతప్తంబులగు నెలపులం దొర
గి పరగువెలదివెన్నెల నీర్వట్టువెచ్చెలపిట్టలు పొట్టలు నిండ నా
స్వాదించె, రక్కెసజన్మనులు మన్వంపుమచ్చికలనిచ్చలు గ్రీడిం
ప నావీడావతుల యతులనాభీ నివరంబుల నింకినవియుంబోలె
నదులయుదకంబులింకె. విచికిలమాలికాలంకృతహాళిభాగులును
నారగజితధాతుపటల పదభాగులు నగుబోగులబాగున గుడ్డు
మోచు నెఱచీమలచాలు చెమ్మయిమ్ములం గుమ్మరం దొడం
గె. వ్యాసహరికసత్యత్వంబు ప్రకటించు ప్రపంచంబుచేత వం
చితులగు నెఱుకలేనికరటులకరణి హరిణంబులు మరీచికావీచి
కాపానవివశంబులై దిశలఁ పరిభ్రమించె, ముంచుకొనుసంపె
గల సౌరభంబునకుం దాళని రోలంబులలలీల వియోగిలోకం

బులుపిష యవిముఖాబులయ్యె ఇసుక మెదుపు నెలవులంబన్నిన
 పసుపుటాకుంజప్పరంబులతోనం గుప్పళించిన కప్పరంబుతోడి
 కురువేరుపరిమళంబులును జాజివిరులవలపురు పట్టివేళ్ళవాసనలు
 గల ప్రసాపాలికాపఘన వర్జితంబులగుకలశోదకంబులు గోలి
 సేదజేటి తెరువరులు తాలవృతాంతానిలంబుల బలుపుకొలిపి
 మున్నుపరిక్షీణాబులగు ప్రాణపవనంబులం బోసరింపం జేసిరి.
 తత్కాలంబున.

16

క. ఆపద్విని దినకరకర

తాపమునకు నోర్చి ఘోర ధీ తపమొనరించె
 శ్రీపతియడుగుల గొడుగుల

ప్రా పదవిన వారి దాహ ధరమేలుండు

17

తే. ఇట్టలత్యుగ్రమగుగ్రీష్మ ధీ మేసరేగి

కాలవశమున దనుదాన ధీలుపడియె

“బెచ్చునెరుగెట్టిదియు హెచ్చు ధీ నేర్చుటెల్ల

సగ్గుటకె” యని లోకోక్తి ర చాటుగాగాదె

18

క. నీపమణగ జీకటియును

గోపముడుగ శాంతిగుణము ర గోల్కొనుక్రియ నా

టోపోద్భటమగువేసవి

కైపునడిల దోచె గారు ధీ కాలము దళమై

19

క. ఆశతత్వతను డగు

కాకోలగ్రీవుకంఠ ధీ కాళిమయనగా

గోకిలసీలము జలధర

పాకము పర్యాయవృద్ధి ధీ బ్రబలదొడంగెన్

80

సీ ధళుధళుక్కున నింగి ర దాటించె బరుమారు

నీరాళ్ళగొందిగ ధీ నియమముగ

పొలస్త్వహవనసం శ పాతజాతపీఠి
 నివరినమాక్రకుల శ కెలమివచ్చె
 బ్రధమోదబిందుసం శ భారంబు మందునూ
 నియ యయ్యె బగిలిన ♦ నేలమేని
 క్కుము మంతురసాని శ యునుబోలె గనిపించె
 దోరంపుమణుల వి శ దూరభూమి

గీ. గెరలి సకిలించె షణ్ముఖు శ మువమావు
 పరిమళము చూచె గరి శుల్కు శ పల్వలంబు
 గడిమి చిగిరించె గాజనం ♦ గడము ననిచె
 నఖిలహితమైనమేనోద శ యంబునంగు 21

శే. కారుచిచ్చను భృగురాము శ కారణమున
 బెటిలి నిర్వంశమైనభూ శ భృత్కులంబు
 క్షేత్రముల వంశవృద్ధి రా శ జిల్లముకియు
 జలధనోదయవిహృత శ సాదలన్ధి 22

శే. ప్రిబలువడగండ్లు నింద్యగో శ పములు జాబు
 ఫలములును బొల్చె బచ్చిక శ పట్టులందు
 ననధినీరాన దెరలు న మృణులనెల్ల
 నంబుదంబులు వెలిగొనె శ నలుగకనగ 23

శే. మోవిచెలువంబు గేదంగి శ పూవుతేకు
 సోయగముసూపుకన్నుల శ సొబగు జికుర
 బర్హి బర్హి ప్రిభయు జూపి శ ప్రితిఘటిగచె
 నంబుధరకాలసౌహృద్య ♦ మంబుజాక్షి

క. సలిలంపువృద్ధజలధర
 ములుఘానినయాతకోల ♦ మొత్తములక్రియ

దొలువానకాళ్ళు లెసగెన్

గలహంసకులంబులెల్ల † గలగంబడగన్

25

శా. అదిగ్గిమ్ము లుర్విరాల బలఁగూ † షాడంబరంబుల్ వియో

గిదోహం బావరింప వారినిధికెం † గేలంటగా వాహినుల్

భద్రేభప్రతిమానమూర్తియగుచు † పాథోధరశ్రేణి కుం

భద్రోణంబులు గుమ్మరించె విమలాం † భఃపూరధారావళిన్

26

క. పాపట తెఱ్ఱువు నడిగి నా

సాపుటముక్తాఫలప్ర † చారంబై రా

ధాప్రభువర్షోరుహముల

వైలై బ్రధమోదబిందు † పటలము నిగిడెన్

27

సీ. వెరిగి సూచీచూఱా † భేద్యంబులగు నంధ

కారధా గచ్చటల్ † గాఱుకొనిన

గర్జజ్వరాపాద † కంబులై డంభోళి

గంభీరరవములు † గడలుకొనిన

ముజ్జగంబుల ముచ్చ † ముడిగింపగాజాలు

సీదగాడుపులు బి † ట్రైగురుకొనిన

దార్ద్రమకర్దమ † స్తోమసంఘన్నభూ

ముల సోనవాసలు † ముంచుకొనిన

గీ. జెదరకటకాల గన్నువ † చ్చిసవిధాన

నాథసంకేతముల కేగు † నడికిరేలు

కాయసంభవభాధాస † హాయమగుచు

స్వైరిణీకోటి నిర్భయ † స్వైరధాటి

27

క. త్రిదశగురుప్రతిహనులు

నిది పగ లిది రాత్రి † యనుచు † నేలుపలుపలే

- రు దృతహరిసీలమణి
 చ్చదసీలము మొగులు సూర్య / చంద్రుల మింగన్
 క. తరణిలయానంతరమున
 గరమమరు దిగంతములను ‡ భీద్యోతంబుల్
 మరలగ దైజసస్పృష్టికి
 బరమాణుచయంబు గూడ ♦ బడుచందమునన్ 30
- సీ. ఇంద్రచాపంబుగా శ్రీ దిది హాళితలమున
 సవరించుబద్విపిం శ్రీ ఛంబుగాని
 భీదురఘోషంబుగా శ్రీ దిది పాంచజన్యసం
 జాతగంభీరఘో శ్రీ వంబుగాని
 యాశ్రయించినబలా శ్రీ కావళిగా దిది
 హరిముక్తాహర శ్రీ యష్టిగాని
 యిదికోలమెఱుగుగా శ్రీ దుదిరి బంగారంపు
 బసిమిగ్రొమ్మెడుపచ్చ / పట్టుగాని
- గీ. వృష్టిగాదిది కరుణాంబు ‡ వృష్టిగాని
 సీలమేగంబుగా దిది శ్రీ సీలవర్ణ
 డౌర నామోల బ్రత్యక్ష శ్రీ మయ్యెననుచు
 హర్షపులకితనువయ్యె శ్రీ సన్యధూటి 31
- ప ఇట్లన వరతథ్యానధారాప్రవాహమగ్నహృదయయగునా గగ
 నావలగ్నకు నిఖిలజగద్వలయంబును విష్ణుమయంబై తోచె
 సంతభక్తవత్సలుండగు శ్రీనత్సవత్సుండు 32
- సీ. అరచన్ద్రలోనిది శ్రీ హ్నంశంబునుంబోలె
 నుడుట గస్తురిబొట్టు శ్రీ పదనుకొనగ
 గగనంబునందలి శ్రీ ఖరమరీచియుబోలె
 నురమున గొమ్మెథం శ్రీ బొటపుమీఱ

సురభూజశాఖలఁ ♦ జట్టుజేటులుఁ బోలె

గేలఁబచ్చలకడి ♦ యాలుమెఱయఁ

గొదమసంపెంగ మొగ్గ ♦ తుదఁ బొద్దువిలిబోలె

ముక్కున ముంగళ ♦ ముత్యమమర

గీ. వీలగిరిఁగప్పువెన్నెల ♦ నిగ్గుబోలె

నవకమగుమేన హఠిచంద ♦ సంబువొదన

వివిధమణిభూషణప్రభల్ ♦ వెలయఫలిత

కల్పతరులీల రాధాయ ♦ గ్రమున నిలిచి.

33

ఉ. శ్రీ దనరన్ గృహారసము ♦ చిల్కఁదపోసలజాయమానహృ

త్తేదము మానిపించి తన ♦ కేలను గే లేమలించి నిర్భరా

స్లాద మెలర్ప నయ్యనతి ♦ సర్వశరీరము నట్లు పోచెన

య్యాదవ రాజవంశమణి ♦ యద్విజ నేతినశూలిపోలికన్.

34

క. రాధాసంగమముదితుని

మాధవుఁగని యోటువడిన ♦ మాడ్కిఁ దెలె శం

పాధరము తనదువర్ణము

బాధితమగు నేని వెలుకఁ ♦ బాలుఘనండున్.

35

క. నీలాంజనవర్ణుడు రా

ధాలీలావతిని బెనగి ♦ తనరెడుకరణినే

గాలము శతశ్రుమాగమ

హేలాసౌభాగ్యమహిమ ♦ నేపువహించెన్.

36

సీ. కలఁకనీరెంతయు ♦ గతకల్పషముఁ జేసెఁ

గతకాఫలమురీతిఁ ♦ గలశసూతి

పాపటదీర్చె భూ ♦ భాగంబు నాస్యన

శాదంబుశకటాఘ ♦ చక్రిధార

శిఖ తాండవము కళా ♦ సికఁ జేసి సడలించె

గఱకుటీకలపేరి ♦ కాసెబిగువు

లుడిగినజడివాన ♦ లుదయుంచె వెండియుఁ

గరిఘటామదవృష్టి ♦ కైతవమున

గీ. తెల్లు శోభిల్లె మంకెన ♦ లుల్లసిల్లెఁ

గాలకంధరవాహంబు ♦ గజ్జరేఁగె

ముదితశతగోపకన్యకా ♦ వదనతులిత

లలితరుచి బొల్చె రాకాక ♦ శాధరుండు.

37

క. చనుమొలకలుగల కన్యా

జనముల బురుడించె బద్ధ ♦ సరశీ రేఖిల్

ససవిలుతుమిట్టకోలలు

వనరుహముకుళములు గాన ♦ వచ్చుటకతనక.

38

క, అల రాధికాసాధర

దాములయదుభర్త నిలుచు ♦ దంతక్షతరే

ఖలువోలె గొత్తమంకెన

యలరులపైఁ తేలులమ ♦ నాసమయమునక.

39

తే. పాంచజన్యంబురాధికా ♦ చంచలాక్షి

కంధరకు నోడి యెగుటనో ♦ కాగిపోవఁ

దగ్గతధ్వని తద్భర్త ♦ దాయయనియె

చేరె వృషభంబుకంతకు ♦ టిరివాళి.

40

తే. పుండరీకుని రక్షింప ♦ భూమిభార

మణిప నవసీతలంబున ♦ నవతరిలిన

యల్లునిగుఱించి వచ్చుదు ♦ ధౌర్భియనగఁ

జుందీకాపాండుజలధర ♦ చ్చాయ వొడలె.

41

సీ కలుగకుండిన నేమి ♦ కడిమిపువ్వులతావి

ననిచినమరువమెం ♦ తటికి నోవ

దొదవక్కుడిననేమి ♦ మదకేకినటసంబు

చాలదె యంచల? ♦ సంభ్రమంబు

మెఱువకుండిన నేమి ♦ మెఱుంగులపొలప మే

తన్నాత్రిమూల? శాలి ♦ కనధనములు

సుడియకుండిన నేమి? ♦ సోనవానలపెల్లు

గజదానవృష్టికి ♦ గడమ కలదె?

గీ. కారుకాలానఁ గలిగిన ♦ కారవంబు

చొకయై తోచె శరదృతు ♦ సౌష్ఠవమున

నురలి పొల్లొంటియధికారి ♦ యోసరిలిన

వెనుకయధికారియవి కావె? ♦ కభవకములు.

42

ఉ. పాడియుఁ బూటయుంగలిగి ♦ పంకపీహిన మనోహరాంబువుల్

వేడిననెల్లచోటఁ బ్రభ ♦ విపగఁ భానుడు శీతభానుడు

గాడినమేఘకాళిమవి ♦ కారము దూరము శేయ నెంతయున్

నాఁ డెముచూపె శారదది ♦ సంబులు నిర్మలమాక్తి కాకృతి.

సీ. రక్షగట్టిరి ♦ మహీ రమణు లశ్వములకు

భూనిసీరాజున ♦ పూర్వకముగ

ఫలకగ్రహణముఁ బొ ♦ పదములగరిమంబుఁ

బరఁగె బాలకులకు ♦ గురువులిండ్ల

దుమికి చిచ్చరతోర ♦ ణములు దూరినవారు

దూఱగైరి కృతాంతు ♦ తోరణములు

భుజియించె బ్రజభోజ్య ♦ భోజనంబులు సిగ

బంటుగాఁ నొలికొత్త ♦ వంటకములు

- గీ. నఖలదిగ్జయకాంక్ష బు శ మ్పాయుధుండు
వెలిగుడారంబుల వచ్చి శ విడిచి చేసె
మురళిమోయించె ద్విభువన శ మోహనముగ
రాధకింపుగ న్నానా శ రాయణుడు 44
- వ. ఇట్లు నిజజలనిమజ్జజంతుజాలంబులకు బుణత్రయవిమోచనహే
తువగు నాబుణవిమోచన తీర్థనబునం దపంబుచేసి రాధకృతా
ర్థయయ్యె నమృతవకిశోరంబును గృశోదరీసహాయుండై మా
యాశబలితుండగు జీవపురుషుని పరసునవివిధభోగపరాయణు
డై పరగుచుండెనయ్యెడబుడరీకుని ప్రకారం బాకర్షింపుము
- క. ఉపమింపగారానితప
స్తపమున గడుచాడి మీరు ‡ ధర్మమున
స్తపనుడు కమలవికాస
బెప్పుడును నుడివోనితావి † నింపునహింపక 46
- క. ఆద్యశివాధిస్థితమై
యుద్యజ్ఞోత్థిర్విలాస † యతమైస్వశిరః
పద్యోద్భవమై కడునన
వద్యము నారశశతార † వనజనముదు 47
- చ. జొటజొట ధారగావడియు † చుం గడలెత్తసుధారసంబు గుం
గుటగుట నప్పడప్పటికి † గోలుచు నాలుగు రెండుమూలలక
గుటిలతదాల్పుభోగినిగ † గుర్పొడ మించుచు దక్షిణశాస
స్తటవిసరత్పయోదనిన † దంబునఁ జొక్కుచుమబ్బుగ్గొక్కుచున్
- ఉ. విచ్చినకమ్మదమ్ములకు † విందులుపెట్టు వెడందకన్నులున్
బచ్చనిపట్టు బేరురముఁ బ్రాకినమచ్చయుఁ బీలినెట్టమున్
బచ్చికచాయయుం జరుత † పాయము గల్గువెలుంగు నిచ్చలో
రచ్చయొనర్ప నుదలిప † రాకుపఁ దేలుచు వేక్కనేలుచు 48

చ. గురుజనభక్తియుం గపట ధీగోపకుమారపదాబ్జశక్తియున్
 దరలగ బాపభూలుహవి ధీతానము లీనముగా జెలంగుభా
 స్వరతరయోగసీధువున ధీసౌఖ్యమునొందుచు జిద్దిసాంకురా
 హరణమొనర్చి భూమిసుర ధీహంసముచాలబ్రశంసనొందగన్
 సీ. తనమొగంబులు పొత్త ధీమినుకుమానికముల

గము లుద్భవిల్లెడు ధీగనులు గాగ
 దనకమండలువారి ధీదనుజారిపాదార్ఘ్య
 మలవరించుట కూట ధీచెలమగాగ
 దనమది నెద్దిదో ధీచిన నదియొక్కొక్క
 హంపాంతరంబున ధీబోధివడయ
 దనకట్టునజనర ధీత్నము సృష్టిదీక్షకై
 కప్పినయదివోలె ధీగప్పదేర

గీ. వీచువీచన చేబూని ధీవెనుక దనకు
 జిలుతచనుదోయి యొరగుగా ధీజేసిపలుకు
 జెలువ గొలువంగ దొలుకారు ధీకలకపులుగు
 మాపురాహుత్తు నిలిచె బాధ ధీహ్మణునిమోల

41

చ. నిలిచి నిలింపలోకతటి ధీనీతటిసీరజహేమసీరజో
 జ్వలించిననాళఖాదనము ధీవంకన పొంకముమీరుకొవ్వునన్
 గళముగదల్చలేని తుర ధీగంబు దటాలున డిగ్గి నమ్రతా
 కలితశరీరునిం దిగిచి ధీకొగిటజేరిచె బుండరీకునిన్

5

ఉ. చేరిచి సేమమే సితకు ధీశేశయలోచనగోచరాత్మ సీ
 వారికి నీకు నన్నవిని ధీవారిరుహాసను బల్కు నమ్మహా
 దారు డమేయభద్రసము ధీదాయ నిదానము నీవువచ్చుటన్
 పారసగర్భ యింకగోప ధీసాగుజమీ కుశలంబు మాదెసన్

క. అని పరమానసమిడిత

న్ననిమిషులర్చించునట్టు ♦ లర్చించె జగ

జ్ఞానస్థితిలయకారణ

జననజన్మ సుజనమతి ర ♦ జనిరజనీశున్

54

క. అర్చించి నిలిచి చేతులు

గూర్చి పురస్థలికి జూచి ♦ గోవిందాపదా

బ్రాహ్మరసపానవిధుఁ

డర్పితతదితరుడు క్షీతిసు ♦ క గ్రాణి పల్కున్

55

నీ. విజ్ఞానవంద్యజ్ఞీ ♦ విశ్వవిగ్రాత యా

తాతాము శీత్రో ♦ కాధికారి

స్థానధ్యజితసు ♦ దుర్గిం డీమహామతి

యజ్ఞానగద్య జ్ఞీ ♦ పాజ్ఞితముడు

సర్వానయనజప్తి ♦ జావ్రజా డీవేల్పు

ముఖ్యాత్మ డీత్రీయా ♦ మూలభ్రంతి

దక్షాదికపాజ్ఞో ♦ ద్భవహేతు వీయయ్య

కర్తైకసాక్షి యీ ♦ నిర్మలుండు

గీ. శాంతుతీతండు వాజ్మనః ♦ శాంతు డీతండు

వంద్యజ్ఞీతండు సజ్జనా ♦ వఖల కెపుడు

ననగ వెలుగొందునీపు నా ♦ కతిధివైతి

వేను తొలుమేన జేసిన ♦ దెట్టినో మొ

56

మ అరుణావిష్కృతిభాస్కరోదయము బ ♦ ద్వామోదమంభోరుహ

కరమున్ వేలుపువిల్పవర్షణమునోం ♦ కారంబు మంత్రాక్షర

స్ఫురణంబున్ బ్రకటింపగా మొదల ను ♦ ద్భూతుబులైనట్టలీ

శ్వరుడేతెంచుకున్ ద్వదాగమముహా ♦ సంసూచకంబయ్యెడన్

ఉ. త్వాదృశులందు నందకము ♦ దాలుచువేల్పువనించునట్టుల
 రాచుల నూది యుండ దని ♦ యాడును రట్లగుటన్ సమస్తవ
 స్తూదయహేతు ధూతి వెలు ॥ గొందెనుమీరిట కిట్టువచ్చుటన్
 శ్రీదయితాగమంబు కడు ♦ జేరునమాననిశ్చయించితిన్. 58

క. నావిని నగుమొగమన న

ద్వేవజ్యేష్ఠుండు వాను ♦ దేవప్రియును

భావించి సజలజలధర

రావ నిభ గభీరకంధ ♦ రధ్వని బలుకున్

59

చ. బసగెద నీకు వేడునర ♦ మో పరమవశ్రయెట్టియేనియున్
 మసలక యన్న నన్నయస ♦ మన్వితు డిట్లను నట్టిదేనియున్
 బిసరుహగర్భ దుర్భవవి ♦ భేదనుపై దలపు దదీయసం
 గనుఖ మఖండధర్మపరి ♦ కర్మము గూర్చికొసంగు నాకొగిన్ 60

చ. అనవుడు నట్లయిచ్చి కమ ♦ లాసను శమశాలి బల్కునో
 మునివర సిప్రసేయుతప ♦ మున్ జపమున్ జరచేప నెల్లినే
 టనభవదగ్రసిధికి గ ♦ డారపటు డీటవచ్చుమున్నె యా
 యన నినునేలినాడు పరి ♦ తార్థవసేపు చతుర్థసంహృత్ 61

క. నీయీక్షేత్రము నో ముని

నాయక దేవర్షిసరగ ♦ ణశార్థితిని

శ్రేయసవదాన్య మగునని

పోయె బయోజాతసూతి ♦ పోయె సతమసి

62

ఉ. ధాతదలంచి మొక్కియవ ♦ దాతసరోజదళాక్షు గాంచిలో
 బ్రాతిపెనంచి యన్నలువ పల్కులు సత్యమలొక్కొవాక్కథా
 పోతముకుందు డెందు సను ॥ బోటికి దక్కునె దక్కకేమి భ
 క్తాతురతాపహరి దనుజూరియ ♦ నావినమే బుధోక్తులన్

సీ. అవచూడబర్హిబ ర్హమున నొండొంటి సి
 క్కములంటి చల్దించి ర క్కమాదలిర్ప
 బంటకార్యలిదమ్మ ర దంట కంటసమాడు
 వెడదకన్నలకాంతి వెల్లివోడువ
 మెఱుగుబెక్కులమీద ర విట్టించి మొసలివా
 గడమద్దికాయల ర తఱుకు లమర
 వత్తిసలమున శ్రీ ర వత్పకాస్తుభవై జ
 ముంతు లిందిరతోడి ర మంతువడయ

గీ. నిమ్ననాభియు ద్విపభివ ర్హ తజతరము
 కరకలితచిత్రభ్రమ శం ర ఖములు సమర
 మన్మనంబున నేపొస్త ర మలయుచున్న
 ధూర్తబాలుడు నామోల ర దోచునొక్కొ

64

క. అనియీగతి మీమాంసా
 పసిమానసమృగము ద్విప ర వైష్ణవరత్నం
 బునకు నిజదక్షిణేణ
 ననజచ్చద మదరె శుభని ♦ వహపిశున్నంబై

65

తే. నాడు మఱునాడు నవ్వెప్ప ర నందనుండు
 ధాతమాటల చందంబు ర దానవారి
 తనకడకు పచ్చరాములు ర తలచితలచి
 ముచ్చటలయేటితరగల ర ముగించునిగి

వ. మూడవనాడు యథాకాలపరిబుధుండై పూర్వాశ్రిత సింహా
 శ్రీమంబున బద్ధపద్మాసం నీనుండై

67

క. కరివదనదేవతామిత
 దరుగాభచతుర్థాభ్య ? వాదిమసాంతా

క్షరముతసు నాధారం

బురుహ. బునఁ గలుగువలపు ♦ బుగులుకొనంగన్.

65

క. పూసఁ దటిత్పృథ వడ్గళ

మై నలువ వసింపఁ బాది ♦ లాంతక్షరసం

ధానస్ఫుటమగుస్వాధి

స్తానాబ్జమునగు వెడల ♦ సత్సౌగంధముల్.

69

క. డాద్యము సొంతమమునునీ

లక్ష్మతీయుఁ బురాణపురుష ♦ లలితము సుధి

వేద్యము నగుదశపత్రిస

ముద్యస్మణిపూరికమున ♦ ములనగఁదాన్యుల్.

70

క. శైవము ద్వాదశిదళః

ఘావళితకంఠు కను ♦ కనకచ్ఛాయా

శ్రీవహము నౌ సనాహతి

మేవేళింఁడెదిగింఁగ ♦ మిగురొత్తింపన్.

71

క. పదియాఱుక్షేరులగును

బది యాఱు సౌరంబులుండ ♦ లగము క్షోత్తి

ష్పదమై సురమునినా తన్

బొదలువిసుద్ధమునఁ బొంక ♦ ముగఁ బరిమళముల్,

72

క. దళయుగమన సాక్షింబులు

పొలుపొందఁ జిదంశమగుచు ♦ భూరిమణివిభా

వలిఁ దగువాఙ్మృతమునఁ

గలవాసన లేసరేగి ♦ కడలుకొనంగన్.

73

ఉ. ఇంతకు నూర్ధ్వమై పరసునిక్క సఖోముఖమూర్తిఁబొల్పి య

త్యంతవికాసశాలియయి ♦ యాద్యశివాశ్రియమై సహస్రప

తాంశరచిత్తుధారసమ ♦ హర్షురమర్షిన మాచరించు న
ద్వంతరపుష్పసం గలుగు ♦ తోరవ్రగంపులు పెంపుమీరగఁ.

చ. కనదరుణప్రభావిధన ♦ గర్వ మభ్యర్థముగా నొనర్చుచు
దనువు తఱుక్కునఁ జూచు ♦ దత్తరసేనుహపత్తిపేరిగి
చైన వశి నెక్కి నిక్కి నిజ ♦ జిహ్వాకఁ జాచిలలాటమధ్యసం
జనితసుధామయాభిమధ ♦ సర్వపురంధ్రక కోటి సోలగఁ.

క. హృన్మణిసూతాకృతియగు

చిన్మూర్తి బురాణపురపు ♦ శేషానాసుర

గన్మోగిచి లోనిచూపున

సన్మూర్త్యుడతడు చూచు ♦ సమయమున గన్.

76

. దిగంతకము.

కడిదియసరు ధేనుకుఁ ధేనుకుత్మీలదాధోభిసంస్తంభివోస్తంభసం
భూతశౌర్యాన్నిచే గ్రోచి గోలోకముం గాచి గోవర్ధనవోణిభృ
త్కందరవోణి గ్రోచి విన్నాణిపెన్నాటకంబైన కాల్గిన్నులన్
గల్లు పెదబుల్లన్ సల్లకన్ జిల్లు నెమ్మోచు జాబిల్లి తోబిల్లి నుత్పు
ల్ల గల్లద్వయిన్ పొత్తి మత్తిల్లి నెత్తియిమన్ మాక గాకార రేఖా
భిరామంబు నా గుండలంబుల్ సమగ్రప్రభా మండలంబుల్ చలిం
పన్ నిలింపాసుగాసాకృతిన్ మాసరంబైన మంహారిపింఛంబుతో
నైక్యముంబొందుకల్లుబుదే నొప్పుయై కొప్పుగన్నట్టె గప్పట్టెగా
గోరి పెంటన్ మహాఫాల పట్టాబుపై నెట్టుకో, నిగమకమల గంధము
లోసంధిలం జేయునాసాపుటన్ బస్సుటస్ఫుర్తివర్తంప దృప్యధను
స్సంపదల్ పెంపుమీరంగ రంకమచిఁ శాస్త్రసర్వభంధుత్వ
గంధంబు రూపించుమాపుల్ పురాయింప నింపారు రేఖాత్రయీ
మైత్రి నేత్రప్రియచిచ్చుచున్ గంబుపాకంబులం బంధురంబై పల
త్కంధరంబొప్పు గప్పెక్కునీలంపులంబులంబోలు బల్లలు లీలా

విభూషావళిం జాలభాసిల్ల నుల్లోకసాందర్యధుర్యసిథిన్ విస్తృతం
జానరస్సీమజేమూతమై హరనస్సోపలశ్రేణిరాణించుమించుంబు
రాణింపగాజేయు నచ్చోన యుచ్చూహజానుచ్చవిధుచ్చముం
జేసి కంజాతవాసాంఘికంజాతలాక్షాంశంకావహంబైన మంకేజ
గాగం బిగుర్పంగ శ్రీచరణయుగభహుటకంబైకనద్ధాటికోద్యత్తు
లాకోబులూటాడుచుక జాటునాచాటతంజాటిముప్పేటగాజుట్టి
నక దీగచుట్టుల్ గటిక సుంఘటిల్లక దటిల్లేఖ లేఖర్షభం జేరి
రంజిల్లునా నుల్లలత్కాణిగోయప్తి యుత్పప్తమైహెచ్చుగాని
చ్చుకున్ వచ్చుచుక గచ్చుకాంట్ కరాగ్ని తాజాండపండంబు
లోనా గడన్ తత్త్రిభిప్రాయునన్ నిల్పిసంబాలుగా గల్పకస్వ
చ్చగుచ్చులుసత్యార్థమైనిత్యముగన్ తైగానియున్నాడనక
భివ్యంభున సవ్యగహస్తంబునంబుగా నివ్యభూషావిశే
షార్భుంట్ గన్మృతేదెచ్చుంట్ గన్మృగాడమృదిక్పాలకృమ్
స్తుతుల్ స్వచ్ఛలబాటగాన నాంరాకి రాకానుదాభానుభానూ
ద్యులజ్జ్వాలాకుల పీఠసీతాశృదామృగాగ్రీవోఘంబుమో
ఘంబుగామేఘనిధాధరంబుగన్ దోరిణి దోరణుల్ గట్టయాడనరమ
ణుంబునాధిసాజాతకంజాతజాతుండభూడాంఘి శ్రీభవద్విశ్వవిశ్వం
రాభాగుండ్రాగోవిశ్కోసిభోగాసనుంజాసవామోదమాధుర్యధు
ర్యాసురప్రిసోలడవయూపత్రశ్రేణాపకారకియాకూరిచక్రాం
కుణ్ఠంకారసర్వస్వనిర్వాహకుంబుర్విచేన ర్వహంగప్రభాగుణ్యచే
నోషధుల్ గన్నపృథ్విగర్వగర్వనీశముఖ్యుండుపుండ్రోత్పకోదండ
లక్షాభుం డింజద్దరస్మైరసారుడుదారుండువాగోత్తమన్ నీలయన్
బాలయుక్ లక్ష్మీయక్ పత్మలూక్షీశిరోరత్నమున్ భూమియన్ భా
మయుక్ బ్రేమం గామించివెన్నాడంగామించిపంచాబ్దుడయ్యున్
గడున్ బోడతె బోడలుంజూడగాలేని సెన్నిక్క నిక్కంబ యా
విప్పు తింజూపి దీపిచియుండక.

క. కనుదెఱచి తనదులోనం

గనదేజము మోలగాంచి కమలాసను డా

డినయట్లు నిక్కమయ్యెనె

విన గననిది కొత్తయనుచు వెసనుత్థితుడై

78

సీ. చామర ధ్వజ శంఖచాప ప్రముఖచిహ్న

లలితపదార్పణాలంకృతమహి

దళితోపరిత్వగు శ్రీ జ్వలదంశుమత్ఫలా

స్తంభాభీరామోరు శ్రీ దండయుగళు

వరదానముద్యాజ్ఞ శ్రీ ధరణభూమితకటి

న్యస్తకుంచితసము శ్రీ స్తుతభుజాఘ్య

సింహవలగ్నుల శ్రీ క్షీపరిహసి తో

యజగర్భగర్భవృత్త త్రానలగ్ను

గీ. జలదసంకాశు నిర్వీడి ధి జఘన దేశుఁ

గోటికందర్పలవణ్యు ధి గుణశరణ్యు

విష్ణు నిజభక్తవర్ధిషుఁ ధి గృష్ణుఁగొంచి

పటచె సాకోశుఁడగుచు నా ధి బ్రాహ్మణుండు.

79

చ. పటచిన దేవకీసుతుండు ధి పక్కుననవివసం గ్రమ్మితిల్లిమైఁ

దళపుగ రోమహర్షణముఁ దంచితభక్తిభాకులత్వ మే

ర్పఱచుచుఁ గేల్పొగిడ్చిపలు ధి పల్కులతక్కులసన్న వెన్నెలన్

బటపుచుఁ బ్రస్తుతించె ముని ధి బాధవిభంజనుభక్తరంజనున్ 80

మాలినివిధి శివసనకాదుల్ ధి వేదముకూడి నిన్నొ

మధుమధన! యితం డి ధి మ్మాషివాడంచు నెన్నన్

విధురులయినచోట ధి నేర్చునే? గాఢమోహం

బుధి వడిఁ బడుచు న్నా ధి బోటి నీ హట మెన్నన్ 81

తరల. హరిహయోపలభూఢ రాకృతి ర నందముందినయట్టిసి
 యదుభృగుస్తతిపాత్రమున్ గట ధ కోజ్జ్వలంబు నఖౌఘర
 త్నరుచిమిత్రమునైనపాదము ధ నందునించె నంగని
 త్యరతిబూని తలంతు దాపని ర దాఘనృత్తినివృత్తికిన్ 82
 భుజంగప్రయాతము

స్ఫురన్నాభిగర్తప్ర ధ భూతాంబుజాఘో
 దరక్షోణిఘో నేఘ్వు ధ తాతన్ విధాతన్
 నిరాతంకసర్దక ధ నిర్ణేత గంటన్

హరీ తాతకుం దాత / వై యుంటయొప్పున్ 83

స్వగ్విణినితిమైవైన్యహ ధ నేతవై రత్నసం
 ఘాతదివ్యోషధి ర గ్రామమల్ భూతహృ
 ప్రీతిగన్నట్టవే ర స్ఫీతహర్షోత్కటన్
 భూతధాతీగవిన్ ధ బూతన భూతనా 84
 లయగ్రాహి

ఆగమసముద్ధరణ ధ రాగరసలంపట సు ర భాగమనియామకః ధ సాగరి
 మకారి

భోగపదవీనిహితః భాగవత భూగగన ధ భాగవరిపూర్ణపర భాగవరపు
 రగ్రా

త్యాగగుణధుర్య ముని ధ యాగపరిక్షక హాలాగతసమిద్విజయః సా
 గతమత్యాగ్

ద్యోగకలికాలకలు ర మోగకులిశాంక కొన ర సాగినకృపామనువుయో
 గహిత మమ్మున్

మ రవిధామంబులు సిద్ధమంత్రములు చంద్రజ్యోత్స్నికల్ సన్నణి
 ప్రవరశ్రేణులు భవ్యభేషజతతున్ ర పాఘోధరంబుల్ సుధీ
 భవనిస్తారక సేమమిచ్చి జగమున్ ధ బాలించుమర్యాదనీ
 యవతారంబు లశేషలోకహితచర్యామంబుసంచారముల్ 85

ఉ. అంజన పూజనవ్యతర శ్రమైతగునీతిరుమేనికప్పుక

ల్పింజలుకంగ జేకులు జా శ్రమి కమలేక్షణ సూక్ష్మదృక్కులౌ

గంజభవాదివృద్ధులకు శ్ర గాఢత రాక్షరలక్ష్మి యోదుగా

నంజనుగాదె కిప్పుకత ♦ సకామ నుదోపనియ త్తరస్థితుల్

క. కమిచి యణురేణుత్పణకా

వృముల బరిపూర్ణవృత్తి ♦ సమనూరెను నీ

యమితమహామహిమాబ్ధికి

గమలభవప్రమఖులెన్ను శ్ర గాబుక్కుదముల్

88

పృథ్వి జగత్పతి భవత్పదాః జ్ఞయగభక్తిసంయుక్తితో

గగుర్పొడువ నన్యథా ♦ గతియెఱుంగ కెవ్వొడునీ

యగణ్యగుణకీర్తనం శ్ర బభిగమియటన్ మించెనే

నగాధభవసాగరం ♦ బత్తుడు దాటునొక్కెత్తునన్.

89

క. భవదంఘ్రిదూరులకు బు

ణ్యవసతి సులభాబె వెఱుతు శ్ర నన్యభవంబుల్

సవరింప యుష్మదల్పా

ప్రసాదమతిం జేయునన్ను ♦ బరథామపతీ

90

క. జయవిజయపూర్ణ పార్శ్వ వి

జయ జయ కల్పచక్రురీణ శ్ర సమదదనుజరా

డ్జయసంరక్షితభవనా

జయ జయ సగుణగుణాత్మ ♦ జయ శాశ్వతధరా

91

సీ. నడతునీక్షేత్రంబు శనకు శెయిచాచియ

చ్చింతునీనమ్మిన ♦ సేవకులను

మొక్కుదునీపాద ♦ ములకు జిహ్వవీధి

నీనామములు వక్కాశ్రేణింతు నెపుడు

నర్హితు నీసేవకై సర్వదేహంబు

జాతింతు నీలీల ♦ జత్త సరణి

దనివోక నీచక్క ర దనము సంవీక్షింతు

నీయవధానంబు ర నెమ్మివిందు

గీ. బ్రహ్మరుద్రాచలగు గాన ♦ బడనినీవు

నేడునామోల నిలిచితి ర నీలవర్ణ

వర్ణనాతీతమత్పాగ్భ ర వహన్వత్త

పుణ్యపరిపాక మేరికి ర బాగడదరమె

92

శా. నిత్యస్ఫూర్తిసనాధులైరి విధికం ర తేకాలముఖ్యల్ కృత

క్షీత్యానంద యనాదిమూర్తివగునీ ♦ చేదత్సనాధత్వసం

పత్యైవిష్కృతి నాకుచుంగలుగు దత్పాప్రియుండనే కాననే

మృత్యుకూరభయాబు బాసితిని జామీనీద యాసంపదన్ 93

మ అనిలోకత్రయమోహనుండగురమా ♦ పాగ్జేగు నెమ్మొమునం

దనచూడ్కుల్ నిగుడంగ భూమిసురర ర త్నం బూరకున్నంత నే

మునుగా థాత్మసమన్వితాఖిలమరు న్మృత్యుల్ తగ్గ మొక్కిమో

డ్చున కేలింపగ నమ్మ నీశ్వరుగుణం ♦ బులుసారగీర్తించినన్

క. విని ముగ్ధహాసరుచి రా

ననుడై తనచుట్టునున్న న నామర రా

జనికాయముతో బలుకున్

దనుజారి మహీసురాస్య దత్తైతిబుడై

95

నీ. దాంతుండు సత్యసం ♦ ధాధురంధరుడు మ

శ్చక్తుండుపితృహితో ర ద్యముడునైన

యిథరామరసూతి ర కీప్సితంబాసగ నే

వచ్చుచో మీరెల్ల ర వారునితని

కర్మలిసాహాయ్య శ్రీ మాచరించుటకునై
 యేకెంచినారు నాశ్రీ కెవ్వరేని
 హితులు వారలపను శ్రీ లెల్ల మీమువితాన
 పరతాపతప్పులు ♦ పరముదేశ

గీ. ముదితు లస్మత్ప్రశంసాభి శ్రీ ముఖులునైన
 వారు నాభక్తులగువారి శ్రీ వ రియందు
 బ్రీతిగలవారి నే నుద్ధ శ్రీ రింతు గీడు
 వలన వారలకంటె న ♦ వశ్యమగుట 96

క. సద్భక్త సేవచేత
 మద్భావము తుష్టిగన్న శ్రీ మాడ్కి ఏరులలా
 ద్యుద్భాతప్రతిమార్చిల
 ముద్భరితముగాదు నిక్క శ్రీ ముగి దలపోయన్ 97

మ వలనా యేటికినాశ్రయించిమనగా శ్రీవాసీరమున్ సీరమున్
 దలవెట్టే పచరింపసేటికి సమిశ్ర ద్దానంబు దానంబున
 చ్చలమా యేటికి నెత్తిగొట్టకొనగా శ్రీసన్యాసము న్న్యాసమున్
 గలి దేశ లుమగీయభక్తిరుచిభి ♦ జ్జనేణి కశాంతమున్ 98

తే. సర్వధర్మవిహీనప్ర ♦ చారుడైన
 నాత్మ మద్భక్తిగలదేని శ్రీ యతడు చూపె
 నాకు నత్యంతహితుడు ను శ్రీ శ్లోకరతుడు
 నిఖిలధర్మప్రసర్తన శ్రీ నిశ్చితుడు 99

ఆ. పు. అస్మదంకధారి శ్రీ యగుభక్తవరుమేను
 నాకు గూర్చినట్లు శ్రీ నాకులార
 వదలకేవలించు శ్రీ వైకుంఠనగరంబు
 సందమగొలుపదంత శ్రీ రంగమునకు

క. నా గురు భక్తుడుండున్

బాంతుక యేధివసింతు ♦ భక్తునియందన్

మాయరుపురకుం గలుగున్

గాయప్రాణానుకూల్య ♦ కౌసల్యంబుల్.

101

ఆ. వె. మహితపుష్పలైన ♦ మద్భక్తవరులకు

గానివాడు నాకుం ♦ గానివాడు

భాగవతుల సన్ను ♦ భావించి యొకటిగా

గన్నవాడు సన్ను ♦ గన్నవాడు.

102

క. మొనెడ మద్భక్తిగలన్

చ్చాగ్రియము గనుగన్ గోకుం ♦ సత్యము బహు

పాయంబులు మద్భక్తుని

క్షై యిటకేసరమట స్వ ♦ యచ్చరులాగా.

103

మ. సురకర్కూడి హరిశ్చంద్రైత్వినుతు వ్యా ౧ మన్ శౌనకున్ శ్రీపరా

శరు రుక్మాంగను నంబున్ సరమా ♦ జానిన్ సస్యసన్ బురం

దరపుత్తున్ సుకుదల్భన్ శ్రీష్ణవేదగం ♦ దండేయుమద్భక్తి

త్వగుం డీపుష్పండు పుండరీకుండితన్ ♦ భావించు మేనీవులన్

ఆ. వె. వినుడ మూకు సేసె ♦ గనరానియూహితం

బీతవన్విసరుని ♦ కత్తునేడె

యెద్ది వేడె భక్తుం ♦ పద్మియ యొసంగంగ

గట్టివాడె గేలం ♦ గంకణంబు.

105

క. అని దేవకీ కుమారుడు

మనివదనముజూచి పలుకు ♦ మోదాంబుదగ

న్దనమనం బ్రసాదసాగరి

జనితద్వని యనగ నిగుడు ♦ సరసారభటిన్.

106

ఉ. నీపితృభక్తి నీతపము ♦ నీవనిశంబునొనర్చునర్చయు
 ద్విపితృహ్నుఁ జేసె జగ ♦ తీసురనందన నన్ను నీకు నా
 రూపము భక్తిమత్సదన ♦ రోహణశైలము చాలదక్కఁ గాం
 త్రాపరిపూర్తిగా వరము ♦ సుగద వేడు యథారుచివృథ 5.107

క. భాగ్యమనై యిహపరపరి
 భోగ్యార్థమనై యగణ్య ♦ పుణ్యమనై నై
 రాగ్యజ్ఞానోన్నతులగు
 యోగ్యతములపాల వాలి ♦ యుండనుజమ్మి 108

వ. విశేషించి సీయెడొ బ్రసన్నుండనై యున్నవాడ నభీష్టదృష్టిఘ
 నాఘసంబగు మహీయఘ్నిగోమంబునకు భాజనంబవైతివి. జగ
 జ్జాలంబున నస్తుజాలంబు నీకుమర్లభంబులే దనిపలుకుయడువల్ల
 భవలనం పబోధితుండై. 109

సీ. పుండరీకుడు పల్కు ♦ బుగ్గదాభములైన
 సిరులు నిక గామింపఁ ర నేరీ కల్లు
 విహిసి గుల్మార్చయల్ ♦ వేంఘవెట్టి గలాండ
 నిఖిలకర్మభండగు ♦ నీవు నన్నుఁ
 గరుణితు వరమిత్తుఁ ర గాతు నీదేరుతు
 ననియున్గి భయమేది యగ్భతార్థ
 మగ్భితు నిపుడన్న ర యట్లి యస్మన్నమ
 చిహ్నితై తన్మహా ర క్షేత్రతీర్థ

గీ. మధ్యతలమున నిలువు నా ♦ మనవిజేసి
 సకలజనులకు మోక్షగా ♦ జ్యమునొసఁగించి
 నిదియ నాకోర్కి జగదేక ర హితము నిదియ
 దీని మీఱిన సిరి యొల్ల ర దేవదేవ.

వ. అని మెడియు నతుడు చాపలాతిశయంబునఁ జర్వితచర్వణంబు
గా సర్వసుపర్వకుష్మాపిపాబగు నీరూపంబు కృపాపరతంత్రం
బగుచు నాకుసగపడుటకు భూతవాతంబులు ప్రభూతాద్భుత
రసమస్యణ మానసంబులగుచు నున్నయవి. భవదీయంబగున కా
రణ సుకృతత్వంబునకు నియంతయు గలఁడె యుత్తరంగంబగు
సూసారతరంగమాలి మునుంగుచుఁ బొనుంగుచుఁడి యనంగీకృత
విజ్ఞానజ్ఞానవిలాసులై గోపంబులఁ జేసిన కరువులనందగు నలసు
లకు నెలసులభాబు నధికపలుంబుచు నగుముష్మద్దర్శనంబు భవ
భయదగ్ధనాబు నుపసర్గజలఁడ వర్గస్పర్శనాబు సపవర్గ దర్శనంబుం
నునగుఁగాక. తత్త్వేత్తంబు నీయాజ్ఞానశేషక్షేత్రవిశేషాత్త
నంబగుఁగాక. ఈతీర్థంబు నప్పున్నామాంకిత సమర్థంబున నుత్త
మంబగుఁగాకనుచు.

111

ఉ. ఆనతహాళియై యాబులు శ్రీ బోధసజ్జయునునీను శాంబరీ
మానషవేషధారి నయః ధ మానసునస్థితి బిగ్గనప్రదన్
వీరులఁ దాఁడుగ్గఁడు శ్రీ వేమలు మాచుచుఁ బల్కుఁజల్కుఁపూ
దేనియసోన నల్లునలఁ శ్రీ దెప్పెలఁ దేలెడు మేలిపల్కులన్. 112

సీ. అతిదుర్గభంబువేఁ శ్రీ డితి దుర్గభుడనైచ

నేసేకుదక్కుట శ్రీ మానిపర్య

త్వత్ప్రీయార్థమగ నీ శ్రీ స్థలమున పరివార

యుక్తుడనై నిల్చి శ్రీ యున్న నన్ను

నేవించువారెల్లఁ ధ జరిపుణ్యవంతులు

నిహపరసుఖలాభ శ్రీ హృష్టమతులు

కలికాలకల్మష శ్రీ గరభకూటాహోప

దాకోలకంఠులు శ్రీ గళితభవులు

గీ. నయ్యెనగు సర్వవివోత్త శ మాస్మదాజ్ఞ
బూని యీక్షేత్రమును దీర్థ ధ మును సమస్త
భువనవర్జితవిఖ్యాతిఁ శ బాదలుగాత
మెల్లపుణ్యస్థలములకు ధ నెక్కుడగుచు

113

క. త్వన్నామచిహ్నితంబగు
నిన్నేలయె తెల్లదీవి శ యేనుండుటకున్
మన్నిచి భక్తవాంఛా
భ్యన్నతులొసంగుటయె నాకు ధ యుక్తవ్రతమాన్

సీ. విరుధాత్మసుత యప్పు ధ డనిమిఱు లసురారి
కృపకునచ్చెరువొంది ధ కేలుమొగిచి
పరమేశ యోధక్త ధ పరతాత్ర
బంవానువెత్తి గలహంబు ధ పదప ని స్తు
నరచేతిచుండిసి ధ యననివారిలకెల్ల
నకవర్గమొసంగి ధ యమ్యు నట్లు
వోలు విశాణన ధ సాలాబు యాదన
కాంక్షితమాతాత్మి ధ కారణాబు

గీ. నీకె తగు నీతనికె తగు ధ నిజుగమ్య
పూజవడయంగఁ బూజించ ధ పొగడువడయ
నని మురద్వేషిఁ బూడతే ధ కునిఁ బొగడుచు
జనిరి సమర్థముగ నిజ ధ స్థానములకు.

ఆ. వె, పొగడి రఖిలమునులు శ జగము లానందించె
నాటపాటచూపి ధ రమరిరమణు
లాదినంబు సుదిన ధ మయ్యు చుట్టచు మ్రొ
విబుధతరుల తాంత శ వృష్టి గుణియ

116

సీ. శిఖిపింఛధారియై చోర్యోయి కటినిల్పి
 హరితీర్థమున బళ్ళి శ్రీ మాభిముఖుడు
 తేత్రంబునందు బాగ్రి శ్రీ ద్విగభీముఖుడునై
 రెండుమూర్తులుదాల్చు శ్రీ చుండునతని
 పరపీఠమైయొప్పు ధనిభర్తరమ గొల్చు
 హీయన శ్రీ యన ధి రెండుగడల
 జామరహస్తయై శ్రీ ఛందోమయాకృతి
 ఖగలోకనాథు డ ధి గ్రీమున వెలయు

గీ. దక్షిణంబున సనకపత్రి ధానమనులు
 దాను బాగడుచు సేవించు శ్రీ దమ్మిచూలి
 యేను రుద్రులు సేవించు ధి మెడమవలన
 వెరుకనుండు దురిగి వాగ్రి ధి విబుధవరులు

117

వ. వత్సా శ్రీవత్సలాంఛను భక్తవత్సలాంబు నీవు నెఱింగినయదియ
 కదా వినుమత్తేఱుగున మెఱుగుటొల్లయగొల్లదొర కరకలిత
 చిత్రభస్మజలజసుక్తియు విరచితవినతముక్తియు గుటిలకో
 మలనినీలకుంతలనికరుండును నపరిమిత కరుణాకరుండును గటి
 తలఘటితతోస్తంభ యుగళుండును జటులనిశాటగళ నిగళుండు
 ను మకరకుండల మండితకపోలఫలకుండును యమకుల తిలకుం
 డును త్కుల్లకాశకృష్ణసఖ్యాభిరామమృదులోరుద్వయుండును నద్వ
 యుండును బుండరీక ప్రభృతిమనిజన సేవ్యమానుండునుననూ
 నుండును నఖండజ్ఞానానందైక విగ్రహుండును విదళితగన్ని
 గ్రహుండునై పంచాంబును పంచశరసహస్రాతిశాయివిలస
 నసరంబును నిచ్చాదిగంబరంబును నైన ప్రాయంబును నవర
 త్నసానుప్రాయంబును బాహ్యభ్యంతరీకద్వారాష్టకవిస్ఫుష్టంబు
 నదభింబు నభంగికమంబును శిరదభ, శుభింబును నగుమహా

పాసాదంబునందు నాసవ వైశ్రవణ వైవస్వత పృముఖ మఖ
 భుగలఘుకిరీటమణిగణ ఘృణిమంజుషింజరీకృతంబగు శేషపీఠం
 బు నధిష్ఠించి చరణద్వయాంతర్భ్రాపలాలిత గోయష్టి లతామ
 తల్లియై భువనతీతయ కామిత కల్పవల్లియు నైన తన యా
 కృతి యవికృతభావంబునం బభిభవింప దక్షిణతీర్థమధ్యంబుల
 నంగీకృతాధ్యాసీనుండై వాసుదేవాదిపూజాంబులు జ్ఞానక్రియ
 యాదిశక్తులు పసురుద్రాదిత్యాది మరుద్విశేషంబులు నశేష
 విగమంబులు నఖిలగుడ్ధాంతంబులు సమస్తతీర్థసార్థంబులు సకల
 మంత్రహస్త్యంబులు సర్వగంధర్వ స్వరసారస్యంబులు విశ్వవి
 శ్వాధి కైశ్వర్యంబులు నసశ్వరసంపదలంబొదలి సేవింప జెంపు
 మొఱుసియుండె నని నెంజియు గుండలికుండలం డీట్లనియె 118

క. నారద ధృత హేమరసా

సారచ్చరితంబు విష్ణునందనం బని వే

దీరచితార తీరకతతి

భూరమణిమణికిరీట శ్రీ ముం బురుడించున్

119

క. అలతీగసలిక్ష్మిత్ర

స్థలిలీలావిగ్రహాద్వి శ్రీ తయయుతుండై భా

సిలు పొండరికవల్లభు

దలచిన గనుగొన్న గరగ శతము లిహపరముల్

120

క. వినబడడు చెవులగన్నుల

గనబడడత్యుగ్గీనార ధ కవ్యధచేత

బాలుగుపడి జడియువైష్ణవు

ననవధిమరితపరి యయ్య గుమాగా

121

చ. ఇరుగడలఁ ద్విరూపముల ♦ గృష్ణుడు దైత్యుని గాకరిష్టు డ
పురుసుననుడ నన్నడిమి భాగమునందు వనింతు రెవ్వరా
నరులు మనుష్యరూపభర ఁబున గీడయొనర్చుయ్యక్షకి
న్నరగరుడోరగమ్యచరఁ నాథులుగాగొని మొక్కిక్కగా దగున్

ఉ. ఎయ్యది ధివ్యసేవ్యతర ♦ మెయ్యది షూనిమనోభిగమ్యమా
నెయ్యది నీవునేను భజియుంపగ ఁనింపగు నెల్లనాడు నా
దయ్యపువెల్గుసుమ్ము సత ♦ తస్థి వెల్లెడుపుండరీకవా
గ్ధాయ్యల బ్రజ్వరిల్లుచు జ ఁగత్త్రయమష్కృతవాహదక్షమై

మ. అలసంబుల్ ముని గాట్పుణ్ణితములుపాఁగి శయశ్చిత్తముల్ పాతకం

బుల నిర్జింపగ విష్ణుభక్తియ తగున్ ♦ బో దానికిం బూన బా
ములపల్కాటులు చీరలం దుడిచినం బోనేర్చునే మాంత్రికా

కలితా హిప్రతివీరమంత్రపదరే ♦ ఖాజ్లాఘుచేతంబలెన్

124

సీ. జగదధిష్ఠానంబు సచ్చిదానందాత్మ

కము సందనందనా ఁభ్యమ్ముక్షేత్ర

తీర్థస్థితము పృథగ్గీప్రీతంబు సృసిహ

రామ మతాస్యదివి ♦ గ్రీము లెట్టి

యవి యనదగియుండు ఁనట్టిదయగుదాని

హేతికు లఘుతమః ఁసోత్తమతులు

గాంచి యర్చలయం దొ ♦ కటిగాగ దలచి వి

కత్తనంబానరించి శగరుసులేని

గీ. చారవంబులడింది పాఁరంబులేక

వనరుమరుగాని విజ్ఞాన ♦ వంతులైన

వారు శిలగాగదలచ రె ఁవ్వారు దృష్టి

గోచరబ్రహ్మమనిచూచి ♦ కొలినియుచికి

125

శా. ఆవాణిరమణుడు పార్థసము సేయన్ దేవకీదేవియం

వావిర్భావమునొంది యేరికి నల భ్యంబైన కేవళ జగ
జీవాత్మస్థితి నుండునిండుదొర పి స్మేరాననున్ నిత్యసం
సేవందెల్పుజితేంద్రియుండు తమముంజొచ్చుగనుండ త్వమున్

తే. భక్తిగద్గదరీతి వా భగ్గరము లొలయ

నటనమునగూడి గోపికానాధుమోల

నిలిచి కీర్తించుపుణ్యండు భ నలిన బంధు

దళనమొనరించి తత్వప రదమునకరుగు

127

క. హరి సోపహార లక్ష్మీ

శ్వరునెవ్వరుచూచు రట్టి భారలు సకలా

మరపూజ్యులు వారందున

బారసినపుణ్యము లగణ్య భములు గుణజలభ

128

క. ఇతిహాస పురాణ కథా

శ్రుతిస్మృతులు నందగోప భుతుకట్టెదురన్

సతతము పఠియించుమహా

మతి పరమపదంబు నందు ర మతిమన్మథ్యా

129

క. తీర్థముననాడి బ్రహ్మ

భ్యరితలీలావతారు రభక్తాధారున్

బార్థసఖు గోల్వగలమో

క్షోభలకున్ గలవు సచ్చి భ దానందంబుల్

180

సీ. భూణహుండును సురా భుడు బ్రహ్మఘూతియు

గురుతల్పగ స్త్రీయభోగోప

జీవి పితృదోషి భిక్షుహంత పరచార

రతుడు నిందకుడు సర్వస్వభోక్త.

సశ్యోక్తుండును ♦ సర్వాభిమన్వి హే

తికుండు సర్వాపలా ♦ పకుం డశుచియు

నిజధర్మవిద్వేషి ♦ నీచుండు పాపండు

ప్రసన్నుడు స్వేచ్ఛావి ♦ హఠహారి

గీ. కృతమెఱుంగనివాడు నూ ♦ నృతములేని

వాడు నమ్మినఁజెడజూచు ♦ వాడు మొదలు

పాపకారుల కేగియుం ♦ బాండరీక

తీర్థహరిమూర్తియుగ మిచ్చు ♦ దివ్యపవను.

181

చ. అలతపిసాళినవ్వు మధు ♦ రాధరబింబఫలంబు తమ్మివే

కుల నగుసోగకన్నులు పృ ♦ కుంచితకుంతలచారుఫాలమున్

బలుచనిచెక్కులం గలయుం ♦ బర్వినకుండలరత్న కాంతులున్

గలశిఖిపింఛలాంఛను మొ ♦ గంబు గనందగు ధూపవేళలఁ

క. క్షణము క్షణార్థమైన ది

క్షణలలితంబగుపయోధి ♦ శయనునదనసమీ

క్షణ మొసరించుకృతికి నా

క్షణమున గల వఖిలసుకృత ♦ జాతఫలంబుల్.

133

సీ. మువ్వకమురుప్రతో ♦ మురళి యొక్కొకవేళ

మోయించు భువనైక ♦ మోహనముగ

గ్రీడించునొకవేళ ♦ దోడిబాలురఁగూడి

యక్షీణగతిఁ గుబే ♦ రాక్షసేభి

నవరించునొకవేళ ♦ జలవిహారముచాలఁ

బ్రేమభీమరథీగ ♦ భీరవారిఁ

గొలుపుండ నొకవేళ ♦ నలినసంభవ పుండ

రీతాస్మదాదులు ♦ పీఠి గొలువ

గీ. నురగనివ్రవాహనమున నొ డొక్కక్కవేళ
వేడ్క వేంచేసి మెఱయుఁ ది డివ్వధులందఁ
నెన్నికల్పంబు లరిగిన డయేనయేడ్ల
వెలయుపాయంబుగలకొయ్య డిట్టలయ్య.

134

శా. శ్రీరంగంబున ద్వారకఁ గయఁ గురు డక్షేత్రంబునఁ నైమిశా
భ్యారణ్యంజనశైల పుష్కర మహేం డా సంతతయ్యూహరి
ధ్వారశ్రీపురుషోత్తమంబుల నయో డ్యక్ష సేతు గంగాభిసం
గారూఢస్థలిఁ దొండవీకమున డైత్యరాతి యుండు గడుఁ
క. హరియత్తరభాగంబునఁ

బురుషుండు దాఁ బొవమైన డిబ్బయ్యంగ
సురకానియెత్తుచేసినఁ

బరిణతమై మేరుకు ధక డభారముఁజూపుకో

సీ. నమ్మాళ్వనమునధావ్విం డిమ్ము నుపలేపనం

బున మహాభిము రంగ డిమున విచిత్ర)

శుకము దీపాంకుర డివక్రకటనంబునఁ బాము

పదపద్మతీర్థాను డిభవనముకతన

సంఘయు నూదస్య డిపరి నేదనంబున

ధేనువు మోక్షాబు డితెరువుగినిల

గాన నేతత్పరి డికల్పనంబునఁ బాండు

రంగాధిక ధుఁ తే డిరంగవలయు

గీ. ననిన నారదు డిట్లను డిసభన జ్ఞాన

విరహితంబులు జడములు డివీనికట్టు

మనుజకృత్యంబు చేకూరె డిమధువిరోధి

యెట్లు వరమిచ్చె ననివేడ డిసీసుడనియె.

137

ఉ. మూర్త్యుమదిక్షుకాముక్ రస ♦ ముజ్జ్వలకీర్తియుఁబోని చందిరికా.
స్ఫూర్తి వెలుంగఁ జేయుచు న ♦ భోవనకేసరి చుదుగిఁ డుబ్బగాఁ
గాతికపూర్ణిమన్ యమశి ♦ భామణి మున్నొకనాడుచూళికా
నతిన్ తపింఁగఁచుచున ♦ సంబున భీమరథీతటంబునన్. 138

మ. సురలీలాపతుర్లు న రాంగనలుచక్షు ♦ శోభిత్రీకన్యల్ స్మర
జ్వరపీడాశయవై తనుఁగొలువ రా ♦ సక్రీడఁ బెన్బొడయై
కరలీనోద్ధిక లుగుశీచలన రిం ♦ ఖత్వాంతులై కాలిఁగా
మురలీనాదవిన్ చకేళిఁ దవిలెక్ ♦ మోదుఁబుసాదంబుగన్. 139

క. ఆనాదము దవ్వన జగ

తీనివనస్మృతిహోమ ♦ ధేనుహాళి సాగ

దాసినదమొదన విని తన

మేఘమూచి కురిసె నవరి ♦ మోహస్థంబున్

140

ఉ. కాననగంధవాహుఁ ♦ గంబగురుక్ వెన నొండుతత్పముః
ఘనకణంబు వచ్చి ముర ♦ భేదను చూచి నలుకరించె శ్రీ
జనియుఁ బోయిమానిజి ♦ సౌధమునగు సునిచుచుండె నా
ధేనువు లెన్నగా ముదిసి ♦ దేహమునూర్చిభవాంతరంబుననిన్ 141

క. హరిహరిపతినిజను

గృహసోత్కర్షణకళాకృ ♦ తవరమసుకృత

స్ఫురణంబున నొకవైష్ణవ

నరునకు దనుజాతయగుచు ♦ వసుధం బుట్టెన్.

142

వ. సుశీలాభిధానయగు న బ్బాల గుణభాస్వరయై యగోచిత

కాలంబున,

143

ఉ. తాళి విభుండుగట్టినమొ ♦ దత్ పతిదేవత యాసుశీల పెన్
గోలతనం నన్ మగడు ♦ కొట్టిన దిట్టిన రట్టించెసినం

దాళి దినంబు రచ్చరణ ♦ తామరస్థులు గొల్చు నేలయున్
బోలునె యీపెకంచు గృత ♦ భుజులు వృద్ధులు పృస్తుతింపగన్
సీ. రూపహీనుడు మహా ♦ కోరిగ్గను డతిలోభి

బద్ధమత్సరుడవ్య ♦ బుద్ధి మాయి
చంచలస్వాంతుడు ♦ సకలబుద్ధు విరోధి
బహుశపథోక్తిలం ♦ పటుడు శత్రుడు
సంతతావిశ్వాస ♦ సస్యప్రోహుండు
గర్వపర్వతమస్త ♦ కస్థితుడు
కలహాశనుండు త ♦ రక్తికియాకుశలుండు
సంగతోన్మాదోత్త ♦ సూంగకుండు

గీ. నగునయేనియు నటునంటి ♦ మగనితోడఁ
గాపురమునేయుసతి దొడ్డి ♦ గరితయగుచు
గిడిడికోతకు నోచ్చి లో ♦ విసిగికొనక
ధాత దూరక, తుడ్డి సే ♦ తకు నగవక,

145

శా, ఆలీవాంశుని వేడికోర్చి మను ఛా ♦ యాదేవియుం బోలె, స
త్పతివృత్తగుణాభిరామయగు నా ♦ భామాలలామంబు సం
ప్రీతింజేయు ససహ్యదర్శనములన్ ♦ బిర్రీకులంబెట్టుడు
ర్జాతుఁ వీతదయానయుఁ దదుచితా ♦ చారంబులన్ నిచ్చలుక

ఉ. కొన్ని గొణింగి కొన్గొనిసి ♦ కొన్నితుటారములాడి మానరా
కెన్నక నిన్నినాళ్ళకిది ♦ యిన్నని కూటికి బిచ్చపాటిగా
మ్మన్న 'మహాప్రసాదము'ని ♦ హర్షరసోల్లసదానాబ్జయై
యన్నలినాక్షిభర్తయిడు ♦ నన్నియగై కొనుముక్కుధాన్యముల్
వీ. చతురసస్సార్జనా ♦ చరణంబు తొలి గాటి
ప్రాచిపన్నియశోభు ♦ పడుటగాఁగ

గోమయగోమంఖ ధ శ్రీమంగిటఘటించు
 టలు ముఖమజ్జన ధ కలనగాగ
 గమనీయపూర్ణకుం ధ భముల పూజాప్తి
 కుచలికుచాకల్ప ధ రచనగాగ
 నన్నసంపాదనా ధ ర్హాగ్ని బుట్టినధూమ
 పటలిసంస్కారధూ ధ పంబుగాగ

గీ. విఘటితకవాటకద్వార ధ విశదనయన
 యర్చితాధరగేహళి శ కాధరోష్ఠ
 భాండగోపనయవనికాం ధ బరపరీత
 యంతి గృహలక్ష్మీనత్యంత ధ కాంతిదనరు

148

సీ. పన్నుతంబని పదా ధ ర్థములు ర జలవేడి
 కొనిజెచ్చి యమ్మించు ధ కోమటిండ్ల
 మూసిమల్లడిచి గు ధ మృగలకొల్పువై మెత్తు
 లూడ్వచ్చు పస్తైన శ నుండుగాని
 మెట్టిచుట్టంబేని ధ యింటకేతేర రెం
 డవసూతకము దెల్పి ధ యవలజొనుపు
 మునుపప్రీతిశి తముచే ధ సినపైడి రాకున్న
 ముచ్చిచ్చునను వేగు శ వచ్చుదనుక

గీ. “వనరు శాకాయ లవణాయ ధ వా” యటంచు |
 బెనగు ధూళిః పరగృహం ద శ పి యనున స
 | ముంచి యీగకు గాటు, పాశ మునకు బలియు
 నొసగడని భర్తకై పొక్కు శ నువిద మదిని

149

వ. ఇవిధంబున సవ్యధుబింబవదన వివిధ కుటిలాచార చతురుండగు
 జీవితేశ్వరు నీశ్వరుంగాదలంచుచు దహపాననంబు భనకు నిగూ

కుర సిద్ధిసంసూచకంబుగ నిండుడెందంబునంగోచరింపంజేయుచు
గీర్తితచరిత్రంబునం బ్రవరిల్లుచుండు నంత 150

క. అటనొకనా డాభాసుర

కుటుంబిసీసదనమునకు ♦ గుహనావటువున్

బటువగుమైజిగి దెగడున్

బుటువగు నొకవడుగు వచ్చె ♦ భుక్తాపేక్షన్ 151

వ. వచ్చిన నమ్మచ్చెకంటి గెంటని నెయ్యంబు లియ్యంబగు నంతఃక
రణంబున నడలు గడలుకొనగ్రామాంతరాసక్తుడగుప్రాణనా
థుండు తనుంబిలిచినయట్లైన లోనింటిబోనమానిలొంగి చూ
చుతఱిం బొడకట్టి బొట్టునకుమేధావిమేదునలవాటునం గందిన
యంగుద్వితయంబు దేటిగుట్టినం బృథగ్వర్ణమూర్తులగు సంవ
త్సరముల జలగుహంబున బ్రశస్తబగుహస్తం బెత్తి స్వస్త్వి
స్తుతే యని యాశీర్వదింపుటయు స్మృతనమస్కారయై యాసా
రసామోద మృదలస్వరంబుననిట్లనియె 152

సీ. ఎదుండిరాక యిం ♦ దేతేర గతమేమి

గ్రాసార్థిభావంబు ♦ గానవచ్చె

నగునన్న నట్లని ♦ మొగసాలనుండు

డాయన యూకలేడు యా శ మార్గమునకె

కావించు నన్నసం ♦ స్కారంబు మీ రార

గింతురుగాని వేరీ గిరమె యనుడు

మాణవకుండు పల్కు శ మగువ! నేడెన్నాళ్ళు

నుండియు గుడువ గూ శ డొదవకునికి

గీ. వేడియగుదాక నోరువ ♦ మాడుగలిగె

బులిసినది గల్లెనన్నంబు ♦ పోకయంత

యొసగి త్తుత్తార్పు వెసచల్లి ♦ మెసవనైన

పాపముడిపిండుకొంచు ద ♦ పంబుకలిమి

- తే. అనుడు నెలనాగ యిట్లను १ ననఘ నీకు
జలిది యే నెట్టు లిడనేర్తు ♦ త్తణములోన
నంటగావెంతు భుజియించి १వలయునెడకు
నేగు నా విని సతి బల్కు ♦ తాగపడుగు
- తే. తోవ గమియించుచోట నో ♦ పూపుబోడి
యవరవల్ల సమాచార ♦ మైన జెడను
శ్రాహ్య మితడ వేటికి ♦ శ్రాణరక్ష
నెఱపు మొకయింత మెదు కిన్ని ♦ నీళ్ళు నొసగి
- తే. వాజ్ఞ నఃకాయకర్మప్ర १ వర్తనముల
సంభవించినపాపంబు ♦ సంహరించి
యతిధి గృహమేధికిచ్చు శా १ శ్వతసుఖములు
| వినవె యభ్యాగత స్వయం ♦ విష్ణు వనగ
- తే. అతివ తీర్థదరత్వర १ నరుగుదెంచి
తోవ నాకటివేళకు ♦ దొరకకునికి
కాంచ నీయాన యే గూటికలన జరరి
వహ్నినొక యేన కా దెట్టి ♦ వాడునెరియు

157

వ. నాతోడంగూడి యామవడుగులు బుగ్గులయ్యును పశి చడక
కడక మెఱసి యేము సంకల్పించి మున్నే తేరసముకట్టినపుండరీకం
బునకు జాండురంగ సేవా సావధానులై చనిరి. నేను కూటిబీద
తోడుదప్పిన తెఱంగున నిచ్చటం దడసితి వెండియు వినుము

క. తరుణి త్సూధాతురాణాం

| నరుచిర్నచకాల మనుచు १ నరు లాడుట లో
నరసి వివేకింపగ దగు

| తెరువరులకు బాయసంబు ♦ తిరిసిన గలద

158

ఆ. వె. ఎంతబాండశుద్ధి ♦ యెటువంటిగృహశుద్ధి
యెట్టిచిత్తశుద్ధి ♦ యిచటచలిది
కూడు చిక్కునెడ బు ♦ రోడాశమునకు నో
యమ్మ సాటివచ్చు శ సదియుగాక

క. అనుచితశతము లొనర్చియు

దనువులు దక్షిణు కొనరె శ దమశమతేజో
ధనులగు గాధిసుతాదులు

| తనప్రాణము నిలుపుకన్న ♦ ధర్మము గలదే
తే. తొలుత నేవేడినప్పుడు శ చలిది నీకు

ననఘ సెనెట్టులిడుదాన ♦ నంటిగాన
యశనశేషస్థితికి సంది శయంబువలదు
చాలుజాలదో యను వృధాశంకవిడుపు

162

క. సతి యాత్మస్తుతి యతిగ

స్థితిమని నాపెంపు దెలుప శ నే నొకడ మనో
గతి దృష్టిగనిన భువన

తిత్తయమ్మనకు బరితుష్టి శ తిలకుదు జుమి

ఎ. అని యంతనిలువక.

164

క. పెట్టకపోసని యాకట

దొట్టిగిలంబడుచు శ దురిసరిజనివే

నట్టింట గూరుచుండిన

నెట్టు ననం జాల కమ్మై శ గేక్షణ భీతిన్

సీ. పరిహరించుట కీడు శ తరువరి బసిబిడ్డ

నర్థి నాకటిచేత శ నలయువాని

బర్హస్థితమును సర్పణసేయ జాల బా

పము రాదె యుపచార ♦ పరతమెలగ

మీన కొక్కటిచ్చి పా ♦ మృనినఁ బోవునా పోవ
 డభవప్రియాసవి ♦ హ్వలుఁడితఁడు
 చానునో చాలనో ♦ చలిదియు మళ్ళర్త
 పాధేయ శేష / మల్పఁజె యగుట

గీ. జాలకుండిన నగు, జెట్ట ♦ బాలుఁడితఁడు
 కొసరి గొంతెమకోరికల్ ‡ కోరెనేని
 యిడక పోబోల,దిడఁ బోల ♦ దీరు దివియ
 బేరురాకున్నె వైధిఁకు ♦ త్పెభుచులుచుని. 165

తే. వంటయగుదాక నుండ ♦ డ వడుగు బండి
 మీఁదఁ బోవుచున్నాఁడు ♦ మేటిధాటి
 నైన దయ్యెడుఁ గాకేమి ♦ యప్పటికిని
 మీఁదు గడగట్ట నేలంచు ♦ మించుబోడి. 167

శా. రార య్య యని శుద్ధిమచ్చలను గో ♦ త్రాచేవతాపుత్రు వి
 స్మేరాన్నిప్రభు గూరుచుండనిడి మో / లేప్పట్లుగావించి నీ
 రారగ బండినప్రాతరాజువుది ♦ వ్యాన్నంబునొక్కొత వా
 ధారాధాతముగుండయాడ్చి యెసగెన్ / రంభాపలాశంబునన్.

తే. ఒసఁగి యవ్యూజసంబు ద ♦ భవ్యడిసంబు
 నారగింపు యమియింపు ♦ డనుచు బలికి
 ముదిత మదితాత్మభావసం ♦ పదయు బోని
 సలిలపరిపూర్ణ మగుగిండి / నిలిపి చనిన. 169

క. చేనాపోశన మున్నుచు

ధ్యానంబొసరించి యతఁడు / తగుననుమతి జం
 ద్రాననచే గొని మెనగున్
 బ్రాణాహుతి విరచితముగ ♦ బర్హస్పతంబుఁ.

తే. తిరిగి చూచినయంత నా / ద్రిమ్మరీడు

సిక్కి మొక్కటియేనియు ♦ జిక్కనీక

మింగి మీదులుచూచుచు ♦ మృదులఘణితం

బిలిచి యిట్లును శరదందు ♦ పంబముఖని.

171

తే. చూడు మీసారిభాండి మో ♦ శోభనాంగ

భిస్సటంబొందె దాతీద ♦ ప్పినదియొండె

గలుగు లేకుండ నూడ్చి తె ♦ మృలఘుజరిరి

జాతవేదంబు హెచ్చె నీ ♦ స్వల్పభుక్తి

172

చ. అనుటయు సంబ్రమంబడర ♦ సంగన తొల్తినాటియామిని

దనకని వండి డించికొని ♦ నాధుడు పల్లియ కేగు నెంజిల్లి

దనికి భుజియింపకున్ని భరి ♦ తంబయి యట్టుక నట్టుకటి యొ

ప్పునభినవోదనంబొన, గె ♦ బూని తదాజ్ఞానుశాసనమూతుటన్

తే. ఒసగి యెడపేర్పులో గాగు ♦ చున్నయాల

పాలు వడ్డించుటయు మూని / పాల వేళ

మశలి వారలచేతికి ♦ నందియిచ్చు

వడుపున భుజియించె వడు విపు ♦ ర్వింటకంబు.

174

క. భుజియించి మఱియుఁ దెమ్మని

గజబీజసేయుటయు సతియు ♦ గలగక వికస

న్నిజవదనయగుచు హస్తాం

బుజములు మొగిడించి పల్కు ♦ భూసురసూతిన్.

175

శా. అన్నం బొండాకలేదు చల్లియది ♦ విస్మధ్వశ్రీమారూఢ తె

మృన్మం దెచ్చెద సాధుగుప్తములు స ♦ వ్యంబుల్కజాయంబు లిం

దెన్నే నున్నవి కొత్తయట్టికల గా ♦ దే లేచి వాఝ్వంసు వే

గన్నిర్నించెదఁ గూడుఁ గూర మఱియుం ♦ గైకొలుమేల్పుక్తికిన్

ఉ. నావిని నాతి బల్కు గుహ ♦ నావటు వోపనితామతల్లి యో
 పాపనశీల తైలపరి ♦ పక్వము లెన్నియు దెమ్ముగా దనన్
 లేనడియైనభుక్తిగొని ♦ లేవదిగంబన చాక లింతయున్
 ధాననమాచరించుకత ♦ నన్ దడవున్ నిల్చిదిచ్చుట. 177
 మహాస్థిగర,

అనినన్ వడ్డిపజొచ్చెన్ ♦ హరిణనయనని ♦ డారుడెందంబుతోవే
 గన భావిప్రాణనాథా ♦ గ్రహసహమతితోగమ్మనైకారమై నే
 తన వండంబొల్చి చే ♦ తం దడవిన దుమురై ♦ తాటుటల్ లేక
 సద్యో
 జస్తితబుల్ వోలె జాలం ♦ జప్తుగొనవునమ ♦ చ్చుడి కాపూప
 పట్టుల్. 178

వ. ఇట్లగుగ్రహహస్తహస్తపురుషాధిక్యతంబులు ప్రాణవల్లభసమ్య
 గభిరక్షితంబులు తగుపహితగణానమాంబులు వచ్చిద్రముద్రా
 ముద్రితంబులు నై వజ్రచవితరణాబులగతి మహితభాజననిహి
 తంబులు, ననుగక్త వధూహృదయంబులపగిది నతిస్నేహపిచ్చ
 లంబులు, నుపవనంబులయుపమ సురభిష్టంబులు నైన పిష్టవికా
 రంబులు నిర్వికారుండై భూసురకుమారుండు నిరవశేషంబుగా
 నాహారిచియ్య నెండియు సవనితాననంబగు మిథ్యావజ్ఞభినయ
 నంబునఁదనబహుభో కృత్వంబునపశ్లోకకలుషితంబగునని విశం
 కమానమానసుండునుం బోలె గానందగు నాపొట్టివెట్టిక నీల
 దిట్టబడుచు కడుపునిండమి యెరింగితరంగితామ్బుతాంతరంగయై
 యాకురంగనయన యిట్లని వితర్కించు, 179

,క ఇసుమంతగాని లేడి

పసిశాలుడు కూడుకూటి ♦ ప్రియము నాడి

ఘోసరి బహుభద్రరాసులు

మెసకెడి విసువడు పృథుస్థి ♦ మేకొనడుగదే

180

ఉ, మాయపుబిడ్డ యీనినువు ♦ మానిసిపుట్టువుగాదు దేవతా

నాయకుడో చతుర్ముఖుడో ♦ నాభవబంధము లూడ్చునున్న నా

రాయణమూర్తియో? యెఱుగ ♦ రాదొకయౌచకయున్ బుభక్షపై

జేయిదొఱంగఁ డప్పములు ♦ సెల్లె సమస్తమునంచు నివ్వెఱుఁ.

చ. తలఁచు మనుబులోన సను / ధామరయాజకధర్మపత్ని ని

ర్మలకనకావదాతముగ ♦ బాళతరాలఘులీలమాలికొ

జ్జలము జగత్కిఁగూచరణ గొట్టి ముదక్షిమదంగభాగతా

తిలకితవిభ్రమం బగు ను ♦ దీర్ఘమహర్షియు దివ్యతత్వముఁ.

క. సఖి యీగతి “శ్రియమిచ్చే

న్ద్రతాశనా” వ్రనుటయెఱిగి / పలుతనపలు పూతీ

ప్రితవితరణగుణలీల

చతురంగ బాహ్నికఁ డత్ప / సాదముకిలిమిఁ.

183

సీ. ఒక కొన్ని వడియగులు ♦ లొకకొన్ని వరుగులు

నొకకొన్ని షోణగుల ♦ యెలుపుఁబప్పు

లొకకొన్ని ద్రిబృడ ♦ లొకకొన్ని తాలింపు

లొకకొన్ని విధముల ♦ యుక్త చేగు

లొకకొన్ని కలకల్లు లొకకొన్ని బజ్జలు

నొకకొన్ని గీతుల ♦ యూర్పువగులు

నొకకొన్ని సిగరులు ♦ నొకకొన్ని యంబళ్ళు

నొకకొన్ని బహుల పూ ♦ సోత్కరములు

గీ. వివిధఫలకంద మూలాలు ♦ లవియుఁ గొన్ని

యూరుఁబిందులు నొకకొన్ని ♦ యెక్క కొన్ని

యూరుగాయలుపచ్చళ్ళు ♦ నొక్కకొన్ని

పెరుగు పాల్తేనె నేతులు ♦ పెచ్చు పెరుగ. 184

చ. ఆమితములై మహానసము ♦ నం దపుడన్భుతమొందుచున్నయ
న్నములు సుపక్వగంధముల ♦ నందములై యటువోవుచోట న
య్యమరతరుప్రసూనతతు ♦ లంగవపైఁ గురియంగఁ బుట్టుగం
ధము లిటుజిగుచోటఁదగుఁ ♦ దద్వితయారదితోపగూహముల్.

శా. ఆలీలావతినత్యసత్వ శమ ధై ♦ శ్వాదార్యసంశుద్ధులం
జాలన్ మెచ్చి చటుత్వమందొఱగి ♦ సాక్షాత్కరముంబొందెను
దేవాలలోలకృపా జపాప్రసవకాం ♦ తిభ్రాంతిక్యల్లోచనా
బ్జాళిందాశ్శితరాధికాసుగతరా ♦ గాంకూరుడాశౌరియు 185

సీ నీలంబు భక్తాను ♦ చూలంబు హరిదంత

చేలంబు నవనీత ♦ చోర మాది

మూలంబు గిరుణాచి ♦ శాలంబు కృతజగ

జూలంబు క్షితలతా ♦ నాల మమర

మేలంబు భవననో ♦ క్షీలంబు తల్పిత

వ్యాళంబు శిక్వావ ♦ చూ శమమిత

వీలంబు హృతమరు ♦ త్పాలంబు సేతసఖి

ఫాలంబు వరదాన ♦ శీల మఖిల

గీ. కాలజంఘాల మసురకృష్ణేళ మతిక

రాశ మాపత్వయోదవా ♦ తూలము నగు

యదుకులసరోమరాళంబు ♦ సతివగాంచి

సతియు నుతియు నొనర్ప న ♦ న్నగధరుండు. 187

ఉ. ఆసతిక బల్కు నీహృదయ ♦ మారయగోరియ యిల్లనర్చిత

గాసి కుశేయాననలు ♦ గల్గిరదోగియు గల్గనిమ్మనీ

చేసినభాగ్య మేసతియు ♦ జేయదు నీయెదుట మునీశ్వరా
భ్యాసదురాసదంబగు మ ♦ దాకృతియీగతి నుల్లసిల్లుటన్

క. సుచరిత్ర నేడు నే చే

తి చలిది భుజియింప జాల ♦ దృప్తియొద వెడి
బచరణగా దిమ్ముల మును

రుచియింపకు శబరివిందు ♦ దోషదివిందున్

189

క. అనిమానుష మసిధారా

నృతమగు మనువంట నిప్పు ♦ వంటి దిది యనన్

బతిదేవతవై మన నీ

గతి భావారూఢమయ్యె గా ♦ జగతులకున్.

190

చ. తనుశతకోటిపల్లె బహు ♦ కమ్మ విస్మయి బేర్చిగాంచినన్
ననఁ గనలేనితేజులకు ♦ నీతి యభాగ్యము భాగ్య మీవు పా
న్దననమునం దొనర్చితి వా ♦ కానొక యగ్రున నన్నుగూర్చి దా
వన సమకూరెజున్ను సుజ ♦ సచిజనగదితచర్య నీదెసన్.

190

తే. అతివ తొల్లిటిపుట్టపు ♦ పంకు నొక్క

కూనివేలిమిజన్నెవై ♦ మన్ననాడు

నామధ్వర వేణునాదంబు ♦ చ మది గరగి

తొరగఁ జేసితి సుస్థిగ్ధ ♦ గుగ్గరసమా,

192

క. అపాలనురువు పవన

న్యాయపరముచేత డెరలి ♦ వచ్చి సిలిచె నీ

లాపింఛఛవి భర్తీనత

తాపింఛమదీయమాధి ♦ తటి గుచలికుచా

193

క. దాన బయస్సంతానము

నానాబున నన్ను దనువు ♦ గానహుతి చం

ద్రావిడన తత్పలమున గా

దా నీకును దక్కితిన్ మః ♦ దము మదిబొదలన్.

194

ఆ. వె. ఒక్కఁ డకృత సత్కీర్తి ♦ యుండను విపుండ్రు

గలఁడు ఘోరశకనః కలుషబుద్ధి

వసుధ నెల్ల దిరుగు ♦ వసుధానువనుపేర

పట్టణముననుండు ♦ బుట్టినడుగు.

195

సీ, ధనవంతుడయ్య ను ♦ ద్వాహంబుదొంగి మా

తులునాకు పెరివితం ♦ తువుల దగిలి

కులవంతుడయ్య జె ♦ ధల బాసి విహరించు

జావండువండాను ♦ బంధియగుచు

మతిమంతుడయ్య నా ♦ మ్నాయముల్ చెవిబెట్టె

ఉల్లీలభలన ♦ వ్యసన మెఱిగె

స్థితిమంతుడయ్య ల ♦ క్కేకాక తిమ్మరు

పలుగూడు మరిగి యా ♦ ఘోరభజించి

గీ, తలచు బ్రహ్మస్వ జేసస్వ ♦ ములకు నెస్వ

కుప్ప జచ్చిడి పేలాలు ♦ కొంక దివురు

గ్రహణకాలంబులంగు ము ♦ గ్గడు జలముల

సెబ్రచెంచడ మా బ్రాహ్మ ♦ ణబ్రహ్మను,

196

వ, వా డొక్కకంగున నొక్క వెలయాలికిఁజిక్కి మహిమండలకుండ

లంబగు సోడరీకంబునఁ గొండొకతాలంబుండి యొక్క పెను

బండువునఁ గన్నులపండువగు మదీయనై వేద్యప్రకల్పనంబు

భూపోత్సనాసంతరంబున నెడమగొచి చూచి తనవలయుతెఱు

గునం జని బహువిధంబగు తాలంబుమని ముదిని తనువువిడిచి

యత్యుత్తమంబగు ధరామరనంశబుసంబుట్టి పుట్టిని నాటనుండి

యుఁ జనువుచనువునచతుర్ముడై నిండుప్రాయంబున నిన్నుం
జేట్టవట్టించి యిట్లున్నవాఁడు వినుము, 197

తే, తరుణి మద్భక్తదళానో ♦ త్వవసుకృతము
పాపపహ్నికి సలిలమై ♦ భద్రముసఁగెఁ
గాక లేకున్న సితఁడు పా) ♦ స్థానినొనర్చు
కల్మషములకు నిష్క్రమి ౩ గలదె యెందు, 198

ప. అవ్యధంబుగ సోపహారంబగు మదీయరూపంబు నాకస్మికంబుగఁ
గనుంగొని భస్మసాత్కృత దుష్కృతనీరసయననరాశియై భూ
సురకేసరికిశోరంబై వాసివడసియు నతఁడు కట్టిడియగుటకుఁ
గారణంబువినుము, 199

క. నీభావశుద్ధి యారయ
శోభనచారిత్ర యేను ♦ ఆప్యె యతినికి
లోభకోధముల మనః
క్షోభము గావించి బాలి♦శుండనిపిఁతున్ 200

క. పతి కొట్టినఁ బతిదిట్టినఁ
బతి నిర్దయఁడగుచు నెట్టి♦పాటునన్ చినన్
మతిసన్యధాత్వ మొందరు
పతిదేవత లతివసేకుఁ♦ బలియగువారల్, 201

తే, నిష్కరత్వంబు తొలగించి♦నేటనుండి
నీకు ననుకూలుడయ్యుడు♦సీవిభూడు
మత్సదద్వయభక్తిసక్తమగుటైన
సుతుల నేవురఁ గాంచె దూ♦ర్జితవిభూతి 202

ఆ పే నెండిఁజైడిద్రవిష్టతండుంబుగామేలి
కూడుఁ బాడి యింటఁ♦గొలదిమీర

నోముల్లెనోచి ♦ నూజులన్లు బ్రదికి నీ

భితర తోడ బరమ ♦ పదమ. గనుము.

203

ఉ. మన్నుచేసినాడు మన ♦ మదకనుడంచు నహంకరింపకో

కిన్నరకంఠ యట్లయిస ♦ గీడొవపున్ విను తొంటికన్న న

స్మన్నిహితాంతరగమము ♦ సత్యసహజ్జవస్థులక్ష్యైక్

వన్నియపెట్టుమీ మహిత ♦ సర్వసకీర్తులు నిర్వహించుచు 204

క. తృప్తారహితులు మన్నద

నిష్ఠాతులు నిత్యసత్య ♦ సత్యులు సత్య

ప్రేమపుల గాంచి పరుగా

విష్ణుపదచుగ్గు గార ♦ విచి కొలువుమీ

205

క. అని సురదాచ్చి మహాసుర

వనిశన్ మన్నించి భక్తు ♦ పత్నిబుడరిగెం

నన నెలపునకు సుధారిస

మున గుణుడిని దేచ్చు యగుగ ♦ పూజకొందునకొ

206

ఆ. నె అట సుకీలమగు ♦ నగుదెంచి యొకకొన్ని

దివసమాలకు నొప్పు ♦ దియునాస

గోస తనకులము ♦ వాసియు వన్నెయు

దలచుకొనుచు దెలివి ♦ మొలకలెత్త

207

తే. అతని దమగమ్మచేసి మున్నాగియున్న

మోహములు సజ్జాతుల ♦ మూలగోచి

సంహృతాసురులైన ని ♦ ర్నిరులకరణి

మది వివేకాదివర్గ ము ♦ ధ్విదమమయ్యె

208

క. కోపంబునాగి మిక్కిలి

పాపమునకులోగి యుగ్ధ ♦ పశ్చాత్తాప

టోపశిఖ గాగి కరుణా

దీప్తపవతీలహరి దోగి విపుడు మతియున్

సీ. కాలీచవడ నిండ్ల ధడకేగి వసరుచు

డెడువాడు వైరాగ్య ధి నిష్ఠుడయ్యె

గయ్యలక్ష్మిచ్చయై ధి కాలుద్రవ్వచుసదా

మండువా డతిశాంతి ధి మహితుడయ్యె

గసరి యెంగిలి చేత ధి గాకివేయనివాడు

సతతాన్నదానపి ధి శస్త్రుడయ్యె

బ్రహ్మకల్పముదాక ధి బ్రతుకాస గడకట్టు

వా డస్థిరముగ వి ధి శ్వము దలంచె

గీ. బాటిగాగొస కాపద్మ ధి భవునినైస

నీరసము సేయువాడు విశీతుడయ్యె

నొరులలచ్చికి ముచ్చిరి ధి యడుకువాడు

సర్వసముడయ్యె విష్ణుపి ధి సాదమహిమ

210

ఉ. పాశముమీరు పెద్దసెర ధి పాశములై బలితగుగులన్

మూలుగుచున్నప్రాబసిడి ధి ముంచి ధనార్థులకిచ్చు విష్ణుజే

వాలయసుప్రతివృత్తులకు ధి నై యొసగున్ సతికీల నించు నా

నాలఘకర్మనిర్మితిః ధి సగ్రుతులేంద్రు డనుగ్రహంబునన్

211

క. ఆ యాలుమగలు విష్ణుప

రాయణులై పెక్కుగతుల శివ స్రుములు తఱిగో

జేయుచునుండగ నటని

శ్రేయసపదమైన పాండ ధి రీకక్షోణిన్

212

మ. యమ రాక్షాతశిఖావతంసము చిర ధి ప్రాణంబు దూరప్రియా

గమశంసి స్ఫుటకాకలీకలన మే ధి కపక్రియాపాతదీ

క్షయ శీతర్తుబలీయ మొక్కబలిభు ♦ గ్రాజంబు రాజల్లు శ్రీ

రమణాగార పురోద్ధరోద్ధవలప ♦ త్రీస్తూలశాఖాశిఖన్ 213

శా. తాత ల్లండులు మామ లల్లురుచు ము ♦ త్రాతల్ సహాయుల్

సహ

శోతల్ భాతలు సేవకుల్ హితులు ఋ ♦ తుల్ పుతుల్లోలిం

దివా

భీతా భీతములై తనుంగొలువగా ♦ జెన్నాకలై వాయస

వాత కేష్టము గ్రాలు లేలువగలున్ ♦ భాంతాగ మాంతంబు

లక్ 214

చ. అది యొకవాడు విట్టలగృ ♦ హంగణభూబలిపీఠవర్తుతా

మెరుగులు మేయ గన్నిడియ ♦ మేయగతిన్ బ్రహ్మదవాయత

చ్చరభవగూఢి హుతవ ♦ శబున పయ్యెడసూభిరోవన

భ్యుదితములయ్యెవాసకుః ♦ యూష్ఠిచగ్లు నగణ్యపుష్కముల్

వ ఇట్లత్కెత్తోవన్నాగు పన్నగశయసననసమ్మార్జన సముది

తసుకృత పరిపాకబున గాకంబు చలినోకంబయ్యె వినుము

క. కలహంస మొకటి యదుకుల

కులహంసముగుడి జరించు ♦ గుసుమాయుధకీ

ర్తిలతాగుచ్ఛము కైవడి

జలరుహసంధనమరాళ ♦ సూతాశగతిఁ

217

ప. ఇట్లునర్తించివర్తించి

218

మ. కుతుకం బికక కుకమకృవమిత ॥ గ్లోరోచనాపకని

ర్మితపత్రికకలంకితాంబుధికుమా ॥ వీహరివక్షోరుహ

ద్విత యాస్ఫాలనలాలనోచితపయోవిస్ఫార కాసారసం

శశి నానీడధమాబు క్షీణసూపున్ ♦ దద్దిన్యధామూర్తున్

219

సీ. మొనరెండుగాగదె | వీస విద్యమమకం
 దము నేలుముక్కున | నడవితడవి
 మొగవిచ్చుపసిడిగే | దగిలోకుగటు మించు
 విశదచ్చదములను | విక్రచివిక్రచి
 నగుమొగంబులదాస | నపుగోవ్వోరులనపువ్వ
 చిగురాకునడుగుల | జమ్మిచిమ్మి
 నిద్రంపు బండువె | నెలగుత్తకడకొల్లి
 మలయుమొన్నుపుల | గలచి కలచి

గీ. శాన్తిసాధప్రభూణకా | సారసా
 సారసామోదమేగుర | వారిదేలి
 వచ్చియాయుచ గుడిగోన | తోవ్వుచక్క-
 నాడు చనిలికితి వీణాప | వేళి చిలికి 220

క. అది తనదేహం బచ్చుల
 విదలింపం బక్షుసలిల | పుష్పనగులచే
 జూడు కొదవించుచు గాఢ్యులు
 పొదవెట్టురజోవికార | ములు దూరముగన్ 221

తే. సలిలఖగమున కేతదా | దరణముగన
 కలిగె నాకస్మికంబుగ | గంబుపాణి
 గర్భగేనలోపలేపనం | స్కంధరూర
 సుకృతపరిపాకనిరస్థాయ | శోభిసాము 222

క. శుకమొకటి చంచుజితకిం
 శుకమై హరిహయశరాస | సురుచిచక్రగం
 శుకమై కుసుమాకరకిం
 శుక మానందమున నంద | సునుచుడి జిగుగుక్ 223

చ. అలమ త్రిలోకముల్ గెలుచు ♦ నత్తటితేరువహించుదోడిచి
 ల్కలు దగగొట్టి ముందరికి ♦ లాగకయుండిన దాన తప్పరం
 బెలమినహింప మెచ్చి మరు ♦ డిచ్చుమణీమయమాలికాత్రయిన
 గళమున దాల్చుచిత్రశుక ♦ నాథుడు కేఖలపేర నిచ్చులుక
 క. కీద మదియొక్క హాహా

చారిక చేరిక వసిదు ♦ జదివింకగ నే

పారసి యొసగ భవనమా

జ్జరాగులవలన నన్ను ♦ సుదక్షింహక

225

క. దేవాలయమున గొన్ని ని

జావాసమునందు గొన్ని ♦ యహమలు దగ్గరై

చేవదలక పాటి చుచు

బూపుంబల బువ్వబోడి ♦ పులుగుంబోడున్

226

మ. పసుపార్శ్వం దడియెత్తు నెండినెకిగం ♦ పంజాగిమైరవ్వచున్
 వసయున్ చెన్నయు మేపుమేపుకొసగుక ♦ వల్లించు శ్రీరామనా
 మసుధామాధురి స్వామితి కుచకుర ♦ భస్మాయిగాజేయుచున్
 పసపుష్పప్రియవాసరాగమలక ♦ బింబాక్షి రాచిల్ల కున్

227

శే. ననకమణిపూజరంబుల ♦ నునిచియునిచి

చక్కరయును క్కరయు సారె / గుక్కికుక్కి

యొలపు బలుకులు పలుమాలు ♦ గలపికలపి

కలికి చిలుకలకొలికి రా క చిలుక బెనుచు

228

మ. కలహంసోపమయన జక్కికుచప్పేరిభిత్తంబరీటాక్షి గో
 కిలసారస్వర బద్ధిబద్ధచికురం ♦ గీరిప్రియాలాపదా
 య్యజిబాలక మరిగెన్ శుకంబరిమగ్గియిచ్చేమగావించుచున్
 బులుగుంబొంగు ననందినొందినగళిక ♦ బూర్జొత్తులక హత్తుచున్

శే. ఆశుకద్విజరాజున ♦ కంత గొంత

కాల మరుగంగ నొకనాడు కలిగె బంధ

మోక్ష మాకస్మికంబ ♦ నిర్మక్తి కలిమి

యాశుకద్విజరాజున ♦ కన్భుతంబె

230

సీ జనియించెనొక్కొ పచ్చనిమొల్కు యనుబుద్ధి

గుచ్చినపచ్చల ♦ కొమరువలస

సనుకూలెనొక్కొ చాడిమఘోధ్యవ బీజ

మతి పద్మరాగనా ♦ మగ్గివలస

చాడికప్పెనొక్కొ జం ♦ బూఫలం బనుమనో

భగ్గిమమిదగ్గిసీలవి ♦ భగ్గిమమువలస

కోకొచ్చెనొక్కొ మధుకపుష్పములను

నాస పుష్పజము ♦ త్యములవలస

శీ. గాదియొకపైకి పనుచుండ ♦ చలగి చనుడు

చలగిమూకుట నెలకొన్న ♦ బన్ననరము

గిరిచిక్క నపోయె లెల్కు పగ్గిగల్గివీటును

తాలికామానముగొను ♦ పగిరినపుడు

231

క. బారాదిసొమ్ము లుండగ

హారమునే కొనుచుజనియె ♦ నండజము ప్రియ

బారయ ఫలకామకులగు

వారలు గుణవత్ప్రసక్తి ♦ వదల విడుతునే

232

క. ఆధవళకిరణముఖిని

సాధుశుకాచరణ మపు డ ♦ సహ్యబయ్యెన్

గోధుక్కుతిసతికి మనో

గాఢకమగుకృష్ణహర్తా న బాల్యముబోలెన్

233

మ. కటి జేలార్థము చుట్టిచిక్కినది మే ధగప్పట్ట బాలిండ్లమీ
దట సంధించుచు నార్ద్రదేహలత మాధ్యద్వర్ష ధారావల
త్తటిదాకారము జూపి దోసికొనుచున్ ధమ్మిల్ల బంధంబుముం
గిటికినే సుస్తని వచ్చెగోస్తనవార తీక్రింగిహవ్యగ్నియై 234

తే. వర్షధార వశేషాస్వ ధ వాయుయక్తి
వా యువశమున దెరలు ము వ వ్వన్నెవిల్లు
వేడ్క వెన్నాడు శశివోల ధ వెలది చాప
లమున సరనూహరించుశుకముదవులుచు 235

మ. గుహమాతృస్ఫటికాక్ష సూత్రము సితే ధ ట్టుచ్చేదగుచ్చచ్చటా
స్పృహగైకొన్న శుకంబొయేమటుతటిన్ జీరాడ పూవాగెతో
బహిరుద్గీనతనొడ్డి నిల్చురతిహ ధ ట్టుచ్చేదగుచ్చచ్చటా
మృహిళావిభ్రమ కేర నాపు ముఖినీ మాగామిముక్తాభియై 236

న. ఈచండంబున గిందర్పస్యందనంబు వినిందితుండన మందమంద
ప్రచారంబును మలిష్టుచుండన దుర్గమప్రనేశనిపుణంబును నవి
వేకియన శిథిలీకృత స్వవక్షంబును దనుజగృహీతజనకజయన
రామానుసరణ సముచితంబును నై యున్నత్తుపోలిక గ జుచు
మూలతలలంతికావ్యాజంబున లార గ్నిక్రమ బుష్పనద్వీబం
బు విధంబున శరీరప్రభాదంబున ఉంఘోధరంబులచేత గప్ప
బడుచు యోగిబాగున వీచ్ఛిన్నచరణశృంఖలాచ్ఛలసంబునపా
శచ్ఛేదంబుసేయుచు బరవధూపయోధరంబుపగిది పట్టరాక
సేతివిదుష్మాదయంబుగతి దూరదర్శనయోగ్యంబై కరువలిమురు
పునం మెడమి యడంగుచు బర బ్రహ్మంబుచాడ్చున నగోచ
రంబయ్యును దదీయమాయావిలసితంబును నై సకలంబునునిజ
హృతిభాసంబున యాధార్థ్యభూమికి సభినయించుచు శశాంక

శిలాసౌధవిటంకంబుల నునుకునగొన్నతఱి శరన్నీరదనశందనంబగు
 నాసీరశిలాశకలంబున మెలంగుచు నంతరిక్ష మహాష్టకంబునకు
 నక్షోమచంచు పుట ప్రవాళఖండ ప్రభాహిండనంబునం
 దొరలినఫలఃపలక్ష్యై నావహించుచు బ్రహ్మాదవిగళితంబగు
 సగవిరోధికోలువువీవనయచ్చరల పచ్చలకడియంబునడవున ని
 రాలంబన స్థలంబునం బలుమఱు చక్రచక్రమణ చమత్క
 రంబుసూపుచు సమీపామశ్యామలపలాశపటల గర్భంబునం
 దామఃకుండ విగ్రహంబునంబభక్తిసమగుండగు పురుషశ్రేష్ఠం
 డునుంబోలె నేర్పఱుపరాక డిందాచు నందంద జాతిపులుగులు
 మనుజగంధధురంధరంబగుటకు జగడంబుదిగిచినం గినిసి విస్మ
 మురతనూరుహదంతరకపోలాంతరంబును విఘ్నార్జనవికృతవీక్ష
 ణంబు నైషణంబు మణివలయ వలయితంబగు రేటియువతిముం
 జీతి గీతిం బెలునడరుమెడ నిగిడించి మగుడంబడి కాకుంకార
 వికారస్వరంబుగ వ ని నితాకరించుచు బలచునప్పుచుజిలుసి
 గరగినయదివోలె నయ్యను వెన్నాడం బెన్నాటకంబై బొటి
 కత్తియ లుత్తుంగకుచోల్పంగ సంతకురంగ లాంఛనకళావలో
 కనంబున ముసిముసిసగవులు నెలయగోరునంక గాన పచ్చు
 గానకీరంబు దూరంబయ్యెగదే యని గర్భోక్తివై దర్శింబుండి
 యాడుచుం బాడుచు పంజరంబుగు నలుకచాలు హరయునుచేరి
 క్షేపి యెలయంప నలయించుచు నడితెక్కగిక్కిరించుచు నొ
 క్కయెడ గాలువొడిచి మక్కున సక్కుంతహరతరళంబు
 నొక్కుచు “సక్కుంతలెక్క నిక్కడనిక్కి డనన్యయెక్క” యని
 జేటికానికీరంబు పోలిన పులు గెళింగి మెఱుంగు మెఱసి
 తోలంగిన తెఱంగున డాయవచ్చినట్టుల మాయంబగు హాయ
 లేటిపాటిఁ బోల్లంబోన దూరంబగుచునుండు నెండమావులమా
 డ్కి దివియ సచ్చటసఱించి మువ్వగోనిరాయి సోయగంబున

నొక్కింటెనకి పట్టువడుట పచరించి పచ్చురరయంబున ఖచిరపు
రిపాసాచుంబులు మోవంబూపున నెగసి తిరిగి పెటతెరువును
బూ తంచి పాండురంగాయతనంబు మధ్యరంగబులవచ్చి య
చ్చట నిచ్చుం దనయిచ్చునుండుదంగియంబుపైవ్రాలనిచ్చట
సీ. మదఘూర్ణదురుసంకు ♦ మదలీమసకు వ

ద్విపమహోద్ధతిఁ శాను ♦ దీగ నులియ
ఘనసారపుండ్రికి ♦ స్లోబింబకనిట ఘ
ర్మహిమార్జిత మోముదా ♦ ము చలింప
నాసికానూత్న గం ♦ ధఫలియూరుపుదావి
సధరదంతపడమ ♦ త్రాల్చి విరియఁ
గిరిశీతస్వంశం ♦ కిత గర్జితస్సంస్త
కాంచి చంచలగతి ♦ గూచ జడియ

గీ. బుధసిర్దుక్త శుకసక ♦ భావ ముగుచు
నలప గాశరసుతు చంద ♦ మధిగమించు
మించుననంగోడి చందంబు ♦ మేలు కనిన
నాడు తలసోయు గలనోని ♦ వార్తయయ్యె. 238

తే. కక్క సపుసంగ గోగులఁ ♦ దొక్కి తొక్కి-
కొంకుముక్కున నందంద ♦ గల్గచికలవి
పూసముకటియుఁ బోగున ♦ బొందఁగి
చెరిపె నా త్యాలపేరు వి ♦ చ్చికపులులుంగు. 339

క. బహువిధరచనోజ్జ్వలమగు
మహిళామణిమణిసరంబు ♦ మణు లన్నియు న
య్యహిశంసునదన శరధికి
నహిని త్నాకిరత్వ ♦ మను సూధించెన్. 240

క. శుకమున కొదవ నయత్న

ప్రకటితమణి రంగవల్లి ♦ పరికిల్పనకా

రికితసుశ్రుతాను కృతి దా

నికి మెచ్చెన్ పాండవీక ♦ నిలయుం డాత్మక

క. గిరికానుషక్తబుద్ధి ను

పరిచరునిం బోలునొక్క ♦ పన్నగ మొకనా

డురవడి నెచ్చటనుండియొ

మురమర్దను దివ్యభవన / మున కే పొంచెన్.

242

వ. ఆసమయంబున.

243

క. యమదండ చండమగు భుజ

గమునకు పొంచుచి యాగా ♦ కన్యక రిమలా

రమణాంఘ్రి జేరె గురుభి

తమతికి నాముక్తమాల్య ♦ దకు నన యగుచున్

244

క. హరిపదపీఠస్థితిగల

సరియను దిట్టెలుక దాగె ♦ సువర్ణ హరికా

దేరలి మృకంహదృప్తండా

తురతందజ్జ్వర పేటిక ♦ దూషినిభాతండా.

245

ఆ. వ. వేడిపడినగానా ♦ వసుకంగ నెదికింగె

బద్ధరాగ మొనవు ♦ పగిలి సహిం

దూరక నెలుక దూటి ♦ శొలగిసతతి రమా

కమనచరణకై త ♦ కిప్రసవము.

946

చ. చరణసరోరుహ ప్రసవ ♦ వైవలీనీ నివసద్విసాంకురా

సారిణమసింహ కేరణి ♦ సానన శాబమునాగె బొల్లు సా

గరిశయపూజనాచరణ ♦ కైతకకోరకమున్ భజించె మ

త్కరవరకంకణంబు మిహి ♦ కాఘ్పణి రాహువు గప్పునొప్పునన్

తే. మధురమదిరార సామోద / మైత్రి నలరు
పొలతి నెమ్మోమువల పాను ♦ భోగివోలె
హరిపదాబ్జమధూళి మ ♦ యంబుఁగోలె
జాతిగేదంగి తావి భు ♦ జంగభర్తు.

248

క. అలరు నల రుచిరమత్కుం
శలముపయిన్ నిలిపె సవ్య ♦ సఖరరపరముపై
నలరుని జకటకక్షత
విలసరమును విడునిమోన ♦ వేన్వయుఁ డోలె.

సీ. సరిసిజాకల్యాణా ♦ సమయార్థజతులక్ష్మి
గలిగించుబదనభా ॥ గ్రీమునయివిలి
తన కొత్తునున్నేటి ♦ తెలిసిటిదెమలున
ముగరు చెందొనచాలు ♦ మొలనబెట్టు
సీమంత సేవంత ♦ సిదూరనుచిజేయు
ముక్తికిలేననినతు ♦ స్మృతిసతులకు
నీకలూపబుడ ♦ జెట్టిన శేషుని
ఫణరత్న ఘృణులకు ♦ శాగికువెట్టు

గీ. కైటభాంతకపూజనా ♦ కైతకప్ర
సవనవామోదపారణా ♦ సౌఖ్యమునిత
భుజగ ౮ జస్పతాభోగ ♦ భూరిమణిస
మాజరాజత్ప్రభాపుంజ ♦ మంజుమమలు.

250

క. వ్యాపించు తిమిరహరమై
దీపించు నిజోత్తమాంగ ॥ దివ్యమణిగుచిన్
దీపావళిహరికిచ్చుచు
నాపుణ్యఫలానుభవము ♦ నయ్యహి గణియె.

251

క. ఆతటి నొకకందువ స

హ్వతాశనశయను కేళి ♦ వసనసుమతి నుం

డేవెంచె సర ఘాసం

సూతము తమ పెరకు గచువి ♦ ఘాతబుగ్గున్

252

క. కాయకృతి జిష్టుకొనగ

నాయుగల మొత్త మార్గి ♦ తొలుదితమై

ఘాయెడఁ దైలతటాక

న్యాయ బానరించె జలన ♦ రాధ్వంబునకుఁ

253

శా. ఆమహోద్భవ బిజమండరుచి స ♦ య్యటీచుచున్ మక్షికా

స్త్రీమం బాతతపక్షగుచ్చమగుచున్ ♦ దోతేరగా శ్మశ్రిలం

స్త్రీమం మిన్నొప్పు తదంగసుగతి మధుఃప్రవామోహముం జేయునో

స్త్రీ మర్త్యాలకి దక్షిణగకలిత ♦ మృత్యుంధవీచుచ్చుల్. 254

క. ఆమధుమక్షికి లటు జని

దామోదరమందంగా ♦ తలగతనిర్మా

ల్యమోదామేకరమగ్గు

చేమాకులబుద్ధి మైజ ♦ నింపగ సంతకన్,

255

క. అగు నొకసరఘ గోళె ము

కుందపదార్థ్యాంబు బీగు ♦ గుభీతసుమనో

మందమకరందశీకర

ముం దీర్ఘస్వార్థముల్ స ♦ మున్నతి నెలచున్

256

క. కలిగె మధుమక్షికి ముసకుం

దలపనతలం పస్మదాని ♦ ధార్యము గంగా

జలనలమానము చుకుకుల

నినకాంక్షిసరోజ దివ్య ♦ తీర్థము గోళిల్

257

ఆ. వె. దాన సంభవించె ♦ దేనియొంగకు

సోమపానరతుల ♦ సుకృతఫలము

భాగ్యమొదవెనేనీ ♦ బ్రాహ్మిను తనుదాన

పుణ్యలక్ష్మినిధియు ♦ జోలె బురుషు

258

సీ. జనియించె నేసాధ్వి ♦ జాతిస్మరత్వసం

పదకల్పి నిజకులా ♦ భరణమగుచు

వర్తించె నేపతి ♦ వృత తాటిమీదటి

తపమైనతనువున ♦ దాల్చిమిగిలి

సొకొల్పు నేయపాగ ♦ సుల మానసమునందు

బరమవైష్ణవధర్మ ♦ పాపవంబు

నుట్పించె నేపతి ♦ యచ్చొండకీతీ

ధృవిభు నిష్టాన్నవి ♦ శాశ్వతమున

గీ. న ముగీలకు నక్కాక ♦ హంస చిత్త

శుక భుజంగమ సరఘలు ♦ సురధ సులభ

సుముఖ సువృత సుకృతి నా ♦ మములువరుస

దాల్చి జనియించె సుక్తిము ♦ త్నానుబోధ

259

గ. భూలేఖకులుల కేయే

కాలంబున నెట్టియెట్టి ♦ కర్మమొనర్చు

బోలుం దత్తత్కృత్యము

బోలిం బితృకృత్యములయి గు ♦ నొన్నతి జనుచున్

260

శా. శాశ్వతేతరత్నలక్ష్మిగురుగి ♦ ధౌవత్కిశోరాకృతిన్

రేణుతాళనశారిమూర్తి కలభ ♦ శ్రీదోహదోద్యన్నవ

యోగీ జపగ్రాముక్తకంచుకఫణి ♦ స్ఫూర్తి సుధీర్ఘనవ

శ్రేణిసిగ్గినకారహోజ్జ్వలకళో ♦ త్సేతాస్యైతే శేఫుగున్

261

చ. ఒకడు నిరూఢకృష్ణుడుచి ♦ యొక్కడు నిర్మలమానసప్రియుం
 డొకడు ప్రయత్నయోగ్యులు ♦ డొక్క డనాదృతబంధకంచుకుం
 డొకడు రసానుకూలమతి ♦ యుక్తుడునై విలసిల్లి రంతపు
 తోనులట యెట్టివారలకు ♦ దవ్వనె యొల్లిటి నన్మవాసన్య 262

ఉ. శాకిక వైదికాచరణ ♦ లాలస్యుల హాధిక్తి నుత్తమ
 స్థోకులు వీ రనందగిరి ♦ సూక్ష్మతల స్మృతి బట్టుగొమ్మలై
 యేకడ సర్వభూతదయ ♦ నై తమగొమ్ముగ దీనమానస
 వ్యాకులతాపనోదనధ ♦ వాగ్మ్యులనన్ విలసిల్లి శేషుడున్ 263

క. అశ్మోలుగొల మలరులసర

మత్తీనక్రియ బాలుపొంగు ♦ నెస వికసితమా

నెత్తమ్మికోలనిచునున

దత్తాత్రేయభాగ్యములు ను ♦ దాత్తాత్రేయద్యౌక్ 291

చ. కేసరిశాఖాశ్రితా ♦ త్రియు భావమదాదేవస్య
 దావసరిలక్ష్మణభవము ♦ వాల్మీకిగ్రంథమగ్రవేలయు
 ల్లాసమాదాల్చి యొప్పె మహి ♦ యశినింబు కటికొనిదవి
 న్నాసమునైత జేకుజీవ ♦ నందనులేపురుషునిమందగన్ 265

శ్లో. అశ్వలకల్యణగుణశీల ♦ సూర్యశీల

పెత్తు జేమిగుగా నెల్ల ♦ చుట్టములకు

భర్తతోగూడ ముత్తాటి ♦ ముడుదినియె

నెత్తె మున్నస్మగ్మజ్జల ♦ నెండజేని 266

ఉ. ఆనలినాయతాశ్రి ప్రిస ♦ వాపగమంబున బండ భ్రాతుమన్
 బ్రాణవిఘ్నపలాలసము ♦ పాక్రుడుగొయ్యగ నిల్చి మన్మసం
 తాప మొనర్చుపోది జరి ♦ తైన్యమునాగ సతీతవర్షను
 ద్వానతనౌషధివృషా ♦ దంబుసమిపనిరూప బోలదే 267

క. సకలాగమజ్ఞానగువి

ప్రకృతాంగన యిక్కనాడుఁ జలుకు నిబకుమా
రకుల గని యను మదాలస

సకతుల్యుల నూర్చి యాత్మజల బంకుక్రియన్

268

మ. అనుభూతాఖిలభాగ సోమత సమస్తార్థ్యం గృతానేతి కాం

తసముఖ్యోచితదాన దృష్టిగతయుష్మజ్జేమజీవత్పతిన్
జనతామాన్య నశీశివృద్ధ ననుస్థితసంసారదుర్వారబం
ధననిర్బంధమునందగు బాపుటకు యత్నంబింక జేయందగున్

క. సభవజ్జనకంబుగ జని

ప్రభవజ్జగదండవండఁ జరిపూర్ణతనున్

శుభదాయు నొండగీక

ప్రభు నాకాధిపతి కాంతుఁ బరిమపదాబున్

270

క. బకబుద్ధి పినుకొండ

సక సకలాగమమతంగుల యిక్క దానిసి మీ

కకుటిలమతి నూర్చియు

సోసనకేశుకాంతులతిగి ను తెరువు దలించున్

271

సీ అమితభోగాయతి సము నెసామను సర్వ

ముగక్రృత్యములేల యుగియు

గాతుమయింబుగా త్రిమనుభాషిధారి

బదియెల నాగింబునవలగోయు

నుచితనానాగూఢప్రయిత మితనునను

ఫల మేలచిరుగతి పదిలముగ

సూర్యపరంపరా యుతమంగమనువాక్కి

మేజీవనభాంతియేలయుడిగు

బి. వె నార్జవంబు చాల † దతికఠనాశయ

మెపుడు మైలవిడవ † దెండు జవుకు

బటికిడ్డాక్క దీని † బాటింప రెప్పట

లక్షయేనియును ము † ము త్సజనులు

272

ఉ. మాయయు జీవుడుం బెరసి † మైత్రియొకానొక డాచరించుచుం

బాయక యాడు బాటు మగ † పాటువడన్ వివిధత్వ మొందిప

ల్చాయల బొంచభాతికపు † బైరుదయించి తలిదప్ప మోడుగా

మేయు జరామయవ్యసన † మృత్యునియొక్క కడంగరీయముల్

ళా. అంతర్వాణికు శేతయద్యమణి బి † ద్వాత్సన్ మదిన్ నిల్పి గు

ర్ధాంతానంతభవాంధకూపతరణ † ప్రోక్షణ దృశ్యేమ బా

టింతు ర్పెద్దలు తద్దనమ్మి నుయిదా † లీవానికిన్ జంతయా

కంతైనంగడమేనియుం గడమగా † దా యంచుసూహించుచుకా

క. తల ముచ్చుట్టులు విరిగిన

తలపోయగ నోరిలోని † దయకడి చున్న

ట్టిల నే తెలుగుల దిరిగిన

గలుగదు గతి విష్ణుసేవ † గావింపకయున్

273

మ. పురు శ్రేష్ఠులు గొందఱాత్మచరిత్ర † బుల్ జ్ఞానవైరాగ్య భా

స్వరముల్ గా విహరించుచున్ గురుకృపా † సంపన్నులై సాధనాం

తరమం తొంగితరదేవతాంతరములం † దర్శించిక్షీరోదక

స్ఫురణంబొప్ప ముకుందలీనతనులై † పొందర్పునర్జన్యముల్

276

సీ. విషయాంకురము గిల్లి † వేయనివారికి

నినుపకచ్చడమున † కెంతదవ్వు

తెగగోనికి సటుగ † డుగనివారికిని ద్రి

షనణంబునకు నెన్ని † చాళ్ళపట్టు

లితలన్నియు మోక్షము ♦ సేయనివారికి
 బోధమహాదలలకు ♦ నేడకేడ
 యేనుతత్వగుబులు ♦ నెఱుంగనివారికి
 నెఱుకకు నేయూరి ♦ కేది నెఱుపు

ఆ. నె, తమ మొగంబు చూడు ♦ తమజ్ఞానము మేనుంగు
 మీదనున్నవాని ♦ మీరమిది
 నున్నమడుగఱుచు ♦ చున్నార హరిభక్తి
 గమ్యధామకాండ ♦ గర్భపరులు

277

సి. పరదారిపరధనా ♦ హరిణైవముఖ్యులు
 పశివత్తిగావించు ♦ వారుదక్క
 పరగుణపరమాణు ♦ పర్వతకరణులు
 వ్రతముగాబాటించు ♦ వారుదక్క
 పరుడైన గోమతేశ్వర ♦ మరియాదచెడసమ
 త్వమున పరియెసర్పు ♦ వారుదక్క
 పరిమనంపదల నా ♦ పద్వేళి సత్యులు
 పదలక భాషించు ♦ వారుదక్క

గీ. దూరమగుకొద్దింగోరని ♦ వారుదక్క
 గూర్చికర్మలు లుడిచివు ♦ వారుదక్క
 బూరుషార్థపరతః గ్రామి ♦ వారుదక్క
 దక్కువారెల్ల భవనహీని ♦ దక్కువారు.

278

క. పలువేల్పులబడి నడవక
 యిలువేలుపుగా భవించు ♦ డీ! మీరలు పి
 ప్పిలు శిశ్యగతధిరసగం
 ధిలకేసుం నారీక ♦ తీర్థాగమన.

279

ఉ, మస్తకిరీటహాటకస ♦ మంచితకుంభయుతంబు పీవరో
 రస్తతిరత్నదీప్తిరుచి ♦ రంబు రమాసమసాలభంజికా
 శస్తము వైనశాస్త్రీతను ♦ సౌధము నెక్కి సుఖించుబుద్ధికిన్
 నిస్తులభక్తిశౌరవము ♦ నిచ్చెనయై చననిచ్చు మీఁదికిన్. 280

క. మీరునుగృహస్థధర్మము

మేరకుఁ దలమీఁటి చనక ♦ మిత్రామాత్ర్యో
 దారహిత దార దారక
 వారకములతోడ తీర్థవాసపరులై.

281

క కోమలతులసీపల్లవ

దామాంచితవత్సలత్న ♦ ధాముఁ బయోద
 శ్యాముఁ బదద్వయనుతసు
 త్రామున్ మనసొండరిక ♦ ధాముఁ గొలుపుడి.

282

క. అనుచుండ సర్కనిభమగు

సనిమిషయానంబు దెచ్చి ♦ హరిపార్శ్వచరుల్
 కొని చనిరి సభర్తృకముగ
 ఘనశీల సుశీల విష్ణు ♦ గాఢాలోలన్.

283

శే. ఆవు సవనిసుగుండువా ♦ యసము నంది

రాజగంబు పాము స ♦ రిఘయు నిట్లు
 ముక్తికేగినకథ విను ♦ భక్తతతికిఁ
 యర్చితాగ్రీలాబ్ధసం ♦ భవముభవము.

284

ప. అని వెండియు నిందుధరుండు శతానందనందునితో నిట్లనియె.

సీ. నీలమో కాలాభి ♦ జాలమో బాలై

వాలమో యీసిద్ధ ♦ వరునికాంతి

కేంపులో పవడంపు ♦ గుంపులో యీరెండ

పొంపులో యీమేళ ♦ చోగిజడలు

హారమో హారినీ ♦ హారమో భూరిక

రూపరమోయాయాది ♦ పురుషునగవు

మోఽపులో వజ్రంపు ♦ యోఽపులో శశిరేఖ

తఽపులో యీవటూ ♦ త్తమునకోఽ

గీ. లనగ శాక్తికి నాదిక్కు ♦ నందు నిలిచి

ప్రేతభూతనిశాచర ♦ పీడ లడచి

క్షేత్రీరక్షణదక్షుడై ♦ క్షేత్రీపాలుఁ

డుండు విభునాజ్ఞ తలమోచి ♦ యోమునీందగి!.

286

క. శిశ్యావచూడు నాజ్ఞా

వాక్యార్థముసేయుభోగి ♦ వలయు పగభావా

ధిక్యంబు మీఁచి యేనికి

శక్యమే! తక్షేత్రిమునఁ గ్రీ ♦ చార మొనర్చన్.

287

క. పురుగుల విష్ణుధిక్తినిర ♦ సొమ గురూత్పుల మోక్షలక్ష్మిచే

చునుటకుఁ గానిహీనులఁ పగి ♦ భావతిర క్త్యతలోకపాలుఁడా

బుడిబుడితొల్పు పండు నొకఁబూటయు నుండఁగనీకత్రోచిపో

నడుచుఁ గలంచుచెందములఁనారట ప్పెట్టుచుహోగ్రీమూర్తియై

ఉ. పుష్పను బూఁతపుట్టమునుభూషణము దివ్యములై చెలంగ లే

జవ్వను లర్థిగోల్వనొకఁచక్కనిభేదరుఁ డొక్కఁనాడు ము

న్నవ్వసమాలి హాటక మ ♦ యావససోపరిసీధి ద్విమ్మరుక్

గ్రోవ్వెసఁ గన్విమానమచిఁకోకనదప్రీతురోచిహేచ్చగఁ. 289

ఉ. ఏదితమావనోత్థమతిఁనెన్నియు మీఁదెఱుంగంగ లేక వి

ద్యాధరుఁ డాత్మమచిఁనాకసమున్ గనకపగ్గిసూపరా

జీధరణాభిరామముగఁజేయుచుఁ ద్విమ్మర క్షేతపాలుఁడు

తోగ్రీధరసోగ్రియూర్తియయిఁకో యనయాఁరై నభంబుఁ జూ

చుచున్. 290

సీ. కనువిచ్చి చూచుట ♦ గాక దిగ్గనలేచె

సమితసమాధిస్థి ♦ రమునికులము

గుడ్డులబూదాపుమ ♦ కుక్కవలు దక్కుటగాక

పొదలాడె బెట్లపై ♦ బులుగుమూల

పులిమేయుతమకంబు ♦ దొలగుటగాక వి

హ్వలబుద్ధియై దాశు ♦ హరిణకులము

ప్రజా శేల గర్జరం ♦ ధృములు మూయుటగాక

పవిత్రంక పరమతి ♦ పవనమయ్యె

గీ. అద్భుతాభగృహోపరి ♦ భాగసంచ

రిష్టా భేదరదర్శనో ♦ ద్విస్తహృదయ

కాలభైరవభైరవో ♦ ద్వేలకం

కుమారనిష్ఠా శ్రవోపతి ♦ స్తోషవిహృతి.

291

ఉ. మానసకోప మిట్లుచుచి ♦ మల్లశిగొల్పుగ ముటికిన్ మహా

శ్వేనముపోలె బిట్టెగని ♦ యెక్కుమనుక్కున నుగ్రివిగ్రిపలు

డై తెనెత్తి న్నిగన ♦ యాయివిమానము దొక్కి భగ్నమం

గా నొసరించుచుందిదన ♦ గాయకరాయకు డుర్వి సూలుడున్

ఉ. కోలుమసంగి మోగి బలుగోళలుదీలుచుగుడ్డునిప్పుచున్

క్షేపణ సానర్పుచున్ మొగము ♦ శేపురుముద్దవిధంబునన్ మహా

భీలముగాగ వ్యాళివిభు ♦ బెన్నులు గీడ్చి మాడ్చి నేడ్చెన

బ్బాలిను గాలభైరవుడు ♦ వైకుంఠసం బోకపోరు నెత్తగన్ 293

క. ఈవడువున బులి చొడికిన

యావుపసిగనుసులుగోన ♦ నాసన్నుండొ

నావిద్యాధరు భైరవ

నేవావృత్తుగాంచి వాసు ♦ చేపుడు పలుకున్

294

శా.నాగాకల్ప! యహాః! పురే! నిలువిమా ♦ సభాష్టమః జై నేలపై
 సీగంధర్వః కూలి దర్పముడివోయి జంపఁగాఁ గాదుగా
 థాగఃకర్మపఁడేనియు జదుపువాఁడైయుండ నథిన్ మహా
 భాగుల్ చంపమి నీమెరుంగురుపు కోఁపబాఁపు మీపట్టునన్

క. అని శీఘ్రతి యానతియి

చ్చిన మందల విడిచె నతని సిద్ధవిభుఁడు వాఁ
 డును గులగులలై లా వగ

లిస మై విదలించుకొనుచుఁ లేచెఁ గిదుకుచున్. 296

ఉ. వేచి యతండుగాంచె గదఁజీమృగులొరుయుగన్ హసన్ముఖున్
 మేచక మేఘమూర్తి దినఁజుత్రసమాసమరత్నభూషితున్
 లోచనధిక్మృతాంబుజదఁభుఁ సతకోటి సుధాకరరాగ్నిరు
 గ్వీచిహరంబుతో ననుసఁవీనతసుపభిఁ యావచపభిఁ. 297

వ. యిట్లు సచ్చిదానందకందంబగునచ్చిందంబుదాల్చు ననల్పాశ్చత
 రస నిర్మగుండై కనుంగొనుచు ననతీర్ణగర్వవిద్యాధరుండై
 యప్యవ్యాధరుంజిట్లనివిత్కరించు. 298

శా. ఈపుంగామణి యెవ్వఁడొక్కొ? హరియే ♦ యిట్లుండెసందేహమే
 లం? పద్మాక్షుండె యంచులోదెలిసి యోలక్ష్మీసయోద్వన్నివా
 సోపర్యభిచరద్విమానగుండనై ♦ యుండుండి యిష్టాక్కయు
 ల్కోపోదగుండు గూల్పఁ గ్రోవ్వరిగి కన్ గొంటిన్ సురేశుఁ

నినున్. 229

క. నిర్మమలకుఁ దోచినక్రియ

దుర్మమలకుఁ దోచ నీ వెమట ననుచు మనో

మర్మరవాపి బడి మనుజ

ధర్మభటుఁడు తత్సదస్వి తయకృతమతియై

300

సర్గర.

“పాపోహం పాపకోపః పవిత్రమతిరహం బా లిశోహం సునీరు
 ప్రాప్తోహం దుష్టకష్టః పవిత్రమతిరహమహం పాప గాత్రాస్మినానా
 నూపద్రోహోపచారాః ర్భదనిహితధియః క్రోధినం మామవత్వ
 చ్ఛ్చిపాదసక్తియుక్తః శ్శివకర” యనుచుఁ జిష్ణుఁ గృష్ణుఁ నుతిం
 చెన్. 301

వ. అతి మణియును.

302

చ. యమకులనాథ' యిష్టజితః డాగ్రహవృత్తి నొనర్చునిగ్రహం
 బిదియు ననుగ్రహంబు యుగనిదియరాజికి బంటుసేయుశీ
 మదమనణించి నీమమగు ధ మానిసిగా నరుజేసెఁ గాన స
 వదగలగర్వి నిర్మమని ధ మాష్కి నిమగనికొల్వజాలునే. 303

క. మూసండు ననుజోగ్య మహ

దీధికు చిత్రాచిత నామ ధ తి మెయుత వయా

గాథత్వాజ్ఞ విమాన

గూఢుడనై జగములంది ధ తిరుగువాడ హాకి?

304

చ. సురసదసంబునందయిన ధ శ్శోణితలాబున మునునైన భీ
 కరనిరయంబునందయిన ధ గర్భవశంబున నుండునామిం
 బారయునుగాతఁ గాతరస ధ ముద్ధరణోచిత కార్యధుర్య! త్వ
 చ్చరణసరోరుహద్వితయః సతతసంస్మరతానుషంగముల్. 305

క. అని వలగొని యాయమనం

దనునిరుపమదివ్యహాప ధ దర్శనమున లోఁ

దనియుచుఁ జొక్కుచుఁ మొక్కుచుఁ

జనియెన్ విద్యాధరుండు ధ శతధృతితనయా!.

306

క. మధుమధనునాజ్ఞ నేవం

విధమహిమఁ దలిర్చుత్తేత ధ విధు భైరవచే

పు ధరాధోభువనస్వ

ర్గధామనుతుఁ గాంచి పిదపఁ ♦ గనదగుఁ గృష్ణుఁ.

307

శా. సాహిత్యాపరకాళిదాస! హరిపూ♦జగౌరవవ్యాసఁగం

గాహల్లోహలవాగ్విలాస! రిపువ ♦ ర్గతాసకృత్ప్రాస! కాం

తాహర్నావహదృగ్విలాస శృతిప ♦ ద్యామోజాతాభ్యాస హే

మాహార్యోపమధైర్యభుర్య పదవి♦శ్యాసా విధేఁమూరసా!. 308

క షష్ఠ్యర్చనపారగ కవి

రాడ్డ త్తానుగ్రహిభి ♦ రమ్యసుధాంధ

ద్విద్యోతిసింహ! మహిత

త్విద్యశతకరణ హృదయ ♦ ధృతహరిచరణా!

309

మాలిని

వినయసయసముదా! ♦ విశ్నోతోల్లాసముదా!

జననుతగుణజాతా! ♦ శత్రురాణ్మీసజాలా!

ధనదనదసమానా! ♦ ధన్యశీభాసమానా!

ఘనవపురిసరాగా! ♦ కాన్యదత్తానురాగా!

310

గద్య

ఇది శ్రీ పరమపుదనాగనిరసధికకృపాపరిపాటి

పరిచిత సరసకవితాసనాధ రామకృష్ణ

కవినాథ ప్రణీతంబైన పాండురం

గమాఘాత్ప్రబంధనుపరమ భా

గవతచరిత్రంబునందుఁ

జతుర్థాశ్వాసము.



(౪)

పాండురంగమహాత్మ్యము

పంచమాశ్వాసము.

క. శ్రీపద్మనిజనసీమహి

భాషానిభనిజనభూసు ♦ భపదలలా!

భూపితకల్యాణద్యుల

వేషా! రామానుజేంద్ర! ♦ వేదాద్రీశా!

1

ప. ఆకర్ణింపుము.

2

క. అని యిక్కియ నానతి యి

చ్చిన హెచ్చిన సంతసాబు ♦ చిత్తముతోడ

జెరగొన సనిమిముని యి

ల్లను నజ్జగ దేకనిధికె / బాంబలి యగుచుకె.

3

తే. క్షేత్రమాహాత్మ్యముచు మహా ♦ క్షేత్రపాల

దివ్యచరితంబు సందంబు ♦ దేవదేవు

గుణకలాపంబు బూడరీ ♦ కునిమహిమయు

మిటి భవబంధముల వీడు ♦ కొంటు దేవ!

4

శే. ఎన్ని ద్వారంబు లయ్యాయి ♦ యెడవనించు

ద్వార దేవత లెంద లా ♦ స్థలమునందు

బ్రబలు క్షేత్రాదిపుణ్యవై ♦ భవముపేర

నొండుగలదేని యానతి ♦ యిండు మఱియు.

5

- క. అని నారమండు పార్థిం
చిన బద్ధుడళాయతాత్మః ♦ చిత్తాంభోజం
బున నిల్పియతని బలుకున్
మనసిజమర్చునుడు మధుర ♦ మధురా రథః 227
- క. సుఖమాలికా తరంగిణి
సఖియై భీమరథిగూడి ♦ చను నెచ్చట స
త్సుఖకర మచోట్టు చతు
ర్ముఖముఖిన మాదితీర్థమును నై నెలయున్
- క. పూర్వద్వారంబగు సది
దవీకరచార్యగౌమతల్పునగరికన్
సర్వసుపరావర్ణితః
గీర్వనిత వనించు సచట ♦ గృష్ణనియాజ్ఞన్ 8
- క. శ్రీమహితము సిద్ధేశ్వర
నా మాంక మమక జలస ♦ నాథము లక్ష్మీ
కాముకనిహితము ఖచరా
లీమాన్యము నైన హేళు ♦ లింగమతోడన్ 9
- క. తగు దక్షిణంపువాకిలి
సగళునగురునకు భీమ ♦ సందనపొందు
దగిలినయది యచ్చటస
యగమ్యపుష్పనలీ మహానది యనఘా 10
- క. దాన స్నానాదిహృతా
జ్ఞానానలదాహమైన ♦ సంగమతీర్థం
బానెలపున విభ్యాసం
నైనది సురలుండుదురు ని ♦ లాక్ష్మణిసంహన్ 11
- వ. అదిభవదీగూళిమంబగుట నీ నెఱుంగుదు పదియునుం గాక. 12

చ. కలదొకబోయి తన్నికట ♦ కాననభూమి నతడు విల్లున
ముల్ల ధరియించి కల్మష స ♦ మూహము లెత్తినమేనుబాలెబే
రలుక సహించెనేని హృద ♦ యంబుగలంగు ధరాధరస్థలీ
నిలయవనత్కరీమృలకు ♦ నిక్కిమతక్కున్మృగంబులోర్పునే

చ. అడవికి వేటమైనదిగి ♦ యాత యొకానొకనా యాతయన్
మెడ మలగింపలేక తన ♦ మేపిడిలోండును పండు నేకమై
పొడమగ బీదకన్నుచకి ♦ బుడిదపడుచుబోలె బూమపా
రెనునొకమప్పికి గవియ ♦ బ్రేలి భయమైనత ప్తచిత్తమై 14
తే ఆచమూరువు యూరింబుతోచొచ్చి పడవ

వింట నమ్మేర్చి పండు న ♦ న్వరిదామము

లోలజహ్వకరాశవి శాలముఖత

నోలి భిక్షుచుమ్మగిశాబ ♦ మో యనగ 15

ఉ. ఆరుగు పిగతింబలచి ♦ చుగ్గమహిం బడి లేచి పొడియున్
భూరిరయంబునూని స ♦ పురవ్యగ సంగమతీరతీరవి
స్ఫారలతానికుంజములు ♦ బల్వడి చూలునెడం గిరాతుడున్ 16
సూరితలీముఖులు చాడి ♦ గుడిచు గాడగ పడె నేసింన్ 16
సీ. ఆరెంముఖనిధం ♦ గానెన మటువాక

వటక భూతి ములు ♦ బంధున

కుంబులు పువ్వుల గూలించువిధమున

నవనవతలజ బింబ చువులు చొంగ

వయుచు విస్తృతస్య శ సీమ జాగ్రానిల

పప్థానపటహోగ శ్రవ మనగ

నార్తనాదముగిమ్మ ♦ నదియెటి తలినీటి

తమలున నుతికి దే ♦ డివ్వమాన

గీ, హాటకవిమానమెక్కి విద్యాధశేంద్రు
 డగుచు లావణ్యపుష్పాస్తుగ్రహగుచు జంద్ర
 సాంద్రతను కాంతియగుచు స ర తీంద్రమహిమ
 గగనమున కేగి దోలుమీను ర కానబడను.

17

శా. చిత్తంబువృత్తమంద సమ్మొగవధా ర తీపుండు లోలోనద
 ద్వైతంబు బలుమా మెచ్చినిజకుద్యుత్తిన్ విసర్జించుచున్
 దత్తీర్థంబువునాడి కోరిలి విగలా ర తుకాత్ముడై సుద్ది ద
 స్కొత్తన్ ముచ్చెరిచుడై కనియె ది ధృత నాచ్చ నుచ్చస్థితి
 క. కావున దత్తీర్థంబున

నీవలన బాధానుగు విహేసమతులకుఁ

నవలస్థితిచు నెన

నీవలన నెలస్థితుల ధ నేటికి నెన్ను

19

సీ. సుద్ధిలుచూడు నీ ధ సునివా న్నిచ్చుచు
 చిరుకాకిమాలోకం ధ నేరుకొనుచు
 లోచూపు దిప్పు నా ర లోకించి దొక్కచు
 బులక్కుసుగ ద్ద్యు ధ మాల గొరయుచు
 సుత్రులెట్లు లక్ష్మి సంస్తుత లాచరించుచు
 నీవల దత్కథావితతి వినుచు
 గరతాళగతుల జొ ర క్కటముగా నాడుచు
 నావేళ మూర్ఖుల నలత గనుచు

గీ. విష్ణుసేవితు రచట స ర విబుధవల్ల
 భాజనంబులు తత్కృచా ర భాజనంబు
 లమ్మహాక్షీడనస్థి ర నాచరించె
 లంఘనాక్షిపతము దొల్లి లచ్చిచుగచు

20

మ. విను మున్ శౌరికినోడి సంగమమరు కద్విద్యేషి యెచ్చోటికో
చని వెండిం జనుడెంచి యచ్చట శిలా శ సంఘన్న దేహంబుతో
డ నిలాగర్భమునందు చాగ గని గా శ ధకోభ్రుజై దేవకీ
తనయుండాశిల గొచ్చివైచిమెదిపెన్ కదదైత్య జూర్ణంబుగన్
క. పువ్విలుతుతండి యచ్చట

మువ్వంకమురుపున మురళి శ మోయించె మనం
బుద్ధిభూరగ శ్శత్రులకు
నవ్విధము తదీయపదయు శ గాంకము దెలుపన్

క. మహి నేవంవిధచిత్రా

వహమగునద్యక్షిణంపు శ వా కిట మహిమన్
బహుముఖముల విచిత్రపగ

నహిపతియుంజాల ఉనిన శ నన్యులవశమే

23

సీ తనకటాక్షములు సొ శ తానచింతారత్న

నిర్మాణ పరమాణు శ నికరమనగ
దనవిలాసంబు మత్తైవరిశంబర నిషా
దనపాలితపురఃప శ తాకయనగ

దనమనస్సరసి సొ శ తతదిదానంద వై
భవమరాశముకున్మి ‡ పట్టనంగ
దనపాసాదంబు భ ‡ క్తవశ్యేదుర్గతి
క్షాళనోచితచంద్రోగోళి యనగ

గీ. వెలయు నేదేవి ఘాదేవివిద్రుమద్రు

కద్రునిర్ణిద్రోతనుకాంతి శ భద్రపరమ
మాయభువనేశ్వరి నసింప ‡ మధువిరోధి
ధామమున గల్గుపశ్చిమద్రావరమమరు

24

ఉ. పోర్కహిషుక్ నిజాంఘ్రిగలఁ బొట్టపవేల్తురమట్టిపట్టిమున్
 పేర్కొ దదంగమున్ మెదిపి ఁ పెట్టిన నెత్తురుబొట్టుబోలె జ్యో
 తిర్కయవీక్షణం బలిక ఁ దేహమునం గలమర్గ స్వర్గదఁ
 వార్కణధారి యుత్తరపు ఁ వాకిటసిల్పినవాఁడు కాఘగఁ 25
 క. తరణియు భైమియును బర

స్ఫుర మచ్చటఁగూడినిగుడఁ ఁ భావనమగుత
 త్సరిదంబువ్రచం దాఁజిన
 ననునికు నవ్వారి చరణఁసఖమున వెడలునీ 26

క. ఎవ్వఁడు వ్యాధిగోస్తుఁ
 డెవ్వఁడు భయవిహ్వలాత్ము ఁ డెవ్వఁడు డధముం
 డెవ్వఁడు డచ్చటివర్గం
 బువ్వల బూజించి యిట్ట ఁభోగములందున్ 27

వ. ఇన్నాఁగు సంతగ్రావరంబులు ఇక బహిగ్రావరంబులప, కాఁగ
 బాకర్ణిపునుని గోకర్ణకుండలు దాకర్ణనవశంవదాశయుండగు
 కుశేశ యాసనసూతి కిట్లనియె 28

సీ. కలకురక్కనుని నొక్కరుని జిక్కగదొక్కి
 భద్రకాఢికయెందు ఁ బ్రస్ఫురించు
 నిం దుండువిధమున ఁ నెందు నే నసియితు
 నలలేక కోటిశ్వరాహ్వయమున
 బ్రపహించు నెందు న ఁ భ్రంకపోర్కుల బుణ్య
 జలయనుజలధి యొ ఁ మామతల్లి
 నతజగత్త్రితయ శ్రీనారాయణీ దేవి
 వర్తించునెందేని ఁ వార్తకెక్కి

గీ. యట్టి యట్టాలతోరణ ఁ హట్టకుట్టి
 మస్ఫురన్గోపురైడూక ఁ మణిమయోగు

హర్ష్యరమ్యంబు కరవీర ♦ మనుపురంబు

పశ్చిమద్వారమగుజగ ♦ త్పతినగరికి

29

తే. ఖోణి గృహ్లానదీతీర ♦ శూర్పలాఖ్య

తీర్థరాజాధివాసినై ♦ తీర్థచరణ

ధామమణిసాధదక్షిణ / ద్వార మేను

జాగరూకత బాలింతు ♦ యోగివర్య

30

శా. గర్వోద్దిక్త తరంగసంఘములవీ ♦ క్లబ్త బుష్కరిణ్యాపగా

వాల్వేణుల్ దన యుత్తరంపుదెస బ ♦ ర్వంగా గదాపాణియై

సర్వాలంకృతశాలియై వెలయు గం ♦ సభ్యంసనాగారరా

ఓర్పూర్వద్వారమునందివిక్రముడు మైఁపొంగల్ బయోదద్యవిన్

గ. కరణఖరదభితరము

హావృషవర్షిరుణాంబు ♦ పరిచితదీప్తి

త్యురు కేసరికోహమడగు

సరి కేసరి యుత్తరంబు ♦ సగవని గొచున్

32

క. లోనాలుగు వెలి నాలుగు

నైన మహాద్వారభూము ♦ లపవర్గశ్రీ

నీనగ నీ నగ రాడ్డరు

శ్రీనగరగణిత విభూతి ♦ జెంకు మునీంద్రా

30

వ. అని మణియునక్కటియవేల్పుననల్పగుణప్రకటనపరుడై

రుం డిట్లనియె

34

చ. అభిముఖతత్వశాలి సుక్ష్మాతాఢ్యుడునౌ చతురాస్యమానస

ప్రభవుడు శిష్యసంఘము ల ♦ పారముగొల్వగ దొల్లియొక్కనా

డిభపురనాథు గౌరవకు ♦ లేశ్యురు ధర్మజా గాన బోవ భూ

నిభు డత డాతనిం దెలిచె ♦ వేణువిధాంబుల సాధుపూజలన్

35

క. అహితాహితకారణవి

గ్రహులును సదను గ్రహపి ♦ గల్భులు నగు నా

గహన గృహవాసచర్య

మహితతపోధనులనంగ ♦ మము పొగ డొందెన్

36

ఉ. తమ్ములు దానునప్పుడుప్య | ధావృధమాత్మజు డంతరంగమున్

గ్రమ్మినశోకవహ్నిహతి ♦ గందుచు గేలుమొగిడ్చి బ్రహ్మచి

త్తమ్మునగల్గుసంయమివ ♦ తంసము బల్కు ఖరాంశుతాపత

ప్తమ్ముగుతేనియం జనుకు ♦ తమ్ముల బోల సభాష్పనేత్రముల్

క. ఏభీరువనై వేడెద

నోభద్రప్రధ పృసాద ♦ మొసగుము నాకున్

మీభావంబున బొడమని

దీభవనత్రయమునందు నింతయు గలదే

38

జా. చింతాకంతయు వెన్నదియ్యక కురు ♦ క్షేత్రంబునం బొప్పం

కాంత స్వాతుడనై సుహృత్సుతపితృ ♦ భ్రాతృదులంజరిసి య

త్యంతద్రోహమొనర్చియుం దిరిగెదన్ ♦ బ్రాణంబుతోమత్సముం

డంతర్వాణివతుస యెవ్వను గలంజాహావితక్కింపంగన్

క. పంగడపువెనురు గోపపు

టింగలమున నేర్చి కనిన ♦ యూసిరి కందా

సంగతి బొగచూచెను డ

దృంగురమాక్తికము దీడ ♦ బసిమియు గలదే

40

మ. అసిధారావధితాత్మబంధుభుజమధ్యస్వైరనిర్యద్యనన్

మసత్తై పుట్టినయమ్మహాదురితమున్ ♦ మనైట్టియున్ వాజిమే

ధసమిద్దానలభూతిచే నుసిమియున్ ♦ దప్పించేనైతి నీ

కస అప్పాటదొలంగు నెట్టులగుమన్ ♦ గల్యాణకల్యాత్మకన్

క. కర్మము కర్మాంతరహృ

త్కర్మరమగు దానిబూన ♦ గొనము సీరయాం

తర్మజ్ఞానాభిముఖునీ

దుర్మమ బడచీక నిలుపుదు హిణసభివా

42

క. మావంటివారలకు యా

పావలదృక్కులకు ధర్మచూరయవి యస

దాభిప్రలకు భవ ద్విగులుగు

శ్రీవైష్ణవమరులె దిక్కు ♦ చిహ్నార్థమతీ

43

సీ. అని యుద్ధిష్ఠిరుడు పల్కిన సనదను డాత్మ

నలరి యిట్లనునమ్మ ♦ హత్తుతోడ

నీపాల శాంబరీ ♦ గోపాలుడు గలాండు

పరమవైష్ణవధర్మ ♦ పరత మెలగు

నీమోము గనుగొన్న ♦ నిఖిలాఘములు బోవు

సెకదాకి యడగుచూ ♦ లికలలీల

హరిభక్తయచుగంగ ♦ కష్టమై కలుషపు

టిసుకచే గట్టిన ♦ యసమ గట్ట

గీ. మరీతరాశియనీగి శ్రీ ♦ నమనిభటుడు

తోయపద్మదళచ్ఛాయ ♦ బూయబడమ

రేయుబగలు వృథాచింత ♦ సేయునీపు

ప్రాకృతుండవె భూలోక ♦ పాలవినుత

44

ఉ. కర్తవుగావు వార్తవును ♦ గావభిరక్షివిగావు నీవు స

త్కిర్తిధురీణ యింతకును ♦ గృష్ణుడె మూలముగానపుణ్యవి (తన్

స్ఫూర్తియు బాపవైకృతము ♦ బూరుషుబొందునె యస్వతంత్ర)

కర్తిలుచున్కి ద్రెడ్డునకు ♦ వచ్చునె పాకగుణగుణావలుల్

45

క. పరాలకతంబుననేనియు

హరి నొకమరి దలప భద్ర † మగుఖలులకుఁగి

న్నిరతస్మరణాచరణ

స్ఫురణాఘృలు నిత్యపదవి † బొంపటయరుడే?

46

తే. ధారుణీవల్లభులకం పుం † దక్కుచోట

సశ్వేమేధబు నిష్ఫలం † బగువిధమున

సర్థవంతంబుగాను సత్యాకళిత

సేవ విలు బూనిసేయుపా † చిద సతము.

47

కి. భాత్మనధపితృనధానుల

పాతకములు రాపు విష్ణు † పరిభ్రష్టులకున్

త్తేతేయసూను లిరువురి

యేతద్వ్యవహారి పాపం † లిభవురనాథా!

48

శా. ఆకంసాపిష్య శాస నీమదినువీ † ధ్వావిష్కృతా దాల్పం ప

ల్లా కంపించి పోలంగుఁగాని నినుడా † యన్ నేర్చునే? పాతకా

నీకంబున్ రని గప్తవీకలుల నెం † దేఁగొటిమే? వింటిమే?

త్వంకాంతాధిప! శాస సంగ్రహమనీషి † పి తీర్చిన్నమున్. 39

కి. అటులేనియుం దెప్పె నీ

పొటిపొటిలలపోతలెల్ల † బోవ నడుపు మా

రట ముడుగు నెమ్మనము నొ

క్కటిగానొనరించి గట్టి † గా విను మధిపా!

49

సీ. తలఁపించు నేదేవు † తనువునం దశలాంక

ములు పయోనిధిభంగ † విలసనముల

నేదేవుమహిమకు † నింతయు దంతీంద్ర

పదమగ్నతదితర † పనిసమాస

మేదేవునిజమాయు ♦ నెవ్వఁడు గడచిన

నేరఁడు తనమేని ♦ నిడపోత

నేదేవుఁ డింతను ♦ నింతయై యంతకు

నంతయై గుఱి లేక ♦ యతిశయిల్లు

గీ, నాజగత్కర్త నుష్టసు ♦ హరణబుద్ధి

విట్టలుండన ధరనుద్భ ♦ వించి త్నేత్ర

పాలుఁడును బుండరీకుండు ♦ బలసికొలువ

సుండు తీర్థంబునకు నేగు | ముదయకాంక్ష

51

క. ఏగి మహానదివారిం

దోగి హరింగొలుపు నిఖిల ♦ దురితశ్రేణులే

కాగినయిను మామిషమని

మూగికొనిన మక్షికాస ♦ మూహంబులగున్.

52

తే. బ్రాహ్మణునిఁ దల్లిఁ దుడ్డిని ♦ భ్రాతదాత

గురుజనంబుల హింసించి ♦ క్రూరుఁడైన

శీఘ్రపానాభిరతుఁడు దు ♦ శీఘ్రుడైన

పాండురంగాధిపతిఁ గాంచి ♦ పరమునొంగు.

53

క. నావిని ఘోరమ్యాదిమనీ

దైవతములుఁ దమ్ముగమియు ♦ దనుఁ గొలువఁగ శో

కావహమతి భవదగ్గజ

దీవనగొని చనియె నయ్యు ♦ ధిష్టిరుఁడెలమిన్.

54

ఉ. ఆకుముదా ప్తవంశవిభుఁడంతఁ గనుంగొనియెన్ పసుంధరా

నాకము నాకుపాకశుక ♦ నాస శుకాదికసన్మునిస్తుత

శ్లోకము శ్లోకకర్తమని ♦ శ్లోషనకాకహితప్రభాస ము

తేనకముఁ పువహిజల ♦ శీకరసేకముఁజాండరీకమున్.

55

లయగౌహి

కంబువు నరాళచి ♦ కురంబులు గట్టికృతక ♦ రాంబురుహయుగ్మ
మళి ♦ కాంబకము నగ్న
త్యోబుఁ బసి రొప్పువెను ♦ రు బెరుగుచుడ్డపొడలు బదము
లుం బలుకు ♦ చుంబొదలు మువ్వల్
జంబుఫలకదుద్దిభ ♦ రంబు మకరాకృతి గంఠం బమరుగుండల
ము ♦ లుం బరగఁ బంచా
బ్దుబులదలిర్పు నినుపు బతి భజించెదీజిగంబులకు రొహ
ణ న ♦ గంబగు సగణ్యుఁ, 56

క. పుష్కరిణిఁ దీర్థమాశీయుఁ
బుష్కరదళనయనుమూర్తి ♦ బూపించియు గా
విష్కృతశుభోన్మతియు సతి
నిష్కల్మషమతియు సయ్యె ♦ నృపతి మునివరీ! 57

క. దానంబునఁ నిత్యగురు సఖ
దానంబునైన కీడు ♦ దలగి హరికృపా
దానంబు నందెఁ గురుపతి
దానం బునరుద్భవంబు ♦ దానికిఁ గలచే! 58

తే. ఆయతీదున్గిండు ఋత్విజం ♦ డయ్యె వేది
యయ్యె శ్రీపాండరీకమ ♦ హస్తలంబు
పాపపశువుల విశసించి ♦ భక్తచరువుఁ
బాండురంగగ్నిలో వేల్పు ♦ పాండవునకు. 59

వ. ఇవ్విధంబున సవ్వధువంశవతుసంబు కంసచుగ్గన సాక్షాత్కార
దర్శనంబు నాపాదించుటఁ గృతార్థుడై పాండరీకవాస్తవ్యులగు
పుండరీకాది విద్యత్పుండరీకంబుల నొండొండఁ గీర్తించుచుం
బ్రవర్తించి కతివయవివసప్రచారుడై యచ్చటనుండి నిజాను

జద్విజసనాథంబుగా గజపురంబునకుం జనుడెంచి సుఖంబుండె
నట్లగుటంజేసి 60

క. అదియె మహాఫలమని తన

హృదయంబునఁ జొండరిక ♦ మెవ్వఁ డెఱుంగఁడ

మెరుక చనునిదియు ముక్తి

ప్రదమని సెగతీర్థమునకు ♦ బహునిగమనినీ! 61

క॥ వాలినదప్పి పేయజ్జుర

కూలంబున నుయ్యివ్రేవ్వు ♦ కుమతి గలిసి

శ్రీలలనా విభుడండని

నేలయు క్షేత్రమని యరుగు ♦ నీచుడు గలుగున్ 62

చ॥ మనసముచునుండెచఁ బుర ♦ చూర్ణముచుబడి మొత నిట్లనై

న సకలగన్ధోన్మయము ♦ నుల్లసగోచానునొనైన పా

కసమున నీట నేలపయి ♦ గకటిమిలనన్మనై మానప్రా

డసుపులఁ బాసి నిష్కలుప్తుడై ♦ హరిదాసుని పున్ద్రాశ్రమలిన్

క॥ విను పతితుడైనఁ గానీ

చని తక్షేత్రంబునఁగ ♦ జానోపి పున

ర్జననంబు గనఁడు గావున

జనులకు నాస్థలమునందు ♦ జనుదనుపూడ్వన్. 64

ఉ॥ అదిభృదుత్తరాశ శత ♦ హస్తమితానని నున్నవాడు బో

ధిమృమమూర్తియై స్వహతి ♦ తీర్థనివాసులఁ గాచుపూర్ణి నో

భద్రవిచార! యాభవన ♦ భర్తకు నుత్తరభాగ మూడియ

త్తుద్రోసుఖోన్నతిన్ వెలయుఁ ♦ గుండలతీర్థముతీర్థరాజమై. 65

క॥ వెండిఁ దనఁగొడుగుమణియ

గుండలయుగ వచటదాచెఁ ♦ గొండగొడుగుగా

నుండునత డవగ దద్దుణ

కుండలపరిపూర్ణకర్ణ ♦ కుహరుడు నగుచున్

66

సీ. ఆకుండలాఖ్య తీ ♦ ధ్వాంబుధారలనాడి

నరకేసరి భజించు ♦ నరుడు రాజ

సూయఫలంబొందు ♦ జూవె యావేలుపు

ఘోరిక జుట్టిరా ♦ నేనుచేతు

లవెడల్పు నేల వా ♦ లాయంబుగాగన

పూడ్చి యల్కి భుజించు ♦ చున్నజనుల

చేత బూజలు గొను ♦ పూతనాథూతనా

రీహర్త బహుజన శ్రేణులందు

గీ. వారు ముక్తులు ధర జీవ ♦ మతులయ్యు

వా రిపితరులు తృప్తులై ♦ నతలువారు

వారు చరియించుచున్నయుగిర్వరయ తెల్ల

దీవి వారలపలుకులు ♦ దేవకఫలు.

67

తే. ఆనృకేసరి భజియింతు ♦ రమరకస్య

లెన్న బెక్కండు హారతు ♦ లిచ్చియిచ్చి

వారి గొల్వక గర్వించు ♦ వారుక్షేత్ర

మండలమున సుఖస్థితి ♦ నుండలేరు

68

ఉ. ఆనిరసింహుమోల మృతులై కులకోటిసమన్వితంబుగా

మానవు లూర్ధ్వలోకసుఖ ♦ మగ్నత జొక్కుడు రెల్లకాలమున్

దానికి గర్వియైన యయు ♦ తప్రియపుత్రుడె సాక్షి యచ్చటన్

గాని తెఱంగులన్ మెలగు ♦ కప్తమతుల్ నిరయైకసంగతున్ 69

ఉ. పంకజపత్రనేత్రునకు ♦ బల్చిమదిక్కున నుండునానమ

త్పంకమహానాద్యమర ♦ పాల మహాలము పద్మతీర్థ మో

మంకవి దూర కేలగల ♦ పద్మము నచ్చట దాచినాడు చ
కాంకుడు ముత్తిదంప్రిమను ♦ జాశననాశన హేతుకంబుగన్
క. ఆతీర్థతనువునకు ల

క్షీతరుణీవల్లభుండు ♦ జీవము వృజినో
పేతుడు ననవధిసవనో

ద్యూతఫలం బును నును ♦ బొంది విడిచినన్ 71

ఉ. పాపమరాపరాపమగు ♦ పద్మసమాహ్వయతీర్థమాభిసీ
రే పురుషుండు గోలునొక ♦ యీచుక యెన్నడునేని వానికిన్
బాపము లభిపుష్పములు ♦ బాధనముల్ శశశాబశ్మగమున్
తాపవికారముల్ మరుజు లాబులు పుష్పలయముల్ 72

క. ఒకడు సుశక్తిభిన్నును ఘా

తుకును గలడు కల్లుదాగు ♦ మరుగు ధరామ
ర్త్యకులుల నాదలచు గురు

నకు గనకము దొంగిలు దినది ♦ నము నజపుత్రా 73

క. ఆవృషలీపతి యాన

జ్జీవంబుగ నంతనంత ♦ జేసిన నానాం
హోవిసరంబులు పటమున

గోవలు వడవాసి చిత్రా ♦ గుప్తుడు దాచెన్ 74

శా. ఆనీచుం డొకనాడు వాడిమి జతు ♦ ర్వాధాన్వితుడై పెనుం
గానా దెవ్వలుగట్టి యేగుపజలం ♦ గట్టిండియై దోచి నీ
రానన్ రోయుచునుండి దప్పిగొని మధ్యాహ్నత పాపాతజ
గ్లానిం దత్సమమూర్తకాసరము బో ♦ లంజూచి యాదిక్మనన్
ఆ. వె. అంతగొంతకాల ♦ మరుగంగమృత్యుగో

చరతనున్నయాసుశర్మకడకు

లిఖితత్కృతాఘ్రిలిపియైన పటము దె

ప్పించు చిత్రగుప్తు డెంచిచూచి

76

క. దురితశతకోటులం ద

క్షర మొకటియు గాన లేక ♦ కంపవికృతిభం

గురుతాయుతుడై జముకడ

కరిగి తగం బలుక నతడు ♦ పాంజలి యగుచున్

77

ఉ. డక్కగవాసితి న్మృచప ♦ టమ్మనయందు సుశర్మపాపముల్

లెక్కయెఱుగరాదు లవ ♦ లేశము చానికి నట్టివాత్రయం

దక్కజ విప్పుడొక్కటియు ♦ నక్షరరూపము లేదు దేవ నే

దక్కడితంబు గట్టి యిడి ♦ నట్టులయున్నది కప్పుదేఱుచున్

78

అ. వె. హతలతాంతమైన ♦ యారామమునుబోలె

విగతతారమైన ♦ విన్నుబోలె

గళితవర్ణమగుట ♦ గళితంబు దీనికి

మీరె తెలియవలయు ♦ గారణంబు

79

క. అని పల్కునమ్మహామతి

గని జము డిట్లనియె నీవు ♦ కవలియ నీవా

సినలిపి యున్నదో లేదో

కనుగొను మీసారి లెస్స ♦ గా గణకరరా

అ. వె. అనుడు నట్లకాక ♦ యని చిత్రగుప్తుడు

దండధరునియాజ్ఞ ♦ వెండినేగి

పటము పఠిపుటంబు ♦ బరికించి యందునీ

క్షీంచె జక్కపాణి ♦ చేతివ్రాత

81

ఉ. ఈతడుపద్మతీర్థమున ♦ కేగి యొకనొకనాడు తత్పయో

భాతనిజాంగుడై చ

వాతముదొంటిపుట్టువులఁ బ్రాప్తములైనయఘంబులున్ మరు
 దూతఘనాఘనావలలఁ తో సరియై సరిపోయె నన్నియున్ 82
 క. అనునర్థంబులు గలలిపి

గని సని జముబల్కు నతడు శ గాన బడదునే

మునువ్రాసినయది యన్యము

కనుపట్టెడు నేలిఖత మో శ కాని వినదగున్

83

సీ. అని యొప్పుకొతుక శ జనకాక్షరశ్రేణి

వీక్షించి వచ్చితి శ విద్వదింద్ర

యిది మీరలెఱిగింపు ఁ డేనాట సకృదన

గాహనంబున మహా శ కలుషరాశి

వలన బూరుషు జేర ఁ దలగు పుణ్యపుదీర్థ

మెన్నడు గన విన శ నీమదుక్త

లిపిపక్షి నేకవా ఁ రపయోభిమజ్జన

మాత్రచే నణచిన శ మహిమగలుగు

గీ. దివ్యతీర్థంబు వైభవ శ మవ్యయప

సాదమేమరమానసా శ జ్వల్యకల్య

వచనరచనల విపరిప శవలయునప

పన్నదైత్యలతాదాత్ర శ భానుపుత్ర

వ. అనిన నప్పద్మమిత్ర పుత్రుండు చిత్రగుప్తునకిట్లనియె

శా. పాశ్రస్త్యంబువహించుదండక మహా ఁ రణ్యంబుపుణ్యార్థింపం

చాశితోవికాలభూమి ఖలదు శష్పాపపభావోదయ

శ్రీశుద్ధల్ గను గౌతమి గుణో శ తేనకంబుకల్మిన్ హృషీ

కేశావాసము సౌండరీకనిలయం శ బిరెంటిగెల్పుం దుదన్

86

సీ. అర్కుండు మెలగుట శ యనిలుండు వీచుట

టల జలముల

మనుగక తిరచూట ♦ యును నెసగును విష్ణు
 నాజ్ఞాప్తిచే నెవ్వఁ ♦ డఖిలజగము
 బ్రహ్మయై సృజియించుఁ ♦ బద్మాక్షుడై సోమ
 మదనారియై తుంచు ♦ మశ్వోభృతుల
 లోకపాలకుల నే ♦ లోకేశుకరుణాక

టాక్షుంబె యధిక్వతి ♦ యందునిలుపు

గీ. నావిభుం డెందునుండు మ ♦ ర్త్యమునఁబుట్టి
 భూతకోటి ననుగ్రహం ♦ బునఁ బెనుపుచు
 నెందుగ్రుంకి సుశర్మయుఁ ♦ డెందెముక్తి
 దాని కెసవచ్చుతీర్థ మీ ♦ ధరణిఁగలవె? 87

వ. అని పద్మతీర్థంబు తీర్థచరణవిహరణ చరితార్థంబగుదాని నానా
 గుణంబులు నగణితప్రభావంబులని కొనిఁగూడి, 88

క. పెనుగృహ సుశర్మఁ గనఁగొని
 తనువు నిమిరి యాదరించి ♦ దండధనుడు చు
 ద్రినిలీలఁ జల్లనగుచు
 దన భూషణ వసన మాల్య ♦ తర్పితఁడేసెన్. 89

క. ఈగతిఁ గృతాంతకృపగన
 సాగి చనియె నతఁడుగగన ♦ చరయానమునన్
 నాగ నర యక్ష సురపు
 న్నాగానీకములుగొలువ ♦ నాకంబునకున్ 90

మ. అమరాధీశుడు గౌరవంబెసఁగఁ దన్నుర్ధాసనాసీనుడే
 యమరుద్భోగములెల్లఁగాంచిధరయం ♦ దగాన్వయోద్భూతుడై
 కమలావల్లభుఁ డాండ్వకపతి సా ♦ డ్భూద్భ్రహ్మముం గొల్చి ని
 త్యముఁ దన్మందిరాడలంకృతియె చేయం జాల నేలన్ ధృతిన్

శా. ఆపంచత్వముగాఁగ నిట్లు హరిగేహాక్షోణిసమ్మార్జనం

బాపాదింప ఘటిల్లు పుణ్యమునఁ జంధ్రావాసముంజొచ్చి హ
ర్షపూర్ణస్థితిఁ బెక్కుభోగములఁ బెక్కుబ్రాహ్మణుల్ గాంచి ధా
తీపాలోత్తముడై సుకీర్తియని నుర్వి బెంపునం బుట్టుచుకా

క. అతఁ డధికభక్తితోనా

యతకీర్తి స్ఫూర్తియై వెలసి జగ

త్పతి నుచితపూజనంబులఁ

బ్రతిఘనము దెలఁచు భక్త ధరతంతురిందై

93

ఆ. వె. అతడు సవ్యసించె ధ నఖిలభోగంబులు

నిండునయసు నాడఁ ధ యుండియుండి

సందనందనాంఘ్రి ధ నాశ్రిక నేనోప

యోగరాగభోగ ధ మొకటిదక్క

94

సీ. నిలుపున నొలిపించె ధ విలువగముడ నెల్ల

శరములయాయంబుఁ ధ భారయు టాడిపె

దగశబ్దమాత్రపా ధ తముచేసె గుణలత

మాక్తున గట్టించె ధ మాలబలము

గంచుకివశము గా ధ వించె నేనానాథుఁ

గట్టించె సహచరుఁ ధ గటికియొడఁ

బ్రతిపక్షభావసం ధ గతుడనిహితుఁజూచె

వరకేతనముకీర్తి ధ భరముడులిపె

గీ. ధర్మనిర్మలబుద్ధి ను ధ శర్మ గదిసి

గెలువఁగాలేక చని కోప ధ గించి మగనుఁ

దురక తనవారలతనికి ధ నోడుమనిరె

పతికిగీడాట బంట్లపా ధ పంబు గాదె?

95

క. ఆ డి

క్షీరొద వి చిత్రగతికల

క్షీరమణుఁ గలసి యేకా

కారంబున నలరె ముజ్జ గంబులు వొగడక

96

క. విను మఖిలదురితకులభం

జనమజ్జన మమృతనిధివ డ శంబగుటకుఁ గా

వున సర్వజనోపాస్యం

బసూన మత్తిరధాజ డ మనుషమ మనఘా

97

ఉ. భూరిసుఖానుషంగములు డ పూరుషుఁ బొందవు సోమపానకై

దారజలోపయోగములు / తత్కలనం బసరెక్కు నెత్తికిన్

బేను శిలాకృతుల్ జగర డ పేటిక కత్తెవులేల? యెదు నె

వ్వారీకిఁ బద్మతీర్థపతి డ వారికిఁ జేరినఁ గల్గుసౌఖ్యముల్ 98

చ. కృతమున నేకదంష్ట్రుడయి డ కీడయొనర్చుచుఁదేత దంష్ట్రీకా

ద్వితయముచే వెలంగుచు మ డ దించి త్రిదంష్ట్రతోడద్వాపరం

బుతటి జరించునొక్కదితి డ పుత్రుఁడు వృత్రుఁడువానిఁబోలఁడ

న్ముతజనకప్రతాపమున డ భూరిబలంబున మాయపెంపునన్ 89

క. “ఆ హరిహరారి పార్ణి

గాహి”యన హిరణ్యకశిపు డ గాదిలిసుతుఁడై

బాహుబలశిఖఁ ద్రిజగ

ద్వాహంబొనరించె నేక డ దంష్ట్రీయుఁ దానుక

100

క. ఆయొంటిపంటివేలుపు

దాయం బొలియించె నృహరి డ దుభోళికటు

చ్చాయలనూయలలూపు న

ఖాయుధముల వలమఁజీరు డ చ్ఛానుముఁబోలెకా

101

ఉ. వెండియు రావణాబ్ధిబ్రహ్మవింశతి దిగ్

హృత్తిన్

మండుచు దంష్ట్రికాయుగమునంజె

యనామ మా

తండు ధరించు అలంకార కైవడమగ్నినిశాటుబట్టి వి
ష్ణుం డని రాముడై విలయసూర్యకరోగశరాగ్నిధారలన్

ఉ. ఆపితబద్ధ వైరమతినింతట బోవక వాడు వెండియున్

ద్వాపరవేళ నిద్ధర ద్విదంష్ట్రుడునా నుదయించియాదిల

క్ష్మీపతిఁ జాండరీకవిభు ధీరీ కనుగొని పల్కు మిక్కిలిన్

గోపముపర్వటన్ గొలిమిగూడుల యీడునగన్నులుబృగన్

ఉ. ఎక్కడకేగుదెంచితి నహీనవిహార! చికిత్స నీకు నే

జక్కనానర్చెదన్ జెలుచుజంపితి దొంగిలి మున్ మదీయులన్

రక్కసులన్ నిను బొదివిపాణముగొండు గడంగి సాదవై

తుక్కిడి యున్న బోవిడువఁతొల్లిటిత్తుల్లిక జెల్లదిచ్చటన్

మ. అని సింహాబునకల్లుకక్కిరియ నిట్లుఁజేపముల్ పల్కి య

ద్దనుజుండుతక దండ భీషణగదాదండంబున వేయ వం

చనఁ దూలించె దమగ్నిసాధనము గంసభ్రంసి తద్ధోరతా

డనవేగంబున భగ్గుమయ్యె కటివేల్లత్తుల కాశిక్యము 105

శా. అత్తార్త్యభవజడప్పు డాగ్నిహసహవ్యగ్రాత్ముడై దానవున్

మొత్తై మొత్తనివీక దక్షిణక రాంభోజంబునం దాన న

మృత్తుండు గడతేజనెత్తురులుగ్రమ్మన్ ముక్కునన్ వాతఁబెన్

మొత్తంబుల్ గొనిపగిస్తుతించిరమరుల్ మోదించిదామోదరున్

క. ఆయెడమదిక్కుచిక్కుం

బోయతివర! కానవచ్చి ర యున్నదిభగ్గుం

బై యిపుడు మంత్రవర

శ్రీయుతనక్షత్రులనకురజితదనుజునకున్

ఉ. ఆకమలేక్షణుడు తన ధీయక్కునఁ దాల్చినసీద్ధమంత్రమున్
 నాకెఱిగించినాఁడు మునుఁనాయెడఁగల్గినకూర్మి పేర్ని నే
 లోకమునందు నెవ్వరికి లోబడనేరదు నాకె కాని త
 ద్వాక్యకృతి నాపుడం బలుకుఁబ్రాంబలియైయతఁడిందుశేఖరున్
 చ. పశుపతి! మమ్ముఁబోలినపసిన్నులపైఁగృపచాలియున్నితావ్
 దృశులకు నైజమాట వసుఁదేవతనూభవదత్తమంత్రమున్
 విశదముగాఁగ నాకొసఁగఁజేసిననువేడెద దానఁజేసి దుః
 ఖశరధిఁ ద్రోవ్వ నీదయ నఖండ సుఖస్ఫురణంబు నొందెదన్

ఉ. నావిని శూలి పల్కు మునిఁనాయక! యీమను వెందుగోప్యమై
 తా విలసిల్లు దీని దుఃఖత పవనాత్ములకున్ మురారిసే
 వావిముఖప్రచారులకుఁజైష్ణవమార్గముగాని హీనపుం
 ద్రోవఁ జరి చునశ్చినవిఁరోధులకుం దగ దింత దెల్పఁగన్ 110

క. సీవ్రహ్మాభక్తియతుడవు
 గావున నాకెపుడఁగూర్తు ధీగావున విజ్ఞా
 నావాసపూర్ణ బుద్ధివి
 గావున వినిపింతు వినుము ధీకలుషవిదూరా! 111

శ్లో॥ స్పృశ్యాద్యం సత్యనామాద్యంఽష్టషష్టం సదీర్ఘకమ్
 షష్టం షష్టాదిసత్యంతంసమారంతం విదు ర్భుధాః 112

క. కృష్ణుడు ఋషిగాఁగ మహా
 విష్ణుఁడు దేవతగఁ బొల్చి ధీవేమాటులు త
 న్నిష్టాతబుద్ధి బేర్కొను
 వైష్ణవులకు సీమనువు ధు) ధివస్థితి యొసగున్ 113

ఉ. ఎవ్వఁడు పొండరీకమున ధీకేని మహానది దీర్ఘమాడి తా
 నవ్విధులెల్లదీర్చి కమ ధీకాక్షుంకున్ బ్రణమిల్లినూఁబుష్కా

ద్రివ్వరమంత్ర) మర్ధిఁ బతి! యించు నతం డఖిలాఘపంకముల్
దవ్వసనం గనంగలదు • తత్త్వమహాత్త్వము సత్త్వరంబుగన్.

క. వధివంతంబుగ విధుస

న్నిధి నిచ్చలు నేబరింతు • నిఖిలభవతమో
వధవిధివిధువగు దీనిన్

విధినందన! తత్ప్రసాద • విభవాపేక్షన్

115

వ సిద్ధేశ్వరాహ్వానంబున సిద్ధలింగంబనై యెడేని నేనుండుదునా
దక్షిణద్వారంబు నధిష్ఠించి యీమంత్రంబు ననుష్ఠించునిష్ఠాగరి
శ్చులకు నిష్ఠార్థసిద్ధి కరతలస్ఫటికఘటికయగుట నిగమార్థంబు
తొల్లి తీర్థయాత్రాచరణఃపుణుడగు నీలాంబరుండు నిఖిలర్థం
బులను దర్శించుచు వ్రాండోక బుసొత్తించి యత్తుగతరంగ
హోలాహుళకలనా సకుల కలకలారావఘుచుఘుమిత బ్రహ్మ
డకుహరకోడ్రుబగు భీమరథి నీరంబునం గృతస్నానుడై య
నూసమహిమాభిరామంబగునాక్షేత్రంబునం గలవిచిత్రంబులు
నేత్రప్రీణంబుగా నాచరించుచు నచ్చోట సాక్షుడుండగు పుం
డరీకాక్షు నీక్షించి వెఱంగంది తదక్షరలక్షణంబునెఱుంగ నేరక
యూరికుండెనుడియు నియ్యేకకుండలుండు చపలకారితనంబున
నవ్వర్ణంబులు నిర్ణయింపనుకృస్తుండై,

116

మ. కరముల్ మీఁదికిసాచి యూరుపులువిగ్గంబట్టి యంతనీరీపూ
త్కముం బోవననల్చి యట్టితటిబద్ధంబట్లు మో మొప్పుగాఁ
జరణాంగుష్ఠనఖావలంబనముతోఁజుడాంశుఁ గన్గొంచు భా
స్వరనిష్ఠం దపమాచరించెనొకమాఁసం బన్నవర్జ్యంబుగన్. 117

శే. దానఁ బ్రియమంది దానవ • ధ్వసి యొసఁగెఁ
గూర్చియన్నకు ధర్మైక • నిర్మలునకు

నమ్మహామంత్ర మాతండు ♦ సంతనుండి

యదియ జపియింపఁదొణఁగె గా ♦ యత్ప్రీతోతే.

118

క. భూరిగుణరత్నరాశిఁ గు

మారుఁగనుంగొనఁగఁ దివురు ♦ మమకారము లో

నారసి యొసంగె మున్నా

నీరజనాభుండు రుక్మి ♦ ణికి నీమనువున్

119

క. జపియించె నేనుదివసము

లుపవాసపురస్సరముగ ♦ మగ్గులి నిష్ఠా

నిపుణమతిం బతిచే నిటు

లుపదిష్టంబైన మంత్ర ♦ ముత్సుక మే దవఁ

129

ఉ. విన్ను మదీయసత్ప్రీతి ♦ వేగమునన్ జముఁగూడఁ జన్నయ

మృన్మనుఁ డిహబింబసుకు ♦ మారుఁడు భోజతనూజయందాఁ బు

టై న్నధువైరిచెల్వినక ♦ డిందిజపంబు నెపంబునన్ బున

ర్జన్మమునొందె రాగరససంపదమెపుయువద్వ యీమతిన్

121

నీ. “బలభద్రారామసా ♦ భవలతాంతశ్చేణి

బన్నును సాకొక్క ♦ చిన్నతేరు

కాళికెంగేని చి ♦ ల్కలరాజు గొనిచచ్చి

నా నెంటఁబడివాగె ♦ నడవఁబనుపు

గగనచరద్రాశి ♦ గంధర్వమకరంబు

నిరుడుటెక్కెముగ వే ♦ గిరమొసంగు

మదనగోపాలుండు ♦ మాతండ్రిచేనాకుఁ

జెఱకుచే మలిపించు ♦ కఱకువిల్లు

క. వసజహితు వేడి తమ్మితు ♦ పునకుఁ చెమ్మ

దివ్యములగాని సాధింపఁ ♦ దీర దీశు

నంబ! నీ"నంచు రుక్మిణిఁ నట్టునిట్టుఁ

దిరుగు శైశవచాపలా ఁ ర్దితుఁడు మరుఁడు

122

చ. పలుచని లేతకంజగురు ఁ బత్తభికం బెకలించి తేనియం

గొలిపిన బా సటంబుగల ఁ కొ"వ్విరితూపుల నితూచాపుఁ డే

గలుపొడఁగూర్చె నాగలుపు ఁ కృష్ణనిపట్టపుడేవి రుక్మిణి

లలన జపించుమంత్రముబ ఁ లంబున నైనదిగా నొలుగుమీ 123

క. సరసజభవ భవ వాయు

స్ఫురితములై త్రిపురదహన ఁ ములు త్రిజగములన్

బురికొని నిరసయవసాం

కురసఖిమాగ నేర్చెము న్న ఁ కుంతితశక్తిన్

124

నీ. పెనుఁగంపతోడుగులీ ఁ డ్చిస మొల్క-సనయయ్యె

గగనంబతోరాయు ఁ కాననములు

కడులాపుమానిసి / కాశ్య రాచినచీమ

చాలయ్యెఁ బశ్చాది ఁ జంతుపక్షి

బడెగండ్ల నొంటిమై ఁ బడినవిఁ ఘ్నశవా

హములయ్యెహరిదంత ఁ హస్తీకతులు

నస పలు రడుసులోఁ ఁ జనగుక్కుతా"భ

లాశ్మతులయ్యెఁ గు ఁ లాచలములు

గీ. మృదులగోమయపిండస ఁ మృత్తితకార

వేల్లఫలబీజసమమైరి ఁ వీళ్ళపజలు

కమలసంభవ వరదాన ఁ గర్వితాసు

రవరపట్టణనిర్భరా ఁ క్రమణవికృతి

125

క. ఈరీతిఁ గొంతకాలము

క్రూరగతిన్ సోకుమూఁక ఁ కుడిదలయుఁ ఘల్

గారింపగ నేనంతట

వారింపగ గణగిత్తి భు ♦ వనహితబుద్ధి.

126

చ. అపుడు పినాకమున్ పవని ♦ భాస్రములుం నొని యేయబూని త
త్త్రిపురములొక్కటానిటల ♦ దృష్టికి లక్ష్యముచేయుచోటమ
ద్వపురుదితంబులై నశ్రీమ ♦ వారికరణంబులు డిగ్గజాతి యు
ర్విపయిగడున్ వడిగి దొరికి వెల్లువచూపి సదీర్షమొనచుక
క. మున్నేను మేనసలదిన

ప్రన్ననిధనితంబు నణచి ♦ శ్రీమనాది కలగ

జెన్నెసగె మంచుమలసం

చున్నాచికొని ప్రసహించు ♦ సురసదిహగిదిన

128

క. భీమాహ్వయమున నత్తిలు

నామేనం బుట్టునంది ♦ సగియై వెలసెక

భూమిన్ భైమియనందగి

భీమరధియనంగ మాటు ♦ వేదనగంగన్

129

శా. ఆభైమి నది విశ్వమున్ నిజకృపీ ♦ టాన్ద్రంబు గానించుచుక
శ్రీభామావిభుక్షేత్రమండలముగా ♦ సెక డాసిచుక వీచిన
భాభీలంబగు దాని పెంపుగని మున్నగుచుపాఠిల్ మహా
క్షోభోద్విగ్నమనస్కులై పెలుచనాకోశిగచుచుక బెంపలన్
క. భూరిభయావృతులై చని

భైరవు మదరాగరుచిక్ర ♦ సాపూరితద్వ

క్తైరవు బలుకుదు రమృతా

హరులు హరి బలుకుక్రియ గృ ♦ తాంజలులగుచున్

131

ఉ. మిక్కుటమైనపంకమున ♦ మిన్నులగర్భముగాగ బొంగినే

ఊక్తమహాస్రవంతి యిదె ♦ యుత్తరదిక్కున క్షేత్రసీమపై

నిక్కెలయాభిభోత నిట నిల్వగ నోపము నాగన్లుగ మే
మెక్కడికేగువార మిక నిద్దితెఱంగిట మీద నాపుడున్
సీ. కాళరాత్రిస్తనా నిగ్రకృతావకాశమై

యురః నెల్మికిపూత నియిప్పువెనుప

శిధిలత్వమొందిన నిచుగావిబడముడి

చిలుకూడ నెలపువ్వు నిచెంపనంట

గంజాళమనబుద్ధి నిగరమున జుదెంపు

జిలువ బట్టివనది నిజలదంగింప

నెచ్చట బ్రభవించె నితెద్ది యనిపల్కు

రసభసోక్తుల జగ నిజుంతులలుక

గీ. బాణిపుట శీఘ్రపాత్రులు నిబాన్వైది

కుఱుపుపైనున్నకిన్నర నిలుకదోది

యతిరహఃకేళినుండియు నిరుగుదెంచె

భూరిజయగౌరవును కాల నిభిరపుండు

133

ఆ. నె. అరుగుదెంచి యమ్మ నిహనదిసిట్టించి

చేతులెత్తిపెట్టు నిచిట్టమిడిచి

ఘోరకోపవేగ నిగీరోర్తులులియంగ

బలుకు నిట్లుక్షేత్ర నిచాలకుండు

134

చు నిలునిలు తుంగభాగవగు నిన్నుగనుగొని సాధ్యనాతివి

హ్వలమతులైరి క్షేత్రతల నివాసులు దానికి గోపగించెనిన్

వలమురితాల్పు డిగకనిట నివచ్చటమానుము మచ్చకంటి నా

నిలిచి నుతించు నన్నది వి నిశ్చితకార్యగతిన్ జగత్పతిన్

135

సీ. జగదుద్భవస్థితి నిక్షయ సేతువెన్వ డా

దేవాది దేవుండు నిదిక్కునాకు

గ ర్హిహగ్నిహ మిగి కరిగాచ నేవ్వ డా
 త్రిభువనాగ్నిశుండు ♦ దిక్కునాకు
 నుదిశదంబునొసంగి ♦ భువుగాచ నేవ్వ డా
 దృఢదయామయమూర్తి ♦ దిక్కునాకు
 ద్వాపదిబద్ధుంబు ♦ దలగించె నేవ్వ డా
 దీనమందారుండు ♦ దిక్కునాకు.

గీ. నేవ్వనిపదాబ్జమునజని ♦ యిచ్చుజలము
 మజ్జనకు డైసలిపు డాత్మ ♦ మాళి నిలిపె
 సమ్మహవిష్ణు డాకృష్ణు ♦ డాగుణాభి
 దేవసేందను డె యెందు ♦ దిక్కునాకు

136

శే. శిరిణువు గమ్మ మన్మయ ♦ జ్వరము నుడుపు
 భగ్నమల్పివైతి కుగ్గుర ♦ భర్తకతిస
 ని కి నెయ్యదిదిక్కు చ ♦ కాకనెన్ను
 బోవుమని పల్కు గృహబల్కు ♦ దేవుడేటి

137

ఉ. రమ్మ గరమ్మ చోచి మధు ♦ రప్రియభాషిణి సన్నగన్నమి
 దమ్మియున్ భయమ్ముగల ♦ దా? పలదాతురవృత్తిమన్నియో
 గమ్మన నీవ్చేతమున ♦ గర్మిని సమజ్జనజన్మజాడ్యపా
 శమ్ముల దెంపు నింపు మని ♦ శమ్ము శుభచ్ఛలుభూతకోటికి

క. అస్మశ్చేతస్థితి భవ
 భస్మాంగజ గంగకంటె ♦ శాననివగుచున్
 భక్తికరింపు లోకా
 పస్మరపాపాయదారిత ♦ శాధశతమన్

139

చ. అని వసజాతు డీకరణిని సతియిచ్చిన దత్తపారసం
 బనుపెనువాస నుల్కినకి ♦ మున పునమాగగ గత్ప్రదేశమన్

ధనువున నారియై నిగిడె ♦ దానిశరంబు గరంబు దాకినన్
దానుగు జనుంగు వీలు గడు ♦ దూలుజగజ్జనజన్మలత్వముల్

క. ఎందు బ్రహ్మచేసస్మ

న్నందన యత్తీర్థవిభువు ♦ నరస్యాఖ్యు

జెంది యదునందనాత్మా

నందమగున్ బద్ధగర్భ ♦ నందన విగ్రహ

క. అది మొదలుగను సరస్వతి

తునగాగలతీర్థములకు ♦ చొరయై నడుమన్

బొదలు ఋషివృషభసేవిత

పడుడగుహరి మెచ్చు తీర్థ ♦ పతి మానిపతి

క. సాక్షాత్కరించి పద్మద

భాషును వేచేసెయునికి ♦ సత్తీర్థకులం

స్వక్షము మసారతరభా

లక్షితముక్తావళి ♦ లంతిం బోలున్

క. వెన్నుడు పృథ్వీక్షుంబై

యున్నయెడకు దక్షిణాశ ♦ నొకపులిసతలం

బున్నది మిన్నదికడగను

నున్నది గన్నది శుభంబు ♦ లొసగంబొసగన్

144

ఆ. వె. ముందు నందగోపు ♦ మందయంకు జరించు

రూపధన్య యోర్తు ♦ గోపకస్య

విష్ణుభుక్తముక్త ♦ కృష్ణుడచ్చట నున్మి

144

యెఱిగి యేగుదెంచె ♦ నెఱుకమించి

515

క. విప్రవధూచితశుచివే

షపగ్నితశశిరయయ్యె ♦ జక్రిస్తనిసా

భిషా)యస్థితవికస్థిత

దీప్యనిజకపోలయగుచు ♦ దేవునిమోలిన.

146

సీ. జలధరిశ్యామకుం ♦ తలకలాపమునకుఁ

బాటించుమియె నవ ♦ పసవకలన

దృతనీలోత్పల ♦ దళచంచదక్షుల

కామీలనంబె కా ♦ లాంజనంబు

కుంభికుంభస్థూల ♦ కుచమండలికి జ్ఞాన

ముదాకరమె ముత్య ♦ ములసరంబు

గగనసోదరవల ♦ గ్నప్రదేశమున కో

ద్యాణబంధంబె యొ ♦ ద్ద్యాణమిడుట

గీ. గాఁగఁ దపమాచరించున ♦ క్కలువకంటి

యంగలతిక నిరాకల్పు ♦ యయు్య ననురె

శారదారంభవిమలాభి ♦ సరణి కరణి

బ్రకృతిమధురంబులకు వేష ♦ రచనలేల?

శా. లోకేశస్థితలోకవాసకృతినా ♦ లోక్యంబుచచ్చింపల

క్షీకాంతాంఘ్రియగంబుఁజేరుతమి నా ♦ మీప్యంబు సద్భక్తిర

తూకారిందనరూపుగా నిలుపుటన్ ♦ సారూప్యమున్ బుద్ధినా

కొక శ్లేఖరుఁగూర్చియున్ని సతి నా ♦ యజ్యంబునొందుంతుదిన

శా. స్నానాలుక్రమవాసితాచలఝరీ♦సాంద్రాంబువుల్ ధ్యానసం

ధానాధీనవపుర్విలోకననితాం ♦ తప్రీతసారంగసం

తానంబుల్ మృదుపాదపల్లవతలో ♦ ద్యత్కాంతిలా తూరస

శ్రీనద్ధాచలతుంగశృంగములు మిం ♦ చెందత్తపస్సంగముల్. 149

ఉ. ఆభగవంతుఁ డంతఁ గరు ♦ ణార్ద్రమర్తినతిమోల నిల్చెన

భాభమదభిమబ్ధిమ ♦ నలము శాంతము తాంతివంత ము

క్షోభ మలోభ మప్రతిమ • శోభనశోభియునైనమేనునా
నాభరణంబులంగుసుమి • తామరభూజమునోజరాజిలన్ 150

ఉ. ఆశరదించుబింబసదృ • శాసన సూనశరాసకోటిసం
శాశు రమేశు రాగరస • కశ్యలగాత్రీయు సప్తనేత్రీయుఁ
బేశలబంధకైశికయు • భీతిముదశునిపాతముఖ్యచే
ప్రాశబలత్వసక్తతను • శంపయు నై కనుమ్రొంపు దాల్చుచున్.

తే. పృథులవిజ్ఞానరసపూర్ణ • భృగుశుకాది
భావనాద్భిర్వికలయందఁ • బరిణమించు
జలజరళనేత్రపాదాంబు • జములు గేల
భీతమృగపోతలోచన • బిగియఁబట్టె 152

క. కరకలితవిజపదాల్చయు
విరళతరత్రివయునైన • విధునింబముఖన్
నరసంఘాదితఁ జేసెన్
గరుణాగుణహారి శౌరి • కన్నుల నగుచున్ 153

సీ. తనుఁ జూచి శిథిలబం • ధశిరోజయగుటన
య్యతివకు ముక్తకే • శాహ్వాయంబు
దయచేసి తత్పార్థి • తములైనవరముల
నొసగి యప్పసిగాపు • టసరబుద్ధి
చిలుగుబ్బలాని శ • త్రేత్రరాజమునకు
నీశానదిక్కున • నిరవ్రపటిచె
వెన్నుడు తను నది • వేషల్లెలో రాక
తర్కించు జాప్యము • దలఁచి నగుచు

గ్గ. దానికరములచేబీడి • తంబులైన
పాండురంగేశుశీపాద • పల్లవముల

నంగుళిమధ్యతలచేఱి ♦ లంటియుండు

గంగపానహించునీటిజ్ఞాం ♦ కలునుబోలె

154

క. ఆముక్తకేశదర్శన

మోమునికులసారస్వభామ ♦ యొసఁగు న నేక

శ్రీమూర్తిగానఫల మా

భామిని శ్రీమూర్తిగాఁగ ♦ బాటించదగున్

155

తే. అనుడు వేలుపుదాపసి ♦ యాసుశీల

పుత్రులేచందమునమోక్ష ♦ మునకుఁ జనిరి

ప్రియుతనందనుఁ జెవ్వఁ జే శ్రీ హరిదీనతఁడు

నృహరికృపఁగాంచె నఁ బల్కు ♦ నీలగళుఁడు

156

క. మునివర! విను మత్యన్భుత

జనకచరిత్రయైన జనని ♦ చనినపిదపఁ ద

త్తనయులు మురభిత్పదప!

త్తనయులు గురువాకృతకరణ ♦ తత్పురబుద్ధన్

157

శా. భైమీరీధనిపాసు కాసకుశలున్ ♦ బద్ధేక్షణున్ యాదవ

స్వామి సామజవత్సలుం గొలిచియై శ్వర్యంబు నలబొల్చి వా

రామిఁదన్ సకళత్రిపుత్రిముగదీ ♦ వ్యసూర్తులై తత్తనూ

గామం బెక్కిరినాపుడున్ మఱియునా ♦ బ్రహ్మర్షి పల్కున్ శివుఁ

ఉ. హాళిమనంబునం బెరుగ ♦ నాలయి విడ్డయి బంటుబైదయై

మూలధనార్జనంబు నిలు (ముంగిలియై గళదఘ్నదర్పితన్

వాలినవారి కెట్టులపవర్గముభగ్గ! ముకుందుఁడిచ్చె నిం

కేల? కలాస మేల? జడ శ్రీ లేల కమండలు వేల? దండమున్. 159

క. వారలటుగాక కారణ

పూరుషులై యట్టిసతికి ♦ బుట్టుటనొతుడి

జేరిరి గృహస్థులయ్యును

సారసదళనయనుమేని ♦ సాయుజ్యంబున్ 160

వ. లనిననాజగదీశ్వరుండు సురమునితో వెండియునిట్లనియె. 161

ఉ. హరివిచార! నీవనిన ♦ యట్ల పురాకృతపుణ్యసంపదన్
వారలకావహిలై ముని ♦ వల్లభ! దుర్లభమయ్య నయ్యమ
ర్యారివిదారిమేనఁ గల ♦ యంగలపూనిక వారయేల! యె
వ్వారు గృహస్థధర్మదశ ♦ వర్తలు వారలసొమ్ము ముక్తియున్.
సీ. పరిణతయగునింతి శ పృతికూలగాడేని

తనయుండు తనయాజ్ఞ శ దాటఁడే ని

నిజసహోదరులు వి శ నీతులైమని రేని

కోడలోరుపుదక్కి శ గొణఁగదేని

కూతు రీలువునందుఁ శ గొదవచూపదయేని

ఋణమనుపాతకం శ జెనయదేని

తేజోగరిమ పరా శ ధీనతఁ జెడదేని

నిందాంశకారంబు శ నెలయదేని

గీ. వ్యాయమున మొల్లములపెల్లుశ్చాయ నేని

యతిధిసంతేస్పృణంబిట ♦ నమరునేని

సముచితాచారమునుగొన ♦ సాగునేని

కలదె గృహమేధి ధర్మాబుశ్శకంబు మేలు 163

క. ఏనోహర మొక్కయుపా

భావనము గల దేతదర్థ ♦ మదియును వినినన్

మానివర! నీమనఁబున

నూనినజడ నుడుగుననుచు ♦ నుగ్గుడు పలుకున్ 164

తే. వింధ్య మమరాద్రిపొటికి ♦ వివిధతార

కములు మొలపూసలుగఁ జెరు ♦ గమదిఁదలఁచె

నెన్నఁ డటమున్న కాశిలో ! నన్నుఁగొలిచి

ఘటజమగుతేజ మింపొందు ♦ నుటజమునను. 165

వ. అస్తంభతపోధన భావవిజృంభితుండగు సత్కుంభసంభవునకునజ
సృశుశూషా వికస్వరహృదయంబగు శిష్యసహస్రింబు గలదం
దుఁ బ్రియుతుం డనుమనితనయులయుతనియితులనువారలప్ప
రికాంక్షికిం బ్రేమాస్పనులయియుండి రంత నొక్కకాలంబున
నమ్మునిలోక పాకశాసనుండు నిజాతర్గతంబున నిట్లనివిత
ర్కించు. 166

శా॥ ఈనాశిష్యులలోన వీరిరువురుక ♦ హృద్యానవద్యోదయ

జ్ఞానానూనవిచారవాగ్విభవతే ♦ జఃత్వాంతి శాంతి పృథా

సానాధ్యంబునఁ గానిపించెదరు మ ! తృక్తాశయుల్ వీరి స

న్యానింపందగుఁ బా ణిపీడనవిధా ♦ నశీల వాలాయమున్. 167

శా॥ వాసోనిగ్రహమెన్న రాఁడలియునీ ♦ ర్వట్టుక గణింపర్తలల్

మాసెం గా యన రంగముల్ బడలినం ♦ బాటింప రట్లుండ నీ

యాసాయంబుగవానిశాత్రయముగా♦నామ్నాయముల్ గ్రోల్చు

నాసీనుప్రచలాయితంబుయినలేదాహా! వితర్కింపగఁ [వోఁ

క. వీరలకుఁ దగినమగువలు

ధారుణిఁ బొరయంగ లేర ♦ ధాతృతనఁచు లు

న్నారట సకరగ్రహన లు

గారట గొనివత్తు వారిఁ ♦ గమలజుచేతన్. 169

వ. అని నిశ్చయించి యాసత్యన్రతుండు సత్యలోకంబున కరిగి, 170

సీ॥ శశిరేఖఁ గైకొన్న ♦ సౌవర్ణగిరిపోతె

మినుకుఁజేడియఁగూడి మెఱయువాని

ననురేజ్యఁబాటించు ♦ హాటకాద్రియుఁబోతె

సంచఁచెంగటనుండ ♦ నలరువాని

శారదాభ్రములంటు ♦ భురిశైలముఁబోలే
 దెలుపుఁగై నేతల ♦ వెలయువానిఁ
 గకుబిభంబులమీఁది ♦ కాంచనాగముఁబోలే
 వెలితమ్మిగద్దియ ♦ వెలయువానిఁ

గీ. బొడవులన్నయుఁ దనయంద ♦ పొడమువానిఁ
 గడయునడుమును మొదలునే ♦ ర్పడనివాని
 పచ్చిదానందకందమై ♦ హెచ్చువాని
 నలువఁ జుకుకితపాఞ్గోధి ♦ తెలచెనుతుల. 171

క. తెలచిన మొలచినకృపకు
 గలచినమదితోడ నతని గమలఁడగ్గ
 సలిని నిలిపి పలుకులపస
 ధళధళలు ముఖపఁఘాణ ♦ తలములఁ బొలయఁ. 172

సీ. హలుకారములు లేవె? యుపపురంగరహస్యో
 త్పాటనంబునకుఁ ♦ బొల్పడవుగాక
 భూభంగములు లేవె ♦ గాభీలమిడ్చిగ
 ర్వస్తంభనమునకు ♦ రావుగాక
 చులుకాకృతులు లేవె? ♦ జలరాశి నిశ్శేష
 శోషణకీడకు, ♦ తొరవుగాక
 జాతరాగ్నులు లేవె? ♦ జటితాపి వాతాపి
 తనుదాహమున నెను ♦ ర్కొనవుగాక

గీ, నిష్ఠ నీమాడ్కి లోకపి ♦ ప్రగుణిచి
 దుష్టనిగ్రహ శిష్టసం ♦ తుష్టి హేతు
 రోషభీషణరేఖాని ♦ రూఢగాఢ
 లీలఁ గీడించుపొడలు ♦ లేరుగాక.

తే. భువనసాధనమపస్య । నిహవశాంతి

త్వన్మృఖంబునఁ జనఁ బెద్ద । తనముతోడ

సింధుధరుడన హరియన । నేననాగఁ

బోవుగంటిమి మిత్రావ । రుణకుమార!

174

సీ. అని యాదరించి య । మృగిని వచ్చుటకుఁ ప్రయో

జనము గద్విశదోక్తి । సరణిఁ దెలిసి

యీవర్ధియగుటకు । నిది యెంత యనిశతా

నందుండు మున్నొక్క । నాడు నిఖిల

యవతిస్పృష్టి నెక్కు । డవుగాక యని తన

యాత్మనిర్మించి గా । యత్రి యనియు

సావిత్రీ యనియుఁ బ్ర । శస్త్రనామములిడ

కూతుల నొసంగఁ గ । కొనియెత్తుడు

గీ. వారి నటఁదెచ్చి తనకూర్పు । వారొగూర్చి

యయుత నియుతుల కెఁగింప । నందు నయుతుఁ

డొల్లడయ్యె నిజోద్యోగ । మొల్లకున్న

నియుతునకుఁ బెండ్లి చేసెఁ గ । నియలదోయి.

175

క. తనయాజ్ఞగూడ శతధృతి

తనయామణిఁ గొనిని హ । తనయాసయునిన్

మునుచుట్టు వెడలనడిచెను

ముని కనలి కనోరవర్ణముగబలుకొలయక

176

సీ. కుటిలాలకమలు చీఁ । కటిపోగులగునైన

జిచ్చాదికాఫ్యముల్ । చిత్తగతులు

మధురోష్ఠములురాగ । మహితంబులగు నైన

భావముల్ నైరాగ్య । బంధనములు

గురుకుచంబులుగర్వ ♦ భరితంబులగు నైన
హతదుర్వికారంబు లచయంబు
లలవోకనడలుమాం ♦ ద్యమయంబులగునైన
సంతరంగములుబో ♦ ధాన్వదములు

గీ. పొగరుజూపులు చపలంబు ♦ లగునయైన
నిండుమనములు మిక్కిలి ♦ నిచ్చలంబు
లపుర! వీరలకన నొప్పు ♦ సతివలందు
నిలిపి సమబుద్ధి ప్రియమూని ♦ నియతహాని. 177

క. ఈతడిటులుండ మునుపటి
యాతడుహృల్లగ్నగురుకృ ♦ తానారదుడై
సీతనగసవిధవసుధకు
నేతెంచి మనోగతమున ♦ నిటులూహించెన్ 178

చ. చిలుకలు కమ్మదెమ్మెరలు ♦ శీతమయూఖుండు దేటులాచిగా
గల ననవిల్తుసాధన్య ♦ కాయమువేలముపట్టు లంగనా
కుల మటుగాన ద్వావిడి ♦ గొట్టక తృప్తకదొట్ట వీతరా
గులమని విట్టవీరెదరు ♦ కొందరు బోడలునా సగండ్లై 179

క. జడలటు చుట్టంగట్టం
గడవ సమటు మేనగప్పు ♦ గా పాయమటే
యడవులనవయుతపస్వికి
గడుసౌఖ్యమే? కోరుసతికి శ గలయికతగునే? 180

సీ, ఉర్విధరములెక్కి శ యులుకనే? కుచకుంభ
యుగమొల్లగాకతా శ నులుకుమ్మన
వాడికైదువులపై శ వ్రాలనే! న్నిడుచూపు
వాలొల్లగాక తా శ వ్రాలుమ్మన

మున్నీటసుడివడి ♦ మునుఁగ నే? సతనాభిఁ

గననొల్లఁగాక తా ♦ మునుఁగు మనిన

బెడఁగారుకాలహిఁ ♦ దొడుక నే? నూఁగారు

తొడుసొల్లఁగాక తాఁ ♦ దొడుగుమనినఁ

గీ. జెప్పి గురుఁడేమిపనిచినఁ ♦ జేయలేనె

కావె తనసొమ్ముమామక ♦ కాయకర్మ

గతులు మెఱ్ఱోయనంగ లిం ♦ గంబుగట్టు

జంగ మ నంగనలఁ గూర్చఁజపదుగాక.

181

ఆ. వె. నెయ్యిఁడట్టిపనికి ♦ నియుతుఁడ తగుఁగాక

గృహితకంటె వేతె ♦ కీడుగలదె

గురుహితంబునూడి ♦ యుఁజిబడ నేనోప

ననుచు బ్రహ్మచర్య ♦ మయుతుఁడొంది

182

మ సుముఖాంతకరణంబు మత్సరము సి ♦ త్సుక్త్యంబునంబాసిధౌ

తమణీదర్పణరీతిఁ జెన్నుగఁ దదం ♦ తల్లగ్నమై యాదిత

త్విముదీసింపఁ దపంబొనర్చు జటిల ♦ వ్యాఘ్రం బనాఘాతపు

ష్పయఁచందంబగుమే న నూననియమభా ♦ ప్రాగ్నిఁదగ్గించుచున్

క. సర్వాతిరిక్తతృతియగు

నుర్వీసురసార్వభౌము ♦ నుగోతపమునం

బర్వై భయజ్వరదాహ మ

భుర్వోద్ధతి నిఖలభువన ♦ గర్భములండు

184

క. మినుమినుకు మినుకుమనియెన్

బెనుమినుకులబరణి ధరణి ♦ నిట్టూటాడెన్

వననిధులు విరిసె గురిసెన్

గనఁ సగనమనుచు నిప్పు ♦ నలు గుప్పులుగన్

185

ఉ. అత్తటి నిప్పుదొక్కినటు ♦ తాదలఁ దేల్పొనినట్టు లావయు
 వైత్తుగ ♦ ద్రావిడన్లు విబు ♦ ధేనుడు మాణవకోగ్నిప్రకుఁ
 జత్తమునం దపించి యతి ♦ శీఘ్రగతిన్ టితికేకు దెంచె ద
 ద్వైత్తము మానిపింతునని ♦ నృధమహీసురవేషధారియై 186
 సీ. జ్ఞరై ణకృత్తి వేష్టితశాస్త్రశఙ్ఖికా

వారచేటికలొక్క ♦ వటుప్రపూనఁ
 గంబళ కట బుగ్గీసీ ♦ కామాయకరకంబు
 లొక్కయంతేవాసి ♦ యుద్వహింప
 నామికాఫలసాగ ♦ యవసక్తుతండుల
 సూపాచూకొక్క శి ♦ ష్యంమమోవ
 సమిదాజ్యపూరకీ ♦ చకకుచస్మిగున్చ
 చయమొక్క ఛాతుగ్గిడు ♦ సుగగ్గిహింపఁ

గీ. దలుగుదామెనఁబెనఁచి ♦ గళియంతోడ
 జంటవెన్నాడుకేపుతో ♦ జాలనలసి
 నడుచు ధేనుప్రసాద చిన్న ♦ వడుగురొప్ప
 నయుతు నాశ్రమవాట మ ♦ య్యతిధిదాసి 187

క. శిరసువడంకఁగఁ దెల్లఁగ
 నరసినగృహమేధినియును ♦ నడచె దదంగం
 బిరువుకొని పట్టుచాలక
 జరకొంత విగ్గించి ♦ చనుదెంచుక్రియన్ 188

వ. ఇట్లు కుమానాహితాగ్నియఁ ధైర్ధికవేషాభినయనిపుణుండు నగు
 నాఖండలుండుతఃప్రభావతరంగితంబగు తదాశ్రమంబునఁబట
 కుటికామండప మధ్యంబున నధ్యాసించి మధ్యాహ్నక క్రియా
 చరణాంతరంబున బాణాగ్నిహోత్రప్రీతానంబు ననుసంధించి
 యత్సిగ్గువర్ణముగాకృత్యుజతురపదవి న్నాసనధన్యాసికయునై

కవి కవితయుంబోలె నున్నచోమధేనువునకుఁ బథశ్రీమంబునొ
నరించుచు నుచితగతి నొక్కించుకతడవు విశ్రామించి సభాత్రిం
డైమిత్త మెత్తన చని యెండకండ కొవ్వుదలుగునత్తటి సరి
త్తీరంబునకు సాయంసాధ్యాసముపాసన ర్థము నిర్గమింపనుద్యు
క్తుండై ముక్తసమాధియగు నయుతునికడకుం జనుటయు నతం
డతనికి నాతిధేయంబు ప్రియంబున నాచరించిసుఖాసీనుఁగావించి
యాగమనకారణంబడుగుటయుఁ గృత్రిమమునిధాత్రీసురపుత్రు
నకిట్లనియె.

189

చ. ఆమృతభుగాస్పదంబు విశ ధాపరమన్ సవపాఞ్జితము
ఖ్యమహిజరాజ రాజుల మనంతఫలాయితనంబు నిత్యర
మ్యము నగునొక్కయాశ్రమము ధైర్యమనగోపరిసీమ నుల్లసి
ల్లు మదధివాసమై మదములోభముకోధముమొల్ప దచ్చటన్
క. శ్రీసఖులు సుగుణులన్న

వాసులు సమవర్తన ధివర్తులు సయ్యక్

నాసరివారలు గనిమనఁ

గా సుఖునై యేనొనర్తుఁ ధాపురిమచటన్

191

తే. అఖలధర్మబులందు గా వైశిష్ట్యమెన్న

నుత్కటంబని తన్నిష్ట నోర్పుగలిగి

జగతిఁ తీర్థాచరణ బుద్ధి సంచరింతు

ధువతపోగామి యీమేను ధువముగము

192

ఉ. కంచి భజించి శేషగిరిఁ గన్గొని యాదినిరంగధాముగీ

ర్తించి ప్రయాగమాధవును తించిగయాప్రియశ్రీగదాధరున్

గాంచి కరిదిష్టవన్నగఃఖిఖామణికిఁ బ్రిణమిల్లి వార్ధినే

తెంచెన కొయ్యవేల్పుఁగని చక్కులతీర్థములెల్లనాడుచున్

193

ఉత్సాహ. వచ్చివచ్చి కలకంబు ♦ వంటియెంటివానిగ

న్నిచ్చువచ్చు గొచ్చుకాయ ♦ లెంచి యాడువాని మో

విచ్చునచ్చగంటివాని ♦ వింటి వెన్నముచ్చు న

పుచ్చపిల్లుగన్నతండ్రిఁ గ బాండురంగవిట్టలున్ 194

ప్ర. విని యద్దేవాదిదేవు సేవింపంజనువాడనై పైజాడ సపరిచ్ఛదం
బుగానేగుడెంచితి నీవెవ్వడ వెద్దియభిలషించి భవనభయానకం
బగు తపంబాచరించెను వాచించయమనంశకంఠీరవంబ! యీశరీర
సాదంబునకు నాచికారణంబగు నీహృదయం బనియుచ్చరించుట
న నోరుపొక్కుచున్నయది యున్నయట్లనొడుపుమనుడు నెవ్వడు
విట్టనియే 194

క. ప్రియుతుడనుముసికుమారుడ

నియతుండను వాడ నియుతు సంగజిడ గతి

స్మయవిస్మయ వహతపో

నయతి వెలుగుకలశిజన్ము ♦ నిక శిష్యుండన్ 196

క. కులశిఖరినిభులు తనకుం

గలశిష్యులలోన నెల్లగారవమారం

గలశీసుతుండు కరుణా

కలశీతలదృష్టి బెరయఁ గామముజూచున్ 197

ఉ. దాతయు దైవమంగురుడుఁ దల్లియుఁ దండ్రియునై యభేద్యవి

ద్యాతిశయంబు రాజానిపితయమ్మునిమున్నొకనాడుధాతృసం

జాతలసత్త్వితాస్యజలజాతలజాతలతాంతసాయక

ద్యోతల నొక్కయిద్దరుతలోదరులన్ మముజూచియిట్లనున్. 198

క. మీకనికొనితెచ్చినాతియనల మీ

కాసను వేడి యిన్ననలి

రోకుట్టలార సాణి

స్వీకృతి జ్యేష్ఠానుపూర్విః ♦ జేకొనుడనుడున్.

199

క. అనగుణగణశేవధులగు

ధవళాక్షుల కీడుదలచి ♦ చారాదరణ

వ్యవహృతికి మాలు మొగవిడి

యవుగాదని కొన్నిమాట లాడితినినన్.

200

క. ఆడినఁ గూడినకినుకన్

వీడినజడముడియు బొగలు ♦ వెడలెడిమాన్యుల్

పోడిమిగొనునిట్టూర్పులు

వాడిన డెందమును మెను ♦ పడియుఁజెమరునై

201

క. శపియుంకఁగఁగెనెలచియు

త్తపనియుడిగెఁ గట్టవనలఁచి ♦ తానె యుడుగుపా

ముపగిది శిఖివిడినంతనె

విప్పుమామరవిపులకోవ ♦ విషముగదిరుగన్.

202

క. నను వెడలనడిచి నాత

మ్మునికి వివాహంబొనర్చె ♦ ముసి కనకవిభా

జనకతనుద్యుతివిభవల

వనరుహభవచూనసోద్య ♦ పల నాకపలన్.

203

క. సలసలమనులొకజావె

గ్గలవుంగినుకయను సెనట ♦ గలవఁచడి నె

దలయంటిచూచుకొని యే

నిలువెడలితి సొక్షణుల ♦ యెత్తినభీతిన్.

204

అ, వె. విషనిభంబులైన విషయాభిలాషంబు

లెల్ల జెల్లఁబట్టి ♦ యేనుబ్రహ్మ

పాండురంగామహాత్యము

చర్యధుర్యవృత్తి ♦ సవరించుచున్నాడ

నుగ్రీతపము మోక్ష ♦ మొందుకోర్కె.

205

క. అనుడు దరహాసరసమునఁ

దనవదనజరద్విధుండు ♦ తారుణ్యము గై

కొన మందాందోళనమే

శనమున శిరమమర మాయ ♦ లాఁ డిట్లనియెన్.

203

చ. ప్రియుతుఁడు మత్సఖుం డతని♦ప్రభవమున్ భవమున్ సుధీజన
ప్రియజనకంబు లాగుణ గర్భిణుని జ్యేష్ఠతనూజుఁడౌట మ
న్నయనయుగంబు హర్షసుధ♦నానె నినుంగనుఁగొన్న సాధుబో
ధయుత భవర్విరుద్ధచరితంబు శ్రవణపుటసూచి యయ్యెఁగన్.

చ. కూలదర్శించెడలించి శ్రీగురునకున్♦గోపంబు పుట్టించి మి
తుల సౌభాత్రసేవాస దేశముర నిత్యోబుట్టులం బాసి ని
శ్చలతన్ వ్రేలద వుట్టిగట్టుకుని ను♦స్సాదంబుసుమ్మిస్మర
జ్వలనజ్వాలిక సోఠనక నిలుపన్ జ్ఞానామృతస్వందమున్. 280

చ. చలనవిహీనవృత్తి సడి♦సన్నపరాశిరుఁడాదియైనయ
య్యలయల రాయవంటిహృదాయంబులునీరుగఁజేయు బోయఁపూ
విలుతున కెంతదొడ్లపనినెన్నెల బిల్చనికాసినంతలో
పలన కరంగి పొంగు పసిబాలురచిత్తము మెత్త చేయగన్. 209

మ.లలితాగారవిహారులై మణిమయా♦లంకారులై శీలవ
ల్లలనాల లితులై యమూల్యమృదుచే♦లద్యోతితాకారులై
కలమాన్నప్రియులై సుగంధధరులై♦కందర్పనిబోనిభూ
తలనాదుల్ జనకాదు లొందిరికద తత్తాదృగానందముల్. 210

మ. కలలోవార్తలు విప్పిచెప్పెడుక్రియన్♦గాధాపురాణార్థముల్
దెలుపన్ నేర్చురుగాని నేరరుసుమితీవ్రవ్రతాచారశ

మచాపమాశ్వాసము.

ప్కులుతైయుండె ఓముండధారులుసుముత్తుల్ డాయగా.
 యలకజ్జాయము తోయమితచదరంబాతత్పరిష్వంగములే
 మ. వరసారస్వతపట్టభద్రులు కవుల్ వర్ణించి వర్ణించియున్
 సరసావంతయుఁ గానలేరు తుద యోపావిభిమాంభోధికిన్
 విరసాంతఃకరణుడవై యెటులుగానిదిచె దో యయ్యత
 త్వరసాకార ముదారమన్మథకళాసర్వస్వశృంగారమున్. 212
 సి. కీలారముననుండి ధాటింజి కేతేర

బహుధాన్యములుచేలఁ బండియొరగ
 నెడనెడఁ బెండ్లిండ్లు ధడుగులు వొడమఁ గృ
 తార్థులైయర్థిమఁ నర్థులలరఁ
 బరిచారకాకోటి ధనిసాటుసాటింపఁ
 జుట్టాపుసదడి నెట్టుకొనఁగ
 గ్రాముపాంతయు నిజ ధాభవంబున మన
 సత్యనిష్ఠకుఁ దన్ను సాక్షిగోర
 గీ. నిత్యనైమిత్తికములు నిర్ణిదబుద్ధి
 నాచరించుచు సరిభుక్త ధాత్మభార్య
 భక్తినిడ భక్తిగొనుచున్మి ముక్తిగాని
 నిదురనాటిది శాంతివం టిదియుఁ గాదు 213

క॥ అని తనునీక్రియ భోధిం
 చినజరతపస్విపలుకు జిత్రాభోగం
 బునఁ బెనెగనీక ప్రియుతుని
 తనయుండయుతుండువినివ దల కిట్టినియెన్. 214

ఉ॥ పుక్కిటియోవరిజనువు పుత్తడినాత్మిన వెద్దనైనమీ
 గొక్కొక వేళపాటనము నొండవఁ బెరినఁజక్కఁబెట్టువా

పాండురంగమాహాత్యము

రక్కట! యొక్కటా బెడఁకి ♦ గూడిన గీడన నెవ్వఁడోపుఁజే
రుక్కున నేఱుచు ♦ నొక్కఁడు వంకలునొక్కశక్తుడే? 215

క॥ హిమార్ణముగఁదన్ను బ
హిమార్ణమునొందఁజేయు ♦ సిల్ప లవైరిక
శుష్కిభూతకరణహృ
త్పక్కురుడితఁడనఁగ నన్ను ♦ హూరందగునే? 216

క॥ మమకారదూరునకు మి
త్రములు గళత్రములు నన్న ♦ దమ్ములు ననుబం
ధములపరిష్వంగము ధ
ర్మమై మైకొన యఁబుగు సగము ♦ మైలయు సగమే 217

తే॥ గాఢవిజ్ఞానమయమనో ♦ గూఢమైన
నిర్మమునిధైర్య మతనుండు ♦ నేరక్ష గొన
దానధారాకరాళకాం ♦ తారదంతి
కుంభముక్తాహరణమొనఁగూడు నెట్లు. 218

క॥ అకుటిలగుణవాసన తో
నకలిగి మరువంపులేఁగొ ♦ నయుఁ బోలినకీ
శుకు నెన్నఁదేమి? సారె జ
నకు నెంతురు పరముఖోప ♦ సతవిజ్ఞానుఁ. 219

చ॥ మునిజనభాగధేయమగు ♦ మోక్షముపక్షము లేక పల్కినీ
వసఘవిచార! సారె గొని ♦ యాడెగు బూడిదబొట్టువోని యీ
చెఱిగృహస్థధర్మమది ♦ చిమ్మెట సింగమే? గాజరత్నమే?
కనకశలాటుకాధమము ♦ కల్పఫలంబే? చలంబులేటికిఁ. 220

ఉ॥ సంపదచేత, గొని కొన ♦ సాగవునువ్వె గృహస్థధర్మముల్
సంపద పూర్వజన్మవిక ♦ సత్సత్సత్సంబునఁగాని చేర దా

సంపదచేయున్ స్మరవ శంపమజేయు మహాత్మునేనియున్
 జంపకు నన్నుఁ గన్నుసిమిచంపుడు ముంపుఁడు బోధగాధలక
 శా. కందర్పాస్త్రములంచు పంచితతిఁగిత్కాండంబులంచున్ సుధా
 మందసందములంచుఁ గాంచనలతామత్తలులంచున్ సుధీ
 బృదంబుల్ ధ్వనివిందలందెగడునీబింబోట్టలందెల్లనా
 పందాభాసమె గాక భాసితచిదానందంబు పెంపొందునే? 222

చ. కురులసిరుల్ మెఱుంగఁజనుఁగుబ్బనిబ్బరముల్ మొగంబువి
 స్ఫురణము లింద్రోసీలమణి ధూధరశృంగ కురంగలాంఛనా
 దరవశదృష్టి జూచెనపు ధీతాపసవంశవతాస తజ్జరా
 భరమున వచ్చుఁజెల్పుఁబడుపాటు వలీవలనంబు నుండఁగఁ 223

క. కులమొల్ల గోత్రమొల్ల

గలకంఠులనొల్ల నొల్లఁ గలుములు బాధా

నలహుతదర్శనబాధా

నలమఱినై కంచునొక ధీనముచేననుచున్.

224

క ఒకటికిఁ దదియుఁ బదికికి

నొకమాటును గాఁ గదనదు యుక్తులకుఁజలిం

పక నొడుపువడపు దృఢి

ప్రకు నలరియుఁబలుకుఁ గపట సయమి కినుకన్.

225

సీ. పంగకుఁబోటులో ధగిస్తూకు నీఁగి

బోయకుఁ గరుణాన పుంసకునకు

నంగనాసుఖము నె యిగించుఁజెఱంగయ్యె

నాబుద్ధివీయందు నటకునికి

నెటులైనఁగమ్మనీ విది వోలు నిదివోల

గని తెల్పుఁ దెలియునే యసహనమున

నిమ్నాభిముఖమైన ♦ నీటినెవ్వఁడోపు

తిరిప్పి యొప్పుగుచోట ♦ దిరుగఁజేయ

గీ. నెలమి గుడిమింగువానికి ♦ దలుపులప్పు

డములు గాకుండునే? యగ / స్త్ర్యమునిపనుపు

మీటి యూర కిగుర్చున ♦ మిన్ను ముట్టు

నింతమేటికి నా మాట ♦ యెంతపాటు?

226

ఉ. వ్యసనుతాదులందలచి ♦ వానికి హంగలకత్తిమింగె దా

సాసల నట్టుచాచె దదె ♦ యండనిపటికి బొందితోనకై

లాసము జేరఁజూచెదు చ ♦ లంబదియేమి? ఫలంబటంచు నా

భూసురుడీసువెంచి మునిపుత్రకుఁ బాసిలొలంగి వెడియున్ 227

శే॥ కౌమధేనుముఖంబున ♦ గార్యసిద్ధి

బడయ నూహించి మాయలు ♦ వన్నిచనియె

విను మునిశ్రేష్ఠతపముగా ♦ వించువారి

గనినఁదలయేర్చుగాదె! యా ♦ ఖాడలునకు

228

సీ॥ ఉద్యమత్థానస ♦ ముద్యోగమాత్రాన

శిష్టచేతస్సరి ♦ దష్టదర్భ

క్షతికృతుగ్రహ్వాక్ష ♦ తతినివారణవిధా

త్వరమాణవాలాగ్ర ♦ దంశపిహిత

నాధృతాశ్చయ ♦ నారంభవిసంభ

గళకంబళాభోగఁ ♦ గాతరాక్షి

నేకపార్శ్వస్థితి ♦ స్వీకారపర్భగ్న

చరమోరుకరశల్య ♦ సాంద్రబాష్ప

గీ॥ దుగ్ధసేవాసమయభోధ ♦ ముగ్ధవత్స

పీడితాపీనవర్యంతఁ ♦ బృథులదామ

వేష్టితగ్గీన నట చూచె ♦ విప్రక్రిడాక్క

యద్దు నినిజొటజవగ్గూ ♦ ణాంతరమ న.

229

క॥ చూచి యది యల్లమొన్నటి

వాంచయమువేల్చిగిడ్డి ♦ వడు వొందెడు నీ

నైచికికి నెట్లొకో యీ

నీచత వాట్లె నిన్న ♦ నేటనె యనుచు.

230

చ॥ మతిఁ గృపగ్గిమ్మ బాడబకుఁమారశిరోమణి యుద్ధరించ భూ

పతితఁ దపస్విరోహిణి నఁపాయపరంపరఁ బాచి సాఁకి యూ

ర్జితబలజేయఁగాఁ దలఁచి ♦ శిష్టహితఁ గలికాలజాతదు

స్థశఁబడుధర్మదేవత శ ♦ తచ్చదలోచనుఁడెత్తుకెవడి.

231

క॥ పడబడ బాటుచు గడగడ

వడఁకుచు మొద వింతఁలిచె ♦ వసజాక్షుడు ము

వెడిలిపఁగ జలనిధి నెలు

వడి యిచ్చుక దెలియు పుడమి ♦ పడఁతియుఁబోలె.

232

చ॥ పదములకొంకు వోఁ బసికి ♦ వక్కులనుక్రేడలించి దంశవం

శదమచన్మత్తి నింపొసగి ♦ సాన్న నఖంబుల దవ్వినెత్తురుల్

చిదికెమగండ్ల భూరజము ♦ చిల్కి ముఖస్థశ్రీణాబుద్రోచి య

మొదపు మృగక్రియన్ నడిపి ♦ ముగిటఁబందిటిరాటఁగట్టుచు

క. చేశోజహయచ్చానా

పాతాసహనమైనమంచి ♦ పచ్చికయు విని

ధౌతకలధౌతదండవి

భాతులితజలంబులం ద ♦ పసి ప్రియ మెసఁగె

234

నీ॥ పడఁబడ నెత్తఁబా ♦ ల్పడియున్ని నాసనా

ధ్యాసనైపుణశక్తి ♦ పట్టువదలె

నులపాంకురములేర్చి ♦ యులుపవట్టెడుపూన్ని

గుశపల్లవాహృతి ♦ కుంటువడియె

సడలంగ మెరరజ్జు ♦ గడువడి నిడుతమి

సక్షసూత్రావృత్తి ♦ యపులజనియె

బొలయూడ్చి తినుటకు ♦ బొలయుపుల్లుల బోవ

సదలించు హుంకృతి ♦ జెడరె మంత)

గీ॥ మాసలన్నియు మొదలంటు ♦ గోసి యున్న

గోచికట్టువ కటువంటి ♦ గొడవ గడవ

రాక మెడ బట్టకొయె నూ ? రకయకార్య

కరణశీలుర కెప్పాట ♦ గలదె? సుఖము.

235

చ॥ విబుధతపోధ కేంద్ర! విను ♦ వేయవిధంబుల నాతఁ జేద నే

చి బలవిధేదినై చి వి ♦ శృంగులమై ఖలమైత్రిబోలవే

గ బలవిహీనితార్తియుడు ♦ గం గడుగోవ్రస నివ్వజిల్లి వీ

దిబలిసి బుది కాఁగువి ♦ ధంబున దిమ్మరు సమ్మహాటవి 236

ఉ॥ గుండువలె బలీయమగు కోడియతోడ జరింప నారంగా

బండిన బల్లునంటి పసి ♦ భాసెలు మైసిరిచూడ్కి కెంతయు

బండువోసర్ప సల్పగతి ♦ పాల జరింప సమాసమీనకు

వేండియనిల్చె జూలు దధి ♦ వీచి మణిఘ్రాణి చొచ్చుచాడ్పున

ఆ॥ పె॥ వత్సయుతయు గర్భ ♦ వతియునై మాహేయి

పతివ్రతంబు సణప ♦ వాల్చి యుండె

గంజగర్భతర్ణ ♦ కియుజగద్గర్భయు

నైసయసురుజెలపు ♦ టాపుబోలె.

238

క॥ లోచనవికృతిముకురమున

గోచరమగుపగిదిగవట / గోచరితము దహ

మోచినవాచంయమిసుతు

జేచిన నెవ్వగలఁబొగిలి శ యిట్లూహించె.

239

సీ॥ వత్సనాభీగంధ శ వహమయ్యె నీ గూవు

మైగాలిసీవారి శ పాకములకు

గతనకుద్ధాల వఁ ద్రిములయ్యె నీజన్మ
మునుడెక్క లక్కంద ధీ మూలములకుఁ
జటులదవాసల శ చ్చటయయ్యె నీగిడ్డి
కటుజహ్వబద్ధిన్ని ధీ కామములకు
సారణోచ్చారణో ధీ ధృతులయ్యె నీహోటు
కగతపలుగృతులేణ ధీ గర్భిణులకు

గీ. నాకుమొగమోడి చూడగాద ధీ నరుతపస్సు
లేల యీమైలపూయక ధీ దూలదీని
నత్సయతమగ నీననీ ధీ వాటమునకు
లాడిగామితుకంతదోలగుదూలు

240

ఉ. దండమెదీనివాలభ సు ధీ ధానిధివాకిరకాజె దీనియీ
కుండసాదంగు దీనిచుకుఁ ధీ గోతులు భూమిబిలాంతరంబులే
గండవటంబె దీనిమెడ ధీ కంబళిమగచుద్యజించె రోసి య
క్కిండ్కోకబ్రహ్మచారి మది గూకులునత్తులునై యశస్సతిన్.

తే. కేపు నాపోవబట్టి లం ధీకెచుకుదాల్చి
తోలవియగొట్టి మెడనొక్క శత్రుగడగట్టి
గిడ్డి వెడలించె దలతొడుచేలవొట్టి
మూలనెడలిగచునచువున ధీ మాణవకుండు

242

క. ఆగ్నేనువు తత్కృతబహు

బాధలనకోధయగుచు ధీ బరితత్వసము
దోభదక బోధ కలిటుండగు
వాధాలమునీనుడు ధీ నెనుమున బడియన్

243

క. పులియున్నపొదిగు మొసలికి

నెలవగుబలుమడుపు దొంగు ధీ సత్సనసర్వే
బిలమన నమ్ము నివనమే
వ్యలనం జొర జనదా పాన ధీవప్రభృతులకున్

244

శా. ఆమాయాగవి మట్టె నట్టడవిలోఁ నత్యుద్ధతిఁ జేసి మ
 ధ్యేమార్గంబున నభిగర్భితురా యిబ్బొలి వల్మీకరే
 భామగ్నకృతినున్నయన్నతతపః యిక్క శల్యశల్యన్ గత
 న్యామోహున్ జరజివి దేవతులితున్ వాధూలవాచయమున్.

ఉ. మట్టిన బిట్టు మిట్టిపడి యిహాని సముత్థితుడయ్యె మేనిపై
 పెట్టినపుట్ట నెట్టవిసి యిబ్బలునాఁడ శివశృకుంతముల్
 చట్టుపలెత్తి ముందటికి యిహాగఁ దలంప జటాచ్ఛటాచ్ఛవినే
 దుట్టెలు గట్టి నిట్టిలుమయి నుగ్ధగర్భశికులంబు మేల్కొనన్ 246

మ. కనవుందీవలు యి వపావకళి యి ఘంటుల్ పక్కాకొలువ నె
 క్కనమైతోచినకొండచందిమునదిన్ శివశృకుంచచ్చల
 విసరకొధరసోగ్గి మూర్తియగుమన యివృద్ధవల్లెశేషుఁడా
 త్మసమీపస్థితు హస్తము క్తిసురభీక యి దద్వర్ణి వీక్షించుచున్ 247

ఉ. ఓరిదురాత్మ యొరివిన యి యోక్షిత! యొరిమదాంధ! యెందునే
 వారికిఁజేరరాదు మను యి నారికి నావన మీపుచొచ్చిజూ
 భారికృతోపహతశత యి హార్యముగాని హదీయఁసారగు
 ర్వారసమాధిగౌరవము యి చుక్కగ జేసితి నాసుర కీర్తియన్ 248

తే. వృద్ధు బ్రతిధాననిర్మలగు యి బుద్ధిబలవి

హిమ సన్నిటుచేసితి యి న ననివు

నిట్టిప్రాయంబు నీహుప యి నీవిధంబు

నదలునుడియి యి ధేకంబు యి వగుమనసుకా.

249

శా. ఆపృథ్వీసురసూతి తత్పదనరో యి బానముఁజై యిట్లమనన్
 గోపాటోపమడంపు డిరిగినన్ యి గొండల్ నడున్ వారిధుల్
 రూపేదున్ ధరవీయుమిన్నొరిగు మ యి దూరంబునా నెంత? ని
 మ్మాపద్మాసన లెస్సగా దెలిసినన్ యి శాపాన్నిచేఁగ్గోపవే? 250

క. తఱుగనిలయశిఖవని నిను

నెలుగుదు వాధూలమునికు యి లేళ నిజముగా

నెటిగి యెకిగి తనయాదల

కొఱవింగొనిగోడ దివురు ధిమతియుగలడే?

251

ఉ. ఉద్ధతిదక్కి యొక్కయెడ ధిమరకయుండగ నీని కంధరా

బద్ధమహాహినీకపిలఁ ధి బాప దలంచితి నొండుతేడు దీ

నోద్ధరణాతిసాంద్ర కరుణోదధివీచిసమృద్ధియైన నీ

బుద్ధికి కేర్పగాదగు నె ధిభూరిగవాసలకీలఘోము

252

న. అని మునితనయుండు శ్రీ వ్రగమనాది తమచ్చాటనాంతంబుగా

గల తనవృత్తాంతంబు విన్నవించుటయు నూహించి యత్తెఱుగు

చిత్తంబున చావార్థంబుగాఁగనుగొని

253

మ. భుక్తి భీషణంబులభాగుడు తమ ధిమోద్భూతపుష్కలంబుని

దురుగన్ బ్రస్తుతఁడోష్టకల్పప్రపంచే ధిభోధితికృల్లోలతా

రక్తిఘోర్ణకర్మయనుచు గాన ననుసాధన కేర్పఁడయ్యెద వ

స్వికులగ్నానుజిచ్చి చూచుచోడనై ధిచెన్నెందచందంబున

క. సహజయుండగుచు ముని

కవనయూడాదరిచె గనికరమున న

విప్లవకుమారు దృఢాదల

విప్లవములుగానె యనని ధివిబుభాగ్రహముల్

255

ఉ. ఆపసుగానునపభిప్ర ధిమముని యిట్లను వత్తు విన్మనా

భావమధంబున నిను న న పాపునిగా గనుగొంటి నాగ్రహ

వ్యాచృతజ్ఞవృత్తి నిను ధిలాడితి మీఁదరయంగలేక నా

యావచనంబు గప్పుదన న యంబెద మూర్ఖతనన్నుమోచుటన్

చ. నగవకుమన్న! దైవగతి ధివచ్చినకీడుదలంచి నెమ్మది

భాగులకుమన్న కర్మముల నీసోకను భోగమె హేతువన్న వి

శ్వగురుగిరీంద్రవత్సలుని నీ వానిలమున్ దలపోయుమన్న మే

లగుహరిభక్తియుక్తులకునానగదన్న యెన్నఁడు

257

సీ. జలధరంబున నెన్దిపాలపంబు పుట్టించు
 నిల్లాలిమెల్లుగుల ♦ మొల్లములకు
 మున్నీరనగనెద్ది ♦ మొలచుట కావాల
 మాణిపూసలువోని రయాత్మజులకు
 నీడమాకననెద్ది ర నిలువనిడై తోచు
 నాకటనుండుచ్చి ర జావళులకు
 దాపన నెద్దియారథారమోడివి బ్రాకు
 పితృవర్యులకుగుంటి ♦ పిచ్చుకలకు

గీ. నట్టిగృహమేధధర్మంబు నుండనీవు
 గుత్తునేయుట నీరీతిగ గొడవ యొడవె
 నొప్పుగతి నొప్పుగనగల్గి రమధతులకు
 గసరి వైవచ్చు ఖాళిపై ♦ గాలియొస

క. ఏనింతవాడనేనయి

పూనుకునటయెద్ది గాక ర గోయెడుననిను
 తైనఫలమందనీరదు
 మానవులక కామవినుమ ♦ మర్త్యులకైనన్

259

సీ. మునులనుష్టాభమున రదనుగొల్పడగువాని
 బ్రహ్మాదుడొక్కవలెన ర ల్పజినవాని
 ద్వాత్రింశదురుభుజా ర స్తంభాన్యడగువాని
 సశ్వత్థమూర్తియై ర యలరువాని
 చక్రింబుచేడేతి ర జనముబ్రోచెడు వాని
 వివిధాయుధులు ర వెలయువాని
 సలఘుదివ్యాకల్ప ములజూడగలవాని
 భీమరథ్యాపనా ర సీమావాని

గీ. వివిధకథలవాని రవివిధరూపంబుల

వాని నిలిచికొలుచు ర వానివాని

శ్రీన్యసింహదేవు ♦ సేవింపు ♦ భేకంబ

వైతదంఘ్రిమూల ♦ మధివసించి.

260

శే. దద్దురాంగనయానుసం ♦ తానస్థి

నీకు నగుగొంతకాలంబు ♦ నిర్గమింప

దాన నీమహిమృణంబుతలగిశాప

మోక్షసంప్రాప్తియును గల్గు ♦ నాక్షణంబ.

261

ప. అని యివిధంబున వాధూలుండు శాపావధినొడివి యవ్వటువు

నాశ్వాసించి విశ్వాన్భుతజనకంబుగ నంబురుహప్రియమండలం

బుభేదించికొనుచుంజనియపనర్గసామాజ్యసింహాసనాసీనుండయ్యె

నిచ్చటవియచ్చరభేచువు నేలినవానిపని సఫలంబుచేసిఫలోదయం

బునలొకరించె. ప్రియుత్సుతుండును విఫలప్రియత్నుండై యయ

త్నసంప్రాప్తులగు నిజవ్యసనంబున ననుకుసురయ్యును సాయం

సనుచుకుముదింబు చందాబునఁ గొంతకొంతతచ్చాతివచనంబు

లవడ దోసవాడై దగ్గత్రితమపవిత్రీకృతంబున పాండురంగి క్షే

తంబునకుంజని,

262

క॥ భీమరధిదొట్టోర్థ

స్తోమంబుల నెల్లఁ దనువు ♦ నోగించి ముని

గ్రామణి కుహనాభీరళి

భామణిమణిసౌధరాజ ♦ గర్భాగతుడై

263

సీ॥ సురతరుభిసవరిం ♦ భోజి నూభివిసీల

జలదంబులోని కొం ♦ దభుకులెసఁగ

మొగమువెన్నెల యేటి ♦ మొగచేటిమగమీల

గతిపక్కుంక్షియు ♦ గ్మకము మెఱచ

గణియ నెమ్మెనుచీ ♦ కటిమౌక్తికుబ్ధాయంబు

గగుతీగక్రియదూలఁ ♦ గనుగిశాని

యుడిపధంబునజాటు / నుదురత్తుతతిభాతి

మెడహారముల పెన ♦ పుడమిదాక

గీ॥ నచ్చరలువీవనలువీవ ♦ సంగరాగ

వాసనలు భూషణార్చుల ♦ సేసలెసగ

బిళిడిదెసనున్నరమమీద ♦ నొరగి ధవళ

చలదళచ్చాయినుండువి ♦ ట్టలునుతించు.

264

ఉ॥ ఫాలము చుక్కవంక నెలపై ♦ వెలుగొందెడులోహితాంగునిన్

బోలగఁ గంబుగర్భమునఁ ♦ బొల్కగుసీలములీలగంధరా

కాళిమ యల్లస్లిల్ల విధుఖండము కౌజడకెంపుడమ్మిలో

బాలమరాళమట్లర ♦ భాసిలు శూలిలలాటపట్టికన్

265

మ॥ నలనాసన్నలినాసనాననపురా ♦ నుస్థానముల్ డాయ ని

మ్మలబల్కాయలబోరుతల్పులగనం ♦ బుల్ గొప్పువాచూరులున్

గలవిద్యద్వదనాంత రాళ సవరం ♦ గుష్కణీరాశింమను

జ్వలవజ్రవ్రజశంఖసంఘనిధిభా ♦ మాయోహాహ్వాస్థలిన్, 266

సీ॥ లలితకుంతల నైవ ♦ లము మున్నెందవలంబ

మధరాధరప్రవా ♦ భాంకురంబు

చపలస్వభావలో ♦ చనమహామీనంబు

కమనీయకకంధరా ♦ కంబుకంబు

గర్వితస్తనకన ♦ త్వర్వతాభోగంబు

విశదత్రివళిభంగ ♦ విలసనంబు

మధ్యవృంతావర్త ♦ మహితంబుకటితటి

దీప్తిపంబుపుఘులోరు ♦ దివిజకరటి

గీ॥ కరము పదకూర్మపుఘుకంబు ♦ గ్రీమ్మనఖర

మణికలాపంబునగుచు నే ♦ మగువరూపు

భూరిసౌభాగ్యసంపద ♦ బోలుదండీ

శ్లాసుధాంభోధి పుత్రిబా ♦ హంతరమాన,

267

మ॥ సితకీరస్ఫటికాక్షమాలికలు గెం ♦ జేదోయి సంధించి భా
రతి వామాంకతలంబునన్ సతతమున్ ♦ రంజిల్ల గల్లోలసం
గతహంసోత్తమఫేనపజ్జియగు గం ♦ గావాహినిందాల్చుదై
వత్తైలంబనఁ దేజరిల్లునల వి ♦ శ్వస్సప్త నాభిందగన్, 268

తే॥ రత్నసందర్భగర్భయూ ♦ రత్నగర్భ
చరణపీఠంబుగానున్న ♦ సకలభవన
మయుని నినుఁగొని దేవ! నా ♦ భయములుడిగె
నని తపసి పీఠిఁ గంఠాభి ♦ యాతిఁ బొగడి. 269

క॥ అటఁజ నివటువుత్తరది
క్తటనమునఁ గనుఁగొనియెఁ దరళ ♦ తరతరుమూర్తిన్
బటునఖరశైత్యమున నా
రటముడిపి సుఁగొనినేలు ♦ రసికు నృసింహున్. 27

క॥ శాశ్వతకలుషాంబుధి న
వ్విశ్వవిభుంగనుటఁగోల ♦ విప్రునిమది యా
నీశ్వర! శాపవికారమ
సశ్వరదుశ్చేష్టితాభి ♦ నయ మునరింపన్ 271

శా॥ నీరప్రాంతకర్కటేబిలములన్ ♦ నిదిఁగిపమృతాన్నమయా
హారంబున్ గబ్బిపఁ బెల్లవ ని ♦ ట్టటుం బ్లుతంబుల్ గొనన్
దూరాఽయాస్యదిహిద్రభీతిహతిగొంఁగమల్ దూఁఁగోరున్ మదిన్
సారాపేతమనోబలంబగుభవి శ్ ష్యద్భక్తిముత్యకమై 272

క॥ ఈవడుపున శాపవృస
నావేశము గదిరియును మ శ్ హఠైర్యముతో
నావిప్రుడు సుప్రతిభా
దేవేజ్యుడు ప్రస్తుతిండు శ్ దితిసుతశత్రున్ 273

ఉ॥ ఆసభ నుక్కుఁగంబమున ♦ నాక్రియ నుద్భవమంది యాసురా
శ్శేసరహృద్విదారణము శ్ కించిడు దంచితహాసకృత్యమున్

గా సమకట్టియుం బెనుపఁ శ గాఁగతమేమి? పునర్భవస్పృహన్
నీసటలెవ్వరేఁ దెలియ శ నేర్తురె?మర్త్యమృగాధినాయకా!274

ఉ॥ విమ్మిటమైనవాఁడీశవి శ విత్తములై వెలుఁగొందనీనఖా
గ్రమ్మలకున్ మృదుప్రకృతిగల్గుట కొత్త రమాకుచాద్రిపా
ర్శ్వమ్మలయందునందఁగల శ సారగతుల్ నఖరాభిపాతసా
ధ్యమ్మలుగామిఁగావలయుఁనట్లగుటల్ దితిపుత్రశాత్రవా!275

ఉ॥ కోపవికారమంచు నొక శ కొండలు గొండలు భక్తలోకర
క్షాపరతంత్రతాజనిత శ సాం ద్రక్రిపాగుణమంచు గొండలు
ద్వీపితవీరసింధువిహృ శ తిస్సుటఘటనికారమంచు నీ
చూపులరక్తమం బొగడు శ చుక్ నుతియింపుదు శివ్యేశ్వరా!

చ॥ హరికిరిదంప్రనాబెఁపడి శ యైందవశేఖదలిర్పయూర్వభూ
ధిశిఖరంబసంగనుతీతిదాల్చుకుచంబునఁ బొల్చుభూసతిక్
బరిహసనంబొసర్చురమ భావమన్గిష్టమొగ్గిజేయవే
నరమృగరాజనీనఖమునాటిసఁ బొల్చునురోజకుంభమాల్.277

సీ॥ పరిపూర్ణచంద్రబిం శ బహు నందుచక్కిలోఁ
గొనసాగువిద్యుమాం శ కురమసుగం
గన్నెగేదఁగిఁజేకు శ కత్తులబానులోఁ

జకిచిసమాంశావగ్ని శ శిఖాయునంగి
సెండికఁబములతో శ వియ్యంపుచూత్తైత్తు
యమునాతరంగసం శ ఘములసంగఁ

ప్రాలేయగిరివెన్న శ భారంబువహించు

పవనపారణకుల శ పభువసంగ

గీ॥ మొగమునకుబిగి గావించు శ మిగులుఁగన్ను
దంష్ట్రికాంతరజహ్వయుఁ శ రఱచుఁగేల
సలుగురుంబిలుందవాలమ్మ శ గలుగు నిన్నుఁ
గొలుతు దితిపుత్ర శేతఁకు శ కూలదహన.

తే. అనిస్మహ్యక్షవర్కున క్రమమసహస్ర
దివ్యజేజ్జహ్నాహుగీ ♦ ర్నిచియ్యము
తస్మిన్ ద్విద్విముసకు వం ♦ దనమోనర్చి
తపసిశ్చిత్తుఁడై వనుయ్యెఁదక్షణాబు. 270

క. ఆశనుము నావివేకం
బాసుస్థియు నాతకంబు ♦ నాబహునిగమ
ప్రాశస్త్యము నటులయ్యెము
సీసునకును దైవఘటన ♦ లిట్టివి తలఁపఁ 280

ఆ. నె. అస్మదానిచూడ ♦ సాచాలవలయ పృ
కాశేభక్తియుక్తి ♦ కల్పలతకు
మూల మనగఁగ నొప్పునాలోకవిభవంఘ్రి
మూలచా నోగ్ముని ♦ జాలిమాలి 281

ఉ. ముత్తయము ల్పూర్వాశిదళి ♦ ముల్ గన నాకృతిఁకూడినట్టులై
కొత్తగు నొర వీనిఁచుపు ♦ చూపపురూపిదియంచు విస్మయో
దాత్తమనస్కులై సకిల ♦ త్త్రైక్యకూర్క గొనియాట భక్తలోకో
త్తమ మొప్పు తత్త్వపు ♦ రుజ్జ్వలమై బలభాసనోద్భవా 282

సీ. కిమలాస్తు డనయింప ♦ కయమున్న బుటునకు
మునుగు సంగమతీర్థ ♦ మునకు నేగి

పిన్నునైకత ప్లవ్వి ♦ మునివేదనినదంబు
తగుచోటునుండి లేఁ ♦ బగటిదాక

మథాహ్నావేశ సం ♦ ప్రాశించుబ లిపీత
గతవులాకండులు ♦ మితముగాగఁ

సందెసోద్గుననుండి ♦ సవరేయి గడసన
సముఖమునఁగొల్చి ♦ సంపసించు

గీ. శ్రీసృసింహుండు పెనుబాప ♦ సెజ్జమేను
గేర్ప దద్దివ్యచరితరా ♦ జీవమూల

- భూలిలంబున సభ్యాత్త ♦ పూర్ణబుద్ధి
జాగరముశేయు శాఖార ♦ చక్రివర్తి 283
- అ. వె. రత్నరంగవల్లి ♦ రచనకు దనమేను
పుప్పుగుత్తికరణి ♦ పాలుపునిలుప
సంబుచరము పాత్ర ♦ రారంభ వేళెల
నృహరియగ్రీభినిలుచునసగు
- క. హరిదాసమనుచు దను నె
ల్లరుపేరిడి పిలువ గలిగి ♦ స్థనపతి గడవెన్
జిర కలము పూర్వజనన
చరిత్రజ్ఞంబగుచు మోక్ష ♦ సౌఖ్యపేక్షన్ 285
- ఆ. వె. ఇలులుకొన్నియెండ్లు ♦ లేనింగ నొకనాడు
పొండరికనాథు ♦ పర్వమునకుఁ
గవ్యకుబ్జవిభుని ♦ కన్యాశిరోమణి
ప్రాణసఖులు గొల్వ ♦ నరుగు దెంచె 266
- తే. ఆత్మనాహసములనుండి ♦ యవతరించి
నారసింహఖ్యతీర్థంబు ♦ నకుంగూగుట
భైమిచెంగట నిడిసిరి ♦ కడమఘులు
నిరహిహృద్ధాములగు మారు ♦ శరము లనగ 287
- ఆ. వె. మార్గభేదశిథిల ♦ నాతు లంగనలుచొచ్చి
భీమరథేగలాచుటేమిక్రిస్తా
వారి గోరువెచ్చ ♦ నప్రీజముల కాంతి
లవమ ముజ్జగములదవిలి కలప 288
- శీ గంగవాహమున క♦ గారంబులివియంచు
పీజనంబులజూచి ♦ వెగడుగదరి
మరుబొణములసహా♦దరవర్గమిదియంచు
నలరుమొగ్గలజూచి ♦ యలతనొంది

కమలారీనామంబు ♦ గైకొన్నవిచియంచు
 బుల్లగీగలజూచి ♦ పుల్లసిల్లి
 శుకయు గంబులుదాము ♦ నొకచాయవిచియంచు
 నవశుకంబులజూచి ♦ నవముగదిరి

గీ. కన్యకుబ్రేశకన్యవై १ గలుగు చెలువు
 భావముల బెంపు నొకపులు ♦ మోవజేయ
 బలిమి నిజధైర్యములు చిక్క ♦ బడియున్న
 మును లొనర్చును నొకరీతి ♦ ముఖ్యవిధులు 28

శే. వనజవాభునియభిషేక ♦ మానకెగాని
 కనకగర్భావలకు బాడు ♦ కొనగారాని
 తీర్థకుండాంబునికరంబు ♦ తెలువమీడు
 గబ్బచనుజక్క వలచేత ♦ గొప్పబడియె 290

తే. జాతునలగులలేనియ ♦ గారయిచ్చి
 గొప్పసంధిండునయకాని ♦ యూష్యవెలును
 నెందునయ్యొకవిరితోట ♦ నిండును బాలు
 నగపు సునుమంచుసాననోతా ♦ నయమాన 291

ఆ. వె. అవసరంబుగాచి ♦ యల్లుతదప్పులు
 నుండి సుగలు మానులు ♦ వుడిమలిన
 నొప్పుముక్కునంను ♦ నూరువుగ వేల్పు
 గొమలంటి రాట ♦ బొమ్మనోతె 292

మత్తకోకిల. జాలిదక్కి మహాతరాళవి ♦ శాలవేకులయందు గో
 నాలగొండి దంబుసల్పుజ ♦ నంబు తాల్కులు చూలున
 ద్బాలి కాకులనీస్తులస్తన ♦ పాళికామృగనాళివా
 నూలికాహతిబక్వశాల్మలి ♦ నూలికాశకలాకృతిన్ 293

శా. డోలారోహణసాహసోద్యమము ♦ టుపక్కినర్మోక్షవి
 ద్యాలలిత్యము బుష్పపాయకసప రాచర్యయున్ మాగాన్ను

హాలాపానవిష్కారము న్నడపి రు ♦ ద్యస్త్రీతిబద్ధేకఱల్
పోలుంబోలము లింతయెన్నక మహా ♦ బోధిగోమచ్చాయలక్

ఆ. వె. జవ్వనంబు మదము ♦ సౌందర్యమదమును

ధనమదంబు మనసు ♦ బెనుగుదుళ్ళ

బొదలనంత శీఘ్ర ♦ మదము దోడ్తోబోది

యగుచు నిగిడె నమ్మి ♦ గాతులందు

295

సీ. దామోదగుడు యసో ♦ దాస్త్రస్యమా నెడు

నని మొక్కు పరిగొత్తి ♦ సలిభోమిప

బోద్దులుచొచ్చె గ దూరి జికిపుడని

ప్రియమగువేణుగ ♦ ధిక్కరింపి

పాపనిగద నొచ్చె ♦ ఫణికేతులొడలని

యడలునేద గుచేత శ సరసిగోమగ

బడబాగ్ని జడధవె శ బ్విడియెడుని చూపు

గానబూచింకిను శ కము చొలుకు

గీ. శేషవృతమేరుశిఖరమ శ సుయోగడు

నంచకొగిటనున్న పేర మాంబుజంబు

పూర్వమగువిన్నిమదివెడ శ పొడముదేర

మధుమదక్షిబయగునొక్క శ్రి విఘ్ననిభాస్య

296

సీ. సుధయొల్కు నెటివేణి || సోహార్థమును

చెమరించె కర్గలే శ జెమరునొసలు

కుర్కురభర్తదృ శ్గోళంబు శీఘ్రసం

శేవనంబునుబోనె శ జేవురించె

ఋణసన్యాసక్తు ♦ వీక్షించుటనుబోనె

ముక్తకేళికిబామరముడి జనించె

ద్వరితనిశ్వాసవే, దనవోలె గంపించె

విజయునివదనార శ విందడభమా

గీ. పరమపాపనమైన తః తౌండరీక

పుణ్యతీర్థావకాశమ ధ పూర్యసిద్ధి

బెనఁచునృపకన్న కాసఖి ధ జనులవివిధ

విలసనంబులజనియించు ధ నలుకననఘ

297

క. పాడగనిరి పడతులయ్యెడ

బొడలపొడలయెడలితపసిఁపుట్టువుఁగప్పన్

జడభరతనిభము సరహరి

యడుగుబుడమిసరియ వెడలియట చనుదేరన్

278

చ. కనకముపేరిరోహణ ధ గంగానసుధాంబునిధానగర్భమో

యనిమిషకార్మకంబునయ ధ మయ్యెడునొప్పుగునొక్కొదీనిపు

ట్టికడ యంచు విస్మయము ధింపక చంపకపుష్పవాసికల్

చొనిపిరి నాంజ్ఞాపు నలఁ చుట్టును దన్తరపట్టభంగినిన్

299

శే. కంఠకముగాను కేళు ధ కంబుగాదు

వల్కులీణియగుచు వ ధ ద్విణముగాను

నర్తపినునంబు బట్ట బ ధ ల్వగున జనిరి

చంచలాక్షులు చపలహా ధ చారలెంగు

300

తే. యువజనంబుల దనయురి ధ దన్తలుపలచు

కీలుగలిగినయొకనీల ధ నీల వేణి

తురుమువిరిదండయురివారి ధ చరముజిక్కు

నలపనేరక మదిజిక్కు ధ వడియెదాన

301

శే. చొచ్చిచనఁ బట్టుటకునొక్క ధ మచ్చెక్కంటి

మోల బట్టచిన బేలద ధన్తరము దాటె

దొంటిపుట్టిన దనయంటు ధ సంటువారి

మిది మమకారనది దెప్పవ్వు ధ నీడుకరణి

302

క. ఆవర్ణాభూవిభూనకు

హావళి దలచయ్యె బిసగు ధ హాక్షులచేత

రావణునకు వైకుంఠ

రావాసస్త్రిలచేతియలజడివోలెన్

303

౪. వె. పూర్వజన్మకుంభ ధూళివ్యమూఘ్నము

భేకరూపకూప ధిబిభితుండు

ప్రయుతసుతుండు దవ్రలు ధడకయ్యె భూపాల

తనయసఖులచేత ధావ్యతనయ

304

క. నరకధపుత్రి యత్తప్తి

నురుకుచకచజనుసీభార యతమయ్యుమగి

ధరియించెగొర్యధరమూ

గిరిగోపద్యోతసహిత డ్రిశిధృతిబోలెన్

205

ఉ. పన్నిదపాణి నెడుడు కలైవ జూడుండు గీనిపానునా

కన్నియ చిన్నివహ్నియగునాదెలిపి మల దమావ్యమ

చ్చన్నమనకలంబెగిరి మంచలకొంచెలలు పానె

సన్నహనంబునన్ సగిల జలంబు లుండును బుచ్చ మబ్బుగిన్.

తే. సర్వతీర్థప్రదేష్ఠ ధర్మమతికి

గాంచి దప్రమాదనకన్ఢ ముదునొక్కొ

తప్తంబునశిముగజె పరుదం తాననింబు

పడవి యుడిచి సె మెడచుట్టు పసికిరశన

307

సీ. పులుగునాశించునొ పుష్ప మించునా శించు

మించునసకిననా శించినట్టు

లారామచిత్రేశా బూగంబు మదహాస

కొముదిపరిపిక్త గండస్థలక

యగుచు నించుకవడి యాశించి కప్పకు

వెలచినయొకవృద్ధ విప్రమీద

వైచి తచ్చాపంబు నలన సశీజనం

బులు దానుదద్దేక మునకు భార్య

ఆ॥ వె॥ యయ్యెట్లుతనకు ♦ సనురూప తనురూప
 శీలములఁ దలిర్పు ♦ నాలిపిండు
 గలుగుటయును నయుతుఁ ♦ డలఘుసంసారాఘ్ని
 నీచునొంటి యీచె ♦ ముచుమడిగప.

308

క॥ అధిప తనయకు ముచు బహి ♦ పాణములగిరి
 చామ లెవ్వగు వాడెల్ల ♦ సతికిదాయ
 పైరి మంహాకసార్వభౌ ♦ మార్తమపు
 త్రైవదిసముల సొవత్సవ ♦ సంతుకీప.

309

చ॥ నున్ననిమోము మీసములఁ నూగుడను జెన్నఁటిగాకమున్నయా
 యిన్నువుగా గృహస్థులకు సగృణిన్తై మనుమందు మున్నువే
 గిన్నుల వేల్పుదెల్పు సరి ♦ గాడిని వానము సేయు ధైర్యసం
 పన్నుఁడు దేర్పగాఁగొండె ♦ పాదపతి గుపితపి)యాతతిన్ 310

గీ॥ విషమరెండేయు దూపుల ♦ పట్లనెన్ను
 వాఁడు వాఘాలమునిశాప ♦ వర్ణతతుల
 రాలికోపకై న యిల్వలా ♦ రాతేవట్టు
 మనసుగరంగించి ముచుతలఁ ♦ బెనఁగొండె.

311

గీ॥ స్వాతిమేఘ బుచ్చినుకూలు ♦ నన్కనుక్త
 పితతిమయ్యుడునై పూక్తి ♦ కట వహించు
 కరణి నయుతునిప్రేమ త ♦ త్కాలలంక
 నిలిచెఁ బర్యాయపాత్రతా ♦ నియమసరణి

312

క॥ మునివతికి రాజసుతకును
 దనయుడు జన్మించ సంతఁ ♦ దచ్చాపపుటి
 ద్దును విరిసె జ్ఞానచంక్రడు
 గనువట్టెన్ విష్ణుపదము ♦ గొనఁగవచ్చున్.

313

వ. సలపితుండగుట మందపాల సమశీలుండగు వ్యయతనందను చరి
త్రం బన్భుతరినైకపాత్రంబయ్యె నిట్లు. 314

క॥ గృహమేధిధర్మవర్మా
సహమతియగుకుమతి యయుతు ♦ చందమున సుదు
స్సహదఃఖిగ్రాహణ
గుహా బడునని వింటి మాను ము ♦ కుండసిచేతన్ 315

ఆ॥ వె॥ విష్ణుభక్తులై వి ♦ వేకులై తృష్ణావి
దూరులై స్వకుక్షి ♦ పూరణంబు
సమయసభృతార్థి ♦ తృప్తిగాఁ గోరి
సడచువారు భవము ♦ గడచువారు. 316

సీ॥ అని పార్వతీనాథుఁ ♦ డమరసంయమిఁబూచి
పరమభాగవతప్రీ ♦ పత్తిగలుగు
నీవిష్ణుపార్థింప ♦ యఖిలోన్నతములగు
దైవతక్షేత్రతీ ♦ ర్థముల మేళ
సంభ్రాంతిఁగిఁచితి ♦ నానాకథానిధా
సంబగుదానినె ♦ న్నడచునుదీసి
వైష్ణవధర్మప్రీ ♦ వర్తనం బెడలిన
యసమలకెఱుకసే ♦ యకుము నీవు

గీ॥ గుప్తముగఁ జేయు మనుడు భ ♦ ర్గునకు మొక్కి
ముని మునిధ్యేయ! నీకతం ♦ బున దురాప
రూపతత్వేత్రరాజస్వ ♦ రూప మెఱుగఁ
గంటి గరిగంటిగానిసౌ ♦ ఖ్యములు గంటి. 317

చ॥ భయము నదర్చి దఃఖములఁ ♦ జూచి సుఖంబులఁబొందిచేసి త
ద్దయుఁ దిలకించి నీయడగుఁడమ్మలఁ సమ్మలగొల్చి నిత్యసం

శ్రీయ మొరలించునాకి న సాధ్యములేది యట్లనూను ని
ర్యయభవసాగిరొత్తరణ ♦ వాదికులాదిమ వైష్ణవాశ్రితుల్ 318

క. అనిపోనపున్యంబుగ
వనజాసనసూతి మొక్కి ♦ వలగని హరు వీ
డొని పొడగీకమునకున్
జని భైమిం దీర్థమాడి ♦ చక్రి భజంచెన్ 319

క. భజించి తత్ప్రసాద
వ్యజనానిలశ్చితతాపుండ్రై రుత్తర స
బ్జసూతి దక్షిణద్వా
రజగతి నున్నాడు సుస్థి ♦ రహ్మదయసన్ 320

క. అనిక్కకుడు శౌనకముఖ
మునులకు హరిదివ్యచరిత ♦ మలు చరితం మో
దిసకరకరణాయితములు
వినిపించె గళావతీన ♦ వేదాదీశా 321

శా. ద్వింతావళిర్నిత్యాలస సమ ♦ ద్వేల్లన్మరుత్పల్లసి
సన్దీప్తి ప్రకటప్రతాపశోభం ♦ శిన్నాశలశాంత! స
మ్యన్వానాధితిమరద్యమ రమా ♦ ప్రాసాద భక్తప్రియా
ప్రాగ్దిక్ష్క సరిపీఠకాధిప సభా ♦ పద్మాకరాహస్కరా 322

క. విదవత్కుమర నివాసర!
విద్యేషి వరూధనాధ ♦ వేదాంత యువా
ధద్విరదక్షిణ సమృత
సద్యప! దిలీపభూష ♦ సమ్ర శాశాసా 323

మాలిని. సరసగుణరతీశా ♦ పట్నహస్యావ్యయేశా
నిరవధకగుణాభీ ♦ సత్యసతోపలభీ

హరిహయసమభోగా ♦ యాచమానానురాగా

కరగతంగమాన్తి ♦ కాన్యకృత్పద్మకేంభి!

324

గ ద్య.

ఇది శ్రీమత్పరమహదనాధినిరవధికకృపాపరిపాక

పరిచిత సరసకవితాననాథ రామకృష్ణ

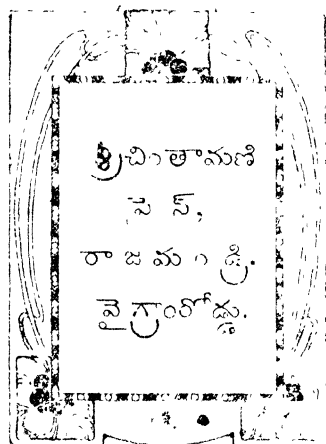
కవిసంధి ప్రణీతంబైనపాండురం

గమాహాత్మ్యంబనుపరమభా

గవతచరిత్రంబును బుచ్చ

మాశ్వాసంబునుసర్వంబును

సంపూర్ణము.



149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, పుటలు 249
250, 251, 252, 253, 254, 255, 256 పుటలుగా తెలుసుకొన
గోరెదము.

స్వర చింతామణి

(స్వరశాస్త్రము.)

గ్రంథకర్త:—యనమండ్రీ కృష్ణారావుపంతులుగారు.

గార్వి గ్రంథాజము!

ఆధ్యాత్మర్యసహితము!!

శ్రీభిలాషులగా!

అపూర్వమై, యశిరహస్యమై, యశులభుధ జనసమ్మతమై, జనాప్లబ్ధమై, ఉచితమ సేవ్యసంహితమై, యమూల్యమై సంశ్లేషయాగమెలుగు “స్వరశాస్త్ర” మనుటతోడనే గ్రంథమే గాదుకునా యని తోచిపడెడియు గ్రంథరాజము. దివ్యవృత్తివలె గతమల నెఱిగిమి శాస్త్రరాజము. స్వరగతి నెరింగి సమస్తకార్యము నెఱిగియుకొను ఘోషాధికము. మాయు స్వరశాస్త్రమిళితము. సమస్తశాస్త్రమనుటయు. విలువెక్కువైనదియు. మనుగాని యాత్మలత్పర్య సహితము మృగమగుల నెలివిరాజి ముగ్ధులొక్కరిననుభవమును నీర్మలము నేటికి వెలువడినంతెంతయుసంతోషము. ఇహస్వర్గజీవులు. కీర్తనమిచ్చును.

అగ్రాధికముగా మిగిలినైక్రమము, స్వరోత్పత్తివిధము, సమాధము, కీర్తన, అజసాలక్షణము, స్వరకర్మము, ఆకస్మికము, చారిస్యము, పక్షిస్యము, అయనస్వరము, సంహతస్వర సంతత్వముల విధానము, మూలస్వర విజ్ఞానము, ఛాతుమూలజీవ జలకీర్తి, అభ్యంగసన్నానము, భోజనక్రమము, తాంబూల ప్రియమొరలగు సమస్తవిషయములు కాలము ననుసరించి స్వరము ముల విధించుచుండును. స్వరమునగా ముక్కురంధ్రములనుండి ను నాయును.

నెల రు 1=0=0

గురు శిష్య సంవాదము.

అంధభాషయం దింతవరకు నింతవిపులముగా వేదాంతవిషయములగుర్చిచర్చించి ఆబాలగోపాలమున కెఱుకపడునటుల మృదుమధురశైలిని రచింపఁబడినటువంటిది “గురుశిష్యసంవాదమే” యని నచించుటలో సతిశయోక్తి యెంతమాత్రము లేదని ఘటాపదముగా నొక్కవక్కాణింపవచ్చును. అక్షరార్థకారమును నీజనన మరణ ప్రవాహము నుండి, విడి వడి పరబ్రహ్మము నెఱుంగకోరినవాని గురుశిష్యసంవాదమును సుజ్ఞానదీపికను పఠించినంతనే భర్మాభ్యువివక్షణులై, దైవభక్త పూరితులై, సత్యవాక్యానురాగులై, కామకోఢాది యపవర్షిత దుష్టణరహితులై, అహింసాపరులై, మత్తేశాతముతులై, ఆపవోద్ధారణము దాంకితుడగు శ్రీమన్నారాయణ పదసేవాభిలషులై చింతలతీవులై తుదకా యభింసనచ్చిదానంద పరబ్రహ్మమునుచెడైకొనై, యాచంద్ర తారార్కమీ యవనిపై కీర్తిచంద్రికల ప్రసరింపజేయుట నిశ్చయము. ముఖ్యము నిట్టి సద్దగిధ మెవ్వనిహస్తములగు వెలయుచుండునో, ఆతడు సర్వపాపములనుండి విముక్తుడగుచున్నాడు. వెలగు **౧-౮-౦**

వలయువాడు:—

కొండపల్లి వీరవేంకయ్య,

శ్రీ సత్యన్నారాయణ బుక్కుడిసో, రాజమండ్రి

ముహూర్త దర్శనము.

గ్రంథకర్త:— వద్దూరి శ్రీరామమూర్తిగారు.

ఈగ్రంథము కేవలము ముహూర్తములకు దర్శనమువంటిదే. ఇందు నక్షత్రగణి గ్రహస్థానమనకారకవిధులు, రాశి రాశ్యాధిపతులు, గ్రహమైత్రి, ఉచ్చనీచలు, గ్రహదృష్టి పక్షస్థు, రాహుకాలము, నక్షత్రత్యాజ్యములు, పక్షచ్చిద్రాళులు, జాతకర్మ నామకరణాన్న పాశన చోలోపనయన వివాహములకు ముహూర్తములుంచుటకు దగిన సచక్రనివిధులు, వీనికి లగ్నఫలములు, నిషేధింపవలసిన దినములు వ్రాయబడుటయేగాక నింకను నాగరికతత్వమునకే సుబంధించిన విషయములనేకములు వ్రాయబడినవి. స్వయముగా పఠిదానికి ముహూర్తము పెట్టుకొనవచ్చును.

వెల రు 0—8—0

జ్యోతిష ప్రథమ బోధిని

గ్రంథకర్త:— ఆకెల్ల వెంకటశాస్త్రిగారు.

ఈచిన్నపుస్తకమును ఒకవారమురోజులు చదివిన పక్షివారును వారివారి జాతకచక్రములకు చేతపుచ్చుకొని అభ్యాసము చేసినయెడల జ్యోతిషమునకు కావలసిన విషయములన్నియు ఒక వారమురోజులలో పూర్తిగా తెలియును కేవలము జ్యోతిషమునకు ప్రవేశము లేనివారికే ఉపయోగము నమిత్తము మూపుస్తకము వ్రాయబడినది. కనుక అట్టివానికిని కవి దీవియుపయోగములను తెలిసికొనుచు నన్నుచున్నాడు. మందు ఏచక్రము వాడబడుచున్నదో ఆచక్రమును బట్టి అభ్యాస చేసినయెడల దీవియును వ్రాయబడిన పఠివిషయము సరిగా తెలియును.

వెల రు 0—8—0

కలపకొలతపట్టిలు

కలపవర్తకుల కిదికల్పవృక్షమనవంటిది. కల్పవర్తకులకు మాత్రమేగాక కలపకొనువారికిని, వడ్కింగులకును, కంట్రాక్టర్లకును, రైతులకును మిగుల సహాయకారి. ఎట్లునగా ఈపుస్తకమునందలి పట్టిజూచినంతమాత్రముననే సగటుకైవారములేక సరాసరి చుట్టుకొలత గట్టిన యెటువంటి కర్మకైసగల ఘనపరిమాణము లెక్కవేసి కూడి శ్రమపడి, కాలము వ్యర్థపుచ్చకనే చిటికెలో జెప్పవచ్చును. ఒక్కొక్కదూలమునకు లెక్కవేసి కూడినచో చాలలస్యమగును. కొంతకాలము వ్యర్థముగాపోవును ఒక్కొక్కప్పుడు కాలమువ్యర్థపుచ్చినను అంకెపారబాటు వలన లెక్కలేప్పవచ్చును కాలమే ధనము- ధనముపోయినను మరల సుపాదింపవచ్చునుగాని పోయినకాలము తిరిగిరాదు.

వెల రు 2—0—0

పశుచైత్రవర్తుల యింజనలపు కథలు

గ్రంథకర్త:—జొన్నలగడ్డ వేంకటరాధాకృష్ణయ్యగారు.

అత్యంతనిగూఢములును' పాపహరములును, మోక్షదాయకములును నగు వేదాంతరహస్యము లిమిడియున్నకథలు పశుచైత్రవర్తుల యెదుటనైంద్రజాలికుడు చూపిన ఒక్కొక్కజాల మొక్కొక విచిత్రకథావిధానముగల నవలవలె పాఠకుల నానందసాగరతరంగముల నోలలాడించును. ఈకథలను శ్రీరామచంద్రునకు మున్ను వసిష్ఠమహర్షియుపదేశించి, చిత్తమునకు శాంతిగలిగించెను. ఈయచలగ్రంథము మోక్షమునకుఁ బ్రధమసోపానము- ప్రతిగ్రహస్థుఁడును జదివి, యిందలి పరమార్థమును గ్రహింపవచ్చును. సులభమగుచైలి.

వలయువారు:—

వెల రు 0—8—0

కొండపల్లి వీరమొకయ్య.

శ్రీసత్యనారాయణ బుక్కుడిపో రాజంమండ్రి

